

Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας
Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων Πάτρας

Διπλωματική εργασία

**«Το νομικό καθεστώς έκδοσης κανονιστικών πράξεων στη Δημόσια Διοίκηση.
Διακρίσεις και πρακτικές εφαρμογές στο χώρο της εκπαίδευσης»**

Αιμιλία Κυριαζή

Επιτροπή Επίβλεψης Διπλωματικής Εργασίας

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Δρ Νίκη Γεωργιάδου , Διδάσκουσα ΠΜΣ, «Διοίκησης Εκπαίδευσης», ΤΕΙ Δ. ΕΛΛΑΔΑΣ	
Α΄ Συν-Επιβλέπων Καθηγητής Δρ. Απόστολος Ραφαηλίδης , Διδάσκων ΠΜΣ, «Διοίκησης Εκπαίδευσης», ΤΕΙ Δ. ΕΛΛΑΔΑΣ	Β΄ Συν-Επιβλέπων Καθηγητής: Δρ. Ιωάννης Μητρόπουλος , Διδάσκων ΠΜΣ, «Διοίκησης Εκπαίδευσης», ΤΕΙ Δ. ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΑΤΡΑ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2018

Υπεύθυνη Δήλωση Συγγραφέα:

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1986 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον.

© Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Δυτικής Ελλάδας, 2018

Η παρούσα Εργασία καθώς και τα αποτελέσματα αυτής, αποτελούν συνιδιοκτησία του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας και του φοιτητή, ο καθένας από τους οποίους έχει το δικαίωμα ανεξάρτητης χρήσης, αναπαραγωγής και αναδιανομής τους (στο σύνολο ή τμηματικά) για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, σε κάθε περίπτωση αναφέροντας τον τίτλο και το συγγραφέα της Εργασίας καθώς και το όνομα του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας όπου εκπονήθηκε.

«ἀρχεσθαι μαθὼν ἀρχεῖν ἐπιστήσει»

Σόλωνας

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες σε όλους όσους συνέβαλαν στην επιτυχή έκβαση της φοίτησής μου στο δυναμικά ανερχόμενο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας «Διοίκηση Εκπαίδευσης».

Καταρχήν, να ευχαριστήσω θερμά τους Καθηγητές και τα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής κ. Απόστολο Ραφαηλίδη και κ. Ιωάννη Μητρόπουλο για τη στήριξη, τις κριτικές παρατηρήσεις και τις επιμελείς διορθώσεις τους στην παρούσα διπλωματική εργασία, καθώς και το σύνολο των Διδασκόντων Καθηγητών του Μεταπτυχιακού για την επιλογή και την εμπιστοσύνη που έδειξαν στο πρόσωπό μου, συμβάλλοντας τα μέγιστα στη διεύρυνση των επιστημονικών μου γνώσεων.

Ιδιαίτερα θα ήθελα να ευχαριστήσω την Καθηγήτρια και επιβλέπουσα της παρούσας διπλωματικής εργασίας κυρία Νίκη Γεωργιάδου, η οποία με την άψογη συνεργασία, τις καίριες επιστημονικές της υποδείξεις και το ανθρώπινο ενδιαφέρον της με βοήθησε ουσιαστικά και με έφερε πιο κοντά στη νομική επιστήμη που τόσο αγαπώ.

Τέλος, αφιερώνω όλη την προσπάθειά μου στην οικογένειά μου, στους γονείς μου Μιχάλη και Ιωάννα και στην αδερφή μου Νάνσυ, για όσα μου έχουν προσφέρει απλόχερα μέχρι σήμερα.

Περίληψη

Στην ελληνική έννομη τάξη η πολύμορφη διοικητική δραστηριότητα της δημόσιας εξουσίας, ήτοι των οργάνων της δημόσιας διοίκησης, εμπερικλείεται στην ενιαία νομική έννοια της διοικητικής πράξης. Η δημόσια διοίκηση ως ένα σύνθετο θεσμικό πλέγμα ποικιλώνυμων δημόσιων υπηρεσιών και οργανισμών, κυβερνητικών και διοικητικών, είναι εξ ορισμού επιφορτισμένη με τη θέσπιση μονομερών κανόνων δικαίου για την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος. Η διοικητική πράξη επιχειρεί να συνδέσει τον οικείο νόμο με το διοικούμενο, συμβάλλοντας στη θετική έκβαση και εφαρμογή του.

Η παρούσα εργασία εστιάζει στο νομικό καθεστώς έκδοσης κανονιστικών διοικητικών πράξεων και το δικαστικό τους έλεγχο, στο πλαίσιο του κράτους δικαίου και της δημοκρατικής διακυβέρνησης, καθώς και στις πρακτικές εφαρμογές του στο εκπαιδευτικό γίνεσθαι. Άλλωστε, η δράση της διοίκησης υπόκειται σε διαρκή έλεγχο νομιμότητας των ενεργειών της από τα αρμόδια δικαστήρια.

Στην πραγματικότητα, η ενασχόληση με την εξεταζόμενη προβληματική, αν και χαρακτηρίζεται ως ένα αυστηρό τεχνικό πεδίο του διοικητικού δικαίου, εντούτοις αντανακλά τις σύγχρονες τάσεις της διοικητικής οργάνωσης και λειτουργίας στο πλαίσιο των σύνθετων μορφών κρατικής δράσης και παρέμβασης μιας διαρκώς μεταβαλλόμενης κοινωνίας. Συνεπώς, η κλιμάκωση της άσκησης ένδικων βοηθημάτων στα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια επιβεβαιώνει την παροχή έννομης προστασίας του διοικούμενου – πολίτη σε όλους τους οργανωτικούς άξονες του κρατικού μηχανισμού, συμπεριλαμβανομένης και της εκπαίδευσης.

Λέξεις - Κλειδιά : *δημόσια διοίκηση, κανονιστικές διοικητικές πράξεις, διοικητικό δίκαιο, νομολογία, δικαστικός έλεγχος, διοίκηση & οργάνωση εκπαίδευσης.*

Abstract

The Greek legal order, with its multifaceted administrative sectors of public authorities, namely the public administration bodies, is enveloped by a single legal concept of the administrative act. Public administration as a complex institutional network of diverse public services, governmental and administrative bodies is, by definition, tasked with establishing unilateral legal rules to serve the public's interest. The administrative act attempts to connect the common law to the governing one, contributing to its positive outcome and implementation.

This project focuses on the legal status of regulatory administrative acts and their judicial control within the framework, as set out, by the rules of law and democratic governance, as well as its practical applications in the educational system. Moreover, the actions of the administrative bodies are subject to continual inspections of the legality their actions impose by the respective courts.

In reality, dealing with the problem in question, even though classified as a strict technical field of administrative law, does in fact reflect the modern trends of administrative organization and operations within the complex forms of state action and the intervention of an ever-changing society. Consequently, the escalation of legal remedies in the authoritative administration courts confirms the provision of legal protection to civilians - citizens within all the organizational axes of the state mechanism, including education.

Keywords: *public administration, regulatory administrative acts, administrative law, jurisprudence, judicial control, administration & training organization*

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	5
Abstract	6
Περιεχόμενα	7
Κατάλογος Πινάκων.....	10
Συντομογραφίες.....	11
Εισαγωγή.....	13
ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ. Το νομικό καθεστώς έκδοσης των κανονιστικών διοικητικών πράξεων στη δημόσια διοίκηση	15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ. Εισαγωγή στη Δημόσια Διοίκηση	15
1.1 Δημόσια Διοίκηση: έννοια & λειτουργίες στο σύγχρονο κράτος	15
1.2 Οι θεμελιώδεις αρχές της Δημόσιας Διοίκησης	17
1.2.1 Η αρχή της νομιμότητας	17
1.2.2 Η αρχή του δημοσίου συμφέροντος	18
1.2.3 Η αρχή της αναλογικότητας	18
1.2.4 Η αρχή της χρηστής διοίκησης και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικούμενου	18
1.2.5 Η αρχή της αμεροληψίας	19
1.2.6 Η αρχή της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας της διοικητικής δράσης	19
1.2.7 Η αρχή της ισότητας και της αξιοκρατίας	20
1.3 Εισαγωγή στην έννοια του Διοικητικού Δικαίου	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ. Η διοικητική πράξη	21
2.1 Τα μέσα νομικής δράσης της Δημόσιας Διοίκησης	21
2.2 Η έννοια και τα χαρακτηριστικά της διοικητικής πράξης	22
2.2.1 Ο εννοιολογικός προσδιορισμός της διοικητικής πράξης	22
2.2.2 Τα χαρακτηριστικά της διοικητικής πράξης	24
2.3 Οι διακρίσεις της διοικητικής πράξης	25
2.3.1 Ατομικές και Κανονιστικές πράξεις	25
2.3.2 Ατομικές πράξεις γενικής εφαρμογής	29

2.3.3	Απλές και σύνθετες πράξεις	29
2.3.4	Εκτελεστές και μη εκτελεστές πράξεις	30
2.3.5	Επαχθείς και επωφελείς πράξεις	30
2.3.6	Συστατικές και διαπιστωτικές πράξεις	30
2.3.7	Κυβερνητικές πράξεις	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ. Η κανονιστική αρμοδιότητα της διοίκησης.....		31
3.1	Η θέσπιση της κανονιστικής πράξης	32
3.1.1	Η κανονιστική αρμοδιότητα της διοίκησης: Πρόεδρος της Δημοκρατίας	32
3.1.2	Η κανονιστική αρμοδιότητα της διοίκησης βάσει νομοθετικής εξουσιοδότησης	33
3.2	Η διαδικασία παραγωγής της κανονιστικής πράξης	34
3.2.1	Υποχρέωση έκδοσης κανονιστικής πράξης	34
3.2.2	Η συμμετοχή των διοικουμένων στην έκδοση της κανονιστικής πράξης	35
3.2.3	Η αιτιολογία της κανονιστικής πράξης	36
3.3	Η διάρκεια ισχύος της κανονιστικής πράξης	36
3.3.1	Έναρξη της τυπικής & ουσιαστικής ισχύος της κανονιστικής πράξης...	37
3.3.2	Λήξη ισχύος της κανονιστικής πράξης	37
3.3.2.1	Λήξη ισχύος διά της καταργήσεως	38
3.3.2.2	Η ανάκληση των κανονιστικών πράξεων	38
3.3.2.3	Η αχρησία των κανονιστικών πράξεων	39
3.3.2.4	Αναδρομική ισχύς της κανονιστικής πράξης	39
3.4	Ο δικαστικός έλεγχος της κανονιστικής πράξης	40
3.4.1	Έννοια, δομή & μεθοδολογία δικαστικών αποφάσεων	40
3.4.2	Ο δικαστικός έλεγχος των κανονιστικών πράξεων της διοίκησης της εκπαίδευσης	41
3.5	Πρακτικές εφαρμογές της κανονιστικής πράξης στο χώρο της εκπαίδευσης	43
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ. Οργάνωση και διοικητική λειτουργία της εκπαίδευσης.....		46
4.1	Εισαγωγικά	46
4.2	Η δομή του εκπαιδευτικού συστήματος	47
ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ. Δικαστικός έλεγχος επί κανονιστικών πράξεων στην εκπαίδευσης.....		51
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ. Μεθοδολογία Έρευνας.....		51
5.1	Ο σκοπός της έρευνας	51

5.2 Οι επιμέρους στόχοι	51
5.3 Τα ερευνητικά ερωτήματα	51
5.4 Το δείγμα της έρευνας	52
5.5 Η μέθοδος συλλογής δεδομένων	52
5.6 Ζητήματα δεοντολογίας	53
5.7 Περιγραφή ερευνητικού εργαλείου	53
5.8 Ποιοτική ανάλυση - επεξεργασία: Νομολογιακά παραδείγματα στην εκπαίδευση	55
5.9 Συμπεράσματα	87
5.10 Προτάσεις για περαιτέρω έρευνα	88
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ	89
Ελληνόγλωσσες	89
Ξενόγλωσσες.....	94
Νομοθεσία – Νομολογία.....	95
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: «ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ»	95
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: «ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ/ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΠΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ».....	99

Κατάλογος Πινάκων

- Πίνακας 1:** Υπ' αριθμ. Δικαστική Απόφαση 1614/2009 ΔΕΦ (ΑΚΥΡ) (541583) - Πρόσβαση αποφοίτων των Εσπερινών Λυκείων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση & στις Σχολές της Αστυνομίας. - Προϋποθέσεις και όροι εισαγωγής στις Αστυνομικές Σχολές.
- Πίνακας 2:** Υπ' αριθμ. Δικαστική Απόφαση 1104/2014 ΔΕΦ ΑΘ (672824) - Αξίωση αποζημίωσης προς αποκατάσταση της υλικής βλάβης του ζημιωθέντος πολίτη από παράνομες πράξεις των οργάνων του Δημοσίου – Χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης.
- Πίνακας 3:** Υπ' αριθμ. Δικαστική Απόφαση 4304/2015 ΣτΕ (673120) - Ρύθμιση των διδασκόμενων μαθημάτων και των ωρολόγιων και αναλυτικών προγραμμάτων. - Δικαστικός έλεγχος της αξιολόγησης από την κανονιστικώς δρώσα Διοίκηση των κριτηρίων που θέτει η εξουσιοδοτική διάταξη.
- Πίνακας 4:** Υπ' αριθμ. Δικαστική Απόφαση 1074/2016 ΣτΕ (697230) - Κατάργηση & συγχώνευση σχολικών μονάδων Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης στο πλαίσιο της διαδικασίας διαμόρφωσης του νέου σχολικού χάρτη της χώρας.
- Πίνακας 5:** Υπ' αριθμ. Δικαστική Απόφαση 85/2017 ΣτΕ (700590) - Ρύθμιση των διδασκόμενων μαθημάτων και των ωρολόγιων και αναλυτικών προγραμμάτων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.
- Πίνακας 6:** Υπ' αριθμ. Δικαστική Απόφαση 950/2017 ΣτΕ (706246) - Αναθέσεις μαθημάτων για το μάθημα της Φυσικής.
- Πίνακας 7:** Υπ' αριθμ. Δικαστική Απόφαση 2827/2017 ΣτΕ (719481) - Διαδικασία επιλογής μαθητών για την εισαγωγή τους στα Πρότυπα Πειραματικά Γυμνάσια.

Συντομογραφίες

Α.Ε.Ι.	Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
Α.Κ.	Αστικός Κώδικας
ΑΚΥΡ	Ακυρωτικός Σχηματισμός
ΑΠ	Άρειος Πάγος
Αρ. πρωτ.	Αριθμός Πρωτοκόλλου
Α.Σ.Ε.Π.	Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού
Α/βάθμια	Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση
Β/βάθμια	Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
ΔΕΦ	Διοικητικό Εφετείο
Δ.Ε.Π.Π.Σ.	Διοικούσα Επιτροπή Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων
Ε.Α.	Επιτροπή Αναστολών
Ε.Κ.Δ.Δ.Α.	Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης
Εκπ/ση	Εκπαίδευση
ΕΛ.ΑΣ.	Ελληνική Αστυνομία
ΕισνΑΚ	Εισαγωγικός Νόμος του Αστικού Κώδικα
ΕΠ.ΑΛ.	Επαγγελματικά Λύκεια
ΕΠ.Ε.Σ.	Επιστημονικά Εποπτικά Συμβούλια
Ι.Ε.Π.	Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής
ΚΔΔ	Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας
Ν.	Νόμος
Ν.Π.Δ.Δ.	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
Ν.Π.Ι.Δ.	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
Ολομ.	Ολομέλεια
Ο.Τ.Α.	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης

παρ.	παράγραφος
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
ΠτΔ	Πρόεδρος της Δημοκρατίας
Π.Ι.	Παιδαγωγικό Ινστιτούτο
ΠΚ	Ποινικός Κώδικας
Σ.	Σύνταγμα
Σ.Δ.	Σύλλογος Διδασκόντων
Σ.τ.Ε.	Συμβούλιο της Επικρατείας
Τ.Π.Ε.	Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας
Υ.Α.	Υπουργική Απόφαση
Υπ' αριθμ.	Υπ αριθμόν
Φ.Ε.Κ.	Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως

Εισαγωγή

Σε μια σύγχρονη και διαρκώς εξελισσόμενη κοινωνικά κρατική δομή με υψηλό βαθμό διαφοροποίησης μεταξύ ομάδων, υπηρεσιών, οργανισμών-φορέων και συμφερόντων, η χρυσή τομή επίτευξης του δημοσίου συμφέροντος με τα κατάλληλα μέσα και διαδικασίες στο πλαίσιο της νομιμότητας συνθέτει την πεμπτούσια του διοικητικώς πράττειν (Μακρυδημήτρης, 2004). Εν προκειμένω, η βούληση των οργάνων της δημόσιας διοίκησης εκδηλώνεται αφενός μεν με την έκδοση νομικών πράξεων, ήτοι διοικητικών πράξεων και συμβάσεων, αφετέρου δε με την εκτέλεση υλικών ενεργειών ή παροχή κοινωφελών υπηρεσιών στους διοικούμενους. Με την ευρεία έννοια του όρου, οι διοικητικές πράξεις συνιστούν «δικαιοπραξία εν τω διοικητικό δικαίω» (ΑΠ 314/1976), δηλαδή θεσπίζουν συγκεκριμένους ή απρόσωπους κανόνες δικαίου, ατομικές και κανονιστικές πράξεις αντίστοιχα, και επάγονται έννομες συνέπειες για τους διοικούμενους.

Με τον όρο «διοικητική πληροφορία» στη δημόσια διοίκηση και κατ' επέκταση στη διοίκηση της εκπαίδευσης, η οποία συγκεντρώνει όλα τα γνωρίσματα μιας δημόσιας υπηρεσίας (Σκουρής & Κουτούπα – Ρεγκάκου, 2009), συμπεριλαμβάνεται οτιδήποτε υπάρχει στο αρχείο της διοίκησης, όπως νόμοι, προεδρικά διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις και πάσης φύσεως κανονιστικά κείμενα. Πράγματι, λοιπόν, ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός ως πυρήνας χάραξης της γενικής πολιτικής συνδιαλέγεται και διαμορφώνεται με πλήθος κρατικών δράσεων, όπως υπουργικές αποφάσεις, προεδρικές διατάξεις και εκτελεστικές - κανονιστικές εντολές που περιορίζουν και εξειδικεύουν τη γενική κατεύθυνση, όπως υπαγορεύουν οι συνταγματικές επιταγές. Μάλιστα, πρόκειται για μια παράμετρο της διοίκησης της εκπαίδευσης που δεν έχει διερευνηθεί επαρκώς μέχρι σήμερα από τους ερευνητές.

Αντικείμενο της παρούσας εργασίας αποτελεί η διερεύνηση του νομικού καθεστώτος έκδοσης των κανονιστικών διοικητικών πράξεων στη δημόσια διοίκηση, ο δικαστικός τους έλεγχος καθώς και οι διακρίσεις και πρακτικές εφαρμογές τους στην εκπαιδευτική κοινότητα. Το εγχείρημα μιας επιτυχούς διερεύνησης του εν λόγω ζητήματος προϋποθέτει καταρχήν τη γενικότερη διερεύνηση των δράσεων της κρατικής εξουσίας, την καταγραφή των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των κανονιστικών πράξεων που εκδίδουν τα όργανα της διοίκησης της εκπαίδευσης στο πλαίσιο της κανονιστικής τους αρμοδιότητας, την επεξεργασία και συλλογή των πληροφοριών της εσωτερικής δομής των δικαστικών αποφάσεων (διάδικα μέρη, νομικά και πραγματικά δεδομένα, αιτιολογία, δικανική κρίση), καθώς και τη διερεύνηση της

συσχέτισης μεταξύ της νομολογίας, του εκπαιδευτικού έργου και των εμπλεκόμενων φορέων (ανθρώπινο δυναμικό, μαθητές, γονείς, τοπική κοινωνία, κλπ.).

Επιπρόσθετα, η παρούσα εργασία διακρίνεται σε δύο κύρια μέρη: το θεωρητικό μέρος σύμφωνα με την δευτερογενή έρευνα της τρέχουσας νομικής βιβλιογραφίας και το ερευνητικό μέρος βασισμένο στην πρωτογενή έρευνα του νομολογιακού πλαισίου, ήτοι δικαστικών αποφάσεων. Ειδικότερα, καταγράφεται η επιστημονική μελέτη της δημόσιας διοίκησης, ως επιμέρους κλάδου της διοικητικής επιστήμης, οι βασικές αρχές και τα νομικά μέσα της διοικητικής δράσης, αναλύεται το νομικό περιεχόμενο της έννοιας της διοικητικής πράξης, τα χαρακτηριστικά και οι επιμέρους διακρίσεις της, παρουσιάζεται η θέσπιση, η διαδικασία παραγωγής και η διάρκεια ισχύος της κανονιστικής πράξης, ο δικαστικός της έλεγχος, ήτοι ευθύς και παρεμπίπτων, καθώς και οι πρακτικές εφαρμογές της στο χώρο της εκπαίδευσης. Εν συνεχεία, επιχειρείται η αναλυτική παρουσίαση της οργάνωσης και διοικητικής λειτουργίας της εκπαίδευσης, καθώς και η δομή του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο. Στο δεύτερο – ερευνητικό μέρος, μέσα από την ποιοτική ανάλυση και συγκεκριμένα το μεθοδολογικό εργαλείο της θεματικής ανάλυσης νομολογιακών παραδειγμάτων επί κανονιστικών πράξεων στην εκπαίδευση προέκυψαν και συλλέχθηκαν όλες οι πληροφορίες της εσωτερικής δομής των νομικών συλλογισμών, οι οποίες ταξινομήθηκαν και κωδικοποιήθηκαν για την ευχερέστερη επεξεργασία τους και εξαγωγή συμπερασμάτων.

Συμπερασματικά, λοιπόν, στη σημερινή νομική πραγματικότητα, η πλούσια ελληνική νομολογία των ανώτατων διοικητικών δικαστηρίων αποτελεί θεμέλιο λίθο των οργανωτικών αποφάσεων και ενεργειών, άρρηκτα συνδεδεμένη με τις δομικές και οργανωτικές αλλαγές του κρατικού μηχανισμού.

ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΩΝ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Εισαγωγή στη Δημόσια Διοίκηση

1.1 Δημόσια Διοίκηση: έννοια & λειτουργίες στο σύγχρονο κράτος

Η έννοια της Διοίκησης συνιστά μια από τις πιο πολύπλευρες και ασαφείς νομικές έννοιες, απαντάται τόσο στο δημόσιο όσο και στο ιδιωτικό δίκαιο και ρυθμίζει την οργάνωση και τη λειτουργία του κρατικού μηχανισμού, καθώς και τις έννομες σχέσεις με τους ιδιώτες (Δαγτόγλου, 2015· Μαρκαντωνάτου – Σκαλτσά, 2016).

Ένα από τα πιο δομικά και ουσιαστικά γνωρίσματα του θεσμού της διοίκησης αποτελεί η άμεση οργανική επαφή με το κράτος. Η διοικητική αρχή είναι άρρηκτα συνυφασμένη με το κράτος σε βαθμό που αυτοί οι δύο όροι συμπορεύονται. Είναι εύκολα αντιληπτό πως δεν υφίσταται διοίκηση χωρίς κράτος, δηλαδή χωρίς τη θεσμοθέτηση κανονισμών για την ορθή άσκηση πολιτικής στρατηγικής. Αντίθετα, δεν υφίσταται κράτος δίχως την ύπαρξη διοίκησης, δηλαδή ενός λειτουργικού πλαισίου διαμόρφωσης και διαρρύθμισης των κοινωνικών σχέσεων των ατόμων (Μακρυδημήτρης, 2004:17). Η συσχέτιση μεταξύ αυτών των δύο εννοιών ήταν τόσο στενή, με αποτέλεσμα να απορρέει πολλές φορές απόλυτη ομοιότητα μεταξύ κράτους και διοίκησης.

Από την διάκρισή της ανάμεσα στη δημόσια και την ιδιωτική διοίκηση – διαχείριση και εποπτεία δημόσιων και ιδιωτικών υποθέσεων & προσώπων αντίστοιχα – η παρούσα εργασία θα ασχοληθεί ενδελεχώς με την πρώτη. Μάλιστα, το διοικητικό και γενικά το δημόσιο δίκαιο παραπέμπει στη δημόσια διοίκηση, η οποία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τις εκάστοτε μεταβολές και εξελίξεις του κράτους και του κρατικού φαινομένου (Δαγτόγλου, 2015· Δρούλια & Πολίτης, 2008).

Ο περιεκτικός όρος δημόσια διοίκηση εμπερικλείει ένα σύνθετο θεσμικό δίκτυο διαφόρων δημόσιων υπηρεσιών και οργανισμών, δηλαδή των διοικητικών οργάνων και μηχανισμών του κράτους, εκτός των νομοθετικών και δικαστικών αρχών & οργάνων, καθώς και των Ν.Π.Δ.Δ., που δραστηριοποιούνται στο κεντρικό, περιφερειακό και το τοπικό επίπεδο, επιφορτισμένοι με την εφαρμογή του νομικού πλέγματος και των προγραμμάτων της δημόσιας πολιτικής, όπως οριστικοποιούνται από την πολιτική ηγεσία (Μακρυδημήτρης &

Πραβίτα, 2012: 6). Η δημόσια διοίκηση, όπως πολύ εύστοχα αναφέρει ο Στασινόπουλος (1957) «είναι ό,τι απομένει μετά την αφαίρεση της νομοθετικής και δικαστικής λειτουργίας», προσανατολισμένη στην εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος, χρησιμοποιώντας πρωτίστως δημόσια εξουσία και καταναγκασμό (Τάχος, 2008). Βασική αποστολή της δημόσιας διοίκησης αποτελεί η εύρυθμη λειτουργία των δημόσιων υπηρεσιών, ήτοι η εκτέλεση ενεργειών για την παροχή αγαθών ή κοινωνικών υπηρεσιών στους διοικούμενους, όπως δημόσια υγεία, παιδεία, άμυνα, κλπ. Για την εκπλήρωση των παραπάνω, η διοίκηση επιστρατεύει όλους τους διαθέσιμους υλικούς και ανθρώπινους πόρους, ενεργώντας άλλοτε ως φορέας εξουσιαστικής βούλησης με ανεξάρτητη νομική ισχύ απέναντι στους διοικούμενους, και άλλοτε ως φορέας ισότιμης βούλησης, σύμφωνα με τους κανόνες του ιδιωτικού δικαίου (Μαρκαντωνάτου-Σκαλτσά, 2016: 55). Επιπλέον, η σύγχρονη δημόσια διοίκηση είναι οργανωμένη και ενεργεί στο πλαίσιο της αρχής της τυπικής διάκρισης των κρατικών λειτουργιών και της αρχής του κράτους δικαίου, ως διακριτός και εξειδικευμένος μηχανισμός της διακυβέρνησης και της εκτελεστικής λειτουργίας.

Η έννοια της δημόσιας διοίκησης εμφανίζεται με την τυπική ή οργανική της μορφή και την ουσιαστική ή λειτουργική μορφή της. Η ειδοποιός διαφορά των δύο αυτών μορφών έγκειται στο διαφορετικό νομικό πλαίσιο οργάνωσης και δράσης, έχοντας ως πάγιο σκοπό την ικανοποίηση του δημοσίου συμφέροντος μέσω της άσκησης εξουσίας (Ακριβοπούλου & Ανθόπουλος, 2015· Γέροντας, Λύτρας, Παυλόπουλος, Σιούτη & Φλογαΐτης, 2015· Κόρσος, 2013· Μαρκαντωνάτου-Σκαλτσά, 2016· Πρεβεδούρου, 2018· Σπηλιωτόπουλος, 2017· Τάχος, 2008).

Καταρχήν, η διοίκηση με την οργανική της έννοια ασκείται από το σύνολο των φορέων που διαθέτουν τη νομική μορφή Ν.Π.Δ.Δ., όπως οι δήμοι, οι περιφερειακές διοικήσεις & τα Α.Ε.Ι., δηλαδή ταυτίζεται με το πρόσωπο ή τις ενώσεις προσώπων με ορισμένη διάθρωση, μορφή και δραστηριότητα, στους οποίους εκχωρείται το δικαίωμα της άσκησης της διοικητικής λειτουργίας. Στην οργανική έννοια της διοίκησης αναφέρονται τα άρθρα 101 – 104 του Συντάγματος (Ακριβοπούλου & Ανθόπουλος, 2015:42· Γέροντας, 2014· Σπηλιωτόπουλος, 2017: 11· Τάχος, 2008: 20).

Αντίθετα, με το λειτουργικό κριτήριο τη δημόσια διοίκηση συγκροτούν τα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, το οποίο παραπέμπει στη διενέργεια νομικών πράξεων και υλικών ενεργειών για την επίτευξη ενός συγκεκριμένου σκοπού (Σπηλιωτόπουλος, 2017· Γέροντας, 2014: 16). Ακόμη, στη λειτουργική έννοια της διοίκησης αποδίδονται η δήλωση βούλησης των διοικητικών οργάνων και η έκδοση διοικητικών

πράξεων κατ' εφαρμογή των κανόνων δικαίου, ενώ αναφέρονται οι διατάξεις των άρθρων 56 παρ. 3, 57 παρ. 1, 82 παρ. 2 και 104 παρ. 1 του Συντάγματος.

Εν κατακλείδι, με βάση τα όσα παρουσιάστηκαν παραπάνω, είναι πρόδηλο ότι ο ρόλος της σύγχρονης δημόσιας διοίκησης οφείλει να διαδραματίζει στρατηγικό ρόλο στην κοινωνία, καθιστώντας επιτακτική την ανάγκη για διαρκή βελτίωση και εκσυγχρονισμό, ως ύψιστη εθνική προτεραιότητα (Δρούλια & Πολίτης, 2008: 10). Άλλωστε η λειτουργία της διοίκησης αποτελεί ενέργεια, δράση και πράξη. Η διοίκηση προηγείται ιστορικά οποιασδήποτε άλλης εκδήλωσης της πολιτειακής λειτουργίας. Αν και υπήρξε πολιτεία χωρίς νόμους και δικαστικούς λειτουργούς, αλλά πολιτεία χωρίς διοίκηση δεν υπήρξε, εφόσον η τελευταία συμπληρώνει την κοινωνική ζωή (Μαρκαντωνάτου – Σκαλτσά, 2016:58).

1.2 Οι θεμελιώδεις αρχές της Δημόσιας Διοίκησης

Η δημόσια διοίκηση στηρίζεται σε μια σειρά αρχών ορθής ή καλής διοίκησης, οι οποίες διέπουν και νομιμοποιούν τη δράση της (θεμελιώδεις αρχές διοικητικού δικαίου). Οι περισσότερες από τις αρχές αυτές έχουν διαμορφωθεί κατόπιν της σχετικής νομολογιακής επεξεργασίας του Σ.τ.Ε. και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, ενώ στο σύνολό τους διαθέτουν συνταγματικό έρεισμα (Γέροντας κ.ά., 2015). Η σημασία τους έχει καθοριστικό ρόλο για την ερμηνεία των κανόνων του διοικητικού δικαίου και το πεδίο της εφαρμογής τους. Ειδικότερα, οι κυριότερες από αυτές είναι οι παρακάτω:

1.2.1 Η αρχή της νομιμότητας

Η αρχή της νομιμότητας απορρέει από τη συνταγματική αρχή της διάκρισης των λειτουργιών (άρθρο 26 του Σ). Σύμφωνα με τη θεμελιώδη αρχή του κράτους δικαίου (άρθρο 25 παρ.1 του Σ), η διοικητική λειτουργία και δράση δεσμεύεται από τους νόμους και κατά συνέπεια τα κρατικά όργανα υποχρεούνται να ενεργούν εντός του οριοθετημένου νομικού πλαισίου, χωρίς να περιορίζουν ατομικά δικαιώματα και ελευθερίες. Η αναπόφευκτη υποταγή της διοίκησης στο νόμο δηλώνει τη σύννομη δράση του κρατικού μηχανισμού και των οργάνων του, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα τον έλεγχο των ενεργειών της από τα δικαστήρια και τις ανεξάρτητες αρχές. Επομένως, η αρχή της νομιμότητας αφενός μεν χρησιμεύει ως εγγύηση από ενδεχόμενες αυθαιρεσίες της διοίκησης έναντι των διοικουμένων, αφετέρου δε προφυλάσσει τη διοίκηση, διότι η δράση της δεν επαφίεται στις προσωπικές ενέργειες των οργάνων της. Τέλος, η υποχώρηση της αρχής της νομιμότητας δικαιολογείται κατ' εξαίρεση

προκειμένου να ικανοποιηθούν διάφοροι σκοποί της δημόσιας διοίκησης, όπως η προστασία του δημόσιου συμφέροντος (Παπαρηγορίου, 2010).

1.2.2 Η αρχή του δημόσιου συμφέροντος

Η προαγωγή του δημόσιου, ήτοι του κοινού και συλλογικού συμφέροντος των πολιτών και όχι ιδιοτελών σκοπιμοτήτων μεμονωμένων προσώπων, καθώς και η εν γένει «*ανιδιοτελής άσκηση της δημόσιας υπηρεσίας*» (Γώγος, 2000: 35· Ράικος, 2006: 127) συνιστούν βασική και θεμελιώδη αρχή της οργάνωσης και λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης. Ειδικότερα, το δημόσιο συμφέρον συνίσταται στην ικανοποίηση των βασικών αναγκών των μελών μιας κοινωνίας, αποτελώντας παράλληλα το νομικό έρεισμα των πράξεων της διοίκησης. Η έννοια του δημόσιου συμφέροντος κατοχυρώνεται συνταγματικά, είτε ως δημόσιο συμφέρον (άρθρο 24 παρ.1) είτε ως δημόσια ωφέλεια (άρθρο 17 παρ.2), είτε σε άλλες ειδικότερες εκφάνσεις του όπως η προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και της εθνικής οικονομίας, ακόμα και ως εθνικό συμφέρον (Ακριβοπούλου & Ανθόπουλος, 2015: 24). Τέλος, το δημόσιο συμφέρον αν και χαρακτηρίζεται ως μια αόριστη νομική έννοια, συγκεκριμενοποιείται από το Σύνταγμα, το νόμο και τη δημόσια διοίκηση μέσω της έκδοσης κανονιστικών πράξεων στο πλαίσιο της νομοθετικής εξουσιοδότησης.

1.2.3 Η αρχή της αναλογικότητας.

Η τήρηση των κριτηρίων της αναλογικότητας μεταξύ των επιδιωκόμενων σκοπών και των χρησιμοποιούμενων μέσων στη διοικητική δράση περιλαμβάνει τη λήψη κατάλληλων – ανάλογων και όχι δυσανάλογων – μέτρων για την πραγμάτωση του επιδιωκόμενου σκοπού. Σε κάθε περίπτωση, η διοίκηση οφείλει να σταθμίζει και να αξιολογεί τις εναλλακτικές της ενέργειες, συγκρίνοντας «*τα στοιχεία κόστους και ωφέλειας των επιλογών*» (Μακρυδημήτρης & Πραβίτα, 2012: 39). Τέλος, όπως αναφέρει ο Ευστρατίου (2013), η αρχή της αναλογικότητας εισήχθη νομολογιακά από το Σ.τ.Ε. τη δεκαετία του '80, υπό την επιρροή της γερμανικής θεωρίας και νομολογίας, ενώ σήμερα κατοχυρώνεται συνταγματικά στο άρθρο 25 παρ.1 και εκτείνεται σε τρεις επιμέρους αρχές: την αρχή της αναγκαιότητας, την αρχή της καταλληλότητας και την αρχή της αναλογικότητας.

1.2.4 Η αρχή της χρηστής διοίκησης και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικούμενου.

Η αποκαλούμενη ως ρευστή και εύπλαστη, κατά τους Μακρυδημήτρη & Πραβίτα (2012: 36) αρχή της χρηστής διοίκησης υποχρεώνει τα διοικητικά όργανα να ασκούν τις

αρμοδιότητές τους σύμφωνα με το κοινό περί δικαίου αίσθημα, την καλή πίστη και τα χρηστά ήθη, προς αποφυγήν φαινομένων διαφθοράς, χρηματισμού, κατάχρησης εξουσίας και γενικότερης κακοδιοίκησης. Κατ' επέκταση η αρχή αυτή δεσμεύει τα όργανα της διοίκησης να λειτουργούν με διαφάνεια και να διευκολύνουν τους διοικούμενους, προασπίζοντας τα θεμελιώδη δικαιώματά τους.

Συνακόλουθα, από τη συνταγματική προστασία της προσωπικότητας του ατόμου (άρθρο 5 παρ.1), την αρχή του κράτους δικαίου καθώς και την αρχή της ασφάλειας του δικαίου απορρέει η προστατευόμενη εμπιστοσύνη του διοικούμενου, η οποία *«επιβάλλει τη διατήρηση της ισχύος της ευμενούς για τον καλόπιστο ιδιώτη πράξης»* (Γέροντας, 2014: 95). Ειδικότερα στο πλαίσιο της αρχής αυτής, ο διοικούμενος - ιδιώτης προσδοκά και *«αναμένει τη διατήρηση της σταθερότητας και προβλεψιμότητας των πραγματικών και νομικών καταστάσεων που έχουν διαμορφωθεί από το νομοθέτη, ούτως ώστε να αξιώνει την μη αιφνίδια και απρόβλεπτη μεταβολή τους»* (Ακριβοπούλου & Ανθόπουλος, 2015: 24).

1.2.5 Η αρχή της αμεροληψίας

Η αρχή της αμεροληψίας των διοικητικών οργάνων αποτελεί ειδικότερη έκφραση του κράτους δικαίου, συνδέεται με την προηγούμενη αρχή της χρηστής διοίκησης και προέρχεται από το πεδίο της δικαστικής εξουσίας (Γέροντας, 2014). Συνακόλουθα, η αρχή της αμεροληψίας επιτάσσει τη διοικητική δράση απαλλαγμένη από εμπάθειες, προκαταλήψεις και ξένες επιρροές προς το δημόσιο συμφέρον, ώστε να γεννάται στο διοικούμενο η πεποίθηση της ορθής, αδιάβλητης και αμερόληπτης κρίσης.

1.2.6 Η αρχή της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας της διοικητικής δράσης

Η αρχή της διαφάνειας των οργάνων της διοίκησης απορρέει από το άρθρο 5 του Συντάγματος, το οποίο προβλέπει την προστασία του δικαιώματος των πολιτών στην πληροφόρηση. Η φανερή, δημόσια και διαφανής, χωρίς μυστικότητες, διοικητική δράση συνιστούν δομικές συνιστώσες της δημοκρατικής αρχής, συμβάλλοντας στην καταπολέμηση της διαφθοράς και της διαπλοκής της δημόσιας διοίκησης. Είναι, λοιπόν, σαφές ότι η αρχή της διαφάνειας ή φανερής δράσεως δεσμεύει τη διοίκηση να αιτιολογεί τις πράξεις και τις ενέργειές της ενώπιον του κοινωνικού συνόλου και του κράτους, αποτελώντας την ασφαλιστική δικλείδα για την εύρυθμη λειτουργία της δημοκρατικής διακυβέρνησης.

Εν συνεχεία, το περιεχόμενο της αρχής της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας της διοικητικής δράσης έχει άμεσους δεσμούς με την αρχή της χρηστής διοίκησης και την προστασία των δικαιωμάτων των διοικουμένων. Η αρχή της αποτελεσματικότητας προάγει

την ορθή, συνεπή, ποιοτική και ευέλικτη διοικητική δράση με ευθύτητα και ταχύτητα κατά την πραγμάτωση των δημόσιων πολιτικών. Τέλος, προς την κατεύθυνση αυτή κινούνται και οι πολιτικές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης μέσω της υιοθέτησης και εφαρμογής τεχνολογιών πληροφοριών και τεχνολογίας (Ακριβοπούλου & Ανθόπουλος, 2015).

1.2.7 Η αρχή της ισότητας και της αξιοκρατίας

Η ίση μεταχείριση των πολιτών και ο αμερόληπτος χαρακτήρας της διοίκησης καθιερώνονται συνταγματικά στο άρθρο 4 παρ.1. Η αρχή της ισότητας αξιώνει την δίκαιη, αντικειμενική, ίση και ουδέτερη αντιμετώπιση των πολιτών, τόσο εντός του νόμου όσο και έναντι του νόμου. Ακολουθώντας, η ως άνω αρχή δεσμεύει το νομοθέτη κατά τη θέσπιση των κανόνων δικαίου, ενώ ταυτόχρονα δεσμεύει τη δημόσια διοίκηση και τα δικαστήρια, τα οποία οφείλουν να μην καταστρατηγούν το νομικό πλέγμα. Σε αντίθετη περίπτωση κλονίζονται τόσο η ισότητα όσο και η δικαιοσύνη της κοινωνικής δομής.

Τέλος, η αρχή της αξιοκρατίας απορρέει από το άρθρο 5 του Συντάγματος, το οποίο κατοχυρώνει την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας του ατόμου σε άμεση σύνδεση με τις αρχές της ισότητας και του κράτους δικαίου. Το περιεχόμενο της αρχής αυτής έγκειται στην ελεύθερη πρόσβαση σε δημόσιες θέσεις και αξιώματα, έχοντας ως κεντρικό κατευθυντήριο άξονα την προσωπική αξία των υποψηφίων, ενώ επιβεβαιώνεται και με την συνταγματική αναγνώριση του Α.Σ.Ε.Π. (άρθρο 103 παρ.7).

Εν κατακλείδι, οι παραπάνω αρχές καθώς και άλλες συναφείς, *«δεν έχουν ιεραρχική αλλά οριζόντια και ισότιμη σχέση»* (Μακροδημήτρης & Πραβίτα, 2012: 43), εξερχόμενες από τη θεμελιώδη αρχή του κράτους δικαίου και κατοχυρωμένες συνταγματικά, διέπουν ρυθμιστικά και κανονιστικά τη συνολική δράση της διοικητικής λειτουργίας και των οργάνων της, λειτουργώντας ως *«ηθικά κριτήρια και κανόνες διοικητικής ευρυθμίας ή δεοντολογίας στο δημόσιο βίο»* (Ε.Κ.Δ.Δ.Α., 2012: 69).

1.3 Εισαγωγή στην έννοια του Διοικητικού Δικαίου

Το Διοικητικό Δίκαιο, ως επιστημονικός κλάδος του Δημοσίου Δικαίου και σύστοιχος του Συνταγματικού, περιλαμβάνει ένα σύνολο κανόνων που ρυθμίζουν την οργάνωση και τη δράση της δημόσιας διοίκησης ως φορέας δημόσιας εξουσίας, καθώς και τις σχέσεις της με τους ιδιώτες (Δαγτόγλου, 2015· Σπηλιωτόπουλος, 2017· Στασινόπουλος, 1982). Το διοικητικό δίκαιο θεωρείται νομολογιακό δημιούργημα, καθώς τα εκδιδόμενα πορίσματα αποτέλεσαν τον πυρήνα θέσπισης κανόνων δικαίου από τον κοινό νομοθέτη (Γέροντας, 2014: 22 · Κόρσος, 2013). Ακόμα, στο διοικητικό δίκαιο συγκαταλέγονται όλοι οι κανόνες που

διέπουν τα νομικά μέσα δράσης της δημόσιας διοίκησης, τη διοικητική οργάνωση και λειτουργία του κράτους & των Ν.Π.Δ.Δ., το προσωπικό, την περιουσία, το πεδίο ευθύνης τους και το δικαστικό έλεγχο της δραστηριότητάς τους (Σπηλιωτόπουλος, 2017: 18), καθώς και οι κανόνες του ιδιωτικού δικαίου. Κατ' εξαίρεση, η εφαρμογή του ιδιωτικού δικαίου στη δημόσια διοίκηση εκχωρείται μόνο όταν η δραστηριότητα των νομικών προσώπων προσομοιάζει με αυτή που αναπτύσσουν οι ιδιώτες.

Σε κάθε περίπτωση, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η Μαρκαντωνάτου – Σκαλτσά (2016), στο διοικητικό δίκαιο εντάσσονται οι κανόνες δικαίου της διοικητικής λειτουργίας είτε αυτή έχει διοικητικό είτε έχει νομοθετικό περιεχόμενο. Άλλωστε, είναι σαφές ότι η οργάνωση και λειτουργία της δημόσιας διοίκησης προσελκύει το ενδιαφέρον του διοικητικού δικαίου αποκλειστικά από την άποψη της νομικής ρύθμισης. Με βάση, λοιπόν, τα παραπάνω αποδεικνύεται ότι το διοικητικό δίκαιο έχει ως κατεξοχήν αντικείμενο τη ρύθμιση της πολύπλευρης δράσης της δημόσιας διοίκησης, προσδιορίζοντας τις διοικητικές της ενέργειες μέσω των οποίων εκφράζεται η βούληση της κεντρικής διοίκησης (διοικητικές πράξεις).

Επιπλέον, το διοικητικό δίκαιο διακρίνεται σε πολλούς επιμέρους θεματικούς κλάδους, όπως στο Δικονομικό Διοικητικό Δίκαιο, στο Ουσιαστικό Διοικητικό Δίκαιο, στο Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, στο Δημοσιούπαλληλικό Δίκαιο, στο Δημοσιονομικό Δίκαιο, στο Εκπαιδευτικό Δίκαιο, κλπ.

Τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι η ποικιλία και η πολυπλοκότητα των εξελισσόμενων σύγχρονων κοινωνικών δομών, γεγονός που οδηγεί σε μια διάσπαση της εξουσίας, κατέστησαν το διοικητικό δίκαιο «*συνεχώς μεταβαλλόμενο*» και απέκλεισαν σε μεγάλο βαθμό τη συστηματοποίησή του (Weil & Pouyaud, 2009).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η Διοικητική πράξη

2.1 Τα μέσα νομικής δράσης της Δημόσιας Διοίκησης

Κατά την άσκηση της δραστηριότητάς της, η διοίκηση, ως επιμέρους επιστημονικός κλάδος της διοικητικής επιστήμης, προβαίνει διά των οργάνων της στην παραγωγή ενός μεγάλου αριθμού διοικητικών ενεργειών, τις νομικές πράξεις και τις υλικές ενέργειες. Οι νομικές πράξεις έγκεινται στην εκδήλωση βούλησης της διοίκησης, οι οποίες επιδρούν στις έννομες σχέσεις που υφίστανται, δηλαδή θεσπίζουν απρόσωπο ή ατομικό κανόνα δικαίου που

μεταβάλλει την έννομη τάξη (Ανδρεάδης, 1968· Γέροντας κ.ά, 2015· Κόρσος, 2013· Στασινόπουλος, 1982). Το κανονιστικό πλέγμα των προϋποθέσεων της διενέργειας, του περιεχομένου και των συνεπειών των νομικών πράξεων των κρατικών οργάνων και των λοιπών δημόσιων νομικών προσώπων ρυθμίζεται είτε από το διοικητικό είτε από το ιδιωτικό δίκαιο, ανάλογα με το υπό εξέταση θέμα (Σπηλιωτόπουλος, 2017: 99).

Στο πλαίσιο του διοικητικού δικαίου, οι νομικές πράξεις των δημόσιων οργάνων και των νομικών προσώπων διακρίνονται σε δύο επιμέρους κατηγορίες: α. τις διοικητικές πράξεις (μονομερείς) και β. τις διοικητικές συμβάσεις (διμερείς διοικητικές πράξεις).

Ειδικότερα, όπως επισημαίνει ο Γέροντας (2014: 110), η δράση του κράτους εκδηλώνεται πρωτίστως με τις μονομερείς διοικητικές πράξεις, οι οποίες αποτελούν την «*par excellence μορφή δραστηριότητας της διοίκησης*». Κατ' επέκταση, η νομοθετική εξουσία δεν αναγνωρίζεται ως αστείρευτη πηγή λεπτομερών, νομικών ρυθμίσεων, αλλά καλείται να οριοθετήσει το πεδίο δράσης της στην παροχή κατευθυντήριων γραμμών, συνδιαμορφώνοντας τη ρύθμιση των κοινωνικών σχέσεων. Άλλωστε η προσφυγή στη διοικητική πράξη, ως ελαστικός ρυθμιστικός μηχανισμός, αποδίδεται στην διαρκώς αυξανόμενη πολυπλοκότητα της σύγχρονης κοινωνικής δομής και τον ευμετάβλητο χαρακτήρα του κοινωνικο-οικονομικού πεδίου. Συνεπώς, τα όργανα της διοίκησης επιδίδονται καθημερινά στην έκδοση πολυάριθμων «πράξεων», «αποφάσεων», «διαταγμάτων», «διαταγών», κλπ., κατ' εφαρμογή δημόσιας εξουσίας και ταξινόμησης του διοικητικού φαινομένου (Δαγτόγλου, 2015: 226).

Οι διοικητικές πράξεις ως αντικείμενο της παρούσας εργασίας θα αναλυθούν λεπτομερώς παρακάτω.

2.2 Η έννοια και τα χαρακτηριστικά της διοικητικής πράξης

2.2.1 Ο εννοιολογικός προσδιορισμός της διοικητικής πράξης

Η διοικητική πράξη, ως μία από τις πλέον κομβικές έννοιες του διοικητικού δικαίου, συνιστά το κεντρικό μέσο άσκησης της διοικητικής λειτουργίας, με το οποίο θεσπίζονται δικαιώματα και επιβάλλονται υποχρεώσεις για τους διοικούμενους. Σύμφωνα με τη θεωρία, η έννοια της διοικητικής πράξης απαντάται με διάφορες ταυτόσημες παραλλαγές όπως: «μονομερής εκτελεστή διοικητική πράξη», «μονομερής διοικητική πράξη» ή «εκτελεστή διοικητική πράξη» (Ανδρεάδης, 1968· Κυριακόπουλος, 1961: 346· Πρεβεδούρου, 2018β).

Κατά την κρατούσα, θεωρητικά, άποψη, ως διοικητική πράξη ορίζεται η «*δήλωση βούλησης ενός διοικητικού οργάνου, με την οποία θεσπίζεται μονομερώς μια ρύθμιση κατ'*

ενάσκηση δημόσιας εξουσίας, δηλαδή ένας κανόνας δικαίου, στο πλαίσιο έννομων σχέσεων που διέπονται από το διοικητικό δίκαιο, προς ικανοποίηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος» (Ακριβοπούλου & Ανθόπουλος, 2015· Γέροντας, 2014· Πρεβεδούρου, 2018β· Σπηλιωτόπουλος, 2017· Τάχος, 2008). Από τον παραπάνω ορισμό εξάγονται και καταγράφονται βασικά δομικά στοιχεία του περιεχομένου της έννοιας της διοικητικής πράξης, τα οποία πρέπει να συντρέχουν αθροιστικά, και είναι τα εξής: α. η μονομερής θέσπιση κανόνα δικαίου, κατ' εφαρμογή δημόσιας εξουσίας, β. η προέλευση από διοικητικό όργανο, γ. η επιδίωξη σκοπού δημοσίου συμφέροντος, δ. η μεταβολή της έννομης τάξης (Γέροντας κ.ά., 2015: 170-171).

Αναλυτικότερα, η διοικητική πράξη αποτελεί, κατά σχεδόν γενικό κανόνα, μονομερή νομική ενέργεια, χωρίς τη σύμπραξη του διοικούμενου, καθώς οι έννομες συνέπειές της επέρχονται χωρίς τη συγκατάθεσή του. Αφορά, δηλαδή, μια κυριαρχική πράξη της ρυθμιστικής και περιοριστικής διοίκησης, η οποία αφενός μεταφράζεται ως μονομερής εκδήλωση δημόσιας εξουσίας, είτε ασκείται από μονοπρόσωπο είτε από πολυπρόσωπο/συλλογικό, αιρετό ή διορισμένο όργανο, και αφετέρου υπόκειται στο διοικητικό καταναγκασμό (Δαγτόγλου, 2015: 235· Dupuis, 1977: 18).

Εν συνεχεία, κατά γενική ομολογία τόσο του συντακτικού όσο και του δικονομικού νομοθέτη, η διοικητική πράξη προέρχεται από όργανο της διοίκησης ή οποιαδήποτε διοικητική αρχή. Το στοιχείο αυτό συνδέεται με την οργανική/τυπική έννοια της διοικητικής πράξης και καθιστά ιδιαίτερα κρίσιμο το χαρακτηρισμό της ως διοικητικής. Σε κάθε περίπτωση, ένας ιδιώτης δεν έχει δικαίωμα έκδοσης διοικητικής πράξης, παρά μόνο αν λειτουργεί ως όργανο ή αρχή της διοίκησης. Κατά συνέπεια ανάλογο δικαίωμα έκδοσης εκχωρείται μόνο στην άμεση κρατική διοίκηση (κεντρική ή αποκεντρωμένη), καθώς και τα Ν.Π.Δ.Δ. προς εξυπηρέτηση δημοσίου σκοπού (Μαρκαντωνάτου – Σκαλτσά, 1997· Πρεβεδούρου, 2018β).

Επιπρόσθετα, κοινή διαπίστωση αποτελεί η απαίτηση ύπαρξης στις διοικητικές πράξεις του λειτουργικού κριτηρίου της άμεσης ικανοποίησης δημοσίου συμφέροντος. Σε περίπτωση απουσίας του, τότε οι πράξεις της διοίκησης παράγουν μεν έννομα αποτελέσματα, κινούνται δε στη σφαίρα του ιδιωτικού δικαίου (Τάχος, 2008).

Τέλος, η διοικητική πράξη υποχρεούται να ρυθμίζει τις έννομες σχέσεις του διοικητικού δικαίου, είτε αφορά στην οργάνωση του κρατικού μηχανισμού είτε στις σχέσεις δημοσίου με ιδιώτες. Πρέπει, όμως, να τονιστεί ότι αν και το σύνολο των μονομερών πράξεων της διοίκησης επιδρούν στην έννομη τάξη, ωστόσο, δεν τη μεταβάλλουν όλες. Για παράδειγμα

δεν αποτελούν διοικητικές πράξεις, οι διοικητικές συμβάσεις, οι πράξεις της διοίκησης που ρυθμίζονται από το ιδιωτικό δίκαιο, οι γνωμοδοτήσεις, οι εγκύκλιοι και οι προπαρασκευαστικές πράξεις, καθώς και οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου κατά το άρθρο 44 παρ.1 του Σ. (Γέροντας κ.ά., 2015), «καθόσον δεν επάγονται κανένα έννομο αποτέλεσμα» (Κυριακόπουλος, 1961: 68· Στασινόπουλος, 1982: 121-122).

2.2.2 Τα χαρακτηριστικά της διοικητικής πράξης

Τα κύρια χαρακτηριστικά των διοικητικών πράξεων είναι το τεκμήριο της νομιμότητας και η άμεση εκτελεστότητα, συνέπεια της οποίας συνιστά ο διοικητικός καταναγκασμός.

Καταρχήν, το τεκμήριο της νομιμότητας αποτελεί πάγια και βασική αρχή του διοικητικού δικαίου, σύμφωνα με την οποία η διοικητική πράξη παράγει όλα τα έννομα αποτελέσματά της από την έναρξη της ισχύος της μέχρι και την ακύρωσή της, δικαστικώς ή νομοθετικώς, την ανάκληση, την κατάργηση ή την οριστική παύση της, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη πιθανά νομικά ελαττώματα ή παραβίαση δεδικασμένου (Γέροντας κ.ά., 2015:194· Σιούτη, 1994). Κατά τον Γέροντα (2014: 120), το νομιμοποιητικό έρεισμα της θεμελίωσης του εν λόγω κριτηρίου είναι αφενός η αρχή της ασφάλειας του δικαίου και αφετέρου η προστασία της εμπιστοσύνης του διοικούμενου προς τη διοίκηση. Κατ' εξαίρεση το τεκμήριο της νομιμότητας δεν υφίσταται στην περίπτωση των ανυπόστατων πράξεων (Γώγος, 2012· Σπηλιωτόπουλος, 2017).

Οι συνέπειες που επιφέρει το τεκμήριο της νομιμότητας είναι καταρχήν, η άμεση νομική ισχύ του κανόνα δικαίου συνοδευόμενη με δικαιώματα και υποχρεώσεις, καθώς και το γεγονός ότι το διοικητικό όργανο ή ο διοικούμενος δεν μπορούν να αναγνωρίσουν μια πράξη ως άκυρη ή ανίσχυρη πριν την ακύρωση, την ανάκληση ή την κατάργησή της.

Τέλος, το τεκμήριο της νομιμότητας καλύπτει αποκλειστικά το πεδίο των ατομικών διοικητικών πράξεων, εν αντιθέσει με τις κανονιστικές πράξεις για τις οποίες προβλέπεται ο παρεμπόδιων έλεγχος, οπότε οι ατομικές πράξεις που ερείδονται σε αυτές χάνουν το νόμιμο έρεισμά τους και τυγχάνουν ακυρωτέες.

Το δεύτερο θεμελιώδες χαρακτηριστικό των διοικητικών πράξεων, η εκτελεστότητα, αναγνωρίζεται τόσο στις ατομικές όσο και στις κανονιστικές πράξεις και δηλώνει την υποχρεωτική εφαρμογή τους στη διοίκηση και τους διοικούμενους (δεσμευτικότητα), χωρίς την απαίτηση άλλης διοικητικής διαδικασίας ή έκδοσης προηγούμενης δικαστικής απόφασης (Μπασιαρίδου, 2016). Πρόκειται, όπως υποστηρίζουν οι Ακριβοπούλου & Ανθόπουλος (2015: 106), για προνόμιο της δημόσιας διοίκησης που έγκειται στη δυνατότητά της να ενεργεί αυτεπαγγέλτως (μονομερής θέσπιση κανόνα δικαίου). Ακόμα, βέβαια, και αν ο

διοικούμενος προβεί σε αμφισβήτηση της νομιμότητας μέσω της άσκησης ένδικων βοηθημάτων, η εκτελεστότητα της διοικητικής πράξης και η υποχρέωση εναρμόνισης και υπακοής στο περιεχόμενό της δεν αναχαιτίζεται (Γέροντας κ.ά, 2015· Σιούτη, 1994). Αυτόματη αναστολή με πρόσχημα την προσφυγή στη δικαιοσύνη δεν υφίσταται, ωστόσο χορηγείται αναστολή εκτέλεσης μιας διοικητικής πράξης από τη διοικητική αρχή ή το αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο (Σ.τ.Ε., κατώτερα διοικητικά δικαστήρια).

Αυτός ο άνευ όρων δεσμευτικός χαρακτήρας των ρυθμίσεων μιας διοικητικής πράξης επιφέρει προβλήματα στους διοικούμενους, ειδικά όταν με αυτήν επιβάλλεται η διενέργεια πράξεων ή η αποχή από ενέργειες.

Η εκτελεστότητα των διοικητικών πράξεων επιτυγχάνεται με το διοικητικό καταναγκασμό, δηλαδή την επιβολή κυρώσεων, είτε στην εκτέλεση μιας διοικητικής πράξης από τη διοίκηση μέσω υλικών ενεργειών, είτε στον εξαναγκασμό του διοικούμενου σε συμμόρφωση μέσω της άσκησης φυσικής βίας (Γέροντας κ.ά, 2015: 202). Συνεπώς, ο διοικητικός καταναγκασμός, με τη στενή έννοια του όρου, εκδηλώνεται με κυρώσεις, υλικές ενέργειες και άμεση βία.

Πράγματι, λοιπόν, ο διοικητικός καταναγκασμός με τη στενή έννοια του όρου συνεπάγεται σοβαρή απειλή για τη νομική ασφάλεια των διοικουμένων, αλλά καθιστά υποχρεωτική και την ετοιμότητα της διοίκησης να ανταποκριθεί σε ενδεχόμενη ανυπακοή τους.

Εν κατακλείδι, με βάση τα όσα παρουσιάστηκαν παραπάνω, συμπεραίνουμε ότι το ζήτημα της εκτελεστότητας συνάπτεται με το συνταγματικό δικαίωμα της έννομης προστασίας του διοικουμένου (άρθρο 20 παρ.1), ενώ δεν πρέπει να συγχέεται με την έννοια του διοικητικού καταναγκασμού. Άλλωστε, εξ ορισμού η διοικητική πράξη είναι εκτελεστή και ο έλεγχος εκτελεστότητάς της αναπόφευκτα ταυτίζεται με τον έλεγχο της φύσης και του περιεχομένου της.

2.3 Οι διακρίσεις των διοικητικών πράξεων

Από τη βιβλιογραφική επισκόπηση προκύπτει ότι η θεωρία του διοικητικού δικαίου και η νομολογία του Σ.τ.Ε. έχουν προβεί σε διάφορες διακρίσεις – κατηγορίες των διοικητικών πράξεων που εκδίδουν τα όργανα της δημόσιας διοίκησης στοχεύοντας στην πληρέστερη μελέτη, ερμηνεία και συστηματική ταξινόμησή τους.

2.3.1 Ατομικές και Κανονιστικές πράξεις

Η κεντρικότερη διάκριση των διοικητικών πράξεων τις διαχωρίζει σε ατομικές και κανονιστικές, λαμβάνοντας υπόψη το χαρακτήρα του θεσπιζόμενου κανόνα δικαίου,

ατομικού ή απρόσωπου αντίστοιχα. Επομένως, το κριτήριο της διάκρισής τους δεν είναι ποσοτικό, αλλά ποιοτικό.

Πιο συγκεκριμένα, οι κανονιστικές διοικητικές πράξεις εμπερικλείουν έναν απρόσωπο και αφηρημένο κανόνα δικαίου, είτε γενικό είτε ειδικό, απευθυνόμενο σε κάθε πρόσωπο που συγκεντρώνει ορισμένες προϋποθέσεις, δηλαδή χαρακτηρίζει μια ορισμένη κατηγορία προσώπων, όπως για παράδειγμα οι εκπαιδευτικοί του κλάδου Π.Ε.70 (Μουργιά, 2004· Σιούτη, 1994· Τσάτσος, 1994). Σύμφωνα με το Στασινόπουλο (1982: 104), *«περιεχόμενον της κανονιστικής πράξεως ως και του νόμου είναι η θέσις κανόνος δικαίου, θέσιν δε κανόνος δικαίου αποτελεί ο καθορισμός εκείνου, όπερ δέον να ισχύη ως δίκαιον δια πάντα, παρά τω οποίω υφίσταται πραγματική κατάστασις συγκεντρούσα χαρακτηριστικά γνωρίσματα γενικώς προσδιοριζόμενα»*. Κανονιστικές ορίζονται, επίσης, οι πράξεις που ρυθμίζουν τις προϋποθέσεις παραγωγής άλλων κανόνων δικαίου μονομερώς, όπως αυτές που καθορίζουν τις αρμοδιότητες των διοικητικών οργάνων ή τους κανόνες μεταβίβασής τους (ΚΔΔ: άρθρο 9· Πρεβεδούρου, 2018).

Συνακόλουθα, κατά την τρέχουσα βιβλιογραφία και νομολογία ορίζεται ως κανονιστική η πράξη που έχει γενικό και αφηρημένο χαρακτήρα. Η γενικότητα του χαρακτήρα τους συνεπάγεται ότι το νομικό περιεχόμενό τους δεν εξαντλείται σε μία και μόνο εφαρμογή, αλλά εξακολουθεί να υφίσταται και να εφαρμόζεται σε όλες τις μεταγενέστερες, αόριστες και αδιευκρίνιστες περιστάσεις, οι οποίες εμφανίζουν τις ανάλογες προϋποθέσεις (Μουργιά, 2004). Κατ' αντίθετη ερμηνευτική εκδοχή, η θεσπιζόμενη με την ατομική πράξη ρύθμιση αντανakλά μια ατομική περίπτωση ή εξειδικευμένες ατομικές περιπτώσεις είτε με την έκδοση των *«διοικητικών πράξεων γενικής εφαρμογής»* ή *«γενικών ατομικών πράξεων»* (Τάχος, 2004: 318). Πράγματι, λοιπόν, η *«αφηρημένη αυτή γενικότητα, με την έννοια της απρόσωπης γενικότητας και όχι της αριθμητικής, προσδίδει σε έναν κανόνα τον κανονιστικό χαρακτήρα»* (Γέροντας κ.ά., 2015: 174-175), όπως για παράδειγμα ο καθορισμός της διαδικασίας επιλογής μαθητών για την εισαγωγή τους στα Πρότυπα Πειραματικά Γυμνάσια αποτελεί κανονιστική πράξη, διότι απευθύνεται μεν στους μαθητές – αποφοίτους δημοτικών, αλλά κατά τρόπο γενικό και αόριστο. Βάση του κριτηρίου αυτού, έχουν κανονιστικό χαρακτήρα η ρύθμιση για τις αναθέσεις του μαθήματος της Φυσικής στη Β/βάθμια εκπαίδευση (Σ.τ.Ε. 950/2017), η ρύθμιση των διδασκόμενων μαθημάτων και των ωρολόγιων και αναλυτικών προγραμμάτων (Σ.τ.Ε. 4304/2015), η απόφαση του Υπουργού Παιδείας περί κατάργησης & συγχώνευσης σχολικών μονάδων (Σ.τ.Ε. 1074/2016), η Υ.Α. με την οποία καθορίζεται η πρόσβαση αποφοίτων των Εσπερινών Λυκείων στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση (ΔΕΦ 1614/2009), οι

Υ.Α. για τις εκπαιδευτικές δομές προσφύγων και για το μάθημα των Θρησκευτικών στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο (Σ.τ.Ε. 470/2018 & Άρειος Πάγος Ολομ. 660/2018 αντίστοιχα), κλπ.

Με δεδομένο, λοιπόν, τον απρόσωπο – γενικό χαρακτήρα τους οι κανονιστικές πράξεις αποκαλούνται και ουσιαστικοί νόμοι, διακρινόμενοι από τους τυπικούς που ψηφίζονται από τη Βουλή (Πρεβεδούρου, 2018α· Τομαράς, 2006). Άλλωστε, η έννοια του απρόσωπου κανόνα δικαίου αποτελεί το ουσιαστικό κριτήριο διαχωρισμού τους από τις ατομικές πράξεις της διοίκησης.

Εν συνεχεία, όπως αναφέρει αναλυτικά η Πρεβεδούρου (2018α), *«οι κανονιστικές πράξεις ασπάζονται ένα μεγάλο μέρος των κανόνων του διοικητικού δικαίου και θεσπίζονται στο πλαίσιο της κανονιστικής αρμοδιότητας της διοίκησης, η οποία παρέχεται στα διοικητικά όργανα είτε απευθείας από το Σύνταγμα (άρθρ. 43 παρ. 1, άρθρ. 54 και άρθρ. 83 του Συντάγματος) είτε κατόπιν νομοθετικής εξουσιοδότησης (άρθρ. 43 παρ. 2 και 4 του Συντάγματος), πρακτική που στις μέρες μας είναι ιδιαίτερα εκτεταμένη. Η πραγμάτωση του περιεχομένου της κανονιστικής πράξης επιτυγχάνεται συχνά με την έκδοση ατομικών διοικητικών πράξεων που ερείδονται επ’ αυτής»*.

Τέλος, οι κανονιστικές πράξεις δεν απαιτούν αιτιολογία, δεδομένου του νομοθετικού τους χαρακτήρα, και ο δικαστικός τους έλεγχος με την άσκηση ακυρώσεως αφορά τη νομιμότητα, δηλαδή την εναρμόνιση με τον εξουσιοδοτικό τυπικό νόμο, και όχι τη σκοπιμότητα της διοίκησης (Ανδρεάδης, 1968· Μουκίου, 2010· Κόρσος, 2013).

Αντίθετα, ατομικές αποκαλούνται οι πράξεις της διοίκησης που περιέχουν έναν ατομικό κανόνα δικαίου, μια απολύτως συγκεκριμένη και εξατομικευμένη ρύθμιση, η οποία αφορά έναν ή περισσότερους διοικούμενους, με σαφή αναφορά των στοιχείων της ταυτότητάς τους (Γέροντας, 2014· Μπασιαρίδου, 2016· Σπηλιωτόπουλος, 2017). Μάλιστα, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η Πρεβεδούρου (2018β), ο ΚΔΔ είναι προσανατολισμένος στην έννοια της ατομικής διοικητικής πράξης, η οποία αποτελεί τη συχνότερη μέθοδο επέμβασης της διοίκησης επί των διοικουμένων, άλλοτε δημιουργώντας και άλλοτε καταργώντας δικαιώματα και υποχρεώσεις. Ακόμη, οι ατομικές πράξεις υφίστανται αποκλειστικά κατασταλτικό δικαστικό έλεγχο και υποχρεώνονται σύμφωνα με το άρθρο 17 του ΚΔΔ σε πλήρη αιτιολογία *«των κατά το νόμο προϋποθέσεων έκδοσής τους»*, ιδίως αν έχουν δυσμενές περιεχόμενο για τον διοικούμενο (Μπασιαρίδου, 2016). Κατά των ατομικών διοικητικών πράξεων προβλέπεται η άσκηση του δικαιώματος της προηγούμενης ακρόασης του

διοικούμενου, ενώ επιτρέπεται και η άσκηση διοικητικών προσφυγών με αίτημα την ανάκλησή τους.

Εν προκειμένω, ατομικές διοικητικές πράξεις συνιστούν οι άδειες λειτουργίας καταστημάτων ή άδειες άσκησης επαγγέλματος, οι πράξεις διορισμού στο δημόσιο, κλπ., ενώ επιπρόσθετα χαρακτηριστικά παραδείγματα ατομικών πράξεων στην εκπαιδευτική κοινότητα αποτελούν: οι αποφάσεις – πράξεις του Συλλόγου Διδασκόντων, πράξεις πειθαρχικών ποινών σε μαθητές, πράξεις προϊσταμένων και διευθυντών εκπαίδευσης με συγκεκριμένο χαρακτήρα, Υ.Α. υπηρεσιακών μεταβολών των εκπαιδευτικών, κλπ.

Είναι πρόδηλο, λοιπόν, με βάση τα όσα παρουσιάστηκαν παραπάνω, ότι η διάκριση μεταξύ κανονιστικής και ατομικής πράξης αν και φαίνεται ευχερής, εντούτοις συγκεντρώνει το έντονο ενδιαφέρον τόσο της θεωρίας όσο και της νομολογίας, καθώς καταγράφονται αποκλίσεις στους παραπάνω όρους και αμφιβολίες για το ποιες έννομες συνέπειες προσδίδονται σε κάθε κατηγορία και με ποιο τελολογικό έρεισμα. Βέβαια, κοινή διαπίστωση αποτελεί ότι το βασικό και πλέον ασφαλές κριτήριο διάκρισής τους δεν είναι η αριθμητική γενικότητα, αλλά η εννοιολογική (Τομαράς, 2006).

Μάλιστα, σύμφωνα με τη Μουργιά (1994), βασική παράμετρος της διαφοροποίησής τους πρέπει να είναι η τελολογική ερμηνεία του κατ' εξουσιοδότηση νόμου, προκειμένου να διαπιστωθεί αν η εκάστοτε υπό εξέταση διοικητική πράξη θέτει ειδικότερο κανόνα ή συμβάλλει στην πραγμάτωση του επιδιωκόμενου σκοπού.

Ταυτόχρονα, όπως παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα, καταγράφονται σημαντικές διαφορές μεταξύ των κανονιστικών και ατομικών διοικητικών πράξεων που επιβεβαιώνουν τις ουσιώδεις αποκλίσεις τους. Έτσι, λοιπόν, η έκδοση κανονιστικής πράξης δεν προϋποθέτει αιτιολογία και προηγούμενη ακρόαση του διοικούμενου, ενώ η γνωστοποίησή της επιτυγχάνεται με τη δημοσίευσή της σε Φ.Ε.Κ. Μάλιστα, λόγω του χαρακτήρα τους και χάριν ασφάλειας δικαίου, οι κανονιστικές πράξεις περιορίζονται μόνο σε παρεμπίπτων έλεγχο νομιμότητάς τους, μπορούν να καταργηθούν, αλλά δεν ανακαλούνται παρά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις (Γιαννακοπούλου, 2006· Πρεβεδούρου, 2018α). Τέλος, σε περίπτωση διαπίστωσης παρανομίας, η ερειδόμενη επ' αυτής ατομική πράξη ακυρώνεται, χωρίς ωστόσο να ακυρωθεί η αντίστοιχη κανονιστική πράξη.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ	ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ
Εξατομικευμένος κανόνας	Γενικός και απρόσωπος κανόνας δικαίου
Ένας ή περισσότεροι αποδέκτες	Αόριστο πλήθος αποδεκτών
Κοινοποίηση	Δημοσίευση σε Φ.Ε.Κ.
Πλήρης αιτιολογία	Αιτιολογία μη αναγκαία
Δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης	Χωρίς προηγούμενη ακρόαση των θιγομένων
Ανάκληση ή κατάργηση υπό περιορισμούς	Κατάργηση χωρίς περιορισμούς
Κύριος έλεγχος νομιμότητας	Έλεγχος νομιμότητας παρεμπιπτόντως

Πίνακας 1: Βασικές διαφορές μεταξύ ατομικών & κανονιστικών διοικητικών πράξεων

Περαιτέρω, άλλες διακρίσεις των διοικητικών πράξεων είναι οι παρακάτω:

2.3.2 Ατομικές πράξεις γενικής εφαρμογής

Οι ατομικές πράξεις γενικής εφαρμογής ή γενικές ατομικές πράξεις ή ατομικές πράξεις γενικού περιεχομένου περιλαμβάνουν πράξεις που απευθύνονται σε ένα σύνολο προσώπων με κοινή ταυτότητα απόλαυσης δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, δηλαδή προκύπτουν από τη συσσώρευση στην ίδια πράξη περισσότερων αναλυμένων περιπτώσεων σε τόσες ατομικές πράξεις όσες και τα πρόσωπα που απευθύνονται (Ακριβοπούλου & Ανθόπουλος, 2015· Κόρσος, 2013). Πρόκειται για μια ιδιαίτερη κατηγορία διοικητικών πράξεων, οι οποίες συγκεντρώνουν κατά βάση τα χαρακτηριστικά των ατομικών πράξεων, αλλά εμφανίζουν και γνωρίσματα των κανονιστικών. Τέλος, οι πράξεις αυτές δεν κοινοποιούνται απευθείας στους διοικούμενους, αλλά δημοσιεύονται στο Φ.Ε.Κ.

2.3.3 Απλές και σύνθετες πράξεις

Οι απλές διοικητικές πράξεις εκδίδονται από ένα διοικητικό όργανο και χορηγούν μία μόνο εκτελεστή πράξη, σε αντίθεση με τις σύνθετες διοικητικές ενέργειες, οι οποίες προϋποθέτουν την έκδοση τουλάχιστον δύο διοικητικών πράξεων, με την αρχική να ενσωματώνεται στην τελική. Ωστόσο σε δικαστικό – παρεμπιπτόν – έλεγχο υπόκειται μόνο η τελική, η οποία είναι προϊόν σύνθετης διοικητικής ενέργειας, δηλαδή «*διαδοχικής σύμπραξης περισσότερων διοικητικών οργάνων σε μία ενιαία διοικητική διαδικασία*» (Ακριβοπούλου & Ανθόπουλος, 2015: 110), όπως για παράδειγμα οι υπηρεσιακές μεταβολές των δημοσίων υπαλλήλων με Υ.Α.

2.3.4 Εκτελεστές και μη εκτελεστές πράξεις

Εκτελεστές αποκαλούνται οι ατομικές διοικητικές πράξεις που έχουν άμεση νομική επίδραση στην κατάσταση των διοικουμένων, διατυπώνουν κανόνες δικαίου, ατομικούς ή απρόσωπους, παραχωρώντας δικαιώματα ή θέτοντας υποχρεώσεις. Από την άλλη πλευρά, οι μη εκτελεστές πράξεις δεν αναπτύσσουν κανόνες δικαίου και δεν συνεπάγονται νομικές μεταβολές για τους διοικούμενους, καθώς περιλαμβάνουν κυρίως εσωτερικές διοικητικές ενέργειες, οι οποίες διαφεύγουν του δικαστικού ελέγχου. Συνεπώς, μη εκτελεστό χαρακτήρα έχουν τα διαβιβαστικά έγγραφα, οι γνωμοδοτικές αποφάσεις, οι βεβαιωτικές πράξεις, οι ανακοινώσεις, οι οδηγίες, τα μέτρα εσωτερικής τάξης, κλπ.

2.3.5 Επαχθείς και επωφελείς πράξεις

Με την επαχθή ή δυσμενή διοικητική πράξη θεσπίζονται κανόνες δικαίου με τους οποίους εισάγονται υποχρεώσεις ή αίρονται δικαιώματα του διοικουμένου. Αντίθετα, επωφελής ή ευμενής αποκαλείται η διοικητική πράξη με την οποία χορηγούνται δικαιώματα υπέρ του διοικουμένου και ταυτόχρονα γεννιούνται υποχρεώσεις στη διοίκηση, απ' όπου ο διοικούμενος αντλεί τα συμφέροντά του.

2.3.6 Συστατικές και διαπιστωτικές πράξεις

Συστατικές είναι οι ατομικές διοικητικές πράξεις οι οποίες συστήνουν, μεταβάλλουν ή καταργούν απευθείας μια έννομη σχέση. Δηλαδή, με τη συστατική πράξη εξατομικεύεται ένας απρόσωπος και γενικός κανόνας δικαίου και επικεντρώνεται σε μία μόνο περίπτωση, παρέχοντας δικαιώματα, αλλά δημιουργώντας και υποχρεώσεις στο διοικούμενο (Τάχος, 2008).

Διαπιστωτικές αποκαλούνται οι διοικητικές πράξεις που διαπιστώνουν την υπαγωγή ενός διοικούμενου σε έναν ή περισσότερους κανόνες δικαίου. Επιπλέον, η έκδοση της διαπιστωτικής πράξης είναι ως επί των πλείστων υποχρεωτική για το αρμόδιο διοικητικό όργανο και συμβάλλει καταλυτικά στην επέλευση των νομικών συνεπειών.

2.3.7 Κυβερνητικές πράξεις

Όπως προβλέπει το άρθρο 45 παρ. 5 του Π.Δ. 18/1989 οι πράξεις του Προέδρου της Δημοκρατίας ή της Κυβέρνησης συγκεντρώνουν τα χαρακτηριστικά των διοικητικών πράξεων και ονομάζονται κυβερνητικές πράξεις (Τάχος, 2008: 613). Οι κυβερνητικές πράξεις διαφεύγουν του δικαστικού ακυρωτικού ελέγχου ενώπιον του Σ.τ.Ε. και επικεντρώνονται στη

ρύθμιση των διεθνών σχέσεων της χώρας και τις σχέσεις μεταξύ εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Η κανονιστική αρμοδιότητα της διοίκησης

Η κανονιστική αρμοδιότητα της διοίκησης ως αποτέλεσμα ενός διαρκώς μεταβαλλόμενου κοινωνικού περιβάλλοντος καλείται να καλύψει τις αδυναμίες και τα κενά που αδυνατεί να προβλέψει ο κοινός νομοθέτης. Η διοίκηση πλεονεκτεί έναντι της Βουλής, διότι νομοθετεί ταχύτερα, ρυθμίζοντας πλήθος λεπτομερειών (Τομαράς, 2006: 13). Συνεπώς, όπως ορθά παρατηρεί η Πρεβεδούρου (2018α), ένα μεγάλο μέρος των κανόνων που συνθέτουν το νομικό πλέγμα θεσπίζεται με κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται από διάφορα διοικητικά όργανα.

Εξαιρώντας τη γενική αρμοδιότητα της διοίκησης να προβαίνει μέσω νομικών πράξεων και υλικών ενεργειών στην εκτέλεση των κανόνων δικαίου, προερχόμενων από το νομοθετικό όργανο (άρθρα 26 παρ.2, 43 παρ.1 & 50 του Σ.), ο συντακτικός νομοθέτης παραχωρεί την εξουσία θέσπισης νόμων ουσιαστικού περιεχομένου. Η κανονιστική αρμοδιότητα παρέχεται στα όργανα της διοίκησης είτε απευθείας από το Σύνταγμα, οπότε υφίσταται αυθύπαρκτη κανονιστική αρμοδιότητα (Στασινόπουλος, 1982) είτε με νομοθετική εξουσιοδότηση (πράξεις του νομοθετικού οργάνου).

Το Σύνταγμα του 1975 καθιερώνει ένα «*λειτουργικό και σύγχρονο σύστημα κανονιστικής αρμοδιότητας με αδιαμφισβήτητη εσωτερική συνοχή*» (Παπαδημητρίου, 1996: 581), ανταποκρινόμενο στις προσδοκίες εξειδίκευσης του συντακτικού νομοθέτη. Σύμφωνα με το άρθρο 43 του Συντάγματος, η κανονιστική αρμοδιότητα συνίσταται αφενός στην έκδοση διαταγμάτων εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας αναγκαίων για την εκτέλεση των νόμων (άρθρο 43 παρ.1) και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού (άρθρο 43 παρ. 2 περ.1 και 4) και αφετέρου στην υποδεέστερη κανονιστική αρμοδιότητα, ήτοι την έκδοση κανονιστικών πράξεων από τα λοιπά όργανα της διοίκησης με νομοθετική εξουσιοδότηση, «*προκειμένου να ρυθμιστούν ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον, ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό*» (άρθρο 43 παρ. 2 περ. 2 του Σ.). Η ανωτέρω εξειδίκευση συμβάλλει καταλυτικά, προσδιορίζοντας ex constitutione με σαφή και οριοθετημένο τρόπο και λαμβάνοντας υπόψη όλες τις έννομες συνέπειες, την ιεράρχηση της κανονιστικής αρμοδιότητας. Επομένως, ανάλογα με το διοικητικό όργανο που την εκδίδει, η κανονιστική πράξη αποκαλείται Π.Δ., Υ.Α., πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, κοινή Υπουργική

Απόφαση, πράξεις των Ο.Τ.Α., πράξεις των Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπ/σης, πράξεις Γενικών Γραμματέων κλπ.

Τέλος, οι κανονιστικές πράξεις πάσης φύσεως δεσμεύουν τόσο τους διοικούμενους όσο τη δικαστική αρχή και τη διοίκηση, με την τελευταία να αυτοδεσμεύεται, υπακούοντας στους εκάστοτε όρους της.

3.1 Η θέσπιση της κανονιστικής πράξης

3.1.1 Η αυτόνομη κανονιστική αρμοδιότητα της διοίκησης: Πρόεδρος της Δημοκρατίας

Καταρχήν, η αρμοδιότητα έκδοσης κανονιστικών πράξεων, δυνάμει του άρθρου 43 παρ. 1 του Συντάγματος, παρέχεται απευθείας στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο οποίος προβαίνει στην έκδοση διαταγμάτων αναγκαίων για την εκτέλεση των νόμων, χωρίς δυνατότητα αναστολής της εφαρμογής τους, ούτε εξαίρεσης κανενός από την εκτέλεσή τους (Τομαράς, 2006: 20). Ως αρχηγός της εκτελεστικής λειτουργίας, ο ΠτΔ εκδίδει διατάγματα ορισμένου περιεχομένου, με δευτερεύοντα και λεπτομερειακά θέματα, κατόπιν πρότασης του αρμόδιου Υπουργού και χωρίς προαπαιτούμενη ειδική νομοθετική εξουσιοδότηση, προς εφαρμογή της νομοθετικής βούλησης (Σπυρόπουλος, 2006).

Τα λεγόμενα εκτελεστικά διατάγματα περιορίζονται στην εξειδίκευση και συγκεκριμένη οριοθέτηση, αποφεύγοντας να προβούν στη συμπλήρωση του νόμου ή θέσπιση νέων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων (Δαγτόγλου, 2015· Τάχος, 2008). Ειδικότερα, όπως αναφέρουν οι Κόρσος (2013: 113) και Παπανικολαΐδης (1992: 310), επιβάλλουν δευτερεύουσες υποχρεώσεις στους διοικουμένους σε σχέση με τον τόπο, το χρόνο και τον τρόπο εκτέλεσης του νόμου, χωρίς να τροποποιούν το σύνολο των προσώπων, καταστάσεων και πραγμάτων που διέπονται από αυτόν. Συνεπώς, δρουν παράλληλα και συμπληρωματικά στην εφαρμογή του νόμου.

Επιπρόσθετα, η τυπική δύναμη των θεσπιζόμενων κανόνων δικαίου με τα εν λόγω εκτελεστικά διατάγματα αναγνωρίζεται ως κατώτερη από τους αντίστοιχους κανόνες των νομοθετικών πράξεων ή των κανονιστικών πράξεων προερχόμενων βάσει νομοθετικής εξουσιοδότησης (Πρεβεδούρου, 2018α).

Τέλος, και τα εκτελεστικά διατάγματα, ως εκτελεστές διοικητικές κανονιστικές πράξεις, συμπεριλαμβάνονται στον προληπτικό δικαστικό έλεγχο νομιμότητας του Σ.τ.Ε. και προσβάλλονται παραδεκτώς ενώπιόν του με αίτηση ακύρωσης.

3.1.2 Η κανονιστική αρμοδιότητα της διοίκησης βάσει νομοθετικής εξουσιοδότησης

Η ελληνική έννομη τάξη εμφανίζεται πλήρως εναρμονισμένη στο διεθνές νομικό πρότυπο της παροχής εξουσιοδότησης για την έκδοση κανονιστικών πράξεων, οι οποίες εκχωρούν δικαιώματα και ιδρύουν υποχρεώσεις στους διοικούμενους, δηλαδή γεννούν πρωτεύοντες κανόνες δικαίου. Ωστόσο, η πρωτοτυπία του ελληνικού κανονιστικού πλέγματος έγκειται στην ευρεία χορήγηση νομοθετικών εξουσιοδοτήσεων για την έκδοση κανονιστικών διοικητικών πράξεων, με αποτέλεσμα την αλλοίωση των σχέσεων μεταξύ Βουλής και κανονιστικής διοίκησης. Μάλιστα, κατά τον Κυπραίο (1970: 271), οι κανονιστικές πράξεις έχουν πλέον απομακρυνθεί από τον αρχικό προορισμό της εξειδίκευσης των τυπικών νόμων, οι οποίοι παραμένουν ανενεργοί και εξαρτούν την νομική τους εκκίνηση από την έκδοση των απαιτούμενων Π.Δ., Υ.Α., κλπ., γεγονός που μαρτυρά τη νοσηρότητα του δικαϊκού μας συστήματος.

Η νομοθετική εξουσιοδότηση έκδοσης κανονιστικών πράξεων, σύμφωνα με όσα προβλέπει το άρθρο 43 παρ. 2 & 4 του Συντάγματος, προέρχεται κατόπιν αδείας του νομοθετικού οργάνου και συνίσταται στη μεταφορά αρμοδιοτήτων στο εξουσιοδοτημένο όργανο, διευρύνοντας την έκταση και το περιεχόμενο του πεδίου δράσης του. Η παραπάνω διάταξη διαχωρίζεται σε ειδική και γενική νομοθετική εξουσιοδότηση, οι οποίες συνθέτουν από κοινού την πεμπτοσύια του διοικητικώς πράττειν.

Πράγματι, λοιπόν, η διάταξη του άρθρου 43 παρ. 2 εδαφ. α' του Συντάγματος υπαγορεύει ότι ύστερα από πρόταση του αρμόδιου Υπουργού προβαίνει στην έκδοση κανονιστικών διαταγμάτων, με ειδική εξουσιοδότηση, εντός των προβλεπόμενων ορίων της. Η εν λόγω ρυθμιστική ευχέρεια που παρέχει ο κοινός νομοθέτης στη διοίκηση προϋποθέτει την ρητή τήρηση των ορίων της και την εξειδίκευση των ρυθμιζόμενων αντικειμένων για την επιτυχή ολοκλήρωση, αλλά και εφικτή εφαρμογή του τυπικού νόμου (Τσάτσος, 1994). Μάλιστα, κατά τη νομολογία, μια νομοθετική εξουσιοδότηση για να είναι συνταγματικά επιτρεπτή οφείλει να έχει ειδικό και ορισμένο χαρακτήρα. Κατ' επέκταση και η εκδιδόμενη κανονιστική πράξη οφείλει να μην παρεκκλίνει του προβλεπόμενου νομικού πλαισίου, καθώς η τυχόν υπέρβασή του υπόκειται σε αυτεπάγγελτο δικαστικό έλεγχο. Ακόμη, όπως επισημαίνει ο Δαγτόγλου (2015), κατ' αντίθετη ερμηνευτική εκδοχή των διαταγμάτων της παρ. 1 του άρθρου 43 του Συντάγματος, οι κανονιστικές πράξεις με ειδική εξουσιοδότηση δύνανται να αντικαταστήσουν, τροποποιούν, αναστείλουν ή και να καταργούν διατάξεις που περιέχει ο τυπικός νόμος.

Η κανονιστική αρμοδιότητα, όμως, δεν εξαντλείται στον ΠτΔ, αλλά σύμφωνα με το εδαφ. β' της προαναφερόμενης συνταγματικής διάταξης παραχωρείται κατ' εξαίρεση έκδοση κανονιστικών πράξεων και στα λοιπά όργανα της διοίκησης, για τη ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων, λεπτομερειακού, τεχνικού ή τοπικού ενδιαφέροντος. Συνεπώς, η κανονιστική, κατά παραχώρηση του κράτους, αρμοδιότητα αφορά εκτός των κρατικών οργάνων, και τα Ν.Π.Δ.Δ. ή και τα Ν.Π.Ι.Δ., συνιστώντας την αποκαλούμενη κατά τον Τάχο (2008: 113) «*δοτή αυτονομία*».

Τέλος, σε ότι αφορά τα κανονιστικά διατάγματα κατ' εκτέλεση γενικής νομοθετικής εξουσιοδότησης, η παρ. 4 του άρθρου 43 προβλέπει την παροχή ευρείας και εκτεταμένης εξουσιοδότησης με νόμους που διαμορφώνουν τη χάραξη του γενικού πλαισίου, συμπεριλαμβάνοντας τις ειδικότερες κατευθύνσεις που πρέπει να υιοθετηθούν. Αξίζει, μάλιστα, να σημειωθεί ότι από το 1975 έως σήμερα, έχουν καταγραφεί - ψηφιστεί ελάχιστες διατάξεις πλαίσια, καθώς δεν καλύπτουν πραγματικές ανάγκες.

3.2 Η διαδικασία παραγωγής της κανονιστικής πράξης

3.2.1 Υποχρέωση έκδοσης κανονιστικής πράξης

Η κανονιστική αρμοδιότητα της δημόσιας διοίκησης μεταφράζεται σε νομοθετική αρμοδιότητα. Δηλαδή, η διοίκηση ενεργεί σε αρμονία με τους κανόνες της νομιμότητας του κράτους και οφείλει να μην υπερβαίνει τα άκρα όριά της (Παντελής, 2007). Ωστόσο, το μείζων ερώτημα που γεννάται αφορά το κατά πόσο το εξουσιοδοτηθέν όργανο υποχρεούται στην έκδοση της υπό εξέταση κανονιστικής πράξης.

Πράγματι, καταγράφεται συχνά το φαινόμενο της ολιγωρίας δράσης της διοίκησης εξαιτίας της μη έκδοσης των απαραίτητων προς εφαρμογή του νομικού πλαισίου κανονιστικών πράξεων. Το γεγονός αυτό γεννά τόσο έντονες πολιτικές αντιπαραθέσεις και προστριβές, όσο και προβληματισμό για τις έννομες συνέπειες της καθυστερημένης ή μη έκδοσης κανονιστικών ρυθμίσεων (Τομαράς, 2006: 33). Επομένως, σε ένα αμιγώς κοινοβουλευτικό καθεστώς, όπως είναι το ελληνικό πολιτικό σύστημα, η καθυστερημένη ή μη εφαρμογή της νομοθετικής εξουσιοδότησης συνεπάγονται τη ματαιώση της θεμελιώδους συνταγματικής αρχής της λαϊκής κυριαρχίας (Μουκίου, 1994).

Επιπλέον, με δεδομένο τον πολύμορφο και πολύπλοκο χαρακτήρα του περιεχομένου των εξουσιοδοτικών διατάξεων, απαιτείται πολλές φορές ένα προγενέστερο στάδιο προπαρασκευαστικής ή γνωμοδοτικής διαδικασίας (Σπηλιωτόπουλος, 2017). Άλλωστε, ένας μεγάλος αριθμός νόμων χαρακτηρίζεται από κακή διατύπωση και δυσνόητες διατυπώσεις, με

αποτέλεσμα ο κανονιστικός νομοθέτης είναι υποχρεωμένος να ερμηνεύσει, να απλοποιήσει, να συμπληρώσει και να εξειδικεύσει το νομικό κείμενο (Καμπίτσης, 1957).

Συνακόλουθα, κατά τη γενική αρχή του δημοσίου δικαίου, η διοίκηση διαμέσου των οργάνων της κατέχει τη διακριτική ευχέρεια προς έκδοση των υπό του νόμου κανονιστικών πράξεων. Η άρνησή της να εκδώσει μια τέτοιου είδους πράξη δε συνιστά παράλειψη οφειλόμενης ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 45 του Π.Δ.18/1989, καθώς η διερεύνηση της σκοπίμης ή όχι έκδοσής της δεν εμπίπτει στον έλεγχο του ακυρωτικού δικαστή (Τομαράς, 2006: 35-36). Αντίθετα, τέλος, υποχρεωτική είναι η έκδοση κανονιστικών πράξεων σε περίπτωση ορισμένης κατά το νόμο προθεσμίας ή αν συντρέχουν αντικειμενικοί λόγοι και ανυπέρβλητες διοικητικές δυσκολίες του νόμου.

3.2.2 Η συμμετοχή των διοικουμένων στην έκδοση της κανονιστικής πράξης

Η δημοκρατική αρχή και το κράτος δικαίου, δηλαδή το δικαίωμα συμμετοχής του καθενός στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας, και κατ' επέκταση η συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων της διοίκησης τυγχάνει εξέχουσας θέσης στην άσκηση της διοικητικής λειτουργίας (Παντελής, 2007· Σπυρόπουλος, 2006). Άλλωστε, η αξίωση για συμμετοχή στη λήψη των διοικητικών αποφάσεων προσλαμβάνει δύο βασικές μορφές: την ατομική και τη συλλογική, το περιεχόμενο της οποίας αναλύεται μεταξύ της απλής ακρόασης (άρθρο 20 παρ.2 του Σ.), της ενεργούς παρέμβασης, της διαβούλευσης καθώς και της συναπόφασης (Δεληκωστόπουλος, 1970).

Η διοικητική επιστήμη υπαγορεύει ότι η έκδοση μιας κανονιστικής πράξης της διοίκησης δεν εκδηλώνεται ως μια *«μηχανική διεργασία εφαρμογής κανόνων δικαίου, αλλά για την επιλογή μιας ορθούς απόφασης απαιτούνται συνήθως έρευνα, τεκμηρίωση, διαβούλευση και συνεργασία με εκπροσώπους των διοικουμένων»* (Σκουρής, 1996: 174). Σύμφωνα με το Γέροντα (1986: 162-163), κατ' αυτόν τον τρόπο η διοίκηση ενημερώνεται πληρέστερα περί των απόψεων των διαφόρων κοινωνικών φορέων καθώς και περί του πρακτέου, καταλήγοντας εν τέλει σε συγκερασμό των αντιμαχόμενων φορέων.

Επομένως, η συμμετοχή των διοικουμένων στη λήψη κανονιστικών διοικητικών πράξεων ενδέχεται να είναι είτε άτυπη, χωρίς δεσμευτικό χαρακτήρα για τη διοίκηση, είτε προβλεπόμενη εκ του νόμου, οπότε η παράλειψή της συνιστά παράβαση ουσιώδους τύπου της προβλεπόμενης διαδικασίας και ακυρώνεται δικαστικά. Επιπλέον, η εκ του νόμου συμμετοχή διακρίνεται σε άμεση, δηλαδή από φυσικά ή νομικά πρόσωπα χωρίς εκπροσώπους και απευθείας εμπλοκή στη διαδικασία λήψης των κανονιστικών πράξεων, και έμμεση,

δηλαδή η βούληση των διοικουμένων να συμβάλλουν διαμέσου των εκπροσώπων τους (Γέροντας, 1986: 226).

Βέβαια, η ταυτότητα της κανονιστικής πράξης στην ελληνική έννομη τάξη δεν προωθεί την άμεση συμμετοχή, καθώς δεν νοείται προηγούμενη ακρόαση, ενώ σχεδόν αποκλείεται το ενδεχόμενο προηγούμενης αίτησης του διοικούμενου, όταν η αρμοδιότητα του διοικητικού οργάνου έχει χαρακτήρα διακριτικής ευχέρειας (Σπηλιωτόπουλος, 2017: 168-169).

3.2.3 Η αιτιολογία της κανονιστικής πράξης

Η υποχρέωση αιτιολογίας εμπερικλείει τις πράξεις του συνόλου των κρατικών λειτουργιών και επιβεβαιώνει την αρχή της φανεράς δράσης των οργάνων του (Τάχος, 2008: 612). Άλλωστε η αιτιολογία των διοικητικών πράξεων συνθέτει την πεμπουσία της αμερόληπτης και χρηστής δημόσιας διοίκησης, ενταγμένη δηλαδή στη σφαίρα τήρησης της νομιμότητας.

Η αιτιολογία παρέχει τη δυνατότητα ελέγχου, τόσο από τη δικαστική εξουσία όσο και από το διοικούμενο, αναφορικά με τη συμβατότητα της εξυπηρέτησης του δημόσιου συμφέροντος ή της διασφάλισης του διοικούμενου προς τους ισχύοντες κανόνες δικαίου. Κατά το Δαγτόγλου (2015: 346), αν και απουσιάζει ρητώς γενική νομοθετική επιταγή αιτιολόγησης των διοικητικών πράξεων, η αναγκαιότητα ύπαρξής της, ιδίως στις ατομικές πράξεις, απορρέει από την έννοια του κράτους δικαίου. Οι διατάξεις του άρθρου 17 του ΚΔΔ δίνουν βαρύτητα πρωτίστως στην αιτιολογία των ατομικών διοικητικών πράξεων, χωρίς, ωστόσο, να αποκλείουν την αιτιολογία των κανονιστικών, όταν μάλιστα προβλέπεται από τον εξουσιοδοτικό νόμο.

Κατά πάγια νομολογία, οι κανονιστικές πράξεις δεν χρήζουν αιτιολογίας, υπόκεινται όμως σε δικαστικό έλεγχο τήρησης των ορίων της νομοθετικής εξουσιοδότησης και του Συντάγματος, απαιτώντας την οιονεί αιτιολόγηση και των κανονιστικών διοικητικών πράξεων, δηλαδή την αιτιολόγηση των επιχειρημάτων που υπαγορεύουν την εν λόγω ρύθμιση μέσα στο πλαίσιο της εξουσιοδότησης (Δεληγιάννης, 1979).

Υπάρχουν, βέβαια, και οι εξαιρέσεις, όπως για παράδειγμα επί πολεοδομικών και αγορανομικών ζητημάτων, επί επιδομάτων, κλπ., όπου η αιτιολόγηση κανονιστικών πράξεων είναι επιβεβλημένη.

3.3 Η διάρκεια ισχύος της κανονιστικής πράξης

Κατά κανόνα οι κανονιστικές πράξεις των οργάνων της δημόσιας διοίκησης έχουν απεριόριστη διάρκεια ζωής, με τον κανονιστικό νομοθέτη να μην οριοθετεί χρονικά την ημερομηνία παύσης τους. Βεβαίως, όμως, καταγράφονται και εξαιρέσεις.

3.3.1 Έναρξη της τυπικής & ουσιαστικής ισχύος της κανονιστικής πράξης

Η έγγραφη διατύπωση βούλησης του διοικητικού οργάνου που κατέχει την αποφασιστική αρμοδιότητα αποτυπώνεται με την έκδοση της διοικητικής πράξης. Κατά γενική ομολογία, η διοικητική πράξη, ανεξάρτητα αν είναι κανονιστική ή ατομική, ξεκινά να υφίσταται στο νομικό κόσμο με την έκδοσή της (Γώγος, 2012· Σπηλιωτόπουλος, 2017). Τα έννομα παραγόμενα αποτελέσματά της εκδηλώνονται από τη δημοσίευσή της, με δεδομένο ότι αυτή ταυτίζεται με την έκδοσή της, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά.

Η χρονική ισχύς των διοικητικών πράξεων προϋποθέτει τον ακριβή προσδιορισμό του χρονικού σημείου απ' όπου άρχεται η τυπική και ουσιαστική ισχύ τους. Κατά συνέπεια, η μεν τυπική δύναμη των κανονιστικών πράξεων, ήτοι η νομική ύπαρξή τους, άρχεται από τη δεδομένη χρονική στιγμή της νόμιμης κατάρτισής τους, η δε ουσιαστική ισχύς τους άρχεται από το χρονικό σημείο της δημοσίευσής τους, το οποίο είτε συμπίπτει με την έναρξη της τυπικής ισχύος είτε είναι μεταγενέστερο ή και προγενέστερο αυτού, βάση της νομοθετικής εξουσιοδότησης επί της οποίας ερείδεται η εν λόγω κανονιστική πράξη.

Σύμφωνα με τα άρθρα 42 παρ.1 και 35 παρ.1 του Συντάγματος προκύπτει η βασική αρχή, ότι για την τελείωση των κανονιστικών πράξεων, όπως άλλωστε και των τυπικών νόμων, απαιτείται η δημοσίευσή τους είτε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ.) είτε με άλλο πρόσφορο τρόπο ως συστατικό στοιχείο του κύρους τους (Τομαράς, 2006). Πράγματι ο αριθμός των κατ' έτος εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων είναι δυσθεώρητος, με αποτέλεσμα η δημοσίευση όλων αυτών στο Φ.Ε.Κ. να είναι ανέφικτη. Σύμφωνα λοιπόν με το Ν. 301/1976, εγκρίθηκε η δημοσίευση, εκτός των Π.Δ., των λοιπών κανονιστικών πράξεων με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, ο οποίος συνάδει στο γνωστικό αντικείμενο και το χαρακτήρα της επιχειρούμενης ρύθμισης, όπως η δημοσίευση δια του τύπου, κλπ. Εν συνεχεία, τον ανωτέρω νόμο αντικατέστησε ο Ν. 3469/2006, ο οποίος συνέβαλε στην ουσιαστική απλούστευση των διαδικασιών, με επίσπευση και βελτίωση των ενεργειών διαφάνειας, εκσυγχρονίζοντας την ηλεκτρονική ταξινόμηση των πράξεων της πολιτείας.

Με τη δημοσίευση το περιεχόμενο της κανονιστικής πράξης καθίσταται βέβαιο και ασφαλές, αν και δεν αποκλείεται το ενδεχόμενο της ύπαρξης πλημμελειών προς διόρθωση. Μάλιστα κρίνεται επιβεβλημένη η πλήρης δημοσίευση του περιεχομένου τους. Ομοίως υποχρεωτική κρίνεται η ανάρτηση στο διαδίκτυο των νόμων, Π.Δ., των κανονιστικών πράξεων και πλήθους άλλων πράξεων της διοίκησης, διασφαλίζοντας την ευρύτατη δημοσιότητά τους (Ν. 3861/2010). Περαιτέρω δημιουργείται τεκμήριο γνώσης τους στο σύνολο των διοικουμένων και όχι σε μεμονωμένα πρόσωπα. Η ανάγκη δημοσιοποίησης των

κανονιστικών πράξεων της διοίκησης, ως ουσιαστικών κανόνων δικαίου, κατ' εφαρμογή της αρχής της διαφάνειας, συνδέεται με την τήρηση της αρχής της νομιμότητας, δηλαδή τη δυνατότητα άσκησης δικαστικού ελέγχου της νομιμότητάς τους από το Σ.τ.Ε. και τα λοιπά δικαστήρια.

Κατά την άποψη του Τάχου (2008: 181), η δημοσιότητα αναγνωρίζεται ως το *sine qua non* του κανόνα δικαίου, με τον κοινό νομοθέτη να μην μπορεί να αποκλείσει ή να εξαιρέσει από τη δημοσίευση καμία κατηγορία κανονιστικών πράξεων. Συνεπώς, οι μη δημοσιευθείσες κανονιστικές πράξεις, παρεκκλίνοντας του ουσιώδους χαρακτηριστικού τους, εφόσον δεν συντρέχει λόγος εξαίρεσής τους, κρίνονται ως ανυπόστατες και ως εκ τούτου προσβάλλονται απαραδέκτως.

Τέλος, σε περίπτωση εφαρμογής ανυπόστατης κανονιστικής πράξης, για λόγους ασφάλειας του δικαίου, ενεργοποιείται ο δικαστικός μηχανισμός ακύρωσής τους, προκειμένου να διαπιστωθεί το «ανίσχυρο των ρυθμίσεών τους».

3.3.2 Λήξη ισχύος της κανονιστικής πράξης

Κατ' αντίθετη ερμηνευτική εκδοχή της έναρξης, η λήξη ισχύος των κανονιστικών πράξεων σπανίως προβλέπεται ρητώς. Κατά κανόνα οι κανονιστικές διοικητικές πράξεις παύουν να ισχύουν είτε δια της καταργήσεώς τους, δηλαδή για το μέλλον, είτε σπανιότερα κατόπιν ανακλήσεως, δηλαδή εξαφάνισης από το νομικό κόσμο, ενεργώντας αναδρομικά (Τομαράς, 2006: 61).

3.3.2.1 Λήξη ισχύος διά της καταργήσεως

Πράγματι, μια κανονιστική πράξη εξακολουθεί και διατηρεί την ισχύ της μέχρι την κατάργησή της από μεταγενέστερη όμοια πράξη, η οποία εκδίδεται στο πλαίσιο της ισχύουσας ή νεότερης νομοθετικής εξουσιοδότησης. Στην προκειμένη περίπτωση, σύμφωνα με τη νομοθετική εξουσιοδότηση επί της οποίας ερείδεται η υπό εξέταση κανονιστική πράξη, υπάρχουν δύο ενδεχόμενα: είτε η ρήτρα της εφάπαξ έκδοσης αυτής είτε η επανειλημμένη έκδοση κανονιστικών πράξεων που ρυθμίζουν με διαφορετικό τρόπο ένα θέμα. Ωστόσο σε περίπτωση διαπίστωσης παρανομίας, είτε εξαρχής είτε κατόπιν της νομικής μεταβολής, ορθότερο είναι η διοίκηση να προβεί στην κατάργησή της.

3.3.2.2 Η ανάκληση των κανονιστικών πράξεων

Αν και ο γενικός κανόνας ορίζει ότι η διοίκηση έχει πάντοτε τη διακριτική ευχέρεια να ανακαλεί τις πράξεις της, περαιτέρω, η αναδρομική ανάκληση κανονιστικής πράξης

προβλέπεται μόνο κατόπιν ρητής νομοθετικής εξουσιοδότησης. Επομένως, όπως αναφέρει ο Τομαράς (2006: 63), «*ελλείπει ρητής διάταξης, δεν είναι δυνατή η ανάκληση κανονιστικής πράξης εκ μέρους της διοίκησης, επικαλούμενη πλάνη περί τα παραγωγικά αίτια της βούλησής της*».

Εν προκειμένω, με βάση τη νομολογία του Σ.τ.Ε., η ανάκληση των διοικητικών πράξεων συνδέεται ως επί των πλείστων με το δημόσιο συμφέρον (Γέροντας, 2014· Σπηλιωτόπουλος, 2017). Όπως αναφέρει η Κοντόγιωργα – Θεοχαροπούλου (1982: 355), αν και η ανάκληση νόμιμων ή ακόμα και παράνομων πράξεων της διοίκησης δεν επιτρέπεται ελεύθερα, η επίκληση του δημόσιου συμφέροντος αποτελεί ίσως τη συχνότερη επικαλούμενη διέξοδο της διοίκησης για την επίτευξή της. Συνακόλουθα, είναι, βέβαια, αληθές ότι η έννοια του δημόσιου συμφέροντος παρουσιάζει δυσχέρειες και ιδιαίτερο ενδιαφέρον, λόγω του αόριστου και εξελικτικού της περιεχομένου.

Επιπλέον, όταν με απόφαση του Σ.τ.Ε. ή με τελεσίδικη απόφαση τακτικών διοικητικών δικαστηρίων εγκρίνεται η ακύρωση κανονιστικών πράξεων λόγω πρόσκρουσής τους στο Σύνταγμα - ανίσχυρη διάταξη τυπικού νόμου - τότε οφείλουν να συνυπάρχουν δύο προϋποθέσεις: αφενός μεν η υποβληθείσα αίτηση ανάκλησης να τεθεί εντός της οριζόμενης προθεσμίας στη διοίκηση από φυσικό ή νομικό πρόσωπο με έννομο συμφέρον και αφετέρου δε ότι με την επιχειρούμενη ανάκληση δε θίγονται παγιωμένα δικαιώματα ή συντρέχουν υπέρμετροι λόγοι δημοσίου συμφέροντος. Κατόπιν των ανωτέρω, αν και ο όρος ανάκληση μπορεί να προκαλέσει σύγχυση και να ταυτιστεί εσφαλμένα με την κατάργηση ή τροποποίηση, η διατήρηση διοικητικών πράξεων που παρεκκλίνουν από τις αρχές του κράτους δικαίου, της νόμιμης και χρηστής δράσης της διοίκησης δεν δικαιολογείται, επιβάλλοντας στα αρμόδια διοικητικά όργανα να αίρουν, ακόμα και εκ των υστέρων, παράνομες νομικές καταστάσεις.

3.3.2.3 Η αχρησία των κανονιστικών πράξεων

Η άποψη της λήξης μιας κανονιστικής πράξης δια της αχρησίας της, ήτοι της μη εφαρμογής της επί μακρόν, απορρίφθηκε από τη νομολογία στηριζόμενη στο άρθρο 2 του Α.Κ. περί διατήρησης της ισχύος της, "*ενόσω έτερος κανόνας δικαίου δεν καταργεί αυτόν ρητώς ή σιωπηρώς*" (Τομαράς, 2006: 64).

3.3.2.4 Αναδρομική ισχύς της κανονιστικής πράξης

Ο γενικός κανόνας προβλέπει ότι οι κανονιστικές και οι συστατικές ατομικές διοικητικές πράξεις ορίζουν περί του μέλλοντος και δεν έχουν αναδρομική ισχύ. Συνεπώς, δυνάμει της

συνταγματικής αρχής της μη αναδρομικής ισχύος των διοικητικών πράξεων (άρθρα 26 & 43) δεν υφίσταται αναδρομική κανονιστική ρύθμιση, εκτός ρητής πρόνοιας του νομοθέτη. Άλλωστε, η εν λόγω αρχή, ως προϊόν του νεότερου δικαίου και κρατούσα από αρχαιοτάτων χρόνων, έγκειται στην προστασία ματαίωσης της εφαρμογής των διοικητικών πράξεων και έχει παγιωθεί ως γενική αρχή του διοικητικού δικαίου.

Κατ' εξαίρεση η αναδρομική ισχύς επιτρέπεται: α) όταν υπάρχει ρητή νομοθετική εξουσιοδότηση και β) όταν η διοίκηση συμμορφώνεται σε ακυρωτική απόφαση των διοικητικών δικαστηρίων.

Τέλος, διάφορο είναι το ζήτημα της αναδρομικής κύρωσης κανονιστικής πράξης με νόμο. Νόμος ο οποίος κυρώνει αναδρομικά εκδοθείσα κανονιστική πράξη στερούμενη νομοθετικής εξουσιοδότησης ή καθ' υπέρβαση αυτής και επομένως είναι ανυπόστατη, είναι ανίσχυρος κατά το μέρος που ισχυροποιεί αναδρομικώς έναν κανόνα δικαίου κατά παράβαση του Συντάγματος. Σε κάθε περίπτωση πάντως, η ισχύς του νόμου δεν θίγεται για το μέλλον.

3.4 Ο δικαστικός έλεγχος της κανονιστικής πράξης

3.4.1 Έννοια, δομή & μεθοδολογία δικαστικών αποφάσεων

Στη δημόσια σφαίρα επικοινωνίας μιας δημοκρατικά οργανωμένης κοινωνίας, «*οι διχογνωμίες, οι αντιδικίες και οι κοινωνικές συγκρούσεις μεταξύ ατόμων ή ακόμα και ομάδων με ασύμπτωτες ή συγκρουόμενες απόψεις περί του πρακτέου*» (Σταμάτης, 2009:10) επιλύονται σύμφωνα με τους όρους του κράτους δικαίου και του νομικού πολιτισμού.

Καταρχήν, το κράτος για να διασφαλίσει τον τίτλο του κράτους δικαίου οφείλει να σέβεται την ανθρώπινη αξία και τα συνταγματικά κατοχυρωμένα δικαιώματα που την εξειδικεύουν, απέχοντας από παραβιάσεις και φαινόμενα καταπάτησής τους. Επιπλέον, η έμπρακτη άσκηση της νομικής επιστήμης (δικαστική λειτουργία/εξουσία), ως απόρροια του κράτους δικαίου, υπόκειται σε περιορισμούς και δεσμεύσεις, καθώς «*δεν είναι αξιολογικά ουδέτερη, αλλά μεροληπτεί υπέρ του ορθού λόγου*» (Σταμάτης, 2009:11), έτσι ώστε οι δικανικές κρίσεις να είναι βάσιμες, εύλογες και ορθές.

Οι επιστημονικές συντεταγμένες των αποφάσεων των οργάνων της δικαστικής εξουσίας συγκεντρώνουν το ενδιαφέρον της νομικής κοινότητας, αλλά και των πολιτών γενικότερα, ασκώντας ταυτόχρονα έλεγχο τόσο στην άσκηση της κρατικής εξουσίας, όσο και των δικαστικών λειτουργών (μεθοδολογία, περιεχόμενο, αιτιολόγηση νομικών κρίσεων).

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον Μπέη (1984), η δικαστική απόφαση αποτελεί μια διαδικαστική πράξη, με την οποία το δικαστήριο παρέχει ή αρνείται την παροχή της

ζητούμενης έννομης προστασίας και διατάζει τα απαραίτητα μέτρα για τη διεξαγωγή της σχετικής διαδικασίας. Μάλιστα από τον ορισμό αυτό επιβεβαιώνεται η νομικός ενδιαφέρουσα ιδιομορφία κάθε αξιολογούμενης περίπτωσης (θεματική εμβέλεια - περιεχόμενο). Σε ότι αφορά τη δομή της, η δικαστική απόφαση στηρίζεται σε μια σειρά από: οντολογικές κρίσεις, δηλαδή καταγραφή των πραγματικών περιστατικών και των εριζόμενων νομικών ζητημάτων με ταυτόχρονη παραπομπή σε έγγραφα και πρακτικά, τις κατηγορικές κρίσεις, δηλαδή το νομικό χαρακτηρισμό των αποδεδειγμένων γεγονότων, καθώς και τις συλλογιστικές κρίσεις, με τις οποίες γίνεται η διάγνωση των έννομων συνεπειών που προκαλούν τα αποδεδειγμένα γεγονότα.

Στην ελληνική έννομη τάξη, σύμφωνα με τη μεθοδολογία του δικαίου, ο δικανικός συλλογισμός προκύπτει ως αποτέλεσμα της υπαγωγής συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών σε έναν συγκεκριμένο κανόνα δικαίου. Στην προκειμένη περίπτωση, ο δικαστής, κινούμενος ανεξάρτητα και αδέσμευτα βάση του αρ. 87 παρ. 2 του Συντάγματος, υποχρεούται αρχικά να εντοπίσει τη μείζονα πρόταση του νομικού συλλογισμού, εν συνεχεία να καθορίσει την ελάχιστο πρόταση, δηλαδή τα πραγματικά και αποδεδειγμένα περιστατικά, καθώς και να εξετάσει ενδεχόμενες ενστάσεις που έχουν υποβληθεί (αποδοχή - άρνηση), εκφέροντας την τελική του κρίση και το διατακτικό της απόφασης (Σταμάτης, 2016). Επιπλέον, η απαιτούμενη και εμπειριστατωμένη κατά το άρθρο 93 παρ. 3 του Συντάγματος αιτιολογία μιας δικαστικής απόφασης, κατόπιν της επιλογής των εφαρμοστέων διατάξεων και του ερμηνευτικού χειρισμού όλων των αποδεικτικών μέσων, προϋποθέτει ότι η εκδιδόμενη απόφαση εκθέτει ορθά και αμερόληπτα όλες τις εμπλεκόμενες απόψεις, τηρώντας τους όρους της ηθικής του διαλόγου.

Άλλωστε, κάθε δικαστική απόφαση δικαιώνεται, εν γένει, στο βαθμό που η τηρούμενη δικαιοδοτική πρακτική είναι σαφής, πλήρης, ορθή και καλώς επιχειρηματολογημένη, χωρίς αντιφάσεις και κενά.

3.4.2 Ο δικαστικός έλεγχος των κανονιστικών πράξεων της διοίκησης της εκπαίδευσης

Η νομολογία, το σύνολο δηλαδή των δικαστικών αποφάσεων, προσελκύει το ενδιαφέρον της νομικής και ευρύτερης επιστημονικής κοινότητας, ως αποτέλεσμα μιας λογικής διεργασίας για την ερμηνεία και εφαρμογή του κανόνα δικαίου που οδηγεί στον ορθό νομικό χαρακτηρισμό (Ακριβοπούλου & Ανθόπουλος, 2015: 22). Κάθε εκδιδόμενη απόφαση προσπαθεί να αποδώσει επιτυχώς τις ουσιώδεις πλευρές των έννομων σχέσεων στις οποίες

αναφέρεται, αλλά και να «ενταχθεί στη συστηματική ενότητα και την τελολογική ακεραιότητα της οικείας έννομης τάξης» (Σταμάτης, 2009: 4).

Στην ελληνική δικαστηριακή πολιτική, αν και η τυπολατρία αποτελεί ενίοτε στοιχείο της νομολογίας των ελληνικών δικαστηρίων όλων των βαθμίδων (Καρέλος, 2009), κάθε δικαστής είναι ελεύθερος να αναπτύξει το νομικό συλλογισμό του και να κρίνει υποδεικνύοντας τη νομική λύση των υποβαλλόμενων σ' αυτόν νομικών διαφορών. Ωστόσο, όπως αναφέρει ο Φίλιος (2011), παρά την ομολογουμένως αποδεκτή δικαιοπλαστική λειτουργία της νομολογίας και τη σημαντική της συμβολή στην ερμηνεία και τη διάπλαση του δικαίου της εθνικής και υπερεθνικής έννομης τάξης, η νομολογία δεν συμπεριλαμβάνεται στις αναγνωρισμένες πηγές του δικαίου.

Ειδικότερα, στο χώρο της εκπαίδευσης, όπως θα παρουσιαστεί αναλυτικά παρακάτω, οι εκδιδόμενες και διακινούμενες πληροφορίες διοικητικού περιεχομένου (νόμοι, προεδρικά διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις, εγκύκλιοι, γνωμοδοτήσεις, αποφάσεις συλλογικών ή μονομελών οργάνων, όπως των υπηρεσιακών συμβουλίων, πράξεις των διευθυντών και αποφάσεις του Σ.Δ.) είναι πολλές και συνεχείς και σχετίζονται κυρίως με τους κανονισμούς λειτουργίας του εκπαιδευτικού συστήματος και το νομοθετικό πλαίσιο του δημοσίου δικαίου. Μάλιστα, σύμφωνα με το Ν. 1566/1985, άρθρο 11, & την Υ.Α. ΥΠΕΠΘ Φ.353.1/324/105657/Δ1/08-10-2002, οι έγγραφες αυτές αποφάσεις της διοίκησης αποτελούν αντικείμενο αρμοδιότητας των διοικητικών προϊσταμένων και υφισταμένων της εκπαιδευτικής ιεραρχικής πυραμίδας (Υπουργού Παιδείας, Περιφερειακών Διευθυντών, Διευθυντών Διευθύνσεων, Διευθυντών Σχολικών Μονάδων) καθώς και άλλων φορέων και του διοικητικού προσωπικού που απασχολείται σε αυτήν.

Επιπρόσθετα, όπως αναφέρει ο Τομαράς (2006:35), κατά γενική αρχή του δημοσίου δικαίου η διοίκηση έχει διακριτική εξουσία να εκδίδει υπό του νόμου κανονιστικές πράξεις. Επομένως, η εκπαίδευση, ως μία από τους οργανωτικούς άξονες της δημόσιας διοίκησης, είναι εξ ορισμού επιφορτισμένη με την προετοιμασία, τη δημιουργία και την εφαρμογή κανόνων δικαίου, καθώς εκδίδει διοικητικές πράξεις, ατομικές και κανονιστικές, οι οποίες υπόκεινται στον έλεγχο της δικαστικής εξουσίας (Λύτρα, 1993· Μακρυδημήτρης & Πραβίτα, 2012). Άλλωστε, μέσα στο δημοκρατικό γίγνεσθαι, η δικαστική λειτουργία ασκείται από τα δικαστήρια και οι εκδιδόμενες αποφάσεις τους εκτελούνται στο όνομα του ελληνικού λαού.

Ωστόσο ο δικαστικός έλεγχος της νομιμότητας των κανονιστικών πράξεων δεν είναι ευχάριστη διαδικασία για τη διοίκηση, καθώς πάντα ελλοχεύει ο κίνδυνος ακυρώσεώς τους. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, ο νομοθέτης προβλέπει ότι ο έλεγχος των προσβαλλόμενων

κανονιστικών πράξεων είναι είτε ευθύς, είτε παρεμπίπτων. Πιο συγκεκριμένα, ο «ευθύς έλεγχος περιλαμβάνει τον έλεγχο των προϋποθέσεων του παραδεκτού της αιτήσεως ακυρώσεως, καθώς και την εξέταση του βάσιμου των προσβαλλόμενων λόγων» (Τομαράς, 2006: 83). Από την άλλη πλευρά, ο παρεμπίπτων έλεγχος προκύπτει είτε «αφορμής αγωγής αποζημιώσεως είτε εξ αφορμής προσβολής ατομικής διοικητικής πράξης στηριζόμενης επ' αυτής» (Τομαράς, 2006: 67). Γενικότερα, όμως, η άσκηση του δικαστικού ελέγχου έχει αυστηρές και άμεσες συνέπειες. Εάν η αμφισβητούμενη κανονιστική πράξη κριθεί νόμιμη, τότε έχει υπέρ της τη νομολογία, και μόνο ο κοινός νομοθέτης μπορεί να επέμβει και να τη διαγράψει. Αντίθετα, αν κριθεί παράνομη, τότε είτε ακυρώνεται είτε καθίσταται ανενεργή.

Γενικότερα, η υποχρέωση συμμόρφωσης των διοικητικών αρχών στις δικαστικές αποφάσεις συνιστά θεμελιώδη πτυχή και έκφραση της αρχής του κράτους δικαίου, καθώς και συνταγματική επιταγή, όπως προβλέπει το άρθρο 95 παρ. 5 του Συντάγματος (Βεγλερής, 1934· Κτιστάκη, 2007). Λαμβάνοντας υπόψη και το άρθρο 50 παρ. 4 του Π.Δ.18/1989 (ΦΕΚ 8/9-1-1989) για το Σ.τ.Ε., το ακυρωτικό αποτέλεσμα της κανονιστικής πράξης γεννά αυτομάτως υποχρεώσεις στη διοίκηση η οποία καλείται να εναρμονισθεί και να συμμορφωθεί με θετική ενέργεια στα νέα νομικά δεδομένα και τις συνέπειες που επισύρουν το ΣτΕ & τα Διοικητικά Εφετεία (ακυρωτικές & απορριπτικές), τροποποιώντας το νομοθετικό πλαίσιο, είτε ως προς το αντικείμενο το οποίο ρύθμιζε, είτε ως προς τις πράξεις που στηρίζονταν στην ακυρωθείσα πράξη (Θεοχαροπούλου – Κοντόγιωργα, 1988).

Η δικαστική κρίση γίνεται κάθε φορά επί τη βάσει διατάξεων διαφορετικών νομοθετημάτων με ποικιλόμορφες διατυπώσεις και θεσμοθετημένες διαδικασίες. Μέσα, όμως, από την κατανόηση των όρων της νομικής γλώσσας και των μεθοδολογικών πρακτικών κάθε δικαστικής απόφασης, με την περίτεχνη και δυσνόητη για το μέσο πολίτη νομοτεχνική της δομή (Καρέλος, 2009), επιχειρείται ο εντοπισμός και η συλλογή των εξωτερικών στοιχείων της επιστημονικότητάς της.

Χαρακτηριστικές περιπτώσεις της νομολογίας επί κανονιστικών πράξεων της εκπαίδευσης θα αναπτυχθούν στη συνέχεια.

3.5 Πρακτικές εφαρμογές της κανονιστικής πράξης στο χώρο της εκπαίδευσης

Η σχολική μονάδα, ως το κορυφαίο μέσο παροχής προγραμματισμένης παιδείας, συγκεντρώνει τα χαρακτηριστικά μιας δημόσιας υπηρεσίας και αποτελεί μερικότερη υποδιαίρεση της πυραμιδοειδούς μορφής λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης

(Σπηλιωτόπουλος, 2017). Συνακόλουθα, είναι φανερό ότι η εκπαίδευση ως αναπόσπαστος οργανωτικός κρίκος της δημόσιας διοίκησης, και συγκεκριμένα της παροχικής διοίκησης, προβαίνει στην εξυπηρέτηση του συγκεκριμένου τομέα δράσης, δηλαδή την παροχή παιδείας (σχολικές μονάδες, πανεπιστήμια, κ.ά.) (Δαγτόγλου, 2015· Λύτρα, 1993).

Πράγματι, οι σχολικές οργανωτικές μονάδες, δηλαδή τα σχολεία διαφόρων τύπων και βαθμίδων ως οργανωτικοί σχηματισμοί του δημοσίου, χωρίς δική τους νομική προσωπικότητα, αλλά με διάρκεια και ανεξαρτησία των συμμετεχόντων μελών τους, επιδιώκουν την πραγματοποίηση των σκοπών της εκπαίδευσης, οι οποίοι αποτελούν άσκηση δημόσιας εξουσίας με την εφαρμογή μεθόδων και κανόνων του διοικητικού δικαίου (Δαγτόγλου, 2015). Ας σημειωθεί ότι η συνταγματική επιταγή (άρθρο 16 παρ. 3), που προβλέπει την εννεαετή υποχρεωτική εκπαίδευση (νηπιαγωγείο, δημοτικό & γυμνάσιο), οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ο χώρος αυτό εμπίπτει στο πεδίο της άσκησης δημόσιας εξουσίας, εκπληρώνοντας τους μορφωτικούς και εκπαιδευτικούς στόχους που έχει θέσει η πολιτεία (Σκουρή & Κουτούπα – Ρεγκάκου, 2009: 69-70). Από τα παραπάνω διαπιστώνεται ο δημόσιος χαρακτήρας του σχολείου με όλα τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της δημόσιας υπηρεσίας, υπό τη λειτουργική και οργανική της έννοια, δηλαδή την αρχή της συνέχειας των δημόσιων υπηρεσιών, όπως είναι η ικανοποίηση του κοινωνικού δικαιώματος της μόρφωσης, η οποία δεν επιτρέπει τη διακοπή λειτουργίας του. Κατά συνέπεια, η διοίκηση της εκπαίδευσης δεν μπορεί να αποτελέσει υπόθεση τοπικού χαρακτήρα και να εκχωρηθεί στους Ο.Τ.Α, καθώς ο δημόσιος χαρακτήρας της γενικής εκπαίδευσης υπαγορεύει την άσκηση κρατικής εποπτείας ακόμα και σε ιδιώτες (Πουλής, 2014: 54).

Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, κατά κοινή διαπίστωση, έχει χαρακτηριστεί ως «συγκεντρωτικό, δυσλειτουργικό, γραφειοκρατικό και μη ανταποκρινόμενο στις τρέχουσες κοινωνικές ανάγκες» (Μπάκας, 2007). Με βασικό χαρακτηριστικό γνώρισμα το συγκεντρωτικό χαρακτήρα της εκπαίδευσης, το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ως κεντρικός φορέας και συντελεστής εξουσιών και αρμοδιοτήτων, διαμορφώνει το νομοθετικό πλαίσιο οργάνωσης, λειτουργίας και διοίκησης της σχολικής εκπαίδευσης, τόσο σε κεντρικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο (Πουλής, 2014: 53). Ομοίως, το Υπουργείο Παιδείας ενεργοποιεί και εφαρμόζει, ως επιτελικό και εκτελεστικό όργανο, τις λαμβανόμενες αποφάσεις, μέσω πολυάριθμων κανονιστικών διοικητικών πράξεων, οι ρυθμίσεις των οποίων είναι λεπτομερειακές και συμβαδίζουν στις ραγδαίως μεταβαλλόμενες κοινωνικο-πολιτικές και οικονομικές συνθήκες, συμβάλλοντας στην ομαλή και αποτελεσματική λειτουργία των δύο πρώτων εκπαιδευτικών βαθμίδων, (Α/βάθμιας &

Β/βάθμιας) και συνθέτοντας τη γενικότερη εκπαιδευτική πολιτική μέσω διαρθρωτικών, δομικών και οργανωτικών αλλαγών.

Κατόπιν όσων εκτέθηκαν ανωτέρω, όπως προσθέτουν και επιβεβαιώνουν οι Σκουρή και Κουτούπα – Ρεγκάκου (2009: 49), γίνεται αντιληπτό ότι τα σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης λειτουργούν υπό το πρίσμα πλήθους νομοθετικών και κανονιστικών αρμοδιοτήτων, συγκεντρώνοντας όλα τα χαρακτηριστικά μιας δημόσιας υπηρεσίας, δηλαδή ασκούν κατ' εφαρμογή μια κρατική δραστηριότητα ως οργανωτικοί σχηματισμοί της πολιτείας.

Κοινό σημείο όλων των αναφορών συνιστά το γεγονός ότι το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα βασίζεται σ' ένα σύνολο νόμων – πλαίσια, καθώς και ένα μεγάλο αριθμό νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων που τροποποιούν, συμπληρώνουν και βελτιώνουν προγενέστερους νόμους ή ιδρύουν νέες δομές στην εκπαιδευτική αρχιτεκτονική με συνεχείς αλλαγές, που επιβαρύνουν και δημιουργούν δυσλειτουργικά φαινόμενα τόσο στη διοικητική λειτουργία της εκπαίδευσης όσο και στο παιδαγωγικό – εκπαιδευτικό έργο (Πουλής, 2014: 54). Βασικά νομοθετήματα της τελευταίας τριακονταετίας που συγκροτούν την οργανωτική δομή και λειτουργία της Α/βάθμιας και Β/βάθμιας εκπαίδευσης όπως: οι Ν. 1304/1982, Ν. 1566/1985, Ν. 1966/1991, Ν. 2043/1992, Ν. 2525/1997, Ν. 2817/2000, Ν. 2986/2002, Ν. 3467/2006, Ν. 3839/2010, Ν. 3966/2011, Ν. 4186/2013, Ν. 4473/2017, Ν. 4547/2018, κλπ. εφαρμόζονται σε συνδυασμό με τη συσσώρευση ποικιλώνυμων κανονιστικών διατάξεων, ήτοι Π.Δ., Υ.Α., κ.ά., οι οποίες συγκεκριμενοποιούν τις αποφάσεις του κοινού νομοθέτη και καθορίζουν τη διοικητική συμπεριφορά (Μακρυδημήτρης – Πραβίτα, 2012).

Συνεπώς, τα όργανα διοίκησης κάθε σχολικής μονάδας πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (διευθυντής, υποδιευθυντής και σύλλογος διδασκόντων), εντός των καθηκόντων (γενικών – ειδικών) που τους έχουν ανατεθεί μέσω Π.Δ., Υ.Α., αποφάσεων με κανονιστικές πράξεις κυρίως, αλλά και με αποφάσεις ιεραρχικά ανώτερων οργάνων όπως η περιφερειακή διεύθυνση εκπαίδευσης, όπου και όποτε κρίνεται σκόπιμο, αποκτούν τη διοικητική εξουσία (με όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτή και ταυτόχρονα με όλες τις αρχές που διέπουν τη δημόσια διοίκηση) να εκδίδουν - διενεργούν - εκτελούν διοικητικές πράξεις, που αφορούν την αποστολή - εύρυθμη λειτουργία και οργάνωση των εν λόγω σχολικών μονάδων, προς όφελος των διδασκόμενων, των λοιπών εργαζομένων και εν τέλει του δημοσίου συμφέροντος στο πλαίσιο του θεσμού της εκπαίδευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Οργάνωση και διοικητική λειτουργία της εκπαίδευσης

4.1 Εισαγωγικά

Η φιλοσοφική έννοια της παιδείας, ως σύνθετη και πολυδιάστατη λειτουργία, στοχεύει στην ένταξη των νέων σε ένα ιστορικά προκαθορισμένο πνευματικό, κοινωνικό και οικονομικό οικοδόμημα, ανεξάρτητο από νομικούς κανόνες. Μέσω της παιδείας το άτομο έρχεται σε επαφή με ένα μεγάλο αξιακό πλέγμα, διάχυτο στο περιβάλλον του. Πρόκειται για αξίες που καθιερώνονται στο σπίτι, το σχολείο, το παιχνίδι, το θέατρο, το φιλικό και επαγγελματικό περιβάλλον, κλπ. Όμως, όπως ορθά επισημαίνει ο Παπανούτσος (1977: 170), το σχολείο αναδεικνύεται στην πιο ισχυρή πηγή άντλησης αξιών, όπου τα νεαρά άτομα μούνται με μεθοδευμένο και οργανωμένο τρόπο στην προγραμματισμένη παροχή της εκπαίδευσης. Σε αυτόν ακριβώς το λόγο αποδίδεται και η συχνή ταύτιση των δύο εννοιών: της παιδείας και της εκπαίδευσης, με την πρώτη να έχει πιο ευρύ περιεχόμενο. Άλλωστε, πάγια διαπίστωση αποτελεί ότι η οργανωμένη παιδεία, δηλαδή η εκπαίδευση, συνίσταται σε πρωταρχικό μέλημα κάθε σύγχρονης πολιτείας και υλοποιείται με τους κανόνες του δημοσίου δικαίου (Σκουρής & Κουτούπα – Ρεγκάκου, 2009).

Διαχρονικά, από τη σύσταση του ελληνικού κράτους, η εκπαίδευση υπήρξε μία από τις προτεραιότητές του. Ο συνταγματικός νομοθέτης συγκεντρώνει τις διατάξεις και τις θεσμικές εγγυήσεις που αναφέρονται στην παιδεία, την εκπαίδευση, ακόμα και τον αθλητισμό, αναδεικνύοντας το «δικαιωματικό» χαρακτήρα τους, ο οποίος μετουσιώνεται στο δικαίωμα στη μόρφωση, τη μοναδική και κορυφαία κατάκτηση του ανθρώπου.

Σύμφωνα με τους Μάνεση (1981: 19) και Τσάτσο (1987: 200), σε αντίθεση με τα ατομικά δικαιώματα «αμυντικού χαρακτήρα», οι συνταγματικές ελευθερίες του άρθρου 16 αναφορικά με την ελεύθερη ανάπτυξη της τέχνης, της επιστήμης, της έρευνας και της διδασκαλίας προϋποθέτουν την κρατική συνδρομή. Κατά συνέπεια, η ελευθερία των βασικών μορφών πνευματικής δράσης και δημιουργίας ανατίθεται στην μέριμνα και τον έλεγχο του κράτους. Συνακόλουθα, ο εξέχων ρόλος της παιδείας αφήνει καταλυτικό αποτύπωμα στην εξέλιξη και ολοκλήρωση του ατόμου, δικαιολογώντας γιατί η μόρφωση δεν αντιμετωπίζεται ως δικαίωμα, αλλά πρωτίστως ως θεμελιώδη συνταγματική υποχρέωση.

Ζητήματα σχετικά με την οργάνωση και τις λειτουργίες του διοικητικού εκπαιδευτικού συστήματος της Ελλάδας έχουν απασχολήσει πολλούς μελετητές της εκπαιδευτικής διοίκησης, εντοπίζοντας θέματα που αφορούν κυρίως την οργάνωση και τη διοίκηση του

εκπαιδευτικού συστήματος, με τον διοικητικό μηχανισμό να χαρακτηρίζεται από δυσκαμψία, περιπλοκότητα, αναποτελεσματικότητα και στερεοτυπία στον κανονισμό λειτουργίας (Κατσαρός, 2008· Κωτσίκης, 2003· Μπρίνια, 2009· Σαΐτης, 2008), με μηδαμινά περιθώρια ευελιξίας στην διευθέτηση καθημερινών προβλημάτων.

Όπως θα αναλυθεί παρακάτω, το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα αποτελείται από μια ιεραρχική διοικητική δομή, όπου στο ανώτατο επίπεδο της πυραμίδας βρίσκεται το Υπουργείο Παιδείας, ενώ στο κατώτερο επίπεδό της είναι οι εκπαιδευτικές μονάδες.

4.2 Δομή του εκπαιδευτικού συστήματος

Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα παρουσιάζεται ως ένα τεράστιο και πολύπλοκο οικοδόμημα το οποίο συνδέεται με ένα πλήθος δομών και στο οποίο εμπλέκονται πολλές και διαφορετικές κοινωνικές ομάδες πολιτών (μαθητές, γονείς αλλά και εκπαιδευτικοί) αποτελώντας μια από τις πολυπληθέστερες ομάδες εργαζομένων στη χώρα.

Το οργανωτικό σχήμα της εκπαίδευσης διακρίνεται σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο. Το κεντρικό επίπεδο περιλαμβάνει την οργάνωση και λειτουργία της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και ασκεί την εποπτεία και τον έλεγχο σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο. Το περιφερειακό επίπεδο καλύπτει την οργάνωση και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και τους θεσμούς της και ασκεί την εποπτεία και τον έλεγχο των οργάνων της που υπάγονται σ' αυτή. Ειδικότερα, η σχολική εκπαίδευση σε επίπεδο περιφέρειας, περιλαμβάνει κατά ιεραρχική τάξη, τις περιφερειακές διευθύνσεις εκπαίδευσης, τις διευθύνσεις πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και τις σχολικές μονάδες (Πουλής, 2014).

Η διοίκηση του ελληνικού κράτους διαχωρίζεται σε κεντρική και αποκεντρωμένη, ενώ τα διοικητικά συστήματα οργάνωσης και λειτουργίας του Κράτους επιμερίζονται στο συγκεντρωτικό σύστημα, στο αποκεντρωτικό και στο σύστημα αυτοδιοίκησης. Σύμφωνα με το συνταγματικό δίκαιο *«η διοίκηση του Κράτους οργανώνεται σύμφωνα με το αποκεντρωτικό σύστημα»* και *«τα περιφερειακά κρατικά όργανα έχουν γενική αποφασιστική αρμοδιότητα για τις υποθέσεις της περιφέρειας τους, οι κεντρικές υπηρεσίες εκτός από ειδικές αρμοδιότητες, έχουν τη γενική κατεύθυνση, το συντονισμό και τον έλεγχο των περιφερειακών οργάνων, όπως ορίζει ο νόμος»* (Πουλής, 2014: 61). Η πολιτεία έχει ως καθήκον την ενίσχυση και την ενδυνάμωση των υπηρεσιών ανά περιοχές, ως εκ τούτου συγκροτεί κρατικά όργανα της περιφέρειας και εκχωρεί σε αυτά αντίστοιχα ουσιαστικά καθήκοντα (Τάχου, 2000).

Στην Ελλάδα οι πρώτες προσπάθειες για αποκέντρωση ξεκίνησαν με το Ν. 1304/1982 και συμπληρώθηκαν με διάφορες ρυθμίσεις του Ν. 1566/1985 με τις οποίες διευθετήθηκαν θέματα που αφορούσαν στην οργάνωση διοίκησης της εκπαίδευσης, με τη δημιουργία των Διευθύνσεων και των Γραφείων Εκπαίδευσης, ενώ εκχωρήθηκαν αρμοδιότητες στην τοπική αυτοδιοίκηση και σε συλλογικά τοπικά όργανα και εκπαιδευτικούς φορείς. Η διοικητική διαίρεση εμφάνισε τάσεις αποκέντρωσης κατά κύριο λόγο σε ζητήματα κατανομής πόρων και ευθυνών στην τοπική αυτοδιοίκηση. Παρά τις αποκεντρωτικές τάσεις αυτού του νόμου και τις αλλαγές που επιτεύχθηκαν, ο άμεσος στόχος δεν ήταν η αποκέντρωση αλλά η υλοποίηση μιας ενιαίας εκπαιδευτικής πολιτικής που θα προσπαθούσε να εξισώσει τις εκπαιδευτικές δυνατότητες μέσω νομιμοποίησης αυτής της κοινής πορείας (Ανδρέου & Παπακωνσταντίνου, 1990: 246).

Κατόπιν καταβλήθηκαν προσπάθειες για διαφορετικές μεταρρυθμίσεις με τους νόμους 1966/1991 και 2043/1992 και με το Π.Δ. 45/1993 όπου ενισχύθηκε η μονιμοποίηση των στελεχών εκπαίδευσης, ενώ έγιναν προσπάθειες ο Νομάρχης να ανελιχθεί σε κρατικό όργανο κρίσιμων εκπαιδευτικών ζητημάτων, αλλά το εγχείρημα αυτό δεν επιτεύχθηκε και οι αποφάσεις που λάμβανε ήταν ήσσονος σπουδαιότητας. Ύστερα η μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στις νομαρχιακές δομές έγινε με το Ν. 2218/1994, ενώ αμέσως μετά με το Ν. 2817/2000 εκχωρήθηκαν στον Υπουργό αρμοδιότητες που εκτελούνται από τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες του ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Με το Ν. 2525/1997 ενισχύθηκε η θεμελίωση των Περιφερειακών Κέντρων Στήριξης Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (ΠΕ.ΚΕ.ΣΕΣ) στο πλαίσιο του διοικητικού μετασχηματισμού και ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας. Ο νόμος αυτός αποτελεί τον πυρήνα εκχώρησης του εκπαιδευτικού σχεδιασμού σε περιφερειακό επίπεδο, που όμως τελικά δεν έλαβε χώρα και τα περιφερειακά κέντρα δεν λειτούργησαν, με αποτέλεσμα να ενισχυθεί ο συγκεντρωτισμός και ο ελεγκτικός χαρακτήρας της κεντρικής διοίκησης (Ανδρέου & Παπακωνσταντίνου, 1990: 278). Απώτερος στόχος ήταν η ευέλικτη λειτουργία τόσο της σχολικής μονάδας όσο και των εκπαιδευτικών στο πλαίσιο της καθημερινής εκπαιδευτικής διαδικασίας, ενώ το Υπουργείο Παιδείας εξακολουθούσε να αναπτύσσει μια ομοιόμορφη εκπαιδευτική πολιτική, παρέχοντας ενιαία χρηματοδότηση σε όλες τις σχολικές μονάδες δίχως να λαμβάνονται υπόψη οι τοπικές ιδιαιτερότητες αλλά και οι διοικητικές τους ανάγκες.

Ειδικότερα με τον Ν. 2817/2000 (άρθρο 14) γίνεται το πιο ουσιαστικό βήμα στην κατεύθυνση της αποκέντρωσης με την ίδρυση των Περιφερειακών Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στις Διοικητικές Περιφέρειες της χώρας, οι

οποίες με τον Ν. 2986/2002 (άρθρα 1,2,3) αποτελούν πλέον αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας. Βασικό έργο των Περιφερειακών Διευθύνσεων σύμφωνα με τον Ν. 2986/2002 είναι η εποπτεία, ο συντονισμός, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου των Σχολικών Συμβούλων. Επίσης, προβλέπεται η συμμετοχή ενός ευρέος φάσματος συλλογικών οργάνων και προσώπων και μεταβαίνει προς μια αποκεντρωτική, αλλά μάλλον όχι αυτοδιοικητική λογική (Ανδρέου & Παπακωνσταντίνου, 1990: 246). Διαφαίνεται, λοιπόν, το εγχείρημα διοικητικής ενίσχυσης της σχολικής μονάδας χωρίς όμως οι υπηρεσίες εκπαίδευσης να είναι πραγματικά αποκεντρωμένες, ώστε να αναπτύσσεται μια εκπαιδευτική μεταρρύθμιση αναφορικά με ζητήματα του σχολείου. Επομένως η ίδρυση των Περιφερειακών Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στις Διοικητικές Περιφέρειες της χώρας (Ν. 2817/2000) μεγιστοποίησε στο έπακρον το κόστος των Διοικητικών Υπηρεσιών Στήριξης, αναδεικνύοντας το σύστημα διοίκησης ως μη επικερδές και ελαχιστοποιώντας τους πόρους.

Παρά τις εξαγγελίες ή τις προσπάθειες για αποκέντρωση, η κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας εξακολουθεί να λαμβάνει τις κομβικές αποφάσεις, εφόσον οι αρμοδιότητες που μεταβιβάζονται στα περιφερειακά και τοπικά όργανα δεν είναι ούτε αποφασιστικές αλλά ούτε και θεμελιώδεις. Ως εκ τούτου, το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα προβάλλεται ως ένα από τα πλέον συγκεντρωτικά εκπαιδευτικά συστήματα (Σαΐτης, 2002).

Στην πραγματικότητα υπήρξε μια εκχώρηση διαχειριστικών αρμοδιοτήτων στις Περιφερειακές Υπηρεσίες και στην Πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση, με την ειδοποιό διαφορά πως η κεντρική εξουσία κατέχει το δικαίωμα της τελικής απόφασης (Ανδρέου, 1996). Άλλωστε η εκπαιδευτική μονάδα εξακολουθεί να έχει το ρόλο του τελικού αποδέκτη των αποφάσεων για την εφαρμογή της εκπαιδευτικής πολιτικής. Συγχρόνως, η τοπική αυτοδιοίκηση μαζί με τους υπόλοιπους τοπικούς φορείς, όπως οι γονείς, οι συνδικαλιστικές ενώσεις των εκπαιδευτικών ή οι παραγωγικές τάξεις, καθίστανται κοινωνοί στη διοίκηση της εκπαίδευσης και των σχολικών μονάδων αλλά για ζητήματα ήσσονος σπουδαιότητας. Η αποκέντρωση του «περιεχομένου της εκπαίδευσης», με την έννοια να έχει η τοπική αυτοδιοίκηση τη δυνατότητα ορισμού της πορείας των προγραμμάτων σπουδών, με βάση τις τοπικές ανάγκες και ιδιαιτερότητες, καθώς και να διαμορφώνει μια τοπική εκπαιδευτική πολιτική σε εθνικό πλαίσιο, παρέμεινε ζήτημα προς λύση (Κατσαρός & Τύπας, 2005).

Συνεπώς, το ελληνικό διοικητικό εκπαιδευτικό σύστημα χαρακτηρίζεται ως γραφειοκρατικό με έντονα συγκεντρωτικά ή διεκπεραιωτικά χαρακτηριστικά, με την κεντρική διοίκηση του Υπουργείου Παιδείας να πρωταγωνιστεί ως προς τη λήψη των

βασικότερων αποφάσεων σχετικά με τη δομή, τον προγραμματισμό και τη λειτουργία των σχολικών μονάδων (Κατσαρός, 2008). Δυστυχώς, το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα δεν λαμβάνει υπόψη του όλες τις ιδιαιτερότητες και τις οργανωσιακές πολυπλοκότητες που διαμορφώνονται από τους εμπλεκόμενους της εκπαιδευτικής κοινότητας, ώστε να ευοδωθεί μια προσπάθεια αποτελεσματικής αποκεντρωτικής μεταρρύθμισης και εκσυγχρονισμού.

Το Υπουργείο Παιδείας, δηλαδή, εξακολουθεί να είναι υπεύθυνο για διοικητικά θέματα και προβληματισμούς που αφορούν γενικότερα τη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού της εκπαίδευσης όπως το διορισμό, τις μεταθέσεις, τις αποσπάσεις του εκπαιδευτικού προσωπικού, την παροχή εκπαιδευτικών αδειών, με τα όργανα της περιφερειακής και τοπικής διοίκησης να έχουν ελάχιστη έως μηδαμινή πρωτοβουλία για αποφάσεις που αφορούν τοπικά ζητήματα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η αδυναμία διαφοροποιήσεων και ανακατατάξεων του ανθρώπινου δυναμικού μεταξύ των νομών και των σχολικών μονάδων από τα περιφερειακά όργανα εκπαίδευσης καθώς και της χάραξης των εργασιακών συνθηκών των εκπαιδευτικών (Κωτσίκης, 2007).

Σε αυτό το πλαίσιο εκπαιδευτικής διοίκησης, οι αρμοδιότητες είναι ελάχιστες που έχουν μεταφερθεί και όσες εκχωρούνται στα περιφερειακά όργανα δεν είναι ουσιαστικές, με αποτέλεσμα ο τελικός αποδέκτης των αποφάσεων από τη διαμόρφωση της εκάστοτε εκπαιδευτικής πολιτικής να είναι η σχολική μονάδα (Ανδρέου & Παπακωνσταντίνου, 1994). Συνεπώς, τα περιθώρια οργανωτικής παρέμβασης και λήψης αποφάσεων από τη σχολική μονάδα και τους εκπαιδευτικούς είναι στενά. Ωστόσο οι εκπαιδευτικοί μπορούν να έχουν την πλήρη ευθύνη για τους στόχους, το περιεχόμενο και τη μεθοδολογία του διδακτικού τους έργου, όπως για τον εξοπλισμό, τα εποπτικά υλικά και μέσα καθώς και για την οργάνωση διάφορων δραστηριοτήτων (Κατσαρός, 2008: 62).

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΠΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Μεθοδολογία έρευνας

5.1 Σκοπός της έρευνας:

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η διερεύνηση του νομικού καθεστώτος έκδοσης των κανονιστικών διοικητικών πράξεων στη δημόσια διοίκηση, καθώς και οι διακρίσεις και πρακτικές εφαρμογές του στο εκπαιδευτικό γίνεσθαι στο πλαίσιο του πυρήνα χάραξης της γενικής πολιτικής μέσω πλήθους κρατικών δράσεων.

5.2 Επιμέρους Στόχοι:

Οι επιμέρους στόχοι της παρούσας μελέτης είναι :

Ø η διερεύνηση των δράσεων της κρατικής εξουσίας, οι οποίες εμπεριέχουν την υιοθέτηση αρχών, νόμων, εκτελεστικών εντολών & αποφάσεων, στο πλαίσιο της κανονιστικής αρμοδιότητας της Διοίκησης της Εκπαίδευσης.

Ø ο εντοπισμός και η συλλογή – καταγραφή των εξωτερικών στοιχείων και των επιστημονικών συντεταγμένων των δικαστικών αποφάσεων, όπως τα διάδικα μέρη, τα νομικά και πραγματικά δεδομένα, η αιτιολογία και το διατακτικό της απόφασης.

Ø η διερεύνηση του βαθμού επίδρασης των δικαστικών αποφάσεων στο εκπαιδευτικό έργο και όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (ανθρώπινο δυναμικό, μαθητές, γονείς, τοπική κοινωνία, κλπ.).

5.3 Ερευνητικά ερωτήματα

Τα ερευνητικά ερωτήματα που προκύπτουν από την πρωτογενή και δευτερογενή έρευνα του νομικού συγκείμενου είναι τα εξής:

Ø Ποιος είναι ο βαθμός εφαρμογής της κανονιστικής πράξης στη διοικητική λειτουργία του κρατικού μηχανισμού, συμπεριλαμβανομένης και της εκπαίδευσης;

Ø Ποια είναι τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των κανονιστικών διοικητικών πράξεων που εκδίδουν τα όργανα της διοίκησης της εκπαίδευσης;

Ø Υπάρχει συσχέτιση μεταξύ της νομολογίας, ήτοι δικαστικών αποφάσεων, και του εκπαιδευτικού έργου;

5.4 Δείγμα της έρευνας

Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 7 δημοσιευμένες στο νομικό τύπο τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις του Σ.τ.Ε. και του ΔΕΦ Αθηνών, απ' όπου προέκυψαν και συλλέχθηκαν όλες οι πληροφορίες της εσωτερικής δομής των νομικών συλλογισμών. Οι εν λόγω δικαστικές αποφάσεις καλύπτουν την χρονική περίοδο 2009 - 2017.

5.5 Μέθοδος συλλογής δεδομένων:

Η παρούσα εργασία στηρίχθηκε τόσο στη δευτερογενή έρευνα, δηλαδή στη μελέτη της υπάρχουσας νομικής βιβλιογραφίας όσο και στην πρωτογενή έρευνα, δηλαδή στη μελέτη και επεξεργασία της νομοθεσίας (Σύνταγμα, Νόμοι και Κανονιστικές Πράξεις), καθώς επίσης και στην επεξεργασία της νομολογίας, ήτοι των δικαστικών αποφάσεων.

Επιπρόσθετα για τη μελέτη του ερευνώμενου υλικού εφαρμόστηκε η ποιοτική ανάλυση και συγκεκριμένα το μεθοδολογικό εργαλείο της θεματικής ανάλυσης, η οποία αποτελεί την επαγωγική αναλυτική διαδικασία (Glaser & Strauss, 1967; Patton, 1990), στηριζόμενη στις αρχές της θεωρίας της επιχειρηματολογίας του Toulmin (1958), όπως αναφέρεται στους Attride – Stirling (2001). Η τελευταία συνιστά μια δομικά οργανωμένη μέθοδο διαπραγμάτευσης που καθορίζει και συνθέτει τα χαρακτηριστικά των επιχειρημάτων ως μέσο σύνδεσης με τις έννοιες του εξεταζόμενου θέματος (Strauss & Corbins, 1990). Η μεθοδολογία της θεματικής ανάλυσης υποστηρίζει διεξοδικά όλες τις βασικές δεξιότητες που είναι απαραίτητες για τη διενέργεια εξειδικευμένων ερευνητικών διεργασιών ποιοτικής ανάλυσης, γεγονός που της αποδίδει ιδιαίτερη αξιοπιστία και σπουδαιότητα (Clarke, Braun & Hayfield, 2015). Πρόκειται για μια μέθοδο εντοπισμού, καταγραφής, περιγραφής και κατηγοριοποίησης νοηματικών θεμάτων, ως απόρροια των ερευνητικών δεδομένων (Braun & Clarke, 2006; Holloway & Todres, 2003; Roulston, 2001). Μάλιστα, όλες οι απόψεις αναφορικά με αυτήν ερείδονται επί μία κοινής και απόλυτης κρατούσας στη θεωρία παραδοχής: ότι κεντρικός στόχος της είναι η αναλυτική και πολυδιάστατη παρουσίαση των δεδομένων, η ερμηνεία και η αφομοίωση διαφόρων διαστάσεων του γνωστικού αντικείμενου και όχι η επίλυση αντικρουόμενων προσεγγίσεων (Boyatzis, 1998). Δηλαδή, η θεματική ανάλυση επικεντρώνεται πρωτίστως στο «τι» λέγεται καθώς και στο περιεχόμενο του

κειμένου, παρά στο «πώς», «σε ποιον» και «με ποιο σκοπό» (Riessman, 2008: 53-76; Willig, 2008).

Συνακόλουθα, η ερμηνευτική εκδοχή της ποιοτικής έρευνας μέσω της θεματικής ανάλυσης χαρακτηρίζεται ως μια δομημένη και μεθοδική ανάλυση του ερευνώμενου υλικού, διευκολύνοντας παράλληλα τόσο την οργάνωση και ταξινόμηση της ανάλυσης όσο και την απρόσκοπτη και εκτεταμένη αναζήτηση των επιφανειακών και βαθύτερων δομών του κειμένου (Bryman & Burgess, 1994). Μάλιστα σύμφωνα με τους Braun & Clarke (2012), η θεματική ανάλυση με σχολαστικό και οργανωμένο τρόπο επιχειρεί να εντοπίσει και να κατηγοριοποιήσει τα νοηματικά πρότυπα ή θέματα ενός συνόλου δεδομένων, εξασφαλίζοντας γνωστική πρόσβαση σε ομαδικές σημασιοδοτήσεις και εμπειρίες. Τέλος, αξίζει ν' αναφερθεί ότι η υιοθέτηση ποιοτικών μεθόδων ως αποτέλεσμα επικύρωσης του ερμηνευτικού μοντέλου συγκροτεί ένα πρότυπο κωδικοποίησης ποιοτικών δεδομένων (Coffey et al., 1996).

5.6 Ζητήματα δεοντολογίας

Κάθε δικαστική απόφαση προέρχεται από την επίσημη δημοσίευσή της στη νομική βάση δεδομένων, η οποία επιφέρει και την τελειώσή της. Σε κάθε περίπτωση, τηρήθηκαν οι αρχές της εμπιστευτικότητας, της ανωνυμίας και του απορρήτου των προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με τη δεοντολογία διεξαγωγής ερευνών. Εν προκειμένω, από το διατακτικό κάθε δικαστικής απόφασης δεν αποκαλύπτονται πληροφορίες οι οποίες είναι προσωπικές ή προσδιοριστικές της ταυτότητας των διαδίκων.

5.7 Περιγραφή ερευνητικού εργαλείου

Από τη μελέτη και την ποιοτική ανάλυση - επεξεργασία των δημοσιευμένων στο νομικό τύπο επτά συνολικά αμετάκλητων δικαστικών αποφάσεων του Σ.τ.Ε. και του ΔΕΦ Αθηνών, της χρονικής περιόδου 2009 – 2017, συλλέγονται και καταγράφονται όλα τα στοιχεία μιας δικαστικής απόφασης, δηλαδή αναφέρονται τα διάδικα μέρη και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι, οι ενεχόμενοι φορείς - πρόσωπα, το δικαστήριο και η σύνθεση των δικαστικών λειτουργών οι οποίοι συνέπραξαν στην απόφαση, η ημέρα κατά την οποία έλαβε χώρα η συνεδρίαση, τα πραγματικά περιστατικά της απόφασης, το νομικό μέρος με το εφαρμοστέο δίκαιο, η αιτιολογία καθώς και το διατακτικό της απόφασης. Εν προκειμένω, κάθε δικαστήριο ασχολήθηκε πρωτίστως με υποθέσεις που αφορούν αιτήσεις ακυρώσεως (ακυρωτικοί σχηματισμοί) επί κανονιστικών διοικητικών πράξεων της διοίκησης της εκπαίδευσης (Υ.Α.), όπως την πρόσβαση αποφοίτων Εσπερινών Λυκείων στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση, τη

ρύθμιση των διδασκόμενων μαθημάτων και των ωρολόγιων & αναλυτικών προγραμμάτων, την κατάργηση και συγχώνευση σχολικών μονάδων Α/βάθμιας και Β/βάθμιας εκπαίδευσης, τις αναθέσεις του μαθήματος της Φυσικής στη Β/βάθμια εκπαίδευση, τη διαδικασία επιλογής μαθητών για την εισαγωγή τους στα Π.Π.Σ., κ.λπ.

Οι πληροφορίες που συλλέχθηκαν οργανώθηκαν και κατηγοριοποιήθηκαν σε πίνακες, ώστε να γίνει πιο κατανοητό και ευκρινές το αποτέλεσμα.

Κάθε πίνακας κατηγοριοποιήθηκε ως εξής:

- 1. Στοιχεία Απόφασης:** Καταγράφει τα στοιχεία της απόφασης, δηλαδή αριθμός, είδος δικαστηρίου, είδος ένδικου βοηθήματος, αντικείμενο ένδικης διαφοράς.
- 2. Πραγματικό Μέρος:** Περιλαμβάνει τα πραγματικά περιστατικά μεταξύ των διαδίκων της εξεταζόμενης υπόθεσης, όπως αναλύονται στη δικογραφία.
- 3. Νομικό Μέρος:** Αφορά τις νομικές διατάξεις υπό τις οποίες υπάγονται τα συγκεκριμένα, πραγματικά περιστατικά του δικανικού συλλογισμού.
- 4. Τελική Κρίση:** Εμπερικλείει την τελική απόφαση του δικαστηρίου, με πλήρη και εμπεριστατωμένη αιτιολογία, ως προϊόν συλλογισμού του δικαστή σε σχέση με τα στοιχεία της δικογραφίας και τις διατάξεις του νόμου, θέτοντας τις έννομες συνέπειες.

5.8 Ποιοτική Ανάλυση - Επεξεργασία: Νομολογιακά παραδείγματα στην εκπαίδευση

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	ΤΕΛΙΚΗ ΚΡΙΣΗ
<p>Διοικητικό Εφετείο Αθηνών Υπ' αριθμ. 1614/2009 Τμήμα Δ' Ακυρωτικός Σχηματισμός</p> <p>Θέμα: Πρόσβαση αποφοίτων των Εσπερινών Λυκείων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση & στις Σχολές της Αστυνομίας. - Προϋποθέσεις και όροι εισαγωγής στις Αστυνομικές Σχολές.</p>	<p>Στο πλαίσιο της ακροαματικής διαδικασίας, όπου οι διάδικοι εκπροσωπήθηκαν από τους δικηγόρους τους, παρουσιάστηκαν τα εξής:</p> <p>Ο αιτών – ιδιώτης, κάτοχος απολυτηρίου του Εσπερινού Λυκείου Ηρακλείου το έτος 2002, άσκησε στο ΔΕΦ Αθηνών αίτηση ακύρωσης των επανειλημμένων προσβαλλόμενων αρνήσεων της Διοίκησης να τον κατατάξουν ως δόκιμο στη Σχολή Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ. κατά το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005. Προς επίρρωση των ισχυρισμών του, ο εκκαλών επικαλείται το άρθρο 19 του Π.Δ. 22/1996, σύμφωνα με το οποίο η</p>	<p>Εφαρμοστέο Δίκαιο:</p> <p>∅ Άρθρο 6 παρ. 4 και 5 του Ν.1566/1985 προβλέπει τα σχετικά με τη διάκριση των Λυκείων σε Ημερήσια – Εσπερινά.</p> <p>∅ Άρθρο 1 του Ν.2525/1997 με το οποίο καθιερώνεται ο θεσμός του ημερήσιου Ενιαίου Λυκείου. (απολυτήριο, βεβαίωση πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπ/ση).</p> <p>∅ Από τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 1 του Ν. 2525/1997, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 του Ν. 2909/2001, συνάγεται ότι επιτρέπεται η πρόσβαση των αποφοίτων των Εσπερινών Ενιαίων Λυκείων στην Τριτοβάθμια Εκπ/ση - σε ειδικό ποσοστό θέσεων οριζόμενο</p>	<p>Στην κάτωθι δικαστική απόφαση αναφέρεται το ζήτημα της πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπ/ση των αποφοίτων των Εσπερινών Λυκείων. Με την υπ' αριθμ. 1614/2009 το ΔΕΦ Αθηνών, καταρχήν, επικυρώνει την προηγούμενη απόφαση του ΔΕΦ Χανίων, θεωρώντας ότι η αιτιολογία της προσβαλλόμενης άρνησης της Διοικήσεως να κατατάξει τον αιτούντα στη Σχολή Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ. κατά το ακαδημαϊκό έτος 2004 παράσταται νόμιμη. Ακολούθως, η ως άνω</p>

<p style="text-align: center;">Διοικητικό Εφετείο Αθηνών Υπ' αριθμ. 1614/2009 Τμήμα Δ΄ Ακυρωτικός Σχηματισμός</p>	<p>Διοίκηση κατά το παρελθόν, σε παρόμοιες περιπτώσεις, έχει προβεί σε πρόσληψη υποψηφίων, με ποσοστιαίο υπολογισμό μικρότερο της ακέρατης μονάδας. Λαμβάνοντας υπόψη τις κείμενες διατάξεις για την κατ' εξαίρεση εισαγωγή των κατόχων απολυτήριου Εσπερινού Ενιαίου Λυκείου στις σχολές της ΕΛ.ΑΣ., ο εκκαλών προσήλθε δύο έτη πέραν της αποφοίτησής του (2004), προκειμένου να υποβάλλει μηχανογραφικό δελτίο, κατόπιν επανεξέτασής του σε όλα τα προβλεπόμενα μαθήματα, με προτίμηση τις Σχολές της Αστυνομικής Ακαδημίας. Η αρχική εκδηλωθείσα άρνηση του Διευθυντή του Λυκείου να παραλάβει την αίτηση – δήλωση</p>	<p>με απόφαση του Υπουργού Παιδείας - με εξαίρεση ορισμένων σχολών, όπως οι σχολές της ΕΛ.ΑΣ. Κατ' εξαίρεση των αμέσως ανωτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 περ. α' υποπερ. ιι και περ. β' του άρθρου 2 του ίδιου νόμου, οι εν λόγω απόφοιτοι για οποιοδήποτε άλλο έτος από αυτό που έπεται της αποφοίτησής τους μπορούν, κατόπιν επανεξέτασής τους στα μαθήματα της Γ' τάξης του Ενιαίου Λυκείου, να εισαχθούν στις σχολές της ΕΛ.ΑΣ.</p> <p>Ø Αρ. Φ. 253.1/19191/Β6/24.2.2004 Υ.Α. σχετικά με τον «καθορισμό αριθμού εισακτέων σπουδαστών στα Τμήματα και στις Σχολές των Εκπ/κών Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπ/σης για το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005», όπου ειδικά για τους αποφοίτους των Εσπερινών Λυκείων ορίζεται καθ'</p>	<p>απόφαση απορρίπτει ως αβάσιμη την διερευνούμενη παραβίαση της συνταγματικής αρχής της αξιοκρατίας & της σταδιοδρομίας εκάστου κατά το λόγο της προσωπικής αξίας του αιτούντος, ισχυριζόμενη τις ήδη, αντίθετες με την αρχή της ισότητας, ευνοϊκές ειδικές διατάξεις, ως προς το καθ' υπέρβαση ποσοστό εισακτέων των αποφοίτων Εσπερινών Λυκείων, νομοθετημένες χάριν κοινωνικών λόγων και ανεκτές συνταγματικώς. Τέλος, απορρίπτει ως αβάσιμη την «αόριστη επίκληση» του αιτούντα επί των διατάξεων του άρθρου 19 του Π.Δ.22/1996, εσφαλμένα σχετιζομένων με την παρούσα</p>
---	---	---	---

<p style="text-align: center;">Διοικητικό Εφετείο Αθηνών Υπ' αριθμ. 1614/2009 Τμήμα Δ' Ακυρωτικός Σχηματισμός</p>	<p>του αιτούντος συνοδεύτηκε με την ομοίτυπη απόφαση του οικείου Προϊσταμένου Β/βάθμιας Εκπ/σης Ηρακλείου, γεγονός που συνέβαλε στη ματαιώση της υποψηφιότητάς του. Στο πλαίσιο της δικονομικής αυτής μεθόδευσης, ο εκκαλών κατέφυγε αρχικά στο Διοικητικό Εφετείο Χανίων, το οποίο με την εκδοθείσα απόφασή του ακυρώνει την προηγούμενη άρνηση της Διοίκησης να παραλάβει την αίτηση-δήλωση προτιμήσεων του αιτούντος, υποχρεώνοντας ταυτόχρονα τη Διοίκηση να συμμορφωθεί και να ενεργήσει νομίμως. Σύμφωνα με την κρατήσασα στο ανωτέρω δικαστήριο γνώμη, παρά το ισότιμο των απολυτηρίων των</p>	<p>υπέρβαση του αριθμού των εισακτέων, ποσοστό θέσεων 0,5%.</p> <p>Ø Κοινή Υ.Α αριθμ. 6000/2/141 -α' /7.4.2004 για τον «καθορισμό αριθμού εισαγομένων στις Σχολές Αστυφυλάκων & Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ. κατά το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005», χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα κλασματικά υπόλοιπα.</p> <p>Ø Υπ' αριθμ. Φ. 253.1/19191/Β6/24.2.2004 Υ.Α. ορίζοντας το ποσοστό εισαγομένων αποφοίτων Εσπερινού Λυκείου σε 0,5% επί των θέσεων των Σχολών, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα κλασματικά υπόλοιπα.</p> <p>Ø Υπ' αριθμ. 6000/2/141-α /7.4.2004 προκήρυξη διαγωνισμού επιλογής σπουδαστών για τη Σχολή Αστυφυλάκων και Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ κατά το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005.</p>	<p>κρινόμενη αίτηση.</p> <p style="text-align: center;">ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ Απορρίπτει την αίτηση</p>
---	---	--	---

<p style="text-align: center;">Διοικητικό Εφετείο Αθηνών Υπ' αριθμ. 1614/2009 Τμήμα Δ' Ακυρωτικός Σχηματισμός</p>	<p>δύο τύπων Λυκείων, οι απόφοιτοι των Εσπερινών υποχρεώνονται σε επανεξέταση, γεγονός που συνιστά διάκριση σε βάρος τους, δεν βρίσκει νόμιμο δικαιολογητικό έρεισμα και προσκρούει στις συνταγματικές αρχές της ισότητας & της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας μέσω της μόρφωσης. Η Διοίκηση, συμμορφούμενη στα νέα νομικά δεδομένα επανέρχεται δεχόμενη νέα αίτηση-δήλωση του αιτούντα, όπου η Σχολή Αξιωματικών και Αστυφυλάκων της ΕΛ.ΑΣ. καταλαμβάνουν τις δύο πρώτες επιλογές του αντίστοιχα, διαπιστώνοντας παράλληλα ότι βάση των σχετικών διατάξεων – κατ' εφαρμογή του ποσοστού</p>	<p>Ø Υπ' αριθμ. 87/2006 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Χανίων, η οποία δεσμεύει τη Διοίκηση να συμμορφωθεί σε ό,τι αφορά την πρώτη προσβαλλόμενη άρνηση και να ενεργήσει νομίμως.</p> <p>Ø Υπ' αριθμ. 435/2.7.2002 απολυτήριο του αιτούντος.</p> <p>Ø Υπ' αριθμ. Φ. 26.1/1906/27.4.2004 έγγραφο του προϊσταμένου του 1ου Γραφείου της Β/βάθμιας Εκπ/σης Ηρακλείου με το οποίο επικυρώνει την προηγούμενη άρνηση του Διευθυντή του εν λόγω Λυκείου να χορηγήσει το σχετικό έντυπο.</p> <p>Ø Αριθ. πρωτ. 6000/2/1748 - η'/4.8.2007 έγγραφο του Προϊσταμένου του Κλάδου Οργάνωσης και Ανθρώπινου Δυναμικού της ΕΛ.ΑΣ. (1^η προσβαλλόμενη άρνηση της Διοίκησης)</p>	
---	--	---	--

<p style="text-align: center;">Διοικητικό Εφετείο Αθηνών Υπ' αριθμ. 1614/2009 Τμήμα Δ' Ακυρωτικός Σχηματισμός</p>	<p>0,5% της Υ.Α. και χωρίς συνυπολογισμό των κλασματικών υπολοίπων – μόνο στη Σχολή Αστυφυλάκων της ΕΛ.ΑΣ. αντιστοιχούν έξι θέσεις για τους αποφοίτους των Εσπερινών Λυκείων. Εν συνεχεία, η Διοίκηση της ΕΛ.ΑΣ., προέβη στην κατάταξη του αιτούντος στη Σχολή Αστυφυλάκων, αναδρομικά από 21.10.2004.</p>	<p>– κοινοποιημένο με το αρ.πρωτ.6000/2/1748- ιδ'/5.10.2007 στον πληρεξούσιο του αιτούντος – επιβεβαιωθείσα με την αριθμ. 6000/2/1480/1-ρξ/3.4.2008 μεταγενέστερη απόφαση του Προϊσταμένου (2^η προσβαλλόμενη άρνηση της Διοίκησης).</p> <p>∅ Αριθ.Φ.251/109671/Β6/4.10.2007 έγγραφο του Διευθυντή Οργάνωσης και Διεξαγωγής Εξετάσεων του Υπουργείου Παιδείας, κατ' απάντηση στην από 25.9.2007 εξώδικη δήλωση του αιτούντος.</p> <p>∅ Άρθρα 4, 5 και 16 του Σ.</p> <p>∅ Άρθρο 19 παρ.3 του Π.Δ. 22/96.</p>	
---	--	---	--

Πίνακας 1: Υπ' αριθμ. Δικαστική Απόφαση 1614/2009 ΔΕΦ (ΑΚΥΡ) (541583)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	ΤΕΛΙΚΗ ΚΡΙΣΗ
<p>Διοικητικό Εφετείο Αθηνών Υπ' αριθμ. 1104/2014 Τμήμα 18^ο Τριμελές Έφεση</p> <p>Θέμα: Αξίωση αποζημίωσης προς αποκατάσταση της υλικής βλάβης του ζημιωθέντος πολίτη από παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του Δημοσίου – Χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης.</p>	<p>Μια από τις πλέον συνήθεις μορφές αστικής ευθύνης του Κράτους από παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του Δημοσίου απαρτίζουν τα παρακάτω πραγματικά δεδομένα της εξεταζόμενης απόφασης:</p> <p>Με την κρινόμενη έφεση, ο εκκαλών, απόφοιτος του Εσπερινού Ενιαίου Λυκείου Χαλκίδος το 2001, επιδιώκει την εξαφάνιση της εκκαλούμενης απόφασης του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία απερρίφθη η αρχική αγωγή του, ισχυριζόμενος την ύπαρξη επανειλημμένων παράνομων πράξεων των οργάνων του Υπουργείου Παιδείας, με</p>	<p>Τα νομικά ερείσματα της εξεταζόμενης έφεσης είναι τα εξής:</p> <p>∅ Άρθρο 105 του ΕισνΑΚ, όπως διατυπώνεται στο Π.Δ.456/1984, σε συνδυασμό με το άρθρο 932 του ΑΚ αναφορικά με την αστική ευθύνη του Κράτους – παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του Δημοσίου/ ικανοποίηση της ηθικής βλάβης.</p> <p>∅ Υπ' αριθμ. 1516/03 απόφαση του Σ.τ.Ε. με την οποία ακυρώθηκε η εκκαλούμενη Φ.252/Β6/1200/01 Υ.Α. σε ότι αφορά την άρνηση χορήγησης βεβαίωσης για την υποβολή αίτησης συμμετοχής στην Τριτοβάθμια Εκπ/ση στους κατόχους απολυτηρίου Εσπερινού Ενιαίου Λυκείου.</p>	<p>Εν προκειμένω, η παρούσα υπόθεση αφορά το Διοικητικό Δίκαιο και συγκεκριμένα σύμφωνα με την απόφαση 1104/2014 του ΔΕΦ Αθηνών, η οποία επικυρώνει την προγενέστερη απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου ότι δεν συνέτρεξε παράνομη παράλειψη των οργάνων του εφεσίβλητου Υπουργείου Παιδείας και ορθώς εκτίμησε τα πραγματικά γεγονότα εφαρμόζοντας το νόμο, απορρίπτει ως αβάσιμα όσα περί του αντιθέτου προβάλλονται με την παρούσα έφεση. Περαιτέρω, το ΔΕΦ Αθηνών κατέληξε στην ως άνω απόφαση λαμβάνοντας</p>

<p style="text-align: center;">Διοικητικό Εφετείο Αθηνών Υπ' αριθμ. 1104/2014 Τμήμα 18^ο Τριμελές Έφεση</p>	<p>αποτέλεσμα την αδικαιολογήτως καθυστερημένη εισαγωγή του στην Τριτοβάθμια Εκπ/ση. Ειδικότερα, ο εκκαλών, μετά τη διετή φοίτησή του στο Ημερήσιο Γενικό Λύκειο Χαλκίδος (Α΄ & Β΄ τάξη), μετεγγράφει στη Δ΄ τάξη του Εσπερινού Λυκείου Χαλκίδος απ' όπου & αποφοίτησε, επιδιώκοντας την εισαγωγή του σε Σχολή της Τριτοβάθμιας Εκπ/σης, κάνοντας χρήση των προβλεπόμενων ευεργετικών νομοθετημάτων για τους αποφοίτους της κατηγορίας του (καθ' υπέρβαση ποσοστό εισακτέων βάση Υ.Α.). Απέναντι στην άρνηση της Διοίκησης της Εκπ/σης, ο εκκαλών προσέφυγε στο Σ.τ.Ε. όπου με προσωρινή διαταγή ανέστειλε την ως άνω εκτέλεση άρνησης της Διοίκησης για χορήγηση βεβαίωσης</p>	<p>∅ Άρθρο 6 του Ν.1566/1985 προβλέπει τη διάκριση των Λυκείων σε Ημερήσια – Εσπερινά. ∅ Άρθρο 1 του Ν.2525/1997 με το οποίο καθιερώνεται ο θεσμός του ημερήσιου Ενιαίου Λυκείου. (απολυτήριο, βεβαίωση πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπ/ση). ∅ Από τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 1 του Ν. 2525/1997, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 του Ν. 2909/2001, συνάγεται ότι επιτρέπεται η πρόσβαση των αποφοίτων των Εσπερινών Ενιαίων Λυκείων στην Τριτοβάθμια Εκπ/ση - σε ειδικό ποσοστό θέσεων οριζόμενο με απόφαση του Υπουργού Παιδείας. ∅ Υπ' αριθμ. 17020/2011 εκκαλούμενη απόφαση του Τριμελούς Διοικητικού</p>	<p>υπόψη του ότι ουδεμία παράνομη πράξη ή παράλειψη των οργάνων του Δημοσίου και επελθούσης ζημίας προκύπτει, καθώς η εφεσίβλητη Διοίκηση συμορφώθηκε εντός εύλογου χρονικού διαστήματος – 5 μηνών – με την απόφαση του Σ.τ.Ε., ενώ οι ισχυρισμοί του εκκαλούντος περί μη προσήκουσας επιμέλειας εκ μέρους του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, απορρίπτονται ως ερειδόμενοι σε εσφαλμένη προϋπόθεση, καθώς οι επικληθείσες παρανομίες αποτελούσαν ενέργειες του Πανεπιστημίου, ήτοι αυτοτελούς Ν.Π.Δ.Δ. Τέλος, οι ισχυρισμοί του εκκαλούντος περί πρόκλησης τεράστιας</p>
---	---	---	--

<p style="text-align: center;">Διοικητικό Εφετείο Αθηνών Υπ' αριθμ. 1104/2014 Τμήμα 18^ο Τριμελές Έφεση</p>	<p>βαθμολογίας, ενώ με απόφαση του Σ.τ.Ε. δόθηκε ανάλογη δυνατότητα και στους υπόλοιπους υποψηφίους – απόφοιτους Εσπερινών Λυκείων. Η απάντηση του εφεσίβλητου με δελτίο τύπου, έκανε λόγο για εκμετάλλευση νομικού κενού από επιτήδειους, ενώ υπενθύμισε τον αριθμό των θέσεων πρόσβασης γι' αυτή την κατηγορία υποψηφίων. Κατόπιν, ο εκκαλών με εξώδικη διαμαρτυρία του στον Υπουργό Παιδείας για καθυστερημένη συμμόρφωση της Διοίκησης στην απόφαση του Σ.τ.Ε., πέτυχε την εισαγωγή του στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Παρά ταύτα, όπως προκύπτει με βεβαίωση του οικείου Τμήματος Ιατρικής το 2009, ο εκκαλών βρισκόμενος ήδη στο 17^ο εξάμηνο</p>	<p>Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία απερρίφθη η από 13-01-2005 αγωγή του εκκαλούντος.</p> <p>∅ Άρθρο 95 του Σ. ορίζει την υποχρέωση συμμόρφωσης της Διοίκησης στις δικαστικές αποφάσεις.</p> <p>∅ Άρθρο 50 παρ. 4 του Π.Δ. 18/1989 προβλέπει ότι οι διοικητικές αρχές υποχρεώνονται σε θετική ενέργεια ή αποχή από κάθε ενέργεια προς το περιεχόμενο της απόφασης.</p> <p>∅ Άρθρο 259 του ΠΚ εξετάζει την παράβαση καθήκοντος του υπαλλήλου.</p> <p>∅ Υπ' αριθμ. 4073/06-07-2001 προσωρινή διαταγή της Προέδρου του Σ.τ.Ε., με την οποία ανέστειλε την εκτέλεση της άρνησης της Διοίκησης για χορήγηση βεβαίωσης</p>	<p>οικονομικής και ψυχολογικής πίεσης & άγχους – <i>περιουσιακή και ηθική βλάβη</i> – από την τριετή εκκρεμότητα της οριστικής εισαγωγής του στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση καταρρίπτονται ως αβάσιμοι, καθώς όπως προέκυψε από την ακαδημαϊκή συμπεριφορά του (μηδενική επιτυχή εξέταση), δεν επέδειξε ανάλογη σοβαρότητα πρόθεσης για εκπαίδευση σε Ανώτατο Εκπ/κό Ίδρυμα.</p> <p style="text-align: center;">ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ Απορρίπτει την αίτηση</p>
---	--	---	--

<p style="text-align: center;">Διοικητικό Εφετείο Αθηνών Υπ' αριθμ. 1104/2014 Τμήμα 18^ο Τριμελές Έφεση</p>	<p>σπουδών, 5 πέραν των προβλεπόμενων, δεν έχει εξετασθεί επιτυχώς σε κανένα μάθημα. Επιπρόσθετα, ο εκκαλών με την ως άνω αγωγή του καταγγέλλει τις επαναλαμβανόμενες παράνομες πράξεις και παραλείψεις των εφεσίβλητων οργάνων, καθώς και την έκδοση εγκυκλίου με ενέργειες καθοδήγησης των υποψηφίων της κατηγορίας του & ασφυκτική ορισθείσα προθεσμία αιτήσεων. Από την ως άνω προσβλητική για την προσωπικότητά του συμπεριφορά, προσέφυγε και εγγράφηκε στο Τμήμα Ανθρώπινης Γενετικής σε Πανεπιστήμιο της Αγγλίας, υφιστάμενος μεγάλο οικονομικό & ψυχολογικό κόστος, όπου και παρέμεινε μέχρι τον Ιανουάριο του 2002, μετά την</p>	<p>βαθμολογίας. Ø Υπ' αριθμ. 421/26-07-2001 απόφαση της Ε.Α. του Σ.τ.Ε. ενέκρινε ανάλογη παροχή δυνατότητας συμμετοχής στην εν λόγω διαδικασία στους λοιπούς υποψηφίους των Εσπερινών Λυκείων, κοινοποιημένη από τον εκκαλούντα στον Υπουργό Παιδείας με την υπ' αριθμ. σχ. έκθεση επίδοσης 11192B/27-07-2001 του Δικαστικού Επιμελητή Πειραιώς, συνοδευόμενη με την από 6-08-2001 εξώδικη διαμαρτυρία του εκκαλούντος για την καθυστερημένη συμμόρφωση της Διοίκησης στην ως άνω απόφαση του Σ.τ.Ε. Ø Έκδοση την 27-07-2001 Δελτίο Τύπου από το Υπουργείο Παιδείας με το οποίο εγκρίθηκε ένα σύνολο</p>	
---	--	--	--

<p style="text-align: center;">Διοικητικό Εφετείο Αθηνών Υπ' αριθμ. 1104/2014 Τμήμα 18^ο Τριμελές Έφεση</p>	<p>έγκριση της εισαγωγής του στην Ιατρική. Ωστόσο, το Α/βάθμιο Δικαστήριο, με την εκκαλούμενη απόφαση, απέρριψε τόσο το αίτημα για καταβολή περιουσιακής ζημίας όσο & το αίτημα για επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης. Σύμφωνα λοιπόν με τα ανωτέρω και με τα άρθρα 105 του ΕισπΑΚ αλλά και με κατ' αναλογία εφαρμογής του άρθρου 932 του ΑΚ, ο εκκαλών επανέρχεται με την κρινόμενη έφεση και αξιώνει νομιμοτόκως αποζημίωση κατά του εφεσίβλητου, το ποσό των 73.088,70 ευρώ ως αποζημίωση για την αποκατάσταση υλικής βλάβης που υπέστη, καθώς και ποσό των 400.000 ευρώ, ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, κατά τους ίδιους ισχυρισμούς, από</p>	<p>100 θέσεων πρόσβασης στην Ανώτατη Εκπ/ση αποφοίτων Εσπερινών Λυκείων.</p> <p>∅ Υποβεβλημένη αίτηση από 27-07-2001 του αιτούντος στη Διεύθυνση Β/βάθμιας Εκπ/σης Ευβοίας.</p> <p>∅ Υπ' αριθμ. 4242/27-07-2001 άρνηση της Διεύθυνσης Β/βάθμιας Εκπ/σης Ευβοίας.</p> <p>∅ Υπ' αριθμ. 599/29-10-2001 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους κατ' απάντηση σχετικού ερωτήματος του Υπουργείου.</p> <p>∅ Υπ' αριθμ. Φ.253/Β6/3732/19-12-2001 Υ.Α. προσωρινής εισαγωγής του εκκαλούντος στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και εν συνεχεία με την τροποποιημένη υπ' αριθμ.</p>	
---	--	--	--

<p style="text-align: center;">Διοικητικό Εφετείο Αθηνών Υπ' αριθμ. 1104/2014 Τμήμα 18^ο Τριμελές Έφεση</p>	<p>τις ως άνω παρανομίες, και αφετέρου το ποσό των 20.000 ευρώ για την ίδια αιτία.</p>	<p>Φ.253/76001/Β6/18-07-2003 Υ.Α. οριστικοποιήθηκε η εγγραφή του.</p> <p>∅ Υπ' αριθμ. πρωτ. 4043/21-09-2009 βεβαίωση του Τμήματος Ιατρικής του ως άνω Παν/μίου.</p> <p>∅ Υπ' αριθμ. πρωτ. Φ 251/Β6/2351/08-11-2000 εγκύκλιο του Υπουργού Παιδείας, με θέμα «Ρυθμίσεις μετεγγραφών στα Εσπερινά Ενιαία Λύκεια...».</p> <p>∅ Υπ' αριθμ. πρωτ. Γ2/3122/03-05-2001 εγκύκλιο του Υπουργού Παιδείας, παρέχοντας κατευθύνσεις – ενέργειες στους μαθητές της κατηγορίας του αιτούντα.</p> <p>∅ Δημοσίευμα της 28-29/07/2001 εφημερίδας.</p> <p>∅ Υπ' αριθμ. 2195/07-05-2009 πιστοποιητικό της Ιατρικής Σχολής.</p> <p>∅ Παραστατικά δαπανών.</p>	
--	--	--	--

Πίνακας 2: Υπ' αριθμ. Δικαστική Απόφαση 1104/2014 ΔΕΦ ΑΘ (672824)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	ΤΕΛΙΚΗ ΚΡΙΣΗ
<p>Συμβούλιο της Επικρατείας Υπ' αριθμ. 4304/2015 Τμήμα Γ' Αίτηση Ακυρώσεως</p> <p>Θέμα: Ρύθμιση των διδασκόμενων μαθημάτων και των ωρολόγιων και αναλυτικών προγραμμάτων. - Δικαστικός έλεγχος της αξιολόγησης από την κανονιστικώς δρώσα Διοίκηση των κριτηρίων που θέτει η εξουσιοδοτική διάταξη.</p>	<p>Τα πραγματικά περιστατικά που καταγράφονται στην υπ' αριθμ. 4304/2015 απόφαση της επταμελούς σύνθεσης του Σ.τ.Ε. παρουσιάζουν τα εξής:</p> <p>Οι 27 εκκαλούμενες εκπαιδευτικοί, καθηγήτριες του κλάδου Π.Ε. 34 Ιταλικής Γλώσσας, όπως συστάθηκε με το Π.Δ. 204/2006, εκπροσωπούμενες από δικηγόρο με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο, επιδιώκουν την ακύρωση της υπ' αριθμ. 115475/Γ2/21.8.2013 απόφασης του Υπουργού Παιδείας & Θρησκευμάτων, καθώς και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της διοίκησης, επικαλούμενες ότι μετά την κατάργηση με την προσβαλλόμενη πράξη του εν λόγω</p>	<p>Στην εν λόγω δικαστική απόφαση εντοπίζονται τα εξής νομικά ερείσματα:</p> <p>Ø Άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος σε συνδυασμό με το άρθρο 7 παρ. 2 του Ν. 2525/1997, με τα οποία παρέχεται ειδική νομοθετική εξουσιοδότηση στη διοίκηση & τα όργανά της, μέσα στα όρια του νόμου (<i>κανονιστική αρμοδιότητα διοίκησης</i>).</p> <p>Ø Υπ' αριθμ. 115475/Γ2/21.8.2013 εφεσίβλητη Υ.Α. ρυθμίζοντας θέματα που αφορούν τα διδασκόμενα μαθήματα και το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων των Α', Β' & Γ' τάξεων του Γυμνασίου.</p> <p>Ø Υπ' αριθμ. 130535/Γ2/18.10.2008 προγενέστερη Υ.Α. με την οποία είχε εισαχθεί το μάθημα των Ιταλικών στο</p>	<p>Το Σ.τ.Ε με την απόφαση 4304/2015, αφού ερμήνευσε τις εφαρμοστέες νομικές διατάξεις επί της προσβαλλόμενης υπ' αριθμ. 115475/Γ2/21.8.2013 πράξης του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων, η οποία εκδόθηκε κατ' επίκληση της εξουσιοδοτικής διατάξεως του άρθρου 43 παρ. 2 του Συντάγματος, του άρθρου 5 παρ. 11 του Ν.1566/1985, καθώς και του άρθρου 7 παρ. 2 του Ν. 2525/1997 αντιστοίχως, έκρινε ότι είναι μη ακυρωτέα. Κατά συνέπεια, όπως προέκυψε</p>

<p style="text-align: center;">Συμβούλιο της Επικρατείας Υπ' αριθμ. 4304/2015 Τμήμα Γ' Αίτηση Ακυρώσεως</p>	<p>μαθήματος απομένουν χωρίς διδακτικό αντικείμενο. Συνεπώς ασκούν την αίτησή τους με έννομο συμφέρον. Επιπρόσθετα, κατά την άσκηση του ένδικου βοηθήματος της αίτησης ακυρώσεως, οι εκκαλούμενες υποστηρίζουν τη μη ύπαρξη της απαραίτητης προηγούμενης γνωμοδότησης του Ι.Ε.Π. επί της προσβαλλόμενης πράξης, καθώς και ότι κατά παράβαση της αρχής της ισότητας και της αρχής προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης υπέστησαν δυσμενή διάκριση σε σχέση με τους καθηγητές της Γαλλικής ή Γερμανικής Γλώσσας, η διδασκαλία των οποίων παραμένει ως δεύτερη ξένη γλώσσα και στις 3 τάξεις του Γυμνασίου. Από την άλλη πλευρά, η εφεσίβλητη Υ.Α. έχουσα την απαραίτητη εισήγηση/</p>	<p>ωρολόγιο πρόγραμμα του Γυμνασίου. Ø Π.Δ. 204/2006 (Α' 208) βάση του οποίου συστάθηκε ο κλάδος Π.Ε.34 της Ιταλικής Γλώσσας. Ø Άρθρο 5 παρ. 11 του Ν.1566/1985 (Α' 167), το οποίο αρχικά προέβλεπε ότι με Π.Δ., κατόπιν πρότασης του αρμόδιου Υπουργού (Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων), ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τα διδασκόμενα μαθήματα, τα ωρολόγια & αναλυτικά προγράμματα, ακολούθως με το άρθρο 7 παρ. 2 του Ν. 2525/1997 ορίστηκε ότι τα ως άνω θέματα ρυθμίζονται εφεξής με Υ.Α., κατόπιν εισηγήσεως του Π.Ι. Ø Άρθρο 21 περ. α' του Ν.3966/2011 (Α' 118) με το οποίο καταργήθηκε το Π.Ι. και ιδρύθηκε το Ι.Ε.Π. ως Ν.Π.Ι.Δ. με λειτουργία δημοσίου συμφέροντος. Ως επιτελικός</p>	<p>από τα στοιχεία του φακέλου, δεν ελλείπει εν προκειμένω η βασική προϋπόθεση των κριτηρίων και των ορίων της εξουσιοδοτικής διάταξης, οπότε ο ισχυρισμός που έγκειται σε έλλειψη αιτιολογίας καθίσταται αβάσιμος. Τέλος, σε ότι αφορά τους ισχυρισμούς περί απουσίας γνωμοδότησης του Ι.Ε.Π. επί της ένδικης ρύθμισης, καθώς και της παράβασης της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, οι λόγοι κρίνονται απορριπτέοι ως αβάσιμοι, διευκρινίζοντας ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί</p>
---	--	---	--

<p style="text-align: center;">Συμβούλιο της Επικρατείας Υπ' αριθμ. 4304/2015 Τμήμα Γ' Αίτηση Ακυρώσεως</p>	<p>γνωμοδότηση του Ι.Ε.Π., καθορίζει το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων των 3 τάξεων του Ημερησίου Γυμνασίου, στο οποίο δεν περιελήφθη η ιταλική γλώσσα, καταργώντας την προγενέστερη Υ.Α. 130535/Γ2/18.10.2008. Η Διοίκηση της Εκπ/σης, εκδίδουσα κανονιστική πράξη στην οποία δεν απαιτείται να φέρει αιτιολογία, υποστηρίζει ότι η εν λόγω ρύθμιση των διδασκόμενων μαθημάτων & των ωρολόγιων προγραμμάτων, συνιστά ειδικότερο/λεπτομερειακό θέμα σε σχέση με το νομοθετικό πλαίσιο οργάνωσης & λειτουργίας της δευτ/θμιας εκπ/σης, οπότε δε συντρέχει λόγος έκδοσης Π.Δ. Εν συνεχεία, επικαλούμενη τη νομολογία του Σ.τ.Ε., έχει γίνει δεκτή η ενεργοποίηση του μηχανισμού της</p>	<p>επιστημονικός φορέας, υποστηρίζει καθολικά το έργο του Υπουργείου Παιδείας, με εισηγήσεις και γνωμοδοτήσεις σε θέματα και των τριών βαθμίδων εκπαίδευσης.</p> <p>∅ Αποφάσεις: Σ.τ.Ε. 3492/2015, Σ.τ.Ε. 1210/210 Ολομ., Σ.τ.Ε. 3188/2004, Σ.τ.Ε. 456/2010, Σ.τ.Ε. 1437/2013 & Σ.τ.Ε. 800/2014, σύμφωνα με τις οποίες δε συντρέχει λόγος έκδοσης Π.Δ. για απαλοιφή συγκεκριμένου μαθήματος από το ωρολόγιο πρόγραμμα, καθώς και ο δικαστικός έλεγχος επί της κανονιστικής αρμοδιότητας της διοίκησης ασκείται μόνο καθ' υπέρβαση των ορίων της εξουσιοδοτικής διάταξης.</p> <p>∅ Υπ' αριθμ. 9006/29.7.2013 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας, ζητώντας τη γνωμοδότηση του Ι.Ε.Π.</p>	<p>ότι δημιούργησε στις αιτούσες την εύλογη και άξια προστασίας προσδοκία ότι το μάθημα των Ιταλικών θα διδάσκεται στο διηνεκές στο Γυμνάσιο.</p> <p style="text-align: center;">ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ Απορρίπτει την αίτηση</p>
---	---	---	--

<p style="text-align: center;">Συμβούλιο της Επικρατείας Υπ' αριθμ. 4304/2015 Τμήμα Γ' Αίτηση Ακυρώσεως</p>	<p>κανονιστικής αρμοδιότητας της διοίκησης, η οποία, βάση του άρθρου 43 παρ. 2 του Σ., εκδίδει κανονιστική διοικητική πράξη κατ' εξουσιοδότηση νόμου και χωρίς να παραβιαστούν υπέρμετροι κανόνες τυπικής ισχύος. Τέλος, στους ισχυρισμούς περί παράβασης της αρχής της ισότητας και δυσμενούς διάκρισης του εκπαιδευτικού κλάδου Π.Ε 34 έναντι των αντίστοιχων κλάδων Π.Ε. 05 & Π.Ε. 07, Γαλλικής και Γερμανικής Φιλολογίας αντίστοιχα, αντιτείνει τον ισχυρισμό της ανάθεσης του μαθήματος της ιστορίας, όπως παρασχέθηκε με την υπ' αριθμ. 124062/Γ2/6.9.2013 Υ.Α., καθώς και την δεύτερη ανάθεση μαθήματος επιλογής Α' Λυκείου στις εκκαλούμενες.</p>	<p>Ø Υπ' αριθμ. γνωμοδότηση 26/30.7.2013 του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, εκφέροντας την επιστημονική του κρίση θετικά υπέρ της εν λόγω πρότασης του Υπουργού Παιδείας και όχι της συγκεκριμένης ένδικης ρύθμισης.</p> <p>Ø Παράβαση της αρχής της ισότητας, βάση του άρθρου 4 παρ. 1 του Συντάγματος, λόγω της μη παροχής δυνατότητας των εκκαλούμενων εκπ/κών Ιταλικής Γλώσσας να διδάξουν το εν λόγω μάθημα σε δεύτερη ανάθεση.</p> <p>Ø Εγκύκλιος 129534/Γ2/16.9.2013 του Υπουργού Παιδείας σχετικά με τη δεύτερη ανάθεση του μαθήματος επιλογής «Ελληνικός & Ευρωπαϊκός Πολιτισμός» στις εκκαλούμενες.</p>	
---	---	--	--

Πίνακας 3: Υπ' αριθμ. Δικαστική Απόφαση 4304/2015 ΣτΕ (673120)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	ΤΕΛΙΚΗ ΚΡΙΣΗ
<p>Συμβούλιο της Επικρατείας Υπ' αριθμ. 1074/2016 Τμήμα Γ' Αίτηση Ακυρώσεως</p> <p>Θέμα: Κατάργηση & συγχώνευση σχολικών μονάδων Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης στο πλαίσιο της διαδικασίας διαμόρφωσης του νέου σχολικού χάρτη της χώρας.</p>	<p>Σύμφωνα με την απόφαση του ΣτΕ 1074/2016, και από τα στοιχεία της δικογραφίας προκύπτουν τα εξής:</p> <p>Ο εκκαλόν δήμος στρέφεται με την αίτησή του κατά του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, επιδιώκοντας την ακύρωση της υπ' αριθμ. 71336/Δ4/24.6.2011 απόφασης της Υφυπουργού Παιδείας, καθ' ο μέρος αποφασίσθηκε με αυτή η συγχώνευση σχολικών μονάδων Β/θμιας εκπ/σης (Γυμνασίων) από το σχολικό έτος 2011-2012. Ήδη, με την προγενέστερη υπ' αριθμ. 63/9.3.2011 απόφασή του, αρνείται τη συγχώνευση των δύο Γυμνασίων, προβάλλοντας, ταυτόχρονα, με την παρούσα αίτηση την έλλειψη</p>	<p>Στην υπό κρίση περίπτωση, τα επιχειρήματα που επικαλούνται οι διάδικοι βασίστηκαν στις εξής νομικές διατάξεις:</p> <p>Ø Υπ' αριθμ. 71336/Δ4/24.6.2011 (ΦΕΚ 1575/Β/27.6.2011) εκκαλούμενη απόφαση της Υφυπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με θέμα τη συγχώνευση 2 σχολικών μονάδων Β/θμιας εκπ/σης.</p> <p>Ø Αρχικά το άρθρο 5 του Ν. 1566/1985 (Α' 167), με την μεταγενέστερη κατάργηση της παρ. 7 αυτού με την παρ. 3 του άρθρου 60 του Ν.3966/2011, προέβλεπε την κατάργηση & συγχώνευση Γυμνασίων με την έκδοση Π.Δ., κατόπιν προτάσεως</p>	<p>Με την απόφαση 1074/2016 του ΣτΕ, η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 71336/Δ4/24.6.2011 πράξη της Υφυπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων, ούσα κανονιστική, οπότε δεν υπόκειται σε έλεγχο αιτιολογίας, κρίθηκε μη ακυρωτέα. Ακολούθως, με βάση τα όσα δηλώθηκαν εγγράφως από τους εκπροσώπους των διαδίκων, οι ισχυρισμοί του αιτούντος Δήμου περί παράνομης στάθμισης των σχετικών δεδομένων από τη Διοίκηση, περί αδυναμίας του επιλεγθέντος Γυμνασίου να δεχτεί τον αυξημένο αριθμό μαθητών, καθώς και περί πρόδηλης παραγνώρισης των κριτηρίων του νόμου, η οποία θα μπορούσε να</p>

<p style="text-align: center;">Συμβούλιο της Επικρατείας Υπ' αριθμ. 1074/2016 Τμήμα Γ' Αίτηση Ακυρώσεως</p>	<p>αιτιολογίας της προσβαλλόμενης πράξης, έχοντας ως επιμέρους επιχειρήματα την ανεπάρκεια των κτιριακών υποδομών, τη μικρότερη εξοικονόμηση πόρων από την αναμενόμενη, καθώς και το γεγονός ότι δε λήφθηκε υπόψη της Διοίκησης της Εκπ/σης η αρνητική γνωμοδότησή του. Πράγματι, το Υπουργείο Παιδείας με έγγραφό του προς τις Περιφερειακές Διευθύνσεις, καθώς και τις Διευθύνσεις της εποπτείας τους, το οποίο κοινοποίησε προς ενημέρωση στους δημάρχους της χώρας, ζήτησε τις προτάσεις τους σχετικά με τις τρέχουσες ανάγκες ίδρυσης, προαγωγής, υποβιβασμού ή συνένωσης σχολικών μονάδων της αρμοδιότητάς τους. Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς (εκπ/κή</p>	<p>του αρμόδιου Υπουργού, και της σχετικής γνωμοδοτήσεως του νομαρχιακού συμβουλίου.</p> <p>Ø Ακολούθως, η κατά το άρθρο 11 του Ν. 1966/1991, όπως έχει ήδη αντικατασταθεί με την παρ. 15 του άρθρου 59 του Ν. 3966/2011, διάταξη ορίζει ότι για τα παραπάνω θέματα εκδίδεται Υ.Α. που δημοσιεύεται στο Φ.Ε.Κ. και γνωμοδοτεί επ' αυτού το δημοτικό συμβούλιο.</p> <p>Ø Άρθρο 1 παρ. 1 της Φ. 353.1/324/105657/Δ1/8.10.2002 Υ.Α. (Β? 1340/16.10.2002), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση, μεταξύ άλλων, της παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 2986/2002 (Α' 24), προβλέπει τα σχετικά με την «Οργάνωση των περιφερειακών υπηρεσιών της Α/βάθμιας και</p>	<p>ελεγχθεί ακυρωτικά, καταρρίπτονται ως απαράδεκτοι και αναπόδεικτοι. Τέλος, η εν λόγω γνωμοδότηση του εκκαλούντος Δήμου θεωρείται απλή, οπότε δε δεσμεύει τη Διοίκηση και ο σχετικός λόγος απορρίπτεται ως αβάσιμος.</p> <p style="text-align: center;">ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ Απορρίπτει την αίτηση</p>
---	--	---	---

Συμβούλιο της Επικρατείας
Υπ' αριθμ. 1074/2016
Τμήμα Γ'
Αίτηση Ακυρώσεως

κοινότητα & Ο.Τ.Α.) με καταληκτική ημερομηνία την 25^η Φεβρουαρίου 2011 όφειλαν να καταθέσουν τις προτάσεις τους για τη διαμόρφωση του νέου σχολικού χάρτη της περιφέρειάς τους στην κεντρική υπηρεσία, έχοντας ως βασικά κριτήρια: τις κτιριακές υποδομές/ εγκαταστάσεις, τη χιλιομετρική απόσταση του νέου συγχωνευθέντος σχολείου, καθώς και την εξέλιξη του μαθητικού δυναμικού την τελευταία πενταετία, αλλά και την εκτίμηση της μελλοντικής (μέχρι το 2013). Βάση της εισήγησης που υπέβαλε η οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπ/σης στο ηλεκτρονικό σύστημα καταγραφής του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων, εξεδόθη και η Β/βάθμιας εκπ/σης, [...] και άλλες διατάξεις», ορίζοντας το έργο τους ως αποκεντρωμένων υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας.

Ø Άρθρο 14 της παρ. ζ' του Ν. 2817/2000 & άρθρο 1 του Ν. 2986/2002 προβλέπουν τα καθήκοντα των Περιφερειακών Διευθυντών, μεταξύ των οποίων και η διαχείριση της εκπ/κής πολιτικής, εισηγούμενοι αρμοδίως θέματα.

Ø Υπ' αριθμ. 11136/Δ4/27.1.2011 έγγραφο της Υφυπουργού Παιδείας με αποδέκτη τις Περιφερειακές Διευθύνσεις καθώς και τις Διευθύνσεις της εποπτείας τους, ζητώντας τη διατύπωση προτάσεων για τις τρέχουσες ανάγκες των σχολικών μονάδων της χώρας (ιδρύσεις, καταργήσεις,

<p>Συμβούλιο της Επικρατείας Υπ' αριθμ. 1074/2016 Τμήμα Γ' Αίτηση Ακυρώσεως</p>	<p>προσβαλλόμενη απόφαση. Ειδικότερα, η εισήγησή της ήταν θετική όσον αφορά τη συγχώνευση των δύο σχολικών μονάδων, λαμβάνοντας υπόψη ότι το συγχωνευόμενο Γυμνάσιο είχε μικρό μαθητικό δυναμικό (45 μαθητές έναντι 269) και ότι οι κτιριακές εγκαταστάσεις του επιλεχθέντος σχολείου είναι επαρκείς.</p>	<p>κλπ). Ø Γνωστοποίηση της ανωτέρω εγκυκλίου στους δημάρχους της χώρας με το υπ' αριθμ. 137/28.1.2011 έγγραφο της Υφυπουργού. Ø Υπ' αριθμ. 63/9.3.2011 απόφαση – γνωμοδότηση του Δημοτικού Συμβουλίου του αιτούντος Δήμου, απορρίπτοντας τις εισηγούμενες αλλαγές. Ø Υπ' αριθμ. 64439/Δ4/13.5.2013 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας, το οποίο περιλαμβάνει στοιχεία του μαθητικού δυναμικού για το σχολικό έτος 2010-2011.</p>	
--	---	---	--

Πίνακας 4: Υπ' αριθμ. Δικαστική Απόφαση 1074/2016 ΣτΕ (697230)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	ΤΕΛΙΚΗ ΚΡΙΣΗ
<p>Συμβούλιο της Επικρατείας Υπ' αριθμ. 85/2017 Τμήμα Γ' Αίτηση Ακυρώσεως</p> <p>Θέμα: Ρύθμιση των διδασκόμενων μαθημάτων και των ωρολόγιων και αναλυτικών προγραμμάτων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.</p>	<p>Τα πραγματικά περιστατικά που συνθέτουν το ιστορικό της απόφασης σε γενικές γραμμές και που οδήγησαν τους διαδίκους στο δικαστήριο, έχουν ως εξής:</p> <p>Ο αιτών, Σύλλογος Καθηγητών Ισπανικής Γλώσσας κλάδου ΠΕ 40 (ΠΣΥΚΑΙΓ), που συστάθηκε με την υπ' αριθμ. 43140α/Δ2/17.8.2009 Υ.Α, με έδρα την Αθήνα και εκπροσωπούμενος από την πληρεξούσια δικηγόρο του, επιδιώκει την ακύρωση της υπ' αριθμ. 115475/Γ2/21.8.2013 (ΦΕΚ 2121 τ. Β') απόφασης του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθώς & κάθε άλλης σχετικής πράξης ή</p>	<p>Εφαρμοστέο δίκαιο:</p> <p>∅ Υπ' αριθμ. 115475/Γ2/21.8.2013 προσβαλλόμενη Υ.Α. ρυθμίζοντας θέματα που αφορούν τα διδασκόμενα μαθήματα και το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων των τριών τάξεων του Γυμνασίου.</p> <p>∅ Υπ' αριθμ. 43140α/Δ2/17.8.2009 κοινή Υ.Α. (Β' 1802) με την οποία συστάθηκε ο κλάδος Π.Ε. 40 Ισπανικής Γλώσσας.</p> <p>∅ Υπ' αριθμ. 105954/Γ2/3.9.2009 (Β' 1890) προγενέστερη Υ.Α με την οποία είχε εισαχθεί το μάθημα των Ισπανικών στο ωρολόγιο πρόγραμμα του Γυμνασίου.</p> <p>∅ Υπ' αριθμ. 1833/8.10.2014 συμβολαιογραφική πράξη περί παροχής πληρεξουσιότητας και ταυτόχρονης βεβαίωσης νομίμου</p>	<p>Στη δημόσια ακροαματική διαδικασία μεταξύ του Συλλόγου Ισπανικής Γλώσσας (εκκαλών) και του Υπουργού Παιδείας (εφεσίβλητος) εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 85/2017 απόφαση του Σ.τ.Ε. με την οποία η αίτηση ακύρωσης δεν έγινε δεκτή, καθώς δεν εφαρμόστηκαν οι διατάξεις των άρθρων 33 παρ. 1 και 47 παρ.1 του Π.Δ. 18/1989. Από τις παραπάνω διατάξεις προκύπτει ότι ελλείπει η δικαιοπρακτική θεμελίωση της νομιμοποίησης των διαδίκων (εκκαλούντος) και του έννομου συμφέροντός του, ως διακριτές διαδικαστικές προϋποθέσεις της δίκης. Συνεπώς, η κρινόμενη αίτηση ακύρωσης απορρίπτεται</p>

<p style="text-align: center;">Συμβούλιο της Επικρατείας Υπ' αριθμ. 85/2017 Τμήμα Γ' Αίτηση Ακυρώσεως</p>	<p>παράλειψης της Διοικήσεως, επικαλούμενος ότι με την ως άνω προσβαλλόμενη πράξη δεν συμπεριελήφθη το γνωστικό αντικείμενο της ειδικότητάς του στο ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων των τριών τάξεων του Ημερησίου Γυμνασίου, όπως είχε συμβεί κατά το παρελθόν (υπ' αριθμ. Υ.Α.105954/Γ2/3.9.2009). Επιπροσθέτως, ο εκκαλών προέβη στην κατάθεση της συμβολαιογραφικής πράξης περί αποδείξεως της παροχής πληρεξουσιότητας και της νόμιμης σύστασης του εν λόγω σωματείου, συνεπικουρούμενη από τις αντίστοιχες αποφάσεις έγκρισης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Τέλος,</p>	<p>ίδρυσης του εκκαλούντος Συλλόγου, ως σωματείου.</p> <p>Ø Καταστατικό έγκρισης με την υπ' αριθμ. 5686/2013 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και αύξοντα αριθμό καταχώρισης 26639 ως σωματείου με την αρχική επωνυμία «<i>Πανελλήνιος Σύλλογος Πτυχιούχων Ισπανικής Φιλολογίας</i>»</p> <p>Ø Καταστατικό έγκρισης με την υπ' αριθμ. 2002/2013 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και αύξοντα αριθμό καταχώρισης 26639 με την επωνυμία «<i>Πανελλήνιος Σύλλογος Καθηγητών Ισπανικής Γλώσσας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ)</i>»</p> <p>Ø Άρθρα 33 παρ. 1 & 47 παρ. 1 του Π.Δ 18/1989 τα οποία ορίζουν</p>	<p>για έλλειψη εννόμου συμφέροντος και συνεπάγεται την, για το λόγο αυτό, απόρριψή της ως απαράδεκτης.</p> <p style="text-align: center;">ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ Απορρίπτει την αίτηση</p>
---	---	---	---

<p style="text-align: center;">Συμβούλιο της Επικρατείας Υπ' αριθμ. 85/2017 Τμήμα Γ' Αίτηση Ακυρώσεως</p>	<p>όπως προέκυψε στο δικόγραφο της κρινόμενης αίτησης, δεν προσκομίσθηκαν, και μάλιστα προαποδεικτικώς, τα αντίστοιχα αντίγραφα των καταστατικών του αιτούντος Σωματείου, ως αποδεικτικό του καταστατικού σκοπού του, ώστε να ασκήσει αίτηση λόγω έννομου συμφέροντος.</p>	<p>την απαραίτητη προσκόμιση (προαποδεικτικώς) των καταστατικών ενός αιτούντος Σωματείου, όπου αποδεικνύεται ο καταστατικός σκοπός του, γεγονός που του επιτρέπει να ασκήσει την κρινόμενη αίτηση λόγω έννομου συμφέροντος.</p> <p>∅ Αποφάσεις: Σ.τ.Ε. 3567/2015 7μ., 1722/2015, 3394/2014, 4658/2012.</p>	
---	--	--	--

Πίνακας 5: Υπ' αριθμ. Δικαστική Απόφαση 85/2017 ΣτΕ (700590)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	ΤΕΛΙΚΗ ΚΡΙΣΗ
<p>Συμβούλιο της Επικρατείας Υπ' αριθμ. 950/2017 Τμήμα Γ' Αίτηση Ακυρώσεως</p> <p>Θέμα: Αναθέσεις μαθημάτων για το μάθημα της Φυσικής.</p>	<p>Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία της δικογραφίας, καταγράφονται τα εξής περιστατικά:</p> <p>Οι αιτούντες, μόνιμοι εκπαιδευτικοί του κλάδου ΠΕ12.10 Φυσικών - Ραδιοηλεκτρολόγων, επιδιώκουν με την παρούσα αίτησή τους την ακύρωση ενός συνόλου προσβαλλόμενων αποφάσεων του Υπουργού Παιδείας, οι οποίες συνεπάγονται γι' αυτούς δυσμενείς υπηρεσιακές συνέπειες. Το περιεχόμενο των προσβαλλόμενων Υ.Α. εκτείνεται στην κατά προτεραιότητα ανάθεση των μαθημάτων (Φυσική Α', Β' & Γ' Γυμνασίου, Φυσική Γενικής Παιδείας Α' & Β' Λυκείου, Φυσική Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών</p>	<p>Στο ιστορικό της εν λόγω δικαστικής απόφασης εντοπίζονται τα εξής νομικά δεδομένα:</p> <p>☐ Υπ' αριθμ. 137843/Γ2/2-9-2014 (ΦΕΚ 2433 Β/12-9-2014) προσβαλλόμενη Υ.Α., κατ' αντικατάσταση της προγενέστερης υπ' αριθμ. η118842/Γ2/17.9.2008, Β' 1984 Υ.Α. αναφορικά με την ανάθεση του μαθήματος της Φυσικής στη Β/θμια Εκπ/ση.</p> <p>☐ Επιπρόσθετες προσβαλλόμενες Υ.Α.: α) την 94588/Δ2/9.6.2016(Β' 1670), όπως τροποποιήθηκε με την 136680/Δ2/25.8.2016 όμοια (Β' 2758), οι οποίες αφορούν τις αναθέσεις μαθημάτων στο Γυμνάσιο και το Γενικό Λύκειο, και β) την 133977/Δ2/17.8.2016 απόφαση (Β'</p>	<p>Για το εν λόγω ζήτημα κλήθηκε να αποφανθεί το Σ.τ.Ε., όπου με την υπ' αριθμ. 950/2017 απόφασή του, προέβη μερικώς υπέρ της εκδοχής του αιτούντος, εκπ/κού ειδικότητας ΠΕ12.10, απορρίπτοντάς την ως προς τους λοιπούς αιτούντες ως απαράδεκτη και ορίζοντας ότι, για λόγους διαφύλαξης της εύρυθμης λειτουργίας της δημόσιας εκπαίδευσης, τα αποτελέσματα της ακύρωσης αρχίζουν από την προηγούμενη ημέρα της παρούσας δημοσίευσης. Εν προκειμένω, κατά την έκδοση της παρούσας απόφασης επισημάνθηκε ότι η επίμαχη ρύθμιση με την οποία</p>

<p style="text-align: center;">Συμβούλιο της Επικρατείας Υπ' αριθμ. 950/2017 Τμήμα Γ' Αίτηση Ακυρώσεως</p>	<p>Σπουδών Β' & Γ' Λυκείου, Αρχές Φυσικών Επιστημών Γ' Λυκείου, Φυσική Γενικής Παιδείας Α', Β' & Γ' ΕΠΑ.Λ.) στους εκπαιδευτικούς του κλάδου Π.Ε04.01 Φυσικών και εν συνεχεία Π.Ε12.10 Φυσικών – Ραδιοηλεκτρολόγων, σε περίπτωση συνυπηρέτησης στην ίδια σχολική μονάδα. Ωστόσο, από τους 60 συνολικά αιτούντες, πλην ενός, η κρινόμενη ως άνω αίτηση απορρίφθηκε ως απαράδεκτη λόγω μη νομιμοποίησης δικαστικού πληρεξουσίου. Με τα δεδομένα αυτά, κατόπιν κοινοποιηθέντος υπομνήματος του εναπομείναντος αιτούντος στον εφεσίβλητο, παρουσιάζεται διεξοδικά η επιστημονική κατάρτιση του εκκαλούντος εκπαιδευτικού κλάδου. Πρόκειται, λοιπόν, για απόφοιτους</p>	<p>2605) (υπό στοιχεία α' και β'). Ø Άρθρο 27 παρ. 1 Π.Δ. 18/1989-Α'8 περί ύπαρξης δικαστικής πληρεξουσιότητας. Ø Άρθρο 32 παρ.3 του Π.Δ. 18/1989 περί συνέχισης της δίκης σε περίπτωση παύσης της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης. Ø Αριθμ. 20.10.2016 κατατεθέν υπόμνημα στο Υπουργείο Παιδείας. Ø Υπ' αριθμ. πρωτ./14.11.2016 έγγραφη απάντηση της εφεσίβλητης Διοίκησης, όπου εκθέτει τις εξουσιοδοτικές διατάξεις στις οποίες στηρίζονται οι προσβαλλόμενες αποφάσεις. Ø Άρθρο 50 παρ. 3β του Π.Δ. 18/1989, όπως η διάταξη αυτή προστέθηκε με το άρθρο 22 του Ν. 4274/2014 (Α' 147) αναφορικά με την εφαρμογή αιτήσεως ακυρώσεως</p>	<p>εισάγεται δυσμενής διάκριση σε βάρος των εκπ/κών του κλάδου ΠΕ12.10 ως προς την πρώτη ανάθεση των οικείων μαθημάτων έναντι του κλάδου ΠΕ04.01, σε περίπτωση συνυπηρέτησης στην ίδια σχολική μονάδα της Γενικής Β/βάθμιας Εκπ/σης (Γυμνάσιο ή Γενικό Λύκειο), δεν δικαιολογείται για λόγους δημοσίου συμφέροντος, βαίνει προδήλως πέραν των συνταγματικών ορίων της ισότητας και της αξιοκρατίας, συνεπώς πρέπει να ακυρωθούν οι ως άνω επίμαχες διατυπώσεις των εφεσίβλητων αποφάσεων.</p> <p style="text-align: center;">ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ Δέχεται μερικώς την αίτηση</p>
--	---	---	---

<p style="text-align: center;">Συμβούλιο της Επικρατείας Υπ' αριθμ. 950/2017 Τμήμα Γ' Αίτηση Ακυρώσεως</p>	<p>πανεπιστημιακών τμημάτων Φυσικής, κατέχοντες παράλληλα μεταπτυχιακό δίπλωμα στην ηλεκτρονική/ ραδιοηλεκτρολογία ή ισότιμο μεταπτυχιακό τίτλο, διορισθέντες μέσω επετηρίδας πριν το έτος 2000 ή με διαγωνισμούς του Α.Σ.Ε.Π. «για την κάλυψη κενών διδασκαλίας Φυσικής & μαθημάτων Ηλεκτρονικής Φυσικής στη Β/βάθμια εκπ/ση». Παρά, λοιπόν, το γεγονός ότι πρόκειται για εκπ/κούς με αυξημένα τυπικά προσόντα, με δεδομένο το ριζικό περιορισμό του γνωστικού τους αντικειμένου στα ΕΠΑ.Λ. και την ταυτόχρονη πρόσληψη άλλων εκπ/κών συναφών ειδικοτήτων, συνεπάγεται η αδυναμία κάλυψης του υποχρεωτικού τους ωραρίου, χαρακτηριζόμενοι ως «υπεράριθμοι»</p>	<p>κατά διοικητικής πράξεως, κατ' εκτίμηση των πραγματικών καταστάσεων κατά το χρόνο εφαρμογής της καθώς και των έννομων συμφερόντων των διαδίκων, ορίζοντας αναλόγως το χρονικό σημείο της ακυρώσεως.</p>	
--	---	--	--

<p style="text-align: center;">Συμβούλιο της Επικρατείας Υπ' αριθμ. 950/2017 Τμήμα Γ' Αίτηση Ακυρώσεως</p>	<p>και υφιστάμενοι δυσμενέστερες συνέπειες στις υπηρεσιακές μεταβολές (μεταθέσεις), καθώς & στην ανάληψη διευθυντικών θέσεων. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, ο εκκαλόν προβάλλει επιπροσθέτως την παραβίαση των συνταγματικά κατοχυρωμένων αρχών της ισότητας κατά τη ρύθμιση ομοειδών καταστάσεων, της αξιοκρατίας και της αναλογικότητας, χωρίς να συντρέχουν αποχρώντες λόγοι δημοσίου συμφέροντος που να δικαιολογούν τη διαφορετική αυτή μεταχείριση, επικαλούμενος ταυτόχρονα όμοιες περιπτώσεις σε παρεμφερείς κλάδους. Από την πλευρά της η Διοίκηση, εκθέτοντας τις εξουσιοδοτικές διατάξεις βάση των οποίων εξεδόθησαν οι</p>		
--	--	--	--

<p>Συμβούλιο της Επικρατείας Υπ' αριθμ. 950/2017 Τμήμα Γ' Αίτηση Ακυρώσεως</p>	<p>προσβαλλόμενες αποφάσεις, προβάλλει, προς απόκρουση των ως άνω ισχυρισμών ακυρώσεως, ότι «<i>οι εν λόγω απόφοιτοι διορίστηκαν ως εκπαιδευτικοί της ειδικότητας ΠΕ12.10 Φυσικών Ραδιοηλεκτρολόγων και όχι ως ΠΕ04.01 Φυσικών</i>». Στο πλαίσιο, λοιπόν, ασκώντας κανονιστικής αρμοδιότητας ο Υπουργός Παιδείας, εκτιμώντας τις τρέχουσες εκπαιδευτικές ανάγκες, καθορίζει τους κλάδους και τις ειδικότητες εκπ/κών αναθέτοντάς τους αντίστοιχα μαθήματα, σεβόμενος απαρέγκλιτα τις αρχές της ισότητας & της αξιοκρατίας.</p>		
---	--	--	--

Πίνακας 6: Υπ' αριθμ. Δικαστική Απόφαση 950/2017 ΣτΕ (706246)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	ΤΕΛΙΚΗ ΚΡΙΣΗ
<p>Συμβούλιο της Επικρατείας Υπ' αριθμ. 2827/2017 Τμήμα Γ' Ακυρωτικός Σχηματισμός</p> <p>Θέμα: Διαδικασία επιλογής μαθητών για την εισαγωγή τους στα Πρότυπα Πειραματικά Γυμνάσια.</p>	<p>Λαμβάνοντας υπόψη όσα καταγράφηκαν στην εν λόγω δικαστική απόφαση του Σ.τ.Ε., τα πραγματικά περιστατικά που συνθέτουν το περιεχόμενό της είναι τα εξής:</p> <p>Οι αιτούντες, γονείς μαθητών της Στ' τάξης Δημοτικού του Π.Π.Σ. του Πανεπιστημίου Αθηνών, επιδιώκουν την ακύρωση της υπ' αριθμ.34520/Δ1/12.3.2013 απόφασης της Δ.Ε.Π.Π.Σ. αναφορικά με την διενέργεια δοκιμασίας (τεστ) δεξιοτήτων για την επιλογή μαθητών που πρόκειται να εισαχθούν στην Α' Γυμνασίου των Π.Π.Σ. κατά το σχολικό έτος 2013-2014. Οι ως άνω εκκαλούντες, επικαλούμενοι την παραβίαση των</p>	<p>Τα νομικά δεδομένα που παρουσιάζονται είναι τα παρακάτω:</p> <p>☐ Άρθρο 43 παρ.2 του Συντάγματος προβλέπει την, κατόπιν ειδικής εξουσιοδότησης νόμου, έκδοση κανονιστικών διαταγμάτων.</p> <p>☐ Προσβαλλόμενη υπ' αριθ. 34520/Δ1/12.3.2013 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) με θέμα «<i>Εισαγωγή μαθητών και σχετικές ρυθμίσεις στα Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία (Π.Π.Σ.) για το σχολικό έτος 2013-2014</i>».</p> <p>☐ Προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 25959/Δ1/25.2.2013 απόφαση της ίδιας ως άνω Διοικούσας Επιτροπής.</p>	<p>Εν προκειμένω, η απόφαση 2827/2017 του Σ.τ.Ε. απέρριψε την αίτηση ακυρώσεως των εκκαλούντων – γονέων, εξετάζοντας ενδεχόμενη καταστρατήγηση των αρχών της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της χρηστής διοίκησης. Οι ανωτέρω λόγοι ακυρώσεως απορρίφθηκαν ως αβάσιμοι, καθώς η προσβαλλόμενη ως άνω απόφαση δεν επιφέρει συγκεκριμένες βλάβες στους αιτούντες, έχει κανονιστικό χαρακτήρα, και συνεπώς δεν ελέγχεται από άποψη αιτιολογίας, ενώ, τέλος, κατά την αληθή έννοια της εν λόγω</p>

<p style="text-align: center;">Συμβούλιο της Επικρατείας Υπ' αριθμ. 2827/2017 Τμήμα Γ' Ακυρωτικός Σχηματισμός</p>	<p>συνταγματικών αρχών της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της χρηστής διοίκησης, μέσω της αιφνιδιαστικής εισαγωγής δοκιμασιών για την πρόσβαση των αποφοίτων Δημοτικού στην Α' τάξη του Πρότυπου Πειραματικού Γυμνασίου και χωρίς κατάλληλη, προγενέστερη προετοιμασία, προτάσσουν το κρίσιμο δεδομένο της άνισης μεταχείρισης των τέκνων τους έναντι των μαθητών – υποψηφίων που φοιτούν σε μη Πειραματικά Δημοτικά Σχολεία, για τους οποίους προβλέπεται σχετική εξέταση, προβάλλοντας ταυτόχρονα ότι η δυσμενής αυτή μεταχείριση επιτείνεται από την απροσδιόριστη εξεταστέα ύλη καθώς και την υποχρέωση αλλαγής σχολικού</p>	<p>Ø Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 36-52) του Ν. 3966/2011 «<i>Θεσμικό Πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, «...» και λοιπές διατάξεις από το σχ. έτος 2013-2014</i>» (Α' 118/24.5.2011), εισάγεται ο θεσμός των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, κατ' αντικατάσταση του άρθρου 91 του Ν. 1566/1985 (Α'167/ 30.9.1985). Ο Ν. 3966/2011 εμπερικλείει το σύνολο των σκοπών ύπαρξης των Π.Π.Σ., τα όργανα διοίκησής τους (σε εθνικό επίπεδο η Διοικούσα Επιτροπή Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) & σε επίπεδο σχολικής μονάδας το Επιστημονικό Εποπτικό Συμβούλιο (ΕΠ.Ε.Σ.), ο διευθυντής, ο υποδιευθυντής και ο Σ.Δ. κάθε Π.Π.Σ.) και τις αρμοδιότητές τους, τη διαδικασία αξιολόγησης του</p>	<p>διάταξής της, ορθά αποδίδει στην εισήγηση της Δ.Ε.Π.Π.Σ., χωρίς απαραίτητη συνοδευτική Υ.Α., τις προϋποθέσεις εισαγωγής στα Π.Π.Σ.</p> <p style="text-align: center;">ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ Απορρίπτει την αίτηση</p>
---	---	---	--

<p>Συμβούλιο της Επικρατείας Υπ' αριθμ. 2827/2017 Τμήμα Γ' Ακυρωτικός Σχηματισμός</p>	<p>περιβάλλοντος σε περίπτωση αποτυχίας. Ακολουθώντας, η προσβαλλόμενη πράξη κατά την ερμηνευτική εκδοχή των αιτούντων παρεκκλίνει από το νομικό συλλογισμό του Ν.3966/2011 περί κάλυψης ίσου αριθμού θέσεων μεταξύ αποφοίτων του συνδεδεμένου Δημοτικού – Γυμνασίου, ενισχύοντας τον ισχυρισμό τους για ξεχωριστή διαγωνιστική διαδικασία των υποψηφίων. Εν προκειμένω, βάση του νομικού πλέγματος επί των Π.Π.Σ., στα συνδεδεμένα Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία διαφορετικών βαθμίδων, στην παρούσα υπόθεση Δημοτικού – Γυμνασίου, εξασφαλίζεται η εγγραφή αποφοίτων με βάση τις προϋποθέσεις που τίθενται από την</p>	<p>ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και τις προϋποθέσεις εγγραφής στα Π.Π.Σ., με απόφαση της Δ.Ε.Π.Π.Σ., κατόπιν πρότασης του οικείου ΕΠ.Ε.Σ. και τέλος δημοσιεύεται στο Φ.Ε.Κ.</p> <p>Ø Υπ' αριθμ. 21/21.1.2013 έγγραφο της Δ.Ε.Π.Π.Σ. με το οποίο καλεί τα Επιστημονικά Εποπτικά Συμβούλια (ΕΠ.Ε.Σ.) των Π.Π.Σ. να αποστείλουν σ' αυτήν τις προτάσεις τους σχετικά με το ζήτημα της εισαγωγής μαθητών στα Π.Π.Σ. (Γυμνάσια – Λύκεια) για το σχολικό έτος 2013-2014.</p> <p>Ø Υπ' αριθμ. 20.2.2013 πράξη της Δ.Ε.Π.Π.Σ., αναδημοσιευμένη στον τύπο & τις οικείες Περιφερειακές Διευθύνσεις Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης προς ενημέρωση, και εκδοθείσα στις 14.3.2013 στην</p>	
--	--	--	--

Συμβούλιο της Επικρατείας
Υπ' αριθμ. 2827/2017
Τμήμα Γ'
Ακυρωτικός Σχηματισμός

Δ.Ε.Π.Π.Σ., κατόπιν πρότασης του οικείου ΕΠ.Ε.Σ, καταλήγοντας εν τέλει να δημοσιεύονται στο Φ.Ε.Κ. Κατ' αντίφαση με τα όσα υποστηρίζουν οι ως άνω αιτούντες, η Δ.Ε.Π.Π.Σ. με έγγραφό της κάλεσε τα ΕΠ.Ε.Σ. των Π.Π.Σ. να αποστείλουν τις προτάσεις τους σχετικά με το σύστημα εισαγωγής μαθητών για το σχολικό έτος 2013-2014, όπου 25 εκ των 32 οικείων Συμβουλίων τάχθηκαν υπέρ της διεξαγωγής δοκιμασίας δεξιοτήτων ή εξετάσεων, τόσο των μαθητών/τριών Δημοτικών που είναι συνδεδεμένα με Γυμνάσια Π.Π.Σ., όσο και αυτών που είναι ανεξάρτητα, ορίζοντας ταυτόχρονα την προθεσμία υποβολής αιτήσεων. Η ανωτέρω απόφαση ανακοινώθηκε από τον Υπουργό Παιδείας και

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Β' 600 με χρόνο πραγματικής κυκλοφορίας την 19.3.2013) (προσβαλλόμενη με την κρινόμενη αίτηση), θεσπίζει τη διεξαγωγή τεστ δεξιοτήτων για την εισαγωγή των μαθητών στην Α' Γυμνασίου & την Α' Λυκείου των Π.Π.Σ. αντίστοιχα. **Ø** Άρθρο 20 παρ. 1, 2 & 3 του ΚΔΔ περί προηγούμενης γνώμης ή πρότασης του προτείνοντος οργάνου.

<p>Συμβούλιο της Επικρατείας Υπ' αριθμ. 2827/2017 Τμήμα Γ' Ακυρωτικός Σχηματισμός</p>	<p>επικυρώθηκε με τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τέλος, εν αντιθέσει με τους ισχυρισμούς των εκκαλούντων περί έκδοσης της προσβαλλόμενης απόφασης κατά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας, η εκκαλούμενη Διοίκηση αντιπαρέρχεται τονίζοντας ότι οι προτάσεις των ΕΠ.Ε.Σ. δεσμεύουν τη Δ.Ε.Π.Π.Σ. να προβεί σε έκδοση απόφασης με παρόμοιο περιεχόμενο.</p>		
--	---	--	--

Πίνακας 7: Υπ' αριθμ. Δικαστική Απόφαση 2827/2017 ΣτΕ (719481)

5.9 Συμπεράσματα

Κατόπιν όσων εκτέθηκαν αναλυτικά ανωτέρω, όπως διαπιστώνει εύστοχα ο Σκουρής (1996: 64), «αν και ζήτησαμε κράτος δικαίου, αποκτήσαμε κράτος κανόνων δικαίου», ήτοι η ελληνική έννομη τάξη χαρακτηρίζεται από κλιμάκωση νομοθετικών διεργασιών και κανονιστικών διαταγμάτων καθώς και αντίστοιχη αύξηση της άσκησης των ένδικων βοηθημάτων από τους διοικούμενους που επηρεάζουν αναπόφευκτα τη διοικητική δράση.

Παρά το ιδιαίτερο ενδιαφέρον που παρουσιάζει το άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος αναφορικά με την καθιέρωση του θεσμού των ειδικών νομοθετικών εξουσιοδοτήσεων, καθώς οι λοιπές παράγραφοι – περιπτώσεις δεν συγκεντρώνουν την ανάλογη πρακτική σημασία, ωστόσο η αθρόα χρήση – εφαρμογή του εκδηλώνεται ως κατάχρηση, ανατρέποντας τη συνταγματική ισορροπία μεταξύ νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας (Βουλή – κανονιστική διοίκηση). Συνεπώς το ζήτημα της αύξησης των νομοθετικών εξουσιοδοτήσεων για την έκδοση κανονιστικών πράξεων δεν είναι μόνο ποσοτικό, αλλά σταδιακά καθίσταται και ουσιαστικό, δηλαδή επεκτείνεται και στο περιεχόμενο των εξουσιοδοτήσεων. Μάλιστα, χαρακτηριστικό παράδειγμα της παραχωρούμενης από τον Έλληνα νομοθέτη αθρόας χορήγησης εξουσιοδοτήσεων συνιστά ο Ν. 1566/1985 για τη δομή και λειτουργία της Α/βάθμιας και Β/βάθμιας εκπαίδευσης, ο οποίος περιέχει 145 περιπτώσεις εξουσιοδοτήσεων για την έκδοση προεδρικών κανονιστικών διαταγμάτων και αντίστοιχων υπουργικών αποφάσεων. Συνακόλουθα, η διαπίστωση του Κυπραίου (1970) για την απομάκρυνση των κανονιστικών διοικητικών πράξεων από τον αρχικό προορισμό τους ανταποκρίνεται ορθά στο ελληνικό δικαϊκό σύστημα, καθώς οι τυπικοί νόμοι εξαρτούν τη νομική τους εκκίνηση από την κανονιστική αρμοδιότητα των διαφόρων διοικητικών οργάνων.

Στην εκπαιδευτική πραγματικότητα, τη χαώδη και αποσπασματική φύση της εκπαιδευτικής νομοθεσίας καλείται να ταξινομήσει και εδώ η έκδοση κανονιστικών πράξεων, εξειδικεύοντας, αλλά ταυτόχρονα και συμπληρώνοντας ή τροποποιώντας. Ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός ως πυρήνας χάραξης της εθνικής αλλά και υπερεθνικής πολιτικής, ρυθμίζεται μέσω πλήθους μονομερών διοικητικών πράξεων που εκδίδονται από όλα τα ιεραρχικά επίπεδα εκπαίδευσης, κεντρικό και περιφερειακό, δηλαδή Υπουργός και Υφυπουργοί Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων, Γενικοί Γραμματείς, Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης, κλπ. Το σύνολο των διοικητικών αυτών πληροφοριών με εκτελεστό χαρακτήρα επιφέρουν αλλαγές στο σύνολο του εκπαιδευτικού οικοδομήματος, ήτοι ανθρώπινο δυναμικό, μαθητές, στο παιδαγωγικό – εκπαιδευτικό έργο καθώς και στην τοπική κοινωνία. Ομοίως, λοιπόν, ο «νομοθετικός πληθωρισμός» δημιουργεί δυσάρεστα φαινόμενα και στην

εκπαίδευση, με τις κανονιστικές πράξεις των διοικητικών οργάνων της να δημιουργούν μια νέα νομική κατηγορία.

Τέλος, σε ότι αφορά το δικαστικό έλεγχο, είναι θετικό ότι στην ελληνική έννομη τάξη προβλέπεται ο έλεγχος της άσκησης της κανονιστικής αρμοδιότητας της διοίκησης κυρίως από τα διοικητικά δικαστήρια, για λόγους ασφάλειας του δικαίου, προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των διοικουμένων πολιτών καθώς και της αποτελεσματικότερης διοικητικής δράσης. Επιπρόσθετα, λειτουργεί και ως αντιστάθμισμα του περιορισμού του ρόλου της Βουλής, ο οποίος επιδρά άμεσα στις ατομικές ελευθερίες και δικαιώματα (Δεληγιάννης, 1979). Εν προκειμένω, στην παρούσα εργασία το ενδιαφέρον επικεντρώθηκε στο δικαστικό έλεγχο των κανονιστικών πράξεων της διοίκησης της εκπαίδευσης, και συγκεκριμένα αν οι υπό εξέταση κανονιστικές πράξεις είναι σύμφωνες αφενός με το Σύνταγμα και αφετέρου με τις νομοθετικές διατάξεις του εξουσιοδοτικού νόμου.

Συμπερασματικά, η εξέταση κάθε νομολογιακού παραδείγματος συνεπάγεται άμεσες αλλαγές και τροποποιήσεις στη διοικητική και παιδαγωγική λειτουργία των εκπαιδευτικών οργανισμών των δύο πρώτων βαθμίδων εκπαίδευσης. Με τις παραπάνω αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών αποτυπώνεται η εικόνα του πολυδιάστατου περιεχομένου των αποφάσεων των οργάνων διοίκησης της εκπαίδευσης, οι οποίες συμπαρασύρουν και επιφέρουν αλλαγές στο σύνολο του εκπαιδευτικού οικοδομήματος.

5.10 Προτάσεις για περαιτέρω έρευνα

Το σύνολο των κρατικών δράσεων και διοικητικών πληροφοριών που διακινούνται στο χώρο της εκπαίδευσης, ήτοι κανονιστικές πράξεις, συνιστούν μια παράμετρο της διοίκησης της εκπαίδευσης που δεν έχει ερευνηθεί διεξοδικά μέχρι σήμερα. Το γεγονός αυτό προκύπτει από τον πολύ μικρό αριθμό ερευνητικών μελετών αναφορικά με τις κανονιστικές διοικητικές πράξεις, το δικαστικό τους έλεγχο και την αντίστοιχη επίδρασή τους στο εκπαιδευτικό γίγνεσθαι. Ορθότερα δε, το ερευνητικό ενδιαφέρον έχει επικεντρωθεί κυρίως στη διαχείριση της διοικητικής πληροφορίας με τη χρήση των Τ.Π.Ε. Συνεπώς, το εν λόγω ερευνητικό πεδίο είναι ανοικτό προς περαιτέρω διερεύνηση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Ελληνόγλωσσες

- Ανδρέου, Α. & Παπακωνσταντίνου, Γ. (1990). *Οργάνωση και διοίκηση του εκπαιδευτικού συστήματος*. Αθήνα: Εξάντας.
- Ανδρέου, Α. & Παπακωνσταντίνου, Γ. (1994). *Εξουσία και Οργάνωση - Διοίκηση του Εκπαιδευτικού Συστήματος*, Αθήνα : Α.Α. ΛΙΒΑΝΗ.
- Ακριβοπούλου, Χ. & Ανθόπουλος, Χ. (2015). *Εισαγωγή στο Διοικητικό Δίκαιο*. [e Book version]. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Ανακτήθηκε 28 Ιουνίου, 2018, από <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/2536>
- Ανδρέου, Α. (1996). *Σχετικά με την «Αποκέντρωση» του εκπαιδευτικού Συστήματος*. (Τεύχος 55).σ.141-152. Περίοδος: Απρίλιος – Ιούνιος.
- Ανδρεάδης, Σ. (1968). *Διοικητικόν Δίκαιον*. Έκδοσις 2α. Αθήνα: χ.ε.
- Βαλσαμόπουλος, Ν. (2002). *Ο Νομικός Σύμβουλος Σχολείων και Εκπαιδευτικών*. τόμ. Α & Β. Λάρισα: χ.τ.
- Βεγλερής, Φ. (1934). *Η συμμόρφωσις της διοικήσεως εις τας αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας*, Αθήνα: Εκδοτικός Οίκος Δ. Τζάκα, Σ. Δελαγραμματικά & Σία.
- Γιαννάκος, Ι. & Ζήση, Α. (2008). *Εκπαιδευτική Νομοθεσία*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Γιαννακόπουλου, Κ. (2006). Προς έναν γενικό περιορισμό του παρεμπόπτοντος ελέγχου των κανονιστικών πράξεων - Σχόλιο στη ΣτΕ 764/2006. *ΕφημΔΔ*. 2/2006, σελ. 186.
- Γέροντας, Α. (1986). *Η συμμετοχή των πολιτών και των κοινωνικών φορέων στη διαδικασία λήψεως διοικητικών αποφάσεων*. Αθήνα - Κομοτηνή: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Γέροντας, Α. (2014). *Επιτομή Γενικού Διοικητικού Δικαίου*. Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Γέροντας, Α., Λύτρας, Σ., Παυλόπουλος, Π., Σιούτη, Γ. & Φλογαΐτης, Σ. (2015). *Διοικητικό Δίκαιο*. Γ΄ Έκδοση. Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Γώγος, Κ. (2000). *Κανόνες Δεοντολογίας της Δημόσιας Διοίκησης – Μελέτες Διοικητικού Δικαίου* 8. Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Γώγος, Κ. (2012). *Η ανυπόστατη διοικητική πράξη*. Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Δαγτόγλου, Π. (2014). *Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο*. Έκτη Αναθεωρημένη Έκδοση. Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Δαγτόγλου, Π. (2015). *Γενικό Διοικητικό Δίκαιο*. Έβδομη Αναθεωρημένη Έκδοση. Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.

- Δαρζέντας, Ε. (1960). Η δημόσια διοίκηση ως φορέας παροχών προς τους διοικούμενους. *ΕΔΔΔ*, σελ. 58.
- Δεληγιάννης, Γ. (1979). Σκέψεις για την έννοια και το δικαστικό έλεγχο των κανονιστικών πράξεων. Στο *Τιμητικός Τόμος του Συμβουλίου της Επικρατείας- 75 χρόνια*. Τόμος Α΄, σελ. 584-620. Αθήνα - Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Δεληκωστόπουλος, Σ. (1970). Διοικητικά πράξεις συμπράξει διοικουμένου. *Εφημερίς Ελλήνων Νομικών*, σελ. 101-113.
- Δρούλια, Θ. & Πολίτης, Φ. (2008). *Δημόσια Διοίκηση και Στελέχη Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Duruis, G. (1977). Ορισμός της μονομερούς πράξεως. Μτφ. Παυλόπουλος, Π. *ΕΔΔ*, σελ.18.
- Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, (2012). *Ηθική και Δεοντολογία στη Σύγχρονη Δημόσια Διοίκηση*. Πρακτικά Συνεδρίου, Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Ελληνική Δημοκρατία. (2008). *Σύνταγμα της Ελλάδας*. Αθήνα: Βουλή των Ελλήνων.
- Ευστρατίου, Π. (2013). *Συστηματικά θεμέλια του ελληνικού Διοικητικού Δικαίου*. Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Καμπίτσης, Η. (1957). *Η Διαδικασία της Εκδόσεως των Διοικητικών Πράξεων*. Αθήνα.
- Καρέλος, Λ. (2009). Η επίδραση της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στην Ελληνική νομολογία. *Νομικό Βήμα*, Τόμος 57, σελ. 92-103.
- Κατσαρός, Ι. & Τύπας, Γ. (2005). *Αποκεντρωτικές τάσεις στην Παιδεία: Πώς διαμορφώνεται ο παρεμβατικός ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης*. Διοικητική Ενημέρωση τ. 34 σ. 75-85.
- Κατσαρός, Ι. (2008). *Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Κοντόγιωργα – Θεοχαροπούλου, Δ. (1982). *Το Δημόσιο Συμφέρον και η Ανάκλησις των Διοικητικών Πράξεων*. Αθήνα – Κομοτηνή: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Κοντόγιωργα – Θεοχαροπούλου, Δ. (1988). *Αι συνέπειαι της ακυρώσεως διοικητικών πράξεων έναντι της διοικήσεως*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Κόρσος, Δ. (2013). *Διοικητικό Δίκαιο*. Τέταρτη Έκδοση. Αθήνα – Κομοτηνή: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Κτιστάκη, Σ. (2007). Η συμμόρφωση της Διοικήσεως στις αποφάσεις των Διοικητικών Δικαστηρίων μετά την αναθεώρηση του 2001, *ΤοΣ*, 3/2007, σ. 813.
- Κυπραίος, Μ. (1970). *Η νομοθετική εξουσιοδότηση*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλεισιούνης.
- Κυριακόπουλος, Η. (1961). *Ελληνικόν Διοικητικόν Δίκαιον*. τ.Α., Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

- Κώτσης, Κ. (2000). *Νομοθεσία για τη διοίκηση και λειτουργία της εκπαίδευσης*. Αθήνα: Κλειδάς.
- Κωτσίκης, Β. (2003). *Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Έλλην.
- Κωτσίκης, Β. (2007). *Εκπαιδευτική Διοίκηση & Πολιτική*. Αθήνα: Έλλην.
- Λύτρα, Σ. (1993). *Η οργάνωση στη δημόσια διοίκηση*. Αθήνα – Κομοτηνή: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Μακρυδημήτρης, Α. (2004). *Προσεγγίσεις στη Θεωρία των Οργανώσεων*. Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Μακρυδημήτρης, Α. & Πραβίτα, Μ.Η. (2012). *Διοικητική Επιστήμη Ι: Δημόσια Διοίκηση – Στοιχεία διοικητικής οργάνωσης*. Ε΄ Έκδοση. Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Μάνεσης, Α. (1981). *Συνταγματικά δικαιώματα α΄ ατομικές ελευθερίες*. Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Μαρκαντωνάτου – Σκαλτσά, Α. (1997). Η νομική φύση της διοικητικής πράξεως. *Διοικητική Δίκη*. σελ. 19-26.
- Μαρκαντωνάτου – Σκαλτσά, Α. (2016). *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*. Γ΄ Έκδοση. Αθήνα - Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Μουκίου, Χ. (1994). Η επέκταση του ακυρωτικού αποτελέσματος στις «όμοιες» πράξεις κατά το γαλλικό και ελληνικό δίκαιο. *Διοικητική Δίκη*. σελ. 15-41.
- Μουκίου, Χ. (2010). *Η κανονιστική αρμοδιότητα της διοίκησης υπό το πρίσμα νεότερων νομολογιακών εξελίξεων*. Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Μουργιά, Ε. (2004). Σκέψεις για τον κανόνα δικαίου ως γνώρισμα της κανονιστικής διοικητικής πράξεως με αφορμή δύο περιπτώσεις από την νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας. Στο *Τόμος Τιμητικός του Συμβουλίου της Επικρατείας – 75 χρόνια* (σσ. 734 – 744). Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Μπάκας, Θ. (2007). Το περιφερειακό επίπεδο διοίκησης της εκπαίδευσης. Αδυναμίες – ελλείψεις – προοπτικές. Ανακοίνωση στο Συνέδριο. *Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση και οι προκλήσεις της εποχής μας*. Ιωάννινα.
- Μπασιαρίδου, Κ. (2016). *Η ατομική διοικητική πράξη και η ανάγκη αιτιολογίας της*. [online]. Ανακτήθηκε 20 Μαΐου, 2018, από <http://efotopoulou.gr/i-atomiki-diikitiki-praxi-ke-i-anagki-etiologicalias-tis/>
- Μπέης, Κ. (1984). *Μαθήματα Πολιτικής Δικονομίας - Θεμελιακές Έννοιες*. 4^η Έκδοση. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

- Μπρίνια, Β. (2009). Βασικά Στοιχεία Σχεδιασμού της Οργανωτικής Δομής του Ελληνικού Εκπαιδευτικού Συστήματος. *Σπουδαί*, Vol. 59 (No 1-2), 314-323.
- Παντελής, Α. (2007). *Εγχειρίδιο Συνταγματικού Δικαίου: Βασικές Έννοιες, Συνταγματική Ιστορία, Οργάνωση του Κράτους*. 2^η Έκδοση. Αθήνα: Εκδόσεις Λιβάνη.
- Παπαγρηγορίου, Β. (2010). *Εισηγήσεις Διοικητικού Δικαίου*, Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Παπαδημητρίου, Γ. (1996). Οι θεσμικές εγγυήσεις για την άσκηση της κανονιστικής αρμοδιότητας και η αρχή του κράτους δικαίου. Στο *Τιμ. Τόμος Ν. Παπαντωνίου*. Θεσσαλονίκη.
- Παπανικολαΐδης, Δ. (1992). *Σύστημα Διοικητικού Δικαίου*. Τόμος Α΄. Αθήνα: χ.ε.
- Παπανούτσος, Ε. (1977). *Φιλοσοφία και Παιδεία*. Αθήνα: Ίκαρος.
- Πουλής, Π. (2014). *Εκπαιδευτικό Δίκαιο & Θεσμοί*. Ζ΄ Έκδοση. Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Πρεβεδούρου, Ε. (2018α). *Οι κανονιστικές πράξεις της Διοίκησης*. [online]. Ανακτήθηκε 30 Απριλίου 2018, από <https://www.prevedourou.gr/%ce%bf%ce%b9-%ce%ba%ce%b1%ce%bd%ce%bf%ce%bd%ce%b9%cf%83%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%ad%cf%82-%cf%80%cf%81%ce%ac%ce%be%ce%b5%ce%b9%cf%82-%cf%84%ce%b7%cf%82-%ce%b4%ce%b9%ce%bf%ce%af%ce%ba%ce%b7%cf%83%ce%b7/>
- Πρεβεδούρου, Ε. (2018β). *Οι διοικητικές πράξεις (έννοια - διακρίσεις)*. [online]. Ανακτήθηκε 2 Μαΐου 2018, από <https://www.prevedourou.gr/%ce%bf%ce%b9-%ce%b4%ce%b9%ce%bf%ce%b9%ce%ba%ce%b7%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%ad%cf%82-%cf%80%cf%81%ce%ac%ce%be%ce%b5%ce%b9%cf%82-%ce%ad%ce%bd%ce%bd%ce%bf%ce%b9%ce%b1-%ce%b4%ce%b9%ce%b1%ce%ba%cf%81%ce%af/>
- Ράικος, Δ. (2006). *Δημόσια Διοίκηση και Διαφθορά από τη σκοπιά του Διοικητικού Δικαίου*. Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Σαΐτης, Χ. (2002). *Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης: Θεωρία και Πράξη* (3^η Έκδοση). Αθήνα: Ατραπός.
- Σαΐτης, Χ. (2008). *Ο Διευθυντής στο Δημόσιο Σχολείο*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Σιούτη, Γ. (1994). *Το τεκμήριο της νομιμότητας των διοικητικών πράξεων*. Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Σκουρή, Β. (1996). *Προσανατολισμοί στο Δημόσιο Δίκαιο*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.

- Σκουρής, Β. & Κουτούπα – Ρεγκάκου, Ε. (2009). *Δίκαιο της Παιδείας*. Δ΄ Έκδοση. Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Σπηλιωτόπουλος, Ε. (2017). *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*. Τόμος Ι, 15^η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Σπηλιωτόπουλος, Ε. (2010). *Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου*. Τόμος ΙΙ, 15^η Έκδοση. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Σπυρόπουλος, Φ. (2006). *Εισαγωγή στο Συνταγματικό Δίκαιο*. Αθήνα – Κομοτηνή: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Σταμάτης, Κ. (2009). *Σχολιασμός Δικαστικής Απόφασης*. Β΄ Έκδοση. Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Σταμάτης, Κ. (2016). *Μεθοδολογία του Δικαίου – Θεμελίωση των νομικών κρίσεων*. Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Στασινόπουλος, Μ. (1957). *Μαθήματα Διοικητικού Δικαίου*. Αθήναι.
- Στασινόπουλος, Μ. (1982). *Δίκαιον των διοικητικών πράξεων*. Αθήναι.
- Τάχος, Α. (2000). *Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο*, 5^η έκδ. Θεσσαλονίκη 1996,. Επ. Αποκέντρωση και Αυτοδιοίκηση Διαπιστώσεις – Προτάσεις, Συλλογικός τόμος, Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών, Κέντρο Ερεύνης Ελληνικής Κοινωνίας.
- Τάχος, Α. (2004). Η διοικητική πράξη γενικής εφαρμογής. Στο *Τόμος Τιμητικός του Συμβουλίου της Επικρατείας – 75 χρόνια* (σσ. 318 – 325). Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Τάχος, Α. (2008). *Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο*, 9η έκδοση. Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Τομαράς, Δ. (2006). *Η κανονιστική διοικητική πράξη*. Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Τσάτσος, Δ. (1987). *Συνταγματικό δίκαιο Γ΄ - Θεμελιώδη δικαιώματα*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Τσάτσος, Δ. (1994). *Συνταγματικό Δίκαιο*. Τόμος Α΄. Αθήνα – Κομοτηνή: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Φίλιος, Π. (2011). *Νομική μεθοδολογία*. Αθήνα – Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλας.
- Weil, P. & Rouyaud, D. (2009). *Το Διοικητικό Δίκαιο*. Μτφ. Πολίτης, Χ., Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.
- Χονδρογιάννης, Β. (2004). *Η Διοίκηση στο Δημοτικό Σχολείο και το Νηπιαγωγείο*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Ξενόγλωσσες

- Attride - Stirling, J. (2001). Thematic Networks: an Analytic Tool for Qualitative Research. *Qualitative Research Copyright, 1* (3), p.p. 385-405.
- Boyatzis, R.E. (1998). *Transforming Qualitative Information: Thematic Analysis and Code Development*. London & New Delhi: Thousand Oaks, SAGE Publications.
- Braun, V. & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology, 3*, p.p. 77-101. Doi: 10.1191/1478088706qp063oa.
- Braun, V. & Clarke, V. (2012). Thematic analysis. In H. Cooper, P. M. Camic, D. L. Long, A. T. Panter, D. Rindskopf, & K. J. Sher (Eds), *APA handbook of research methods in psychology, Vol. 2: Research designs: Quantitative, qualitative, neuropsychological, and biological* (pp. 57-71). Washington, DC: American Psychological Association.
- Bryman, A. & Burgess, R. (1994). *Analyzing qualitative data*. London: Routledge.
- Clarke, V., Braun, V. & Hayfield, N. (2015). Thematic analysis. In J. Smith (Ed.). *Qualitative psychology: A practical guide to research methods* (3rd ed.) (pp. 222-248). London: Sage.
- Coffey, A., Holbrook, B. & Atkinson, P. (1996). Qualitative Data Analysis: Technologies and Representations, *Sociological Research Online*: <http://www.socresonline.org.uk/socresonline/1/1/4.html>.
- Glaser, B. & Strauss, A. (1967). *The Discovery of Grounded Theory: Strategies for Qualitative Research*. Chicago: Aldine
- Holloway, I. & Todres, L. (2003). The status of method: flexibility, consistency and coherence. *Qualitative Research, 3*(3), p.p. 345-357. Doi: 10.1177/1468794103033004.
- Patton, M. (1990). *Qualitative evaluation and research methods*. London: Sage.
- Riessman, C. K. (2008). *Narrative Methods for the Human Sciences*. London: Sage.
- Roulston, K. (2001). Data analysis and 'theorizing as ideology'. *Qualitative Research, 1*(3), p.p. 279-302.
- Strauss, A. & Corbin, L (1990). *Basics of Grounded Theory Methods*. Beverly Hills, CA.: Sage.
- Willig, C. (2008). *Introducing qualitative research in psychology* (2nd ed.). Berkshire: Open University Press.

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ – ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

N. 1304/1982

N. 1566/1985 της 30/30.9.85. Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις

ΠΔ 200/1998 (Α΄ 161) και 201/1998 (Α΄ 161).

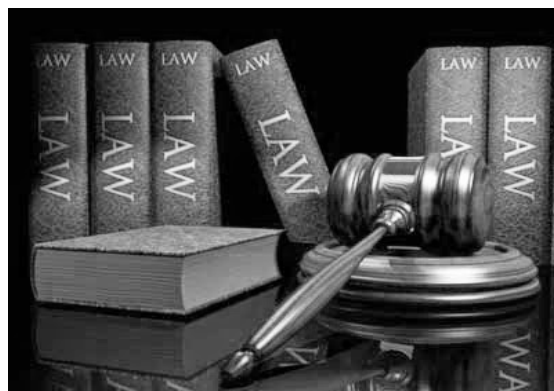
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: «ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ»

ΠΙΝΑΚΑΣ: Ενδεικτικές Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις του Υπουργείου Παιδείας 2017-2018

A/A	Είδος Κανονιστικής Διοικητικής Πράξης	Θεματολογία
1.	ΠΔ 40/2018 A-76	Αξιολόγηση των μαθητών των ΕΠΑ.Λ. και των μαθητευόμενων του «Μεταλλευτικού Έτους - Τάξης Μαθητείας».
2.	ΥΑ Φ10//2018 B-1774	Ιδρύσεις, προαγωγές, υποβιβασμοί, συγχωνεύσεις και καταργήσεις Δημοτικών Σχολείων και Νηπιαγωγείων.
3.	ΥΑ 103/2018 (Φ.25/103373/Δ1/2018)	Χρήση Κινητών Τηλεφώνων και Ηλεκτρονικών Συσκευών στις σχολικές μονάδες.
4.	ΥΑ 631//2018 B-1747	Προσαύξηση αριθμού απουσιών στα Μουσουλμανικά Ιεροσπουδαστήρια Θράκης.
5.	ΥΑ Φ20//2018 B-1890	Καθορισμός Τομέων και Ειδικοτήτων ανά Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑ.Λ.) του ν. 4386/2016 (Α' 83).
6.	ΥΑ 849//2018 B-1883	Τροπ/ση ΥΑ 10645/ΓΔ4/2018(Εγγραφές, μετεγγραφές, φοίτηση, οργάνωση σχολικής ζωής Β/βάθμιας εκπαίδευσης).
7.	ΥΑ 595//2018 B-1486	Αναγνώριση ισοτιμίας του Λυκείου στο Ελληνικό Σχολείο Βουκουρεστίου «Αθηνά» με τα αντίστοιχα ημεδαπά ελληνικά Λύκεια.
8.	ΥΑ 669//2018 B-1586	Ορισμός δήμων εφαρμογής δίχρονης προσχολικής εκπαίδευσης από το σχολικό έτος 2018-2019.
9.	ΥΑ 225//2018 B-991	Τροποποίηση του Ωρολογίου Προγράμματος της Γ' τάξης Καλλιτεχνικού Γενικού Λυκείου.
10.	ΥΑ 687//2018 B-1610	Μετονομασία 2ου Γενικού Λυκείου Γιαννιτσών.
11.	ΥΑ 678//2018 B-1544	Αναθέσεις μαθημάτων Γυμνασίου και Γενικού Λυκείου.
12.	ΥΑ Φ22//2018 B-1509	Αναθέσεις μαθημάτων Επαγγελματικού Λυκείου.
13.	ΥΑ 592//2018 B-1458	Καθορισμός σχολικών μονάδων για πρακτική άσκηση φοιτητών Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης & Νηπιαγωγών Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
14.	ΥΑ 542//2018 B-1396	Μετονομασία 10ου Γυμνασίου Ιωαννίνων.

15.	YA 596//2018 B-1463	Τροποποίηση YA περί Ιδρύσεων, Προαγωγών, Συγχωνεύσεων, Καταργήσεων κλπ Δημοτικών Σχολείων και Νηπιαγωγείων.
16.	YA 562//2018 B-1281	Πρόσκληση υποψήφιων εκπ/κών Δ/βάθμιας Εκπαίδευσης κλπ για ένταξη στους πίνακες αναπληρωτών και ωρομισθίων.
17.	YA 577//2018 B-1475	Τροποποίηση YA Φ.821/136077/Η2/15 "Κριτήρια κατάταξης στον Ενιαίο Πίνακα Εκπαιδ. Μειονοτικού Προγρ. Σχολ.Θράκης".
18.	YA 581//2018 B-1371	Λειτουργία Μουσικών Σχολείων.
19.	YA Φ.2//2018 B-1305	Τροπ. YA Φ.251/37802/Α5/16 Διαδικασίες για τις πανελλαδικές εξετάσεις Γενικού Λυκείου.
20.	YA 562//2018 B-1283	Πρόσκληση υποψήφιων εκπαιδευτικών Α/βάθμιας και Β/βάθμιας Εκπαίδευσης κλάδων Γεν. Εκπαίδευσης.
21.	YA 562//2018 B-1282	Πρόσκληση υποψήφιων αναπληρωτών & ωρομισθίων εκπαιδευτικών Ειδικής Αγωγής & Εκπαίδευσης για ένταξη στους πίνακες σχ. έτους 2018-19.
22.	YA 611//2018 B-1375	Λειτουργία Καλλιτεχνικών Γυμνασίων.
23.	YA 563//2018 B-1316	Ίδρυση Δομών Υποδοχής για την Εκπαίδευση Προσφύγων. Καθορισμός σχολικών μονάδων για το 2017 - 2018.
24.	YA 246//2018 B-820	Αναστολή εφαρμογής αποφάσεων συγχωνεύσεων, καταργήσεων Σχολικών Μονάδων Α/βάθμιας Εκπαίδευσης.
25.	YA 308//2018 B-810	Εισαγωγή μαθητών/τριών & σχετικές ρυθμίσεις στα Πειραματικά και στα Πρότυπα Σχολεία για σχολ. έτους 2018-19.
26.	YA 185//2018 B-450	Συμπλήρωση διατάξεων YA 2018-Β/βάθμια εκπαίδευση - εγγραφές, μετεγγραφές, φοίτηση κλπ.
27.	YA Φ.1//2018 B-1022	Τροποποίηση YA 2017 Επέκταση προγράμματος "Σχολικά Γεύματα", έργο Επιτροπών Παραλαβής στις σχολικές μονάδες.
28.	YA 461//2018 B-1085	Τροποποίηση YA Δ2/3763/86 περί εξέτασης υποψηφίων για διορισμό εκπαιδευτικών σε Γλώσσα κ Ιστορία.
29.	YA 428//2018 B-950	Μαθητικός διαγωνισμός - εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τη διδασκαλία της Μνήμης του Ολοκαυτώματος στην Ελλάδα.

30.	YA 350//2018 B-774	Μετατροπή κλπ Ειδικού Επαγγελματικού Γυμνασίου & Λυκείου Χαλκίδας σε Ενιαίο Ειδ. Επαγγελματικό Γυμνάσιο- Λύκειο κλπ 2018-19.
31.	YA 293//2018 B-684	Ίδρυση Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Θέρμης.
32.	YA 308//2018 (YA 30813/Δ6 ΦΕΚ Β 810 2018)	Εισαγωγή μαθητών/τριών και σχετικές ρυθμίσεις στα Πειραματικά και στα Πρότυπα Σχολεία για το σχολ. έτος 2018-19.
33.	YA 167//2017 (YA 1671528/Δ2 ΦΕΚ Β 3638 2017)	Οργάνωση & λειτουργία σχολικών κέντρων αντισταθμιστικής εκπαίδευσης ως προς Ενισχυτική Διδασκαλία σχ. έτους 2017-18.
34.	YA YΠΠΠ//2017 (YA YΠΠΟΑ/ΓΔΣΠ/ΔΚΕ/ΤΕΘΧ/320825/768 ΦΕΚ Β 2858 2017)	Εισαγωγικές Εξετάσεις «Ταλέντων» σχ. έτους 2017-2018.
35.	YAK1///2017 (YA K1/121550 ΦΕΚ Β 2648 2017)	Κριτήρια Μοριοδότησης Μελών Επιτροπής Παρακολούθησης & Στήριξης Εκπαιδευτικού Έργου στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας.
36.	YAΦ.2//2017 (YA Φ.253/142542/Α5 ΦΕΚ Β 2995 2017)	Ένταξη Σχολών, Τμημ. & Εισαγωγ. Κατευθύνσεων στα Επιστημονικά Πεδία άρθ. 3, Ν.4327/15 & συντελεστή βαρύτητας μαθημ.
37.	YA K1///2017 (YA K1/125046 ΦΕΚ Β 2678 2017)	Κριτήρια & διαδικασία επιλογής εκπαιδευτών ενηλίκων στα Κέντρα Διά Βίου Μάθησης Ν. 4186/2013.
38.	YA 792//2017	Διαδικασία απόσπασης διοικητικών υπαλλήλων σε γραφεία συντονιστών εκπαίδευσης στο εξωτερικό.
39.	YA 216//2017 (YA 21608/Η1 ΦΕΚ Β 473 2017)	Χορήγηση υποτροφιών ΙΚΥ σε Έλληνες ερευνητές - υποψήφιους διδάκτορες/μεταδιδάκτορες - Ευρ. Παν. Ινστιτ. Φλωρεντίας.
40.	ΑΠΟΦ. Φ25//2017	Καθορισμός προγράμματος πανελλαδικών εξετάσεων έτους 2017.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: «ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ/ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΠΙ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ»**

1. 1614/2009 ΔΕΦ ΑΘ (ΑΚΥΡ) (541583)

(Α΄ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ)

Πρόσβαση αποφοίτων των εσπερινών λυκείων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και στις σχολές της Αστυνομίας. Καθορισμός αριθμού εισαγομένων στις σχολές της αστυνομίας. Κρίση ότι ορθώς υποψήφιος εσπερινού λυκείου δεν εισήχθη στη Σχολή Αξιωματικών, αφού ο αριθμός των επιπλέον εισακτέων αποφοίτων εσπερινού Λυκείου στη Σχολή αυτή, κατ' εφαρμογή του ποσοστού 0,5% της απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας, κατά το κρίσιμο ακαδημαϊκό έτος ανερχόταν σε 0,45 θέσεις, δηλαδή σε αριθμό κατώτερο της ακέραης μονάδας. Έννοια του όρου "προϋποθέσεις και όροι εισαγωγής στις Αστυνομικές Σχολές" αναφορικά με τον καθορισμό του ποσοστού και των θέσεων των καθ' υπέρβαση εισακτέων υποψηφίων κατόχων απολυτηρίου εσπερινού Λυκείου. Δεν είναι αντισυνταγματική η άρνηση της Διοικήσεως να τον κατατάξει στη Σχολή Αξιωματικών, παρόλο που αξιοκρατικά υφίστανται τα απαιτούμενα προσόντα. Λόγοι.

Αριθμός 1614/2009

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΦΕΤΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΥΡΩΤΙΚΟΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ Τμήμα Δ΄

Με μέλη τους: Γεώργιο Φαλτσέτο, Πρόεδρο Εφετών Δ.Δ., Ευαγγελία Ανδρέου και Ιωάννη Καλαμάρα, Εφέτες Διοικητικών Δικαστηρίων,

συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 2 Απριλίου 2009, με γραμματέα τη Γεωργία Ζυμοστρά, για να δικάσει την από 27 Νοεμβρίου 2007, αίτηση,

του , κατοίκου Ηρακλείου (οδός αρ. ..), που παραστάθηκε με τον πληρεξούσιό του δικηγόρο Ιωάννη Αναγνωστόπουλο, τον οποίο έχει διορίσει με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο

κατά των: 1) Υπουργού Εσωτερικών και 2) Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που παραστάθηκαν με τον Πάρεδρο του Ν.Σ.Κ. Βασίλειο Κυριαζόπουλο

Κατά τη δημόσια συζήτηση που ακολούθησε, το Δικαστήριο άκουσε:

τον εισηγητή της υπόθεσης, Εφέτη Διοικητικών Δικαστηρίων, Ιωάννη Καλαμάρα, που διάβασε τη σχετική έκθεσή του, εξέθεσε τα ζητήματα που προκύπτουν και ανέπτυξε την γνώμη του γι' αυτά,

τον πληρεξούσιο δικηγόρο του αιτούντος, που ανέπτυξε και προφορικά τους λόγους ακύρωσης και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση, καθώς και τον εκπρόσωπο των Υπουργών, που ζήτησε, αντίθετα να απορριφθεί η αίτηση.

Μετά τη συνεδρίαση, το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη και, αφού μελέτησε τη δικογραφία και τις σχετικές διατάξεις, αποφασίζει τα εξής:

1.Επειδή, για την άσκηση της υπό κρίση αιτήσεως ακυρώσεως καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο, όπως προκύπτει από τα με αριθ. 2070532, 2937708, 2070217 και 1109239/2007 σειράς Α' έντυπα γραμμάτια παραβόλου του Δημοσίου.

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται, κατ' εκτίμηση του δικογράφου της, να ακυρωθεί η με το αριθ. πρωτ. 6000/2/1748 - η'/4.8.2007 έγγραφο του Προϊσταμένου του Κλάδου Οργάνωσης και Ανθρώπινου Δυναμικού της ΕΛ.ΑΣ. εκδηλωθείσα άρνηση της Διοικήσεως να κατατάξει τον αιτούντα ιδιώτη, κάτοχο απολυτηρίου εσπερινού Ενιαίου Λυκείου, ως δόκιμο Αξιωματικό στη Σχολή Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ. χωρίς εξετάσεις και καθ' υπέρβαση του αριθμού των εισαγομένων με εξετάσεις του διαγωνισμού που προκηρύχθηκε με την 6000/2/141-α /7.4.2004 προκήρυξη διαγωνισμού επιλογής σπουδαστών για τη Σχολή Αστυφυλάκων και Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ κατά το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005. Η άρνηση αυτή εκδηλώθηκε μετά την έκδοση της 87/2007 αποφάσεως του Διοικητικού Εφετείου Χανίων, με την οποία ακυρώθηκε προηγούμενη άρνηση της Διοικήσεως να παραλάβει δήλωση προτίμησης επιστημονικών πεδίων του αιτούντος για την εισαγωγή του στις Σχολές της Αστυνομίας κατά το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005.

3. Επειδή, η προσβαλλόμενη άρνηση γνωστοποιήθηκε στον πληρεξούσιο του αιτούντος με το προσβαλλόμενο αυτοτελώς με την αίτηση ακυρώσεως αριθ. πρωτ. 6000/2/1748 - ιδ'/5.10.2007 έγγραφο του Προϊσταμένου του Κλάδου Οργάνωσης και Ανθρώπινου Δυναμικού της ΕΛ.ΑΣ. Το έγγραφο όμως αυτό έχει πληροφοριακό χαρακτήρα, στερείται εκτελεστότητας και απαραδέκτως προσβάλλεται αυτοτελώς με την κρινόμενη αίτηση ακυρώσεως.

4. Επειδή, το επίσης προσβαλλόμενο με την κρινόμενη αίτηση ακυρώσεως αριθ. πρωτ. Φ.251/109671/Β6/4.10.2007 έγγραφο του Διευθυντή Οργάνωσης και Διεξαγωγής Εξετάσεων του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, με το οποίο ο εκδότης απαντά στην από 25.9.2007 εξώδικη δήλωση του αιτούντος και γνωρίζει στον πληρεξούσιο αυτού ότι η υπηρεσία θα συμμορφωθεί προς την 87/2006 δικαστική απόφαση, αφού ενημερωθεί από το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης α) ότι ο αιτών είναι ικανός για κατάταξη στις Αστυνομικές Σχολές και β) για τον αριθμό των θέσεων εισακτέων στη Σχολή Αξιωματικών ή τη Σχολή Αστυφυλάκων, έχει πληροφοριακό χαρακτήρα, στερείται εκτελεστότητας και απαραδέκτως προσβάλλεται αυτοτελώς με την κρινόμενη αίτηση ακυρώσεως.

5. Επειδή, στο άρθρο 6 παρ. 4 και 5 του ν. 1566/1985 (Α΄ 167) ορίζεται ότι : «4. Τα λύκεια διακρίνονται σε ημερήσια και εσπερινά. Στα εσπερινά φοιτούν οι εργαζόμενοι μαθητές. 5. Η φοίτηση στα ημερήσια λύκεια είναι τριετής και περιλαμβάνει τις τάξεις Α΄, Β΄ και Γ΄ και στα εσπερινά τετραετής και περιλαμβάνει τις τάξεις Α΄, Β΄, Γ΄ και Δ΄ . . . ». Εξ άλλου, στο άρθρο 1 του ν. 2525/1997 (Α΄ 188) ορίζεται ότι : «1. Από το σχολικό έτος 1997-1998 καθιερώνεται ο θεσμός του Ενιαίου Λυκείου και αρχίζει σταδιακά η εφαρμογή του από την Α΄ Λυκείου. 2. 3. Στα εσπερινά Ενιαία Λύκεια, τετραετούς φοίτησης, η κατανομή του ωρολόγιου και αναλυτικού προγράμματος των διδασκομένων μαθημάτων κατά τάξεις γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, . . . 4 5. Στους αποφοίτους του Ενιαίου Λυκείου χορηγείται Απολυτήριο Ενιαίου Λυκείου, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα : α) εγγραφής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, β) ...». Περαιτέρω, στο άρθρο 1 του ν. 2909/2001 (Α΄ 90) ορίζεται ότι : «1. Στο τέλος του άρθρου 1 του ν. 2525/1997 (ΦΕΚ 188 Α΄) προστίθεται παράγραφος 13 ως ακολούθως : «13. α) Στους αποφοίτους του Ενιαίου Λυκείου, εκτός του απολυτηρίου της παραγράφου 5, χορηγείται και «Βεβαίωση», στην οποία αναφέρονται οι βαθμοί του αποφοίτου που λαμβάνονται υπόψη για την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση . . . β) . . . γ) Ο τύπος και το περιεχόμενο της βεβαίωσης, η διάρκεια ισχύος της, οι συντελεστές βαρύτητας προφορικού και γραπτού βαθμού, ειδικότερα σχετικά θέματα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων». 2. Οι παράγραφοι 1 έως 5 του άρθρου 2 του ν. 2525/1997 αντικαθίστανται ως ακολούθως : «1. α) Οι κάτοχοι απολυτηρίου ημερήσιου ή εκκλησιαστικού Ενιαίου Λυκείου μπορούν να εισάγονται, το αμέσως επόμενο ακαδημαϊκό έτος από το σχολικό έτος που αποφοίτησαν, στα τμήματα και στις σχολές των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.), και των Σχολών της Αστυνομικής και Πυροσβεστικής Ακαδημίας χωρίς εισαγωγικές εξετάσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. β) Οι κάτοχοι απολυτηρίου εσπερινού Ενιαίου Λυκείου μπορούν να εισάγονται, το αμέσως επόμενο ακαδημαϊκό έτος από το σχολικό έτος που αποφοίτησαν, στα τμήματα και στις σχολές των Α.Ε.Ι. των Τ.Ε.Ι., της ΑΣΕΤΕΜ/ΣΕΛΕΤΕ και των Ανώτερων Σχολών Τουριστικών Επαγγελματιών των ΣΤΕ, χωρίς εισαγωγικές εξετάσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και σε ποσοστό θέσεων επιπλέον του αριθμού εισακτέων, το οποίο ορίζεται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων εφόσον : ι) Έχουν φοιτήσει και στις δύο τελευταίες τάξεις του εσπερινού Ενιαίου Λυκείου ή ιι) Εγγράφηκαν ή μετεγγράφηκαν στην τελευταία τάξη του εσπερινού Ενιαίου Λυκείου ως εργαζόμενοι από βιοποριστική ανάγκη, που οφείλεται στους εξής λόγους που προέκυψαν μετά την αποφοίτησή τους από την προτελευταία τάξη του Λυκείου : αα) Θάνατο του ενός τουλάχιστον των γονέων, ββ) αναπηρία του ενός τουλάχιστον των γονέων ή του γονέα που έχει την επιμέλειά του, σε ποσοστό άνω του 67%. ιι) Εγγράφηκαν στην τελευταία τάξη του εσπερινού Ενιαίου Λυκείου είτε μετά τη συμπλήρωση του 25ου έτους ηλικίας είτε λόγω ένταξης, ως εξαρτημένων ατόμων, σε πρόγραμμα απεξάρτησης που λειτουργεί κατά τις προμεσημβρινές ώρες της ημέρας. γ) . . . δ) Κατά την εφαρμογή του άρθρου αυτού δεν θίγονται οι κείμενες ειδικές διατάξεις περί προϋποθέσεων και όρων εισαγωγής στις Σχολές της Αστυνομικής και Πυροσβεστικής Ακαδημίας ε) 2.α) Οι υποψήφιοι για εισαγωγή, μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων απόλυσης από το Λύκειο, καταθέτουν δήλωση προτίμησης για δύο κατ' ανώτατο όριο επιστημονικά πεδία και για συγκεκριμένα τμήματα ή σχολές των πεδίων αυτών. . . β) Η επιλογή των υποψηφίων για τα τμήματα που δήλωσαν προτίμηση γίνεται με βάση το σύνολο των μορίων που προκύπτουν από το άθροισμα των γινομένων του γενικού βαθμού πρόσβασης της βεβαίωσης, των βαθμών πρόσβασης των δύο μαθημάτων αυξημένης βαρύτητας και του βαθμού της δοκιμασίας δεξιοτήτων, εφόσον διεξάγεται, με τους αντίστοιχους συντελεστές βαρύτητας και κατά φθίνουσα σειρά μέχρι να καλυφθεί ο αριθμός θέσεων κάθε τμήματος . . . 3 . . . 4 . . . 5. α) Κατ' εξαίρεση των διατάξεων της παραγράφου 1

του παρόντος άρθρου, οι κάτοχοι απολυτηρίου ημερήσιου ή εκκλησιαστικού Ενιαίου Λυκείου ή άλλου τύπου λυκείου, που επιθυμούν να διεκδικήσουν την εισαγωγή τους σε τμήμα ή σχολή της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, οποιοδήποτε άλλο ακαδημαϊκό έτος από αυτό που έπεται της αποφοίτησής τους από το Ενιαίο Λύκειο ή αυτού που εξετάστηκαν στα μαθήματα της Γ` τάξης του Ενιαίου Λυκείου την τελευταία φορά, μπορούν, όσες φορές το επιθυμούν: i) ii) Είτε να επανεξεταστούν, όποιο έτος επιθυμούν, σε όλα τα μαθήματα της Γ` τάξης του Ενιαίου Λυκείου που εξετάζονται το αντίστοιχο έτος σε εθνικό επίπεδο, διατηρώντας τους προφορικούς τους βαθμούς, ώστε να διαμορφώσουν νέους μέσους όρους κατά μάθημα για τον υπολογισμό του βαθμού της βεβαίωσης της παραγράφου 13 του άρθρου 1 του ν. 2525/1997 και κρίνονται μαζί με τους αποφοίτους του Ενιαίου Λυκείου του έτους επανεξέτασής τους. Επίσης επανεξετάζονται κάθε φορά στα ειδικά μαθήματα ή δοκιμασίες που απαιτούνται για τις σχολές που δηλώνουν προτίμηση. Σε κάθε περίπτωση λαμβάνονται υπόψη οι βαθμοί που προκύπτουν από την τελευταία εξέτασή τους. β) Οι διατάξεις της ανωτέρω περίπτωσης α` στοιχείο ii ισχύουν αναλόγως και εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις της ανωτέρω παραγράφου 1 περίπτωση β` και για τους κατόχους απολυτηρίου εσπερινού Ενιαίου Λυκείου, για οποιοδήποτε άλλο ακαδημαϊκό έτος από αυτό που έπεται της αποφοίτησής τους, ως και τους κατόχους απολυτηρίου παλαιού τύπου εσπερινού Λυκείου». Τέλος, στο άρθρο 10 του ίδιου ν. 2909/2001 ορίζεται ότι η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (2.5.2001), εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις του.

6. Επειδή, από τις προεκτεθείσες διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 1 του ν. 2525/1997, όπως η παρ. αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 2909/2001, συνάγεται ότι επιτρέπεται, κατ' αρχήν, η πρόσβαση των αποφοίτων των εσπερινών ενιαίων λυκείων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (και δη σε ειδικό ποσοστό θέσεων οριζόμενο με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων), με βάση τη βεβαίωση του άρθρου 1 παρ. 13 του ν. 2525/1997, με εξαίρεση ορισμένων σχολών, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι σχολές της αστυνομικής ακαδημίας. Κατ' εξαίρεση των αμέσως ανωτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 περ. α' υποπερ. ιι και περ. β' του άρθρου 2 του ίδιου νόμου (2525/1997), οι κάτοχοι απολυτηρίου εσπερινού Ενιαίου Λυκείου, (εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 1 περ. β' του ίδιου άρθρου), για οποιοδήποτε άλλο έτος από αυτό που έπεται της αποφοίτησής τους μπορούν, όσες φορές το επιθυμούν, να επανεξετασθούν, όποιο έτος επιθυμούν, σε όλα τα μαθήματα της Γ' τάξης του Ενιαίου Λυκείου που εξετάζονται το αντίστοιχο έτος σε εθνικό επίπεδο, διατηρώντας τους προφορικούς τους βαθμούς, ώστε να διαμορφώσουν νέους μέσους όρους κατά μάθημα για τον υπολογισμό της βεβαίωσης της παρ. 13 του άρθρου 1 του ν. 2525/1997 και κρίνονται μαζί με τους αποφοίτους του Ενιαίου Λυκείου του έτους επανεξέτασής τους. Εφόσον λοιπόν επαναξετασθούν σε όλα τα μαθήματα της Γ' τάξης του ημερήσιου Ενιαίου Λυκείου και λάβουν τη σχετική βεβαίωση του άρθρου 1 παρ. 13 του ν. 2525/1997 οι απόφοιτοι εσπερινού λυκείου επιτρέπεται να εισαχθούν στις Σχολές της Αστυνομικής Ακαδημίας.

7. Επειδή, από την αντιπαραβολή των διατάξεων των περ. α' και β' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ανωτέρω νόμου (2525/1997) προκύπτει ότι οι μεν κάτοχοι απολυτηρίου ημερησίου Ενιαίου Λυκείου και βεβαίωσης πρόσβασης του άρθρου 1 παρ. 13 του ν. 2525/1997, μπορούν να εισάγονται στις Σχολές της Αστυνομικής Ακαδημίας, κατά το αμέσως επόμενο ακαδημαϊκό έτος από αυτό, κατά το οποίο αποφοίτησαν, οι κάτοχοι όμως απολυτηρίου εσπερινού Ενιαίου Λυκείου και βεβαίωσης πρόσβασης του άρθρου 1 παρ. 13 του ν. 2525/1997 δεν επιτρέπεται να εισάγονται είτε κατά το πρώτο μετά την αποφοίτησή τους έτος είτε και μετά τούτο στις ίδιες Σχολές. Για να γίνουν δεκτοί στις Σχολές αυτές πρέπει, σύμφωνα με την εξαιρετική διάταξη της παρ. 5 περ. β του άρθρου 2 του ν. 2525/1997, το

επόμενο έτος από αυτό κατά το οποίο αποφοίτησαν από το εσπερινό λύκειο, να επανεξετασθούν στις εξετάσεις των πανελλαδικά εξεταζόμενων μαθημάτων της Γ΄ τάξης του ημερήσιου Ενιαίου Λυκείου και, αφού λάβουν νέα βεβαίωση εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, να διεκδικήσουν την εισαγωγή τους στις Αστυνομικές Σχολές.

8. Επειδή, με την αριθ. Φ. 253.1/19191/Β6/24.2.2004 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων «καθορισμός αριθμού εισακτέων σπουδαστών στα Τμήματα και στις Σχολές των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης για το ακαδημαϊκό έτος 2004 -2005» (Β΄ 449) που εκδόθηκε, κατά τη νομοθετική εξουσιοδότηση της παρ. 1 περ. β του άρθρου 2 του ν. 2525/1997, ορίζεται ότι «Γ) Για τους αποφοίτους εσπερινού Ενιαίου Λυκείου ορίζεται καθ΄ υπέρβαση του αριθμού των εισακτέων της παρ. Α της παρούσης απόφασης, ποσοστό θέσεων 0,5% για όλα τα τμήματα των πανεπιστημίων, των Τ.Ε.Ι., της ΑΣΠΑΙΤΕ και των Ανωτέρων Σχολών Τουριστικής Ανάπτυξης».

9. Επειδή, με την αριθ. 6000/2/141 -α΄ 7.4.2004 απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Δημόσιας Τάξης «καθορισμός αριθμού εισαγομένων στις Σχολές Αστυφυλάκων και Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ. κατά το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005» (Β΄ 576), καθορίστηκε ο αριθμός των εισαγομένων υποψηφίων ιδιωτών στις Αστυνομικές Σχολές. Στην παρ. 5 του άρθρου 1 της κοινής αυτής υπουργικής απόφασης ορίστηκε ότι «5. Κατά τον καθορισμό του αριθμού που αντιστοιχεί στο ποσοστό της προηγούμενης παραγράφου δεν λαμβάνονται υπόψη τα κλασματικά υπόλοιπα. Ο αριθμός των θέσεων που δεν συμπληρώνεται από υποψηφίους των ειδικών κατηγοριών της παρ. 4 καλύπτεται από τους λοιπούς υποψηφίους κατά κατηγορία συμμετοχής στις εξετάσεις και κατά σειρά επιτυχίας. Ομοίως, ο αριθμός των θέσεων των αστυνομικών για τη Σχολή Αξιωματικών που δεν θα καλυφθούν από τους υποψηφίους της κατηγορίας του Ενιαίου Απολυτηρίου χωρίς εξετάσεις, θα καλυφθεί από υποψηφίους της κατηγορίας του Ενιαίου Απολυτηρίου με εξετάσεις και αντίστροφα». Επίσης στην παρ. 1 του άρθρου 1 της ΥΑ 6502/15/14/2005 των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ορίζεται ότι «1. Στη Σχολή Αστυφυλάκων της Ελληνικής Αστυνομίας εισάγονται, κάθε ένα από τα ακαδημαϊκά έτη 2005 - 2006, 2006 - 2007 και 2007 - 2008, σε ποσοστό 3% επί του αριθμού των εισαγομένων κατ΄ έτος, κάτοχοι πτυχίου Β΄ κύκλου σπουδών ημερήσιου Τ.Ε.Ε. των τομέων Κατά τον καθορισμό του αριθμού που αντιστοιχεί στο ως άνω ποσοστό δεν λαμβάνονται υπόψη τα κλασματικά υπόλοιπα».

10. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και την 872006 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Χανίων, ο αιτών, που αποφοίτησε από το Εσπερινό Λύκειο Ηρακλείου Κρήτης το έτος 2002 και έλαβε το 435/2.7.2002 απολυτήριο, προσήλθε το έτος 2004, ως απόφοιτος προηγούμενου έτους, προκειμένου να υποβάλει την προβλεπόμενη αίτηση δήλωση για να εξετασθεί στα μαθήματα της Δ΄ τάξης του Εσπερινού Ενιαίου Λυκείου ως υποψήφιος για την τριτοβάθμια εκπαίδευση, με ιδιαίτερη προτίμηση τις Σχολές της Αστυνομικής Ακαδημίας.

Όμως ο Διευθυντής του Λυκείου αρνήθηκε να χορηγήσει το σχετικό έντυπο, με την αιτιολογία ότι μόνο οι απόφοιτοι του ημερήσιου ενιαίου Λυκείου έχουν πρόσβαση στην Αστυνομική Ακαδημία, με αποτέλεσμα να ματαιωθεί η υποβολή υποψηφιότητάς του για τη Σχολή αυτή, η άρνηση δε αυτή επικυρώθηκε και από τον προϊστάμενο του 1ου Γραφείου της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ηρακλείου με το Φ. 26.1/1906/27.4.2004 έγγραφό του, στο οποίο γίνεται επίκληση των προαναφερόμενων διατάξεων του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 2909/2001, στο οποίο ειδικότερα αναφέρεται ότι οι κάτοχοι απολυτηρίου εσπερινού Λυκείου αποκλείονται από τις Σχολές του Πανεπιστημίου Κύπρου, τα Ανώτατα Στρατιωτικά

Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, τις Στρατιωτικές Σχολές Υπαξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων και τις Σχολές της Αστυνομικής και Πυροσβεστικής Ακαδημίας, και ότι στις Σχολές αυτές μπορούν οι παραπάνω απόφοιτοι να έχουν πρόσβαση, εφόσον συμμετάσχουν σε εξετάσεις των πανελλαδικά εξεταζόμενων μαθημάτων της Γ΄ τάξης του Ενιαίου Λυκείου τα επόμενα έτη μετά από αυτό της αποφοίτησής τους από το εσπερινό Ενιαίο Λύκειο. Το Διοικητικό Εφετείο Χανίων με την 87/2006 απόφασή του ακύρωσε την άρνηση αυτή ως στηριζόμενη σε διάταξη αντισυνταγματική και ανέπεμψε την υπόθεση στη Διοίκηση για να ενεργήσει νομίμως. Συγκεκριμένα το Δικαστήριο έκρινε ότι «..... παρά το ισότιμο του απολυτηρίου του ημερήσιου Ενιαίου Λυκείου και του εσπερινού Ενιαίου Λυκείου για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, ο απόφοιτος του εσπερινού Ενιαίου Λυκείου, βάσει της ειδικής ρύθμισης που τον αφορά (παράγραφοι 1 περ. β και 5 περ. β, άρθρου 2 του Ν. 2525/97, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 Ν. 2909/2001), προκειμένου να έχει πρόσβαση στις Σχολές της Αστυνομικής Ακαδημίας, υποχρεώνεται να επανεξετασθεί σε όλα τα μαθήματα της Γ΄ τάξης του ημερήσιου Ενιαίου Λυκείου για να λάβει το απολυτήριο του ημερήσιου Ενιαίου Λυκείου, με την απόκτηση του οποίου και μόνο έχει την πρόσβαση αυτή. Η ρύθμιση αυτή, που συνιστά διάκριση σε βάρος των αποφοίτων των εσπερινών Ενιαίων Λυκείων, δεν βρίσκει νόμιμο δικαιολογητικό έρεισμα στο επιπλέον ποσοστό θέσεων επί του αριθμού των εισακτέων, που δικαιούνται, κατά την διάκριση του νόμου, οι απόφοιτοι των εσπερινών σχολείων, όπως αβάσιμα υποστηρίζει ο καθ' ου. Τούτο διότι, να μεν ο αριθμός των εισαγομένων κατ' έτος στις Σχολές της Αστυνομικής Ακαδημίας καθορίζεται βάσει των υφισταμένων κενών θέσεων, συνεπώς δεν είναι ανεκτή οποιαδήποτε υπέρβαση αυτού, ενόψει των αναγκών της Ελληνικής Αστυνομίας και της εύρυθμης λειτουργίας των Σχολών αυτής, πλην είναι δυνατόν να προσδιορισθεί σε αριθμό και το επιπλέον ποσοστό θέσεων επί του αριθμού των εισακτέων που δικαιούνται οι απόφοιτοι των εσπερινών σχολείων, ήτοι ο αριθμός των επί πλέον εισακτέων κατ' εφαρμογή του ποσοστού 0,5% της απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και να συμπεριληφθεί στη γενική κατανομή του αριθμού των υποψηφίων, που πρόκειται να εισαχθούν κατ' έτος, όπως αυτή καθορίζεται με την κοινή των Υπουργών απόφαση, ώστε να συμπληρωθούν οι υφιστάμενες και μόνο κενές θέσεις των Σχολών αρμοδιότητας του καθ' ου.

Συνεπώς, η ρύθμιση αυτή του άρθρου 2, παράγραφοι 1 περ. β και 5 περ. β, άρθρου 2 του Ν. 2525/97 (Ν. 2909/2001, άρθρο 1), για την οποία η Διοίκηση δεν προέβλεπε ότι συντρέχουν αποχρώντες λόγοι δημοσίου συμφέροντος, εκφεύγει των ορίων που διαγράφονται από την αρχή της ισότητας και περιορίζει ανεπίτρεπτα το δικαίωμα αναπτύξεως της προσωπικότητας και επιλογής της μορφώσεως, επομένως αντίκειται στο Σύνταγμα (άρθρα 4, 5 και 16 του Συντάγματος), αφού, χάριν του ελάχιστου ποσοστού 0,5% θέσεων, επιπλέον του αριθμού των εισακτέων, το οποίο είναι επιδεκτικό, κατά τα ανωτέρω, διαχειρίσεως, οι απόφοιτοι των εσπερινών Ενιαίων Λυκείων τετραετούς φοιτήσεως, παρεμποδίζονται να εισαχθούν το έτος που αποφοιτούν στις ως άνω Σχολές, άλλως, παρεμποδίζονται να εισαχθούν σ' αυτές, το έτος που λαμβάνουν την προβλεπόμενη από την παρ. 13 άρθρου 1 Ν. 2525/01, όπως συμπληρώθηκε με το Ν. 2909/01, βεβαίωση, πράγμα που δεν συμβαίνει με τους αποφοίτους των ημερησίων Ενιαίων Λυκείων, για τις ίδιες Σχολές, χωρίς να υφίσταται αποχρών δικαιολογητικός λόγος γι' αυτό. Κατ' ακολουθίαν, η προσβαλλόμενη πράξη που ερείδεται σε αντικειμένη στο Σύνταγμα διάταξη είναι ανίσχυρη και πρέπει να ακυρωθεί, η δε υπόθεση να αναπεμφθεί στη Διοίκηση για να ενεργήσει τα νόμιμα». Η Διοίκηση, συμμορφούμενη προς την ακυρωτική αυτή απόφαση προέβη στις ακόλουθες ενέργειες : α) εκάλεσε τον αιτούντα να καταθέσει μηχανογραφικό δελτίο ακαδημαϊκού έτους 2004-2005, στο οποίο αυτός δήλωσε ως πρώτη σχολή προτίμησης τη Σχολή Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ. και ως δεύτερη Σχολή προτίμησης τη Σχολή Αστυφυλάκων της ΕΛ.ΑΣ., β) διεπίστωσε, εφαρμόζοντας τις σχετικές διατάξεις, που αφορούσαν την εισαγωγή με εξετάσεις αποφοίτων εσπερινού Λυκείου, και

στις Αστυνομικές Σχολές, σε ποσοστό 0,5% επί του αριθμού των εισακτέων με εξετάσεις στις Σχολές αυτές, ότι δεν προέκυπτε θέση σπουδαστή για τους αποφοίτους Εσπερινών Λυκείων για τη Σχολή Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ., πρώτη προτίμηση του αιτούντος, (προέκυπτε αριθμός θέσεων μικρότερος της αέρας μονάδας, 0,45 θέσεις, ήτοι 90 θέσεις εισαγομένων με εξετάσεις επί 0,5% ίσον 0,45), αλλά μόνο για τη Σχολή Αστυφυλάκων της ΕΛ.ΑΣ. (προέκυπτε αριθμός θέσεων 6 κατά το έγγραφο των απόψεων της Διοικήσεως), Έτσι, με το αριθ. πρωτ. 6000/2/1748 - η΄/4.8.2007 έγγραφο του Προϊσταμένου του Κλάδου Οργάνωσης και Ανθρώπινου Δυναμικού της ΕΛ.ΑΣ. (με το οποίο εκδηλώθηκε το πρώτον η προσβαλλόμενη άρνηση) απεφάσισε να προβεί στην κατάταξη του αιτούντος στη Σχολή Αστυφυλάκων και όχι στη Σχολή Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ. και γ), αφού υπέβαλε τον αιτούντα στις προβλεπόμενες από την προκήρυξη του διαγωνισμού, προκαταρκτικές εξετάσεις, κατά τις οποίες κρίθηκε ικανός με τον από 6.10.2007 πίνακα, που κυρώθηκε από τον Αρχηγό ΕΛ.ΑΣ., εξέδωσε την 6000/2/1480/1 -ρξ /3.4.2008 απόφαση του Προϊσταμένου του Κλάδου Οργάνωσης και Ανθρώπινου Δυναμικού (Φ.Ε.Κ. Γ΄ 417/13.5.2008), με την οποία προέβη σε κατάταξη (διορισμό) αυτού στην ΕΛ.ΑΣ. ως επιτυχόντος υποψηφίου του διαγωνισμού κατά το έτος 2004 για πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και εισαγωγή του στη Σχολή Αστυφυλάκων, αναδρομικά από 21.10.2004, χρονολογία που κατετάγησαν οι επιτυγχόντες του διαγωνισμού του ιδίου εκπαιδευτικού έτους (2004-2005).

11. Επειδή, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, όπως αυτές ερμηνεύθηκαν ενμέρει από την 87/2006 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Χανίων, η οποία δεσμεύει τη Διοίκηση, δεδομένου ότι την υποχρεώνει να συμμορφωθεί προς αυτή, επομένως δεσμεύει εμμέσως και το παρόν Δικαστήριο, όσον αφορά την προσβαλλόμενη άρνηση, που εκδόθηκε σε συμμόρφωση προς την δικαστική αυτή απόφαση, ο αριθμός των εισαγομένων στις Σχολές της Αστυνομικής Ακαδημίας (πρέπει να) καθορίζεται (με την προβλεπόμενη κοινή υπουργική απόφαση) επί τη βάσει των υφισταμένων κενών θέσεων των Σχολών αυτών και δεν είναι ανεκτή οποιαδήποτε υπέρβαση του αριθμού αυτού, ενόψει των αναγκών της ΕΛ.ΑΣ. και της εύρυθμης λειτουργίας των Σχολών αυτής είναι όμως δυνατό να προσδιορισθεί σε αριθμό επί του αριθμού των εισακτέων (προς κάλυψη των υφισταμένων κενών θέσεων των Σχολών αυτών) και ο αριθμός των επιπλέον εισακτέων που δικαιούνται οι απόφοιτοι των εσπερινών σχολείων, δηλαδή ο αριθμός των επιπλέον εισακτέων, κατ΄ εφαρμογή του ποσοστού 0,5% της απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας, και να συμπεριληφθεί στη γενική κατανομή του αριθμού των υποψηφίων, που πρόκειται να εισαχθούν κατ΄ έτος, όπως αυτή καθορίζεται με την κοινή των Υπουργών απόφαση, ώστε να συμπληρωθούν οι υφιστάμενες και μόνο θέσεις των Σχολών της ΕΛ.ΑΣ.

12. Επειδή, από τις ανωτέρω διατάξεις της αριθ. Φ. 253.1/19191/Β6/24.2.2004 απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που ορίζει το ποσοστό εισαγομένων αποφοίτων εσπερινού Ενιαίου Λυκείου σε 0, 5% επί των θέσεων των Σχολών στις οποίες επιτρέπεται η καθ΄ υπέρβαση του αριθμού των εισακτέων εισαγωγή τους, ερμηνευόμενης ενόψει των ορισμών της παρ. 5 του άρθρου 1 της αριθ. 6000/2/141 -α΄ 7.4.2004 απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Δημόσιας Τάξης «καθορισμός αριθμού εισαγομένων στις Σχολές Αστυφυλάκων και Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ. κατά το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005» (Β΄576) και των ορισμών της παρ. 1 του άρθρου 1 της ΥΑ 6502/15/14/2005 των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, οι οποίες ρητώς ορίζουν ότι κατά τον καθορισμό του αριθμού που αντιστοιχεί στο ποσοστό των εισαγομένων στις Σχολές Αξιωματικών και Αστυφυλάκων που αφορούν «δεν λαμβάνονται υπόψη τα κλασματικά υπόλοιπα», συνάγεται ότι, κατά τον υπολογισμό των θέσεων που αντιστοιχούν στο ποσοστό 0,5 % των αποφοίτων εσπερινού Ενιαίου Λυκείου που εισάγονται χωρίς εξετάσεις στις Σχολές της ΕΛ.ΑΣ., σύμφωνα με όσα

γίνονται δεκτά στην προηγούμενη σκέψη, δεν λαμβάνονται υπ' όψη τα κλασματικά υπόλοιπα.

13. Επειδή, ενόψει των ανωτέρω, η αιτιολογία της προσβαλλόμενης άρνησης της Διοικήσεως να κατατάξει τον αιτούντα στη Σχολή Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ. κατά το ακαδημαϊκό έτος 2004, αρνήσεως που εκδηλώθηκε με την πρώτη προσβαλλόμενη (το αριθ. πρωτ. 6000/2/1748 - η' /4.8.2007 έγγραφο του Προϊσταμένου του Κλάδου Οργάνωσης και Ανθρώπινου Δυναμικού της ΕΛ.ΑΣ.) και επιβεβαιώθηκε με την 6000/2/1480/1 -ρξ /3.4.2008 απόφαση του Προϊσταμένου του Κλάδου Οργάνωσης και Ανθρώπινου Δυναμικού (Φ.Ε.Κ. Γ' 417/13.5.2008), με την οποία προέβη σε κατάταξη (διορισμό) του αιτούντος στη Σχολή Αστυφυλάκων της ΕΛ.ΑΣ., ως επιτυχόντος υποψηφίου του διαγωνισμού κατά το έτος 2004, παρίσταται νόμιμη. Τούτο, διότι, κατά την αιτιολογία αυτή, η Διοίκηση, εφαρμόζοντας τις σχετικές διατάξεις και την 87/2006 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Χανίων, διαπίστωσε ότι ο αριθμός των επιπλέον εισακτέων αποφοίτων εσπερινού Λυκείου στη Σχολή Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ., κατ' εφαρμογή του ποσοστού 0,5% της απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας, κατά το κρίσιμο ακαδημαϊκό έτος ανερχόταν σε 0,45 θέσεις, δηλαδή σε αριθμό κατώτερο της ακέρατης μονάδας.

14. Επειδή, ο αιτών με την κρινόμενη αίτηση ακυρώσεως προβάλλει ότι, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. β', περ.δ', παρ. 5 περ. α' υποπερ. ιι και περ. β' του ν. 2525/1997, ερμηνευόμενων με βάση το άρθρο 4 του Συντάγματος, στις έννοιες «προϋποθέσεις και όροι εισαγωγής στις Αστυνομικές Σχολές» (που αναφέρονται στη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 περ. δ' του ν. 2525/1997) δεν συγκαταλέγεται η διάταξη περί καθορισμού του ποσοστού και των θέσεων των καθ' υπέρβαση εισακτέων υποψηφίων κατόχων απολυτηρίου εσπερινού Λυκείου, αλλά ο νομοθέτης αναφέρεται προφανώς μόνο στις διατάξεις που καθορίζουν τα προσόντα των υποψηφίων για την εισαγωγή τους στις Σχολές. Κατά συνέπεια η προσβαλλόμενη άρνηση είναι για το λόγο αυτό ακυρωτέα. Ο λόγος όμως αυτός πρέπει, σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στη σκέψη 12, να απορριφθεί ως αβάσιμος.

15. Επειδή, ο αιτών προβάλλει ότι η προσβαλλόμενη άρνηση της Διοικήσεως να τον κατατάξει στη Σχολή Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ., παρόλο που αξιοκρατικά υφίστανται τα απαιτούμενα προσόντα, αντίκειται στο Σύνταγμα, και δή στις συνταγματικές αρχές της αξιοκρατίας και της σταδιοδρομίας εκάστου κατά το λόγο της προσωπικής του αξίας. Ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος. Προεχόντως, διότι η αξίωση του αιτούντος να καταταγεί στη Σχολή Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ. (αντί της Σχολής Αστυφυλάκων, στην οποία ήδη εισήχθη) στηρίζεται σε ειδικές διατάξεις ευνοϊκές και αντίθετες με την αρχή της ισότητας και της αξιοκρατίας, οι οποίες προβλέπουν την σε ορισμένο ποσοστό καθ' υπέρβαση του αριθμού των υποψηφίων που εξετάζονται σε πανελλήνιες εξετάσεις και επιτυγχάνουν αξιοκρατικά την εισαγωγή τους στις Σχολές, διατάξεις νομοθετημένες χάριν κοινωνικών λόγων υπέρ των αποφοίτων των εσπερινών Λυκείων, και για τον λόγο αυτό ανεκτές συνταγματικώς. Άλλωστε, ο αιτών επέτυχε την ευνοϊκή κατάταξή του στη Σχολή Αστυφυλάκων, αφού συγκέντρωσε μόλις 8.961 μόρια, ενώ ο τελευταίος υποψήφιος γενικής σειράς σε ποσοστό 90% που εισήχθη στη Σχολή Αξιωματικών αξιοκρατικά (με εξετάσεις) συγκέντρωσε 18.636 μόρια (βλ. απόψεις διοικήσεως σελ. 10.). Συνεπώς, και εκ του λόγου αυτού, δεν προκύπτει παραβίαση από την προσβαλλόμενη άρνηση εισαγωγής του χωρίς εξετάσεις στη Σχολή Αξιωματικών της συνταγματικής αρχής της αξιοκρατίας και της σταδιοδρομίας εκάστου κατά το λόγο της προσωπικής του αξίας.

16. Επειδή, ο αιτών προβάλλει ότι οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 1 της κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Δημόσιας Τάξης ΥΑ 6000/2/141- α΄/7.4.2004 (Β΄576), που προβλέπουν ότι κατά τον καθορισμό του αριθμού των θέσεων που αντιστοιχεί σε κάθε κατηγορία εισαγομένων στις Σχολές της ΕΛ.ΑΣ. δεν λαμβάνονται υπόψη τα κλασματικά υπόλοιπα, εφαρμόζονται μόνο στην περίπτωση που από τον υπολογισμό προκύπτει ακέραιος αριθμός τουλάχιστον ίσος με την μονάδα, όχι όμως στην περίπτωση που δεν σχηματίζεται τουλάχιστον ένας ακέραιος αριθμός ίσος με τη μονάδα. Προς επίρρωση δε του λόγου αυτού επικαλείται τις διατάξεις του άρθρου 19 παρ. 3 του π.δ/τος 22/1996, καθώς και «παρόμοιες περιπτώσεις» Σχολών ΑΕΙ, κατά τις οποίες, όπως ισχυρίζεται, όταν από τον ποσοστιαίο υπολογισμό σχηματιζόταν αριθμός μικρότερος από την μονάδα, η Διοίκηση προσελάμβανε ένα τουλάχιστον υποψήφιο από τη σχετική κατηγορία υποψηφίων. Ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, σύμφωνα με την ερμηνεία των κρισίμων διατάξεων, όπως έγινε αυτή δεκτή ανωτέρω (σκέψη 12).

Εξάλλου, οι διατάξεις του άρθρου 19 παρ. 3 του π.δ/τος 22/1996, που επικαλείται ο αιτών, αφορούν σε άλλο ζήτημα, και συγκεκριμένα αφορούν στον τρόπο υπολογισμού του αριθμού θέσεων αρχαιότητας που χάνουν στην επετηρίδα οι αστυνομικοί της ΕΛ.ΑΣ. οι τιμωρούμενοι πειθαρχικώς και τιθέμενοι σε κατάσταση αργίας με απόλυση, αριθμού θέσεων που αναλογεί στο ποσοστό 4% ή 2% των οργανικών θέσεων που προβλέπεται για τον βαθμό που φέρει ο τιμωρούμενος. Των δε «παρομοίων περιπτώσεων» Σχολών ΑΕΙ, αορίστως γίνεται επίκληση από τον αιτούντα, αφού δεν διευκρινίζει τις διατάξεις που διέπουν εκάστη των περιπτώσεων αυτών ούτε τα πραγματικά περιστατικά που αφορά εκάστη των περιπτώσεων τούτων.

17. Επειδή, μετά ταύτα, πρέπει να απορριφθεί η κρινόμενη αίτηση ακυρώσεως.

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

Απορρίπτει την αίτηση ακυρώσεως.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου.

Κρίθηκε, αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 18 Ιουνίου 2009 και δημοσιεύθηκε στην ίδια πόλη στις 10 Ιουλίου 2009 σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Δικαστηρίου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΑΛΤΣΕΤΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΖΥΜΟΣΤΡΑ

ΠΗΓΗ: ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ «ΝΟΜΟΣ» (INTRASOFT INTERNATIONAL)

2. 1104/2014 ΔΕΦ ΑΘ (672824)

(Α΄ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ)

ΑΕΙ. Εισαγωγές. Φοιτητές. Αστική ευθύνη. Νομοθετική εξουσιοδότηση. Συμμόρφωση Διοικήσεως. Χρόνος εύλογος. Ζημία. Διαφυγόν κέρδος. Ηθική βλάβη. Προσβολή προσωπικότητας. Βεβαιώσεις-

πιστοποιητικά. Εγκύκλιοι. Γνωμοδότηση ΝΣΚ. Αγωγή αποφοίτου Εσπερινού Λυκείου κατά του Δημοσίου για την επιδίκαση, κατ'αρ.105 ΕισνΑΚ: α) αποζημίωσης για την αποκατάσταση της υλικής βλάβης που υπέστη, λόγω των παράνομων πράξεων των οργάνων του Υπουργείου Παιδείας, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα την αδικαιολόγητη καθυστέρηση της εισαγωγής του σε σχολή της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ιατρική) και β) χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης που υπέστη, κατά τους ίδιους ισχυρισμούς, από τις ως άνω παρανομίες για την ίδια αιτία. Με την 1516/03 απόφαση του ΣτΕ, που εκδόθηκε κατόπιν αιτήσεως ακύρωσης του ενάγοντος κατά της Φ.252/Β6/1200/01 απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας, ακυρώθηκε η ως άνω ΥΑ, κατά το μέρος που με αυτήν αποκλειόταν η χορήγηση της απαραίτητης για τη συμμετοχή στη διαδικασία εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση βεβαίωσης στους κατόχους απολυτηρίου εσπερινού ενιαίου λυκείου, οι οποίοι μετεγγράφηκαν στην τελευταία τάξη του λυκείου αυτού από ημερήσιο ενιαίο λύκειο κατά την έναρξη του σχολικού έτους 2000-2001 και δεν πληρούν τα κοινωνικά κριτήρια του αρ. 2 §1 εδ. β' του Ν.2525/97 (όπως η παρ. αυτή αντικαταστάθηκε με το αρ.1§2 του ν. 2909/01), με την αιτιολογία ότι αυτή η ΥΑ υπερβαίνει τη νομοθετική εξουσιοδότηση της διάταξης του αρ.1 §13 εδ. γ' του Ν.2525/97, η οποία προβλέπει την έκδοσή της. Το Δικαστήριο, λαμβάνει υπόψη ότι : α) από το δελτίο τύπου του Υπουργείου Παιδείας και από το δημοσίευμα της εφημερίδας, ουδόλως υπέστη ηθική βλάβη ο εκκαλών, αφού το μεν πρώτο δεν περιείχε προσωπικές αναφορές ή απειλές προς τους μαθητές της κατηγορίας του, αλλά είχε ενημερωτικό χαρακτήρα, το δε δεύτερο δεν αποτελούσε ενέργεια των οργάνων του Δημοσίου, ούτε, άλλωστε, απεδείχθη ότι παράγοντες του Υπουργείου άσκησαν επιρροή προς την ανωτέρω εφημερίδα για τη δημοσίευση του κειμένου αυτού, β) οι ισχυρισμοί του ότι ο ίδιος υπέστη ηθική βλάβη από την αδικαιολόγητη καθυστέρηση της διοίκησης να εφαρμόσει την 421/01 απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ -που εκδηλώθηκε με την άρνηση των οργάνων της να δεχτούν τις αιτήσεις και τα λοιπά δικαιολογητικά για την άμεση πρόσβασή του στην τριτοβάθμια εκπαίδευση- είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι, προεχόντως, διότι η διοίκηση συμμορφώθηκε εντός ευλόγου χρόνου με την απόφαση 1516/03 του ΣτΕ, μη υφισταμένης παρανομίας εκ μέρους της, γ) όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι τα όργανα του Πανεπιστημίου δυστροπούσαν ως προς την εφαρμογή της απόφασης του Υπουργού Παιδείας που ενέκρινε την «προσωρινή εισαγωγή» του σ' αυτό, είναι απορριπτέοι ως ερειδόμενοι σε εσφαλμένη προϋπόθεση, καθόσον, οι επικληθείσες παρανομίες δεν αποτελούσαν ενέργειες οργάνων του Δημοσίου, αλλά του Πανεπιστημίου, ήτοι αυτοτελούς νπδδ και δ) οι ισχυρισμοί του εκκαλούντος ότι από την έκδοση των εγκυκλίων της διοίκησης και κυρίως της Φ252/Β6/1200/01 ΥΑ, η οποία ακυρώθηκε τελικά εν μέρει από το ΣτΕ, καθώς και ότι από την τριετή εκκρεμότητα μέχρι την οριστική εγγραφή του στο Πανεπιστήμιο, του προκλήθηκε τεράστιο άγχος και στενοχώρια και εντεύθεν ηθική βλάβη, αλλά και περιουσιακή βλάβη από την επί δύο έτη καθυστέρηση της επιστημονικής και ακαδημαϊκής εξέλιξής του και της επαγγελματικής του σταδιοδρομίας, είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Ενόψει της συμπεριφοράς του εκκαλούντος (δεν εξετάστηκε επιτυχώς σε κανένα μάθημα, φοίτηση για 17 εξάμηνα-αντί των 12), δεν προκύπτει σοβαρότητα πρόθεσης για πρόσβαση στην ελληνική τριτοβάθμια εκπαίδευση που να δικαιολογεί την επικαλούμενη ηθική βλάβη και αποθετική ζημία. Απορρίπτει την έφεση ως αβάσιμη.

Αριθμός απόφασης:1104/2014

ΤΟ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΦΕΤΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Τμήμα 18ο Τριμελές

108

Αποτελούμενο από τους: Χάιδω Χαρμπίλα - Κώτσου, Πρόεδρο Εφετών Δ.Δ., Δημήτριο Κωστάκη και Σοφία Μαραβελάκη - Εισηγήτρια, Εφέτες ΔΔ. και Γραμματέα την Αμαλία Παναγιωτοπούλου, δικαστική υπάλληλο,

συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 17 Οκτωβρίου 2013, για να δικάσει την από 09-03- 2012 έφεση (αρ.ΑΒΕΜ 1636/30-04-2012),

του ... , κατοίκου Χαλκίδας, οδός αρ ..., ο οποίος δεν εμφανίστηκε στο ακροατήριο, αλλά λογίζεται ότι παραστάθηκε μετά την υποβολή της από 15-10-2013 δήλωσης του άρθρ. 133 παρ. 2 ΚΔΔ, του πληρεξουσίου του δικηγόρου Κωνσταντίνου Δεμερτζή

κατά του Ελληνικού Δημοσίου που εκπροσωπείται νόμιμα από τον Υπουργό Οικονομικών και δεν εμφανίστηκε στο ακροατήριο, αλλά λογίζεται ότι παραστάθηκε μετά την υποβολή της από 11-10- 2013 δήλωσης του άρθρ. 133 παρ. 2 ΚΔΔ, της δικαστικής αντιπροσώπου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Μαρίας Γραμματικάκη.

Η κρίση του είναι η εξής:

1. Επειδή, με την κρινόμενη έφεση, για την οποία καταβλήθηκε το κατά νόμο παράβολο (αρ.ειδ. γραμματίων παραβόλου 1232147 και 2895856/2012 σειράς Α), ο εκκαλών επιδιώκει παραδεκτώς τη εξαφάνιση της 17020/2011 απόφασης του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία απερρίφθη η από 13-01-2005 αγωγή του. Με την τελευταία, ζητούσε αυτός να αναγνωριστεί η υποχρέωση του εφεσιβλήτου να του καταβάλει, κατ' εφαρμογή των άρθρων 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα και 932 του ΑΚ, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής: α) το ποσό των 73.088,70 ευρώ ως αποζημίωση για την αποκατάσταση υλικής βλάβης που υπέστη, κατά τους ισχυρισμούς του, λόγω των παράνομων πράξεων των οργάνων του Υπουργείου Παιδείας, οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα την αδικαιολόγητη καθυστέρηση της εισαγωγής του σε σχολή της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ιατρική) και β) αφενός το ποσό των 400.000 ευρώ, ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης που υπέστη, κατά τους ίδιους ισχυρισμούς, από τις ως άνω παρανομίες, και αφετέρου να το ποσό των 20.000 ευρώ για την ίδια αιτία, με κατανηφιστικό αίτημα.

2. Επειδή με το άρθρο 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, όπως έχει διατυπωθεί με το Π.Δ. 456/1984 (ΦΕΚ Α` 164), ορίζεται ότι: «Για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του Δημοσίου κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί, το Δημόσιο ενέχεται σε αποζημίωση, εκτός αν η πράξη ή η παράλειψη έγινε κατά παράβαση διάταξης που υπάρχει για χάρη του γενικού συμφέροντος». Κατά την έννοια της διάταξης αυτής, για να στοιχειοθετηθεί ευθύνη του Δημοσίου προς αποζημίωση λόγω πράξης ή παράλειψης των οργάνων του κατά την άσκηση της ανατεθειμένης σ' αυτά δημοσίας εξουσίας, απαιτείται, μεταξύ άλλων, η πράξη ή η παράλειψη να είναι παράνομη, δηλαδή να παραβιάζεται με αυτήν κανόνας δικαίου που προστατεύει ορισμένο ατομικό δικαίωμα ή συμφέρον. Εξάλλου, το Δημόσιο υποχρεούται να αποκαταστήσει κάθε θετική ή αποθετική ζημία. Περαιτέρω, απαραίτητη προϋπόθεση για την επιδίκαση αποζημίωσης είναι και η ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της παράνομης πράξης ή παράλειψης ή υλικής ενέργειας ή παράλειψης υλικής ενέργειας του οργάνου και της επελθούσας ζημίας. Αιτιώδης δε σύνδεσμος υπάρχει όταν, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, η πράξη ή η παράλειψη είναι επαρκώς ικανή (πρόσφορη), κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, να επιφέρει τη ζημία. Τέλος, ο αμέσως ζημιωθείς από την παράνομη πράξη ή παράλειψη των οργάνων του Δημοσίου, κατ' εφαρμογή του άρθρου 932 του Αστικού Κώδικα, δικαιούται επιπλέον και

εύλογη χρηματική ικανοποίηση λόγω της ηθικής βλάβης που υπέστη, κατά την ουσιαστική περί του ζητήματος αυτού κρίση του δικαστηρίου, η οποία γίνεται με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής (ΣτΕ 160, 3421/2009, 1915/2007, 521, 2579/2006).

3. Επειδή με το άρθρο 6 του Ν.1566/1985 (Α'167) ορίζεται ότι :«1...2...3...4. Τα λύκεια διακρίνονται σε ημερήσια και εσπερινά. Στα εσπερινά φοιτούν οι εργαζόμενοι μαθητές. 5. Η φοίτηση στα ημερήσια λύκεια είναι τριετής και περιλαμβάνει τις τάξεις Α , Β και Γ και στα εσπερινά τετραετής και περιλαμβάνει τις τάξεις Α , Β , Γ και Δ'». Εξάλλου, με το άρθρο 1 του Ν. 2525/1997 (Α'188) ορίζεται ότι : «1. Από το σχολικό έτος 1997-1998 καθιερώνεται ο θεσμός του Ενιαίου Λυκείου και αρχίζει σταδιακά η εφαρμογή του από την Α` Λυκείου.2...3. Στα εσπερινά Ενιαία Λύκεια, τετραετούς φοίτησης, η κατανομή του ωρολογίου και αναλυτικού προγράμματος των διδασκομένων μαθημάτων κατά τάξεις γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων 4...Στους αποφοίτους του Ενιαίου Λυκείου χορηγείται Απολυτήριο Ενιαίου Λυκείου, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα: α) εγγραφής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, β) . . .». Περαιτέρω, με το άρθρο 2 παρ. 1 του ως άνω Ν. 2525/1997, πριν από την αντικατάστασή του με το άρθρο 1 παρ. 2 του Ν. 2909/2001, οριζόταν ότι: «Από το ακαδημαϊκό έτος 2000-2001 οι κάτοχοι του Απολυτηρίου Ενιαίου Λυκείου έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε όλες τις σχολές και τα τμήματα της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης». Ακολούθησε ο Ν. 2817/2000 (Α'78), με το άρθρο 14 παρ. 47 του οποίου οριζόταν ότι : «α. Οι εξετάσεις των Γ'και Δ' τάξεων των εσπερινών Ενιαίων Λυκείων διεξάγονται κατά τις απογευματινές ώρες σε πανελλαδικό επίπεδο επί κοινών θεμάτων, αποκλειστικά για τους μαθητές των σχολείων αυτών, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων για την αξιολόγηση, προαγωγή και απόλυση των μαθητών του Ενιαίου Λυκείου. β) Η πρόσβαση των κατόχων απολυτηρίου των εσπερινών Ενιαίων Λυκείων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση γίνεται σε ειδικό ποσοστό εισαγωγής καθ' υπέρβαση του αριθμού εισακτέων, το οποίο ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. . . .». Περαιτέρω, με το άρθρο 1 του Ν. 2909/2001 (Α' 90) ορίζεται ότι: «1. Στο τέλος του άρθρου 1 του Ν. 2525/1997 (ΦΕΚ 188 Α') προστίθεται παράγραφος 13, ως ακολούθως: «13. α) Στους αποφοίτους του Ενιαίου Λυκείου, εκτός του απολυτηρίου της παραγράφου 5, χορηγείται και «Βεβαίωση», στην οποία αναφέρονται οι βαθμοί του αποφοίτου που λαμβάνονται υπόψη για την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση . . . β) . . . γ) Ο τύπος και το περιεχόμενο της βεβαίωσης, η διάρκεια ισχύος της, οι συντελεστές βαρύτητας προφορικού και γραπτού βαθμού, ειδικότερα σχετικά θέματα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων». 2. Οι παράγραφοι 1 έως 5 του άρθρου 2 του Ν. 2525/1997 αντικαθίστανται ως ακολούθως : «1. α) Οι κάτοχοι απολυτηρίου ημερήσιου ή εκκλησιαστικού Ενιαίου Λυκείου μπορούν να εισάγονται , το αμέσως επόμενο ακαδημαϊκό έτος από το σχολικό έτος που αποφοίτησαν, στα τμήματα και στις σχολές των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.), . . της ΑΣΕΤΕΜ/ΣΕΛΕΤΕ χωρίς εισαγωγικές εξετάσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. β) Οι κάτοχοι απολυτηρίου εσπερινού Ενιαίου Λυκείου μπορούν να εισάγονται, το αμέσως επόμενο ακαδημαϊκό έτος από το σχολικό έτος που αποφοίτησαν, στα τμήματα και στις σχολές των Α.Ε.Ι. των Τ.Ε.Ι, της ΑΣΕΤΕΜ/ΣΕΛΕΤΕ . . . χωρίς εισαγωγικές εξετάσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και σε ποσοστό θέσεων επιπλέον του αριθμού εισακτέων, το οποίο ορίζεται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, εφόσον: ι) Έχουν φοιτήσει και στις δύο τελευταίες τάξεις του εσπερινού Ενιαίου Λυκείου ή ιι) Εγγράφηκαν ή μετεγγράφηκαν στην τελευταία τάξη του εσπερινού Ενιαίου Λυκείου ως εργαζόμενοι από βιοποριστική ανάγκη, που οφείλεται στους εξής λόγους που προέκυψαν μετά την αποφοίτησή τους από την προτελευταία τάξη του Λυκείου: αα) Θάνατο του ενός τουλάχιστον των γονέων, ββ) αναπηρία του ενός τουλάχιστον των γονέων ή του γονέα που

έχει την επιμέλειά του, σε ποσοστό άνω του 67%. ιι) Εγγράφηκαν στην τελευταία τάξη του εσπερινού Ενιαίου Λυκείου είτε μετά τη συμπλήρωση του 25ου έτους ηλικίας είτε λόγω ένταξης, ως εξαρτημένων ατόμων, σε πρόγραμμα απεξάρτησης που λειτουργεί κατά τις προμεσημβρινές ώρες της ημέρας, γ) . . . 2.α) Οι υποψήφιοι για εισαγωγή, μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων απόλυσης από το Λύκειο, καταθέτουν δήλωση προτίμησης για δύο κατ' ανώτατο όριο επιστημονικά πεδία και για συγκεκριμένα τμήματα ή σχολές των πεδίων αυτών. . . β) Η επιλογή των υποψηφίων για τα τμήματα που δήλωσαν προτίμηση γίνεται με βάση το σύνολο των μορίων που προκύπτουν από το άθροισμα των γινομένων του γενικού βαθμού πρόσβασης της βεβαίωσης, των βαθμών πρόσβασης των δύο μαθημάτων αυξημένης βαρύτητας και του βαθμού της δοκιμασίας δεξιοτήτων, εφόσον διεξάγεται, με τους αντίστοιχους συντελεστές βαρύτητας και κατά φθίνουσα σειρά μέχρι να καλυφθεί ο αριθμός θέσεων κάθε τμήματος . . . 3 . . . 4 . . . 5 . . .». 3. . . 4. α). . . β). . . γ) Απόφοιτοι ή μαθητές της Γ' τάξης ημερήσιου ή εκκλησιαστικού Ενιαίου Λυκείου, που έχουν τυχόν μετεγγραφεί από την έναρξη του σχολικού έτους 2000 - 2001 στη Δ' τάξη εσπερινού Ενιαίου Λυκείου, επιλέγουν με δήλωσή τους, που υποβάλλεται στο οικείο λύκειο εντός μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου : ι) είτε την κατάταξή τους στη Γ' τάξη εσπερινού Ενιαίου Λυκείου, ιι) είτε την ανάκληση της μετεγγραφής τους και τη φοίτησή τους στην Γ' τάξη ημερήσιου ή εκκλησιαστικού Ενιαίου Λυκείου, ιιι) είτε τη συνέχιση της φοίτησής τους στη Δ' τάξη χωρίς δικαίωμα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση . . . ιν) είτε, αν πρόκειται για αποφοίτους, τη χορήγηση από το λύκειο αποφοίτησής τους οριστικού απολυτηρίου με βάση το προσωρινό που τους είχε αρχικά χορηγηθεί. δ) . . . ε) ... 5. ... 6 ... 12. Μαθητές των δύο τελευταίων τάξεων εσπερινών Ενιαίων Λυκείων μπορούν, χωρίς να έχουν δικαίωμα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, να ζητήσουν να μην εξετάζονται σε εθνικό επίπεδο στα μαθήματα της οικείας τάξης. Οι διατάξεις της παραγράφου 47 του άρθρου 14 του Ν. 2817/2000 καταργούνται». Τέλος, με το άρθρο 10 του Ν. 2909/2001 ορίστηκε ότι η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (02-05-2001), εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επί μέρους διατάξεις του.

4. Επειδή, βάσει της ως άνω εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 1 παρ. 13 εδ. γ' του Ν. 2525/1997, όπως το άρθρο αυτό συμπληρώθηκε με το άρθρο 1 παρ. 1 του Ν. 2909/2001, εκδόθηκε η απόφαση Φ. 252/Β6/ 1200/07-05-2001 του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β' 545/11-05-2001), με το άρθρο 1 της οποίας οριζόταν ότι: «Η βεβαίωση της παραγράφου 13 του άρθρου 1 του Ν. 2525/1997 (ΦΕΚ 188 τ. Α'), όπως συμπληρώθηκε με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του Ν. 2909/2001, χορηγείται: 1) ... 2) ... 3) ... 4) Στους κατόχους απολυτηρίου Εσπερινού Ενιαίου Λυκείου που πληρούν τις προϋποθέσεις της διάταξης του εδαφίου β της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του Ν. 2525/1997, όπως αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του Ν. 2909/2001, οι οποίοι: α) αποκτούν το απολυτήριό τους μετά από συμμετοχή τους στις εξετάσεις εθνικού επιπέδου των μαθημάτων που εξετάζονται σε κοινά σε εθνικό επίπεδο θέματα . . . β) λαμβάνουν μέρος στις τελικές γραπτές εξετάσεις των μαθημάτων της Δ' τάξης Εσπερινού Ενιαίου Λυκείου που εξετάζονται σε εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις, οποιοδήποτε άλλο έτος από αυτό που έλαβαν το απολυτήριό τους. 5) Στους κατόχους απολυτηρίου Εσπερινού Λυκείου που έλαβαν το απολυτήριό τους μέχρι και το σχολικό έτος 1999-2000 και οι οποίοι λαμβάνουν μέρος στις τελικές γραπτές εξετάσεις των μαθημάτων της Δ' τάξης Εσπερινού Ενιαίου Λυκείου που εξετάζονται σε εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις, οποιοδήποτε άλλο έτος από αυτό που απέκτησαν το απολυτήριό τους» και με το άρθρο 6 ότι : «Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως . . .», ήτοι από 11-05- 2001.

5. Επειδή, εξάλλου, με το άρθρο 95 παρ. 5 του ισχύοντος Συντάγματος ορίζεται ότι: «Η διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται προς τις δικαστικές αποφάσεις. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής γεννά ευθύνη για κάθε αρμόδιο όργανο, όπως νόμος ορίζει», ενώ στο άρθρο 50 παρ. 4 του π.δ/τος 18/1989 (Α`8) ορίζεται ότι: «Οι διοικητικές αρχές, σε εκτέλεση της υποχρέωσής τους κατά το άρθρο 95 παρ. 5 του Συντάγματος, πρέπει να συμμορφώνονται ανάλογα με κάθε περίπτωση, με θετική ενέργεια προς το περιεχόμενο της απόφασης του Συμβουλίου, ή να απέχουν από κάθε ενέργεια που είναι αντίθετη προς όσα κρίθηκαν από αυτό. Ο παραβάτης, εκτός από τη δίωξη κατά το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα, υπέχει και προσωπική ευθύνη για αποζημίωση». Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι η Διοίκηση, συμμορφούμενη με το περιεχόμενο ακυρωτικής απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Διοικητικού Εφετείου, έχει υποχρέωση όχι μόνο να θεωρήσει ως ανίσχυρη και ανύπαρκτη νομικά τη διοικητική πράξη που ακυρώθηκε, αλλά και να χωρήσει, με θετικές ενέργειες, στην αναμόρφωση των νομικών καταστάσεων οι οποίες δημιουργήθηκαν στο μεταξύ, με βάση την ακυρωθείσα πράξη, ανακαλώντας και τροποποιώντας τις σχετικές διοικητικές πράξεις ή εκδίδοντας νέες με αναδρομική ισχύ, εφ' όσον συντρέχει περίπτωση, με σκοπό την αποκατάσταση των πραγμάτων στη θέση στην οποία θα ήσαν αν, εξ αρχής, δεν είχε εκδοθεί η διοικητική πράξη που ακυρώθηκε και χωρίς δέσμευση από το χρόνο που διέδραμε στο μεταξύ (Σ.τ.Ε 3358/2003, 1356/1999, 2909/1994, 3738/1988).

6. Επειδή, με την 1516/2003 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, που εκδόθηκε κατόπιν αιτήσεως ακύρωσης του ενάγοντος κατά της Φ.252/Β6/1200/07-05-2001 απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ακυρώθηκε η ως άνω υπουργική απόφαση, κατά το μέρος που με αυτήν αποκλειόταν η χορήγηση της απαραίτητης για τη συμμετοχή στη διαδικασία εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση βεβαίωσης στους κατόχους απολυτηρίου εσπερινού ενιαίου λυκείου, οι οποίοι μετεγγράφηκαν στην τελευταία τάξη του λυκείου αυτού από ημερήσιο ενιαίο λύκειο κατά την έναρξη του σχολικού έτους 2000-2001 και δεν πληρούν τα κοινωνικά κριτήρια του άρθρου 2 παρ. 1 εδ. β' του Ν. 2525/1997 (όπως η παρ. αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 2909/2001), με την αιτιολογία ότι η υπουργική αυτή απόφαση υπερβαίνει τη νομοθετική εξουσιοδότηση της προαναφερθείσας διάταξης του άρθρου 1 παρ. 13 εδ. γ' του Ν. 2525/1997, η οποία προβλέπει την έκδοσή της, δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από τη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 2 του Ν. 2909/2001, που αντικατέστησε τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 του Ν. 2525/1997, ο νομοθέτης θέλησε να μη στερηθούν την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πλην άλλων, οι απόφοιτοι εσπερινού ενιαίου λυκείου, οι οποίοι δεν πληρούν τα πιο πάνω κοινωνικά κριτήρια και μετεγγράφηκαν στην τελευταία τάξη του λυκείου αυτού από ημερήσιο ενιαίο λύκειο κατά την έναρξη του σχολικού έτους 2000 - 2001, δηλαδή προ της θεσπίσεως των ανωτέρω περιορισμών.

7. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, από την επανεξέταση των στοιχείων της δικογραφίας προκύπτουν τα εξής: Ο εκκαλών, μετά τη φοίτηση και προαγωγή του από τη Β' τάξη του ημερήσιου Ενιαίου Λυκείου Χαλκίδος κατά το σχολικό έτος 1999-2000, μετεγγράφηκε στη Δ' Τάξη του Εσπερινού Ενιαίου Λυκείου Χαλκίδος και φοίτησε σ' αυτό κατά το σχολικό έτος 2000-2001, απ' το οποίο και αποφοίτησε. Όμως, αν και αυτός επεδίωκε να εισαχθεί σε σχολή της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, δεν του χορηγήθηκε η προβλεπόμενη από τις διατάξεις της παρ. 13 του άρθρου 1 του Ν. 2525/1997 «βεβαίωση, στην οποία αναγράφονται οι βαθμοί του αποφοίτου που λαμβάνονται υπόψη για την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση», με τη αιτιολογία ότι δεν πληρούσε μια από τις προϋποθέσεις των διατάξεων του νόμου, για ν' αποκτήσει τη σχετική βεβαίωση για την εισαγωγή του στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, δηλαδή δεν είχε φοιτήσει και στις δύο τελευταίες τάξεις του Εσπερινού Ενιαίου Λυκείου. Κατόπιν αυτού και ενόψει του ότι ο εκκαλών στερήθηκε του δικαιώματος συμμετοχής στη διαδικασία

για την εισαγωγή του στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, προσέφυγε αυτός στο Συμβούλιο της Επικρατείας, το οποίο, με την 4073/06-07-2001 προσωρινή διαταγή της Προέδρου του Α΄ τμήματος του ΣτΕ, ανέστειλε την εκτέλεση της άρνησης της Διοίκησης να του χορηγήσει βεβαίωση βαθμολογίας. Στη συνέχεια, η Επιτροπή Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την 421/26-07-2001 απόφασή της, έκρινε ως κατάλληλο μέτρο, για την παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας, την παροχή δυνατότητας και στους υποψηφίους της κατηγορίας, στην οποία ανήκε ο εκκαλών, να συμμετάσχουν στην εν λόγω διαδικασία. Μετά από αυτό, το Υπουργείο Παιδείας εξέδωσε την 27-07-2001 Δελτίο Τύπου, στο οποίο αναφέρονταν, μεταξύ άλλων, τα εξής: « Βάσει του Ν. 2525 εδόθη ένα μικρό ποσοστό, 100 θέσεις πρόσβασης στην Ανώτατη Εκπαίδευση αποφοίτων Εσπερινών Λυκείων με ειδικές εξετάσεις. Ως γνωστόν, στα Εσπερινά Λύκεια φοιτούν μαθητές που πραγματικά εργάζονται. Όμως, το Σεπτέμβριο του έτους 2000 διαπιστώθηκαν από Διευθυντές Εσπερινών Λυκείων αθρόες εγγραφές αποφοίτων και μεταγραφές μαθητών της Β΄ τάξης του Ενιαίου Λυκείου στη Δ΄ Τάξη Εσπερινών Λυκείων. Ο έλεγχος απέδειξε ότι στη συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων αφορούσε παιδιά οικογενειών χωρίς οικονομική ανάγκη.....Μόλις το Υπουργείο πληροφορήθηκε την εκμετάλλευση ενός κενού του νόμου, δηλαδή απόφοιτοι Ενιαίων Λυκείων να εγγράφονται στα Εσπερινά Λύκεια προκειμένου να καρπωθούν τις λίγες θέσεις που προορίζονται για τους πραγματικά εργαζόμενους, έλαβε τα αναγκαία μέτρα..... προσδιόρισε ως προϋπόθεση της πρόσβασης την υποχρεωτική φοίτηση και στις δύο τάξεις του εσπερινού Λυκείου.... Σε καμία περίπτωση το Υπουργείο Παιδείας δεν πρόκειται να συμβιβασθεί με παρόμοιες μεθοδεύσεις...». Στη συνέχεια, γνωστοποιήθηκε από τον εκκαλούντα στον Υπουργό Παιδείας η έκδοση και το περιεχόμενο της 421/2001 απόφασης της Επιτροπής Αναστολών (ΕΑ) του ΣτΕ (σχ. έκθεση επίδοσης 11192B/27-07-2001 του Δικαστικού Επιμελητή Πειραιώς), η εν λόγω δε απόφαση επιδόθηκε στον Υπουργό Παιδείας μαζί με την από 06-08-2001 εξώδικη διαμαρτυρία (σχ. έκθεση επίδοσης αρ. 14204B/07-08-2001 του δικαστικού επιμελητή του Πρωτ. Πειραιά), με την οποία ο εκκαλών διαμαρτυρήθηκε για την καθυστέρηση του Υπουργείου Παιδείας να εφαρμόσει την ως άνω 421/2001(ΕΑ) απόφαση του ΣτΕ. Περαιτέρω, υπέβαλε αυτός και την από 27-07-2001 αίτηση, με την οποία ζήτησε από τη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ευβοίας να του επιτραπεί να συμμετάσχει στη διαδικασία πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η αίτηση όμως αυτή απερρίφθη με την υπ' αρ. 4242/27-07-2001 αρνητική απάντηση του Προέδρου της Επιτροπής Συγκέντρωσης των Δικαιολογητικών, ο οποίος ανέφερε ότι: «σας ενημερώνουμε ότι δεν μπορείτε να συμμετέχετε στην διαδικασία πρόσβασης στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, λόγω του ότι δεν έχετε προσκομίσει όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά, και συγκεκριμένα: α) τη βεβαίωση πρόσβασης που προβλέπεται από την παρ. 13 του άρθρου 1 του Ν. 2525/97, όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 2909/2001 (ΦΕΚ 90 Α) και β) τη βεβαίωση του οικείου σχολείου, από την οποία να προκύπτει ότι φοιτήσατε και στις δύο τελευταίες τάξεις του εσπερινού ενιαίου Λυκείου. Ύστερα από τα παραπάνω, σας επιστρέφουμε το πρόχειρο μηχανογραφικό δελτίο και το απολυτήριο Ενιαίου Εσπερινού Λυκείου που μας προσκομίσατε». Τελικώς, δυνάμει της ως άνω 421/2001(ΕΑ) απόφασης του ΣτΕ και της 599/29-10-2001 γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ο εκκαλών εισήχθη προσωρινώς στο Ιατρικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, με την υπ' αριθ. Φ.253/Β6/3732/19-12-2001 Απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και στη συνέχεια, σε συμμόρφωση προς την 1516/2003 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας- που εκδόθηκε μετά από αίτηση ακύρωσης του εκκαλούντος κατά της Φ. 252/Β6/1200/07-05-2001 απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - τροποποιήθηκε η ως άνω υπουργική απόφαση και ο εκκαλών εισήχθη οριστικώς στο ιατρικό τμήμα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, με την Φ.253/76001/Β6/18-07-2003 απόφαση του Υπουργού Παιδείας. Όπως, όμως, προκύπτει από την υπ' αρ. πρωτ. 4043/21-09-2009 βεβαίωση του Τμήματος Ιατρικής του ως άνω

Πανεπιστημίου, ο εκκαλών βρισκόταν κατά το χρόνο σύνταξης της βεβαίωσης, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010, στο 17^ο εξάμηνο, αν και η διάρκεια σπουδών είναι 12 εξάμηνα και, παρόλο που ήταν ενεργός φοιτητής, δεν είχε εξετασθεί επιτυχώς σε κανένα μάθημα των ακαδημαϊκών ετών από την εγγραφή του, που ολοκληρώθηκε τυπικά την 22-08-2003, έως και το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 ούτε είχε κάνει δήλωση μαθημάτων, πλην εκείνης του ακαδημαϊκού έτους 2007-2008. Ο εκκαλών, με την από 14-01-2005 αγωγή του, ισχυρίστηκε ότι τα όργανα του Υπουργείου Παιδείας προέβησαν σε σειρά παράνομων πράξεων και παραλείψεων και ειδικότερα, ότι με την υπ' αρ. πρωτ. Φ 251/Β6/2351/08-11-2000 εγκύκλιο του Υπουργού Παιδείας, με θέμα «ρυθμίσεις μετεγγραφών στα εσπερινά Ενιαία Λύκεια και δυνατότητες πρόσβασης αποφοίτων Εσπερινών Ενιαίων Λυκείων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση», ενημερώθηκαν όλοι οι μαθητές ότι με προωθούμενη για ψήφιση διάταξη νόμου-της οποίας η ισχύς άρχιζε από το τρέχον σχολικό έτος- ρυθμιζόταν το θέμα της εισαγωγής κατόχων τίτλου Εσπερινού Ενιαίου Λυκείου σε σχολές και τμήματα των ΑΕΙ, των ΤΕΙ, στην ΑΣΕΤΕΜ/ΣΕΛΕΤΕ και στις σχολές Τουριστικών Επαγγελμαμάτων, σε ποσοστό θέσεων πέραν του αριθμού εισακτέων που οριζόταν κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, εφόσον είχαν φοιτήσει και στις δύο τελευταίες τάξεις Εσπερινού Ενιαίου Λυκείου, ήτοι προαναγγελλόταν ότι θα απαγορεύσουν σε υποψηφίους της κατηγορίας του την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Περαιτέρω, τον Απρίλιο του έτους 2001, με την εγκύκλιο Φ.252/Β6/702/02-04-2001 του Υπουργού Παιδείας, το Υπουργείο Παιδείας ενημέρωνε τα Λύκεια ότι είχε ήδη ψηφιστεί στην Βουλή το εν λόγω νομοσχέδιο, ο νόμος όμως αυτός δημοσιεύθηκε την 02-05-2001 και την επομένη της ψήφισής του, ο Υπουργός Παιδείας εξέδωσε την υπ' αρ. πρωτ. Γ2/3122/03-05-2001 εγκύκλιό του, με την οποία καθοδηγούνταν οι μαθητές της κατηγορίας του σε ορισμένες ενέργειες, προφανώς εσφαλμένες, κατά τον εκκαλούντα. Συγκεκριμένα, με την εγκύκλιο αυτή οριζόταν ότι «σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν.2909/2001 (ΦΕΚ 9Α), οι μαθητές, οι οποίοι κατά το σχολικό έτος 1999 - 2000 ενεγράφησαν στην Δ' Εσπερινού, έχουν τις εξής δυνατότητες: α) να μετεγγραφούν από τη Λ' τάξη του Ενιαίου Λυκείου στη Γ' τάξη Ημερησίου Ενιαίου Λυκείου, β) να εγγραφούν στη Γ' τάξη το Εσπερινού Ενιαίου Λυκείου. Και στις δύο περιπτώσεις α και β πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση στο σχολείο τους μέχρι 11-05-2001». Στη συνέχεια, ο Υπουργός Παιδείας εξέδωσε την υπ' αρ. Φ252/Β6/1200/07-05-2001 απόφασή του (ΦΕΚ 545 Β/11-05-2001), με την οποία όρισε ότι η βεβαίωση της παρ. 13 του άρθρου 1 του Ν. 2525/1997, όπως συμπληρώθηκε με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν. 2909/2001, χορηγείται στους κατόχους απολυτηρίου Εσπερινού Ενιαίου Λυκείου που πληρούν τις προϋποθέσεις της διάταξης του εδαφ. β' της παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν. 2525/1997, όπως αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν. 2909/2001, οι οποίοι αποκτούν το απολυτήριό τους μετά από συμμετοχή τους στις εξετάσεις εθνικού επιπέδου των μαθημάτων που εξετάζονται σε κοινά σε εθνικό επίπεδο θέματα. Η σχετική ως άνω εγκύκλιος καθοδηγούσε, κατά τους ίδιους ισχυρισμούς, τους μαθητές υποψηφίους της κατηγορίας του προς διάφορες κατευθύνσεις, αποτρέποντάς τους από το να δώσουν εξετάσεις, με αποτέλεσμα να είναι αυτή παραπλανητική, αφού δεν στηριζόταν σε νόμιμες βάσεις. Με την ασφυκτική δε προθεσμία των ολίγων ημερών που όριζε, άσκησε τεράστια ψυχολογική πίεση στους μαθητές της κατηγορίας του, οι περισσότεροι από τους οποίους μετεγγράφηκαν μαζικά από τη Δ' τάξη του Εσπερινού Ενιαίου Λυκείου στη Γ' τάξη του Ημερησίου Ενιαίου Λυκείου. Ο ίδιος, όμως, παρά την ισχυρότατη πίεση που ασκήθηκε από το Υπουργείο Παιδείας, όπως υποστηρίζει, αρνήθηκε να προβεί στη «δήλωση» που ζητούσε το Υπουργείο. Περαιτέρω, προέβαλε με την αγωγή του ότι, αν και γνωστοποιήθηκε στον Υπουργό Παιδείας η 421/2001 απόφαση του ΣτΕ (ΕΑ) και του επιδόθηκε η προαναφερθείσα εξώδικη διαμαρτυρία του για την άρνηση του Υπουργού να εφαρμόσει τις δικαστικές αποφάσεις που τον αφορούσαν, καθώς και αίτηση για να πράξει αυτός τα δέοντα, προκειμένου να του δοθεί βεβαίωση πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και να γίνουν

δεκτά τα δικαιολογητικά του κατατασσόμενος στις θέσεις της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εφόσον το επέτρεπε η βαθμολογία μου, ο Υπουργός Παιδείας, καθώς και το σύνολο των υπαλλήλων του Υπουργείου τον αντιμετώπισαν καταφρονητικά και αρνήθηκαν να εφαρμόσουν τις σχετικές αποφάσεις του ΣτΕ. Δόθηκαν δε, στη συνέχεια, κεντρικώς, ειδικές οδηγίες προς τις κατά τόπους αρμόδιες διευθύνσεις, ώστε να μην παραλάβουν τα δικαιολογητικά των υποψηφίων της κατηγορίας του και έτσι, όταν οι εν λόγω υποψήφιοι προσήλθαν, οι αρμόδιες επιτροπές αρνήθηκαν να τα παραλάβουν. Τούτο δε, στην περίπτωση του, προκύπτει και από την ως άνω υπ' αρ. 4242/27-07-2001 άρνηση της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ευβοίας, υπογεγραμμένη από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Συγκέντρωσης των Δικαιολογητικών. Συνεπώς, όπως ισχυρίστηκε, το Υπουργείο Παιδείας αρνήθηκε να παραλάβει τα δικαιολογητικά του εφαρμόζοντας την ως άνω Υπουργική Απόφαση, της οποίας όμως η εφαρμογή είχε ανασταλεί, επικαλούμενο τη δική του παράλειψη (άρνηση χορήγησης βεβαίωσης πρόσβασης) που επίσης είχε ανασταλεί, με την Προσωρινή Διαταγή και την 421/26-7-2001 απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ, οι οποίες του επέτρεπαν τη συμμετοχή του στη διαδικασία επιλογής. Η άρνηση δε αυτή εκδηλώθηκε την Παρασκευή 27-07-2001, τελευταία ημέρα της προθεσμίας για την υποβολή και παραλαβή των δικαιολογητικών, δημιουργώντας ιδιαίτερη εκκρεμότητα ως προς την κατάστασή του, ήταν δε ιδιαίτερα επιβαρυντική της ήδη βεβαρημένης, από το φόρτο των εξετάσεων, ψυχολογικής του κατάστασης. Ακόμα, ισχυρίστηκε ότι στο Υπουργείο Παιδείας υπήρξε οργανωμένο σχέδιο μείωσης των υποψηφίων που δεν συμμορφώθηκαν προς τις εγκυκλίους του Υπουργού και ειδικότερα, ότι το από 27-07-02001 δελτίο τύπου του Υπουργείου Παιδείας διέκρινε αυθαιρέτως τους μαθητές των Εσπερινών Λυκείων σε εκείνους που «πραγματικά εργάζονται» και σε «παιδιά οικογενειών χωρίς οικονομική ανάγκη», χαρακτηρίζοντας την εγγραφή τους στα Εσπερινά Λύκεια ως «εκμετάλλευση ενός κενού του νόμου» και κατηγορώντας τους ότι ενεγράφησαν στα Εσπερινά Λύκεια «προκειμένου να καρπωθούν τις λίγες θέσεις που προορίζονται για τους πραγματικά εργαζόμενους», «απειλούσε» δε μάλιστα ότι «για τις περιπτώσεις των φερομένων ως εργαζομένων μαθητών, έχει δοθεί ήδη εντολή για διερεύνηση των προσκομισθέντων πιστοποιητικών, ποιοι τα εξέδωσαν και πώς δικαιολογούνται», με σκοπό το χαρακτηρισμό όλων των μαθητών της κατηγορίας του, καθώς και του ίδιου, ως «μη πράγματι εργαζομένου μαθητού που εκμεταλλεύτηκε ένα κενό του νόμου, για να καρπωθεί θέση «εκμεταλλεζόμενος την κοινωνική ισχύ και θέση του». Εξάλλου, ο ήδη εκκαλών ισχυρίστηκε ότι το δημοσίευμα της εφημερίδας «.....» της 28/29-07-2001, υπό τον τίτλο «Το Συμβούλιο της Επικρατείας άνοιξε το ...παραθυράκι», με υπότιτλο ότι «έδωσε τη δυνατότητα σε δύο μαθητές να εκμεταλλευτούν ευεργετικές διατάξεις για εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μέσω νυκτερινού σχολείου, χωρίς στην πραγματικότητα να το δικαιούνται» και με κείμενο του άρθρου ότι «το αποτέλεσμα είναι ότι οι δύο αυτοί μαθητές, παρά το γεγονός ότι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις που θέτει ο νόμος, εκμεταλλεύτηκαν τελικώς την ευεργετική για άλλους διάταξη και κατέθεσαν μηχανογραφικά δελτία, τα οποία αναγκαστικά, λόγω του ΣτΕ, έκανε δεκτά το Υπουργείο Παιδείας, για να αρπάξουν στην ουσία δύο θέσεις σε ΑΕΙ και ΤΕΙ, που κανονικά δικαιούνται εργαζόμενοι νέοι με οικονομικά προβλήματα», υπήρξε ανακριβές και συκοφαντικό για τον ίδιο και οφείλεται σε αθέμιτες και παράνομες πράξεις του Υπουργείου Παιδείας, συνιστάμενες στην επιρροή που ασκήθηκε από παράγοντες του Υπουργείου σε φιλική προς την Κυβέρνηση εφημερίδα για τη δημοσίευση του κειμένου αυτού. Περαιτέρω, προέβαλε ότι την κοινοποίηση της απόφασης 421/2001(ΕΑ) του ΣτΕ ακολούθησε μια μακρά περίοδος κωλυσιεργίας και εν γένει καταφρονητικής συμπεριφοράς των αρμοδίων του Υπουργείου Παιδείας, καθότι η προθεσμία της παραλαβής των δικαιολογητικών είχε παρέλθει, αρνήθηκαν δε όχι μόνο να εφαρμόσουν τις δικαστικές αποφάσεις, αλλά και να τους παράσχουν την παραμικρή βεβαίωση για την προοπτική εφαρμογής τους, με αποτέλεσμα, μετά από εφιαλτική περιπλάνηση στους διαδρόμους του Υπουργείου και απίθανη

διελκυστίνδα παραπομπών από τον ένα «αρμόδιο» στον άλλον, να απολέσει το πρώτο εξάμηνο των σπουδών του στην ιατρική σχολή. Έτσι, ο εκκαλών περιήλθε σε ιδιαίτερη κατάσταση άγχους και αβεβαιότητας, από την ως άνω προσβλητική για την προσωπικότητά του συμπεριφορά των οργάνων του Υπουργείου Παιδείας και αναγκάστηκε να καταθέσει αιτήσεις σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού, έγινε δε τελικά δεκτός στο Πανεπιστήμιο του, στην Αγγλία, στο τμήμα της Ανθρώπινης Γενετικής (.....). Στη συνέχεια, μετέβη αυτός στην Αγγλία, όπου ενεγράφη στο Πανεπιστήμιο του, με αποτέλεσμα να υποστεί τεράστιο οικονομικό και ψυχολογικό κόστος, ενώ επιβαρύνθηκε προσωπικά με τα έξοδα της μετάβασής του με συνοδό, της επιστροφής του ίδιου και του συνοδού του, της πληρωμής συνδρομής στην εκεί εστία, του φαγητού και της εν γένει εγκατάστασής του (αγορά γραφείου, οικιακών σκευών), της πληρωμής διδάκτρων, της αγοράς βιβλίων, της μετακίνησής του καθημερινά στο Πανεπιστήμιο για την παρακολούθηση των μαθημάτων κ.λ.π. Περαιτέρω, προέβαλε ότι παρακολούθησε μαθήματα στο Πανεπιστήμιο του μέχρι τον Ιανουάριο του 2002, μόλις δε πληροφορήθηκε ότι είχε εγκριθεί η εισαγωγή του, έστω «προσωρινώς», στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, διέκοψε τις σπουδές του στο ως άνω πανεπιστήμιο της Αγγλίας και επέστρεψε στην Ελλάδα, με συνολικό κόστος και αντίστοιχη περιουσιακή ζημία ύψους 10.048,70 ευρώ. Μετά τις ως άνω εξελίξεις, όπως υποστήριξε, εγκαταστάθηκε από το Φεβρουάριο του έτους 2002 στη Λάρισα (έδρα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας), νοικιάζοντας διαμέρισμα και αγοράζοντας εκ νέου τον απαραίτητο εξοπλισμό για τη φοιτητική εγκατάστασή του. Διαπίστωσε, όμως, ότι το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας δυστροπούσε ως προς την εφαρμογή της απόφασης του Υπουργού Παιδείας που ενέκρινε την «προσωρινή εγγραφή» του και, παρά τις επανειλημμένες οχλήσεις του στη γραμματεία και στα εν γένει αρμόδια όργανα του Πανεπιστημίου, δεν ενεγράφη κανονικά, δεν του δόθηκαν βιβλία και δεν του επετράπη να παρακολουθήσει εργαστήρια, ενώ παρακολούθησε ελάχιστα μαθήματα, αφού η δυνατότητα ή μη της παρακολούθησής τους αφέθηκε, τελικά, στη διάκριση των κατ' ιδίαν καθηγητών του Πανεπιστημίου, στους οποίους έπρεπε να εξηγήει την ιδιόζουσα θέση του στο Πανεπιστήμιο. Ισχυρίστηκε δε, ακόμα, ότι η ως άνω αντιμετώπισή του από το Ελληνικό Πανεπιστήμιο, μετά την επιστροφή του και την κατ' ουσία ματαίωση των σπουδών του κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2001 - 2002 και 2002 - 2003, προκάλεσαν σ' αυτόν έντονα συμπτώματα άγχους, τα οποία διαπιστώθηκαν και από το οικείο Ψυχιατρικό τμήμα του Πανεπιστημίου. Έτσι, οι ως άνω παράνομες πράξεις του Υπουργείου, ήτοι οι ανακοινώσεις του στον Τύπο, η εγκύκλιος Φ 251B6/2351/08-11-2000, η εγκύκλιος Φ.252/B6/702/02-04-2001, η εγκύκλιος Γ2/3122/03-05-2001, η κανονιστική απόφαση Φ252/B6/1200/07-05-2001 και η αρνητική στάση των υπαλλήλων και του Υπουργού σε όλες τις παραστάσεις και τα αιτήματα των μαθητών της κατηγορίας του, που ήταν αδικαιολόγητη και αντίθετη προς την υποχρέωσή τους να σέβονται τα δικαιώματα του πολίτη, μεταξύ των οποίων την ανθρώπινη αξιοπρέπεία του και το δικαίωμά του στην εκπαίδευση, είχαν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία σ' αυτόν τεράστιου άγχους, προκαλώντας του ηθική βλάβη, ζήτησε δε χρηματική ικανοποίηση γι' αυτήν ποσού 60.000 ευρώ. Επιπροσθέτως, ισχυρίστηκε ότι προκλήθηκε σ' αυτόν ηθική βλάβη και από την άρνηση του Υπουργείου να εφαρμόσει έγκαιρα, ήτοι μέχρι την 27-07-2001, την προσωρινή διαταγή και την ως άνω απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ, κατά παράβαση του άρθρου 95 παρ. 5 του Συντάγματος και να παραλάβει τα δικαιολογητικά του στην υποδεικνυόμενη προθεσμία, ζήτησε δε χρηματική ικανοποίηση γι' αυτήν ποσού 30.000 ευρώ, καθώς και 50.000 ευρώ χρηματική λόγω της ηθικής του βλάβης από το από 27-07-2001 δελτίο τύπου του Υπουργείου Παιδείας, το οποίο δημιούργησε δυσμενή και μη ανταποκρινόμενη στο πρόσωπό του εντύπωση. Περαιτέρω, υποστήριξε ότι από το ως άνω δημοσίευμα της εφημερίδας «.....» υπέστη βαρύτατη προσβολή στην τιμή, την υπόληψη και την κοινωνική του εικόνα, ζήτησε δε ως χρηματική ικανοποίηση λόγω της ηθικής του βλάβης ύψους 50.000 ευρώ, καθώς και 30.000 ευρώ λόγω της ηθικής του βλάβης από την καθυστέρηση του Υπουργού Παιδείας, κατά ένα εξάμηνο, να

ανταποκριθεί στις αιτήσεις του για τη διασφάλιση της πρόσβασής του στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Στη συνέχεια, ο εκκαλών υποστήριξε ότι η χρηματική ικανοποίηση λόγω της ηθικής του βλάβης από τη, συνακόλουθη της συμπεριφοράς των οργάνων του Υπουργείου Παιδείας, ματαίωση των σπουδών του στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, όπου είχε εισαχθεί επί δύο έτη (ακαδημαϊκά έτη 2001-2002 και 2002-2003), δεδομένου ότι οι καθηγητές, παρά τις επανειλημμένες οχλήσεις του, δεν τον δέχτηκαν στις παραδόσεις και στα εργαστήριά τους ούτε δέχτηκαν τη συμμετοχή του στις εξετάσεις και τη χορήγηση και σ' αυτόν διδακτικών συγγραμμάτων, ανέρχεται σε 100.000 ευρώ. Περαιτέρω, ισχυρίστηκε ότι η περιουσιακή του ζημία από την επί δύο έτη διαμονή του στην Λάρισα χωρίς να του δοθεί πραγματική δυνατότητα φοίτησής του στο Πανεπιστήμιο, από το Φεβρουάριο του 2002 έως και το Σεπτέμβριο του 2003, ανήλθε στο συνολικό ποσό των 13.040,00 ευρώ, η δε περιουσιακή του βλάβη από την επί δύο έτη καθυστέρηση της επιστημονικής και ακαδημαϊκής εξέλιξής του και συνακόλουθα, της επαγγελματικής του σταδιοδρομίας, ανέρχεται στο ποσό των 50.000,00 ευρώ, ήτοι 1.500 ευρώ οι μηνιαίες αποδοχές ειδικευόμενου ιατρού επί δύο έτη (14 μήνες το χρόνο) συν τις απωλεσθείσες ασφαλιστικές εισφορές. Τέλος, ο εκκαλών υποστήριξε ότι, λόγω των μόνιμων ψυχολογικών διαταραχών που του προκάλεσε η τριετής εκκρεμότητα για την τελική του πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση εξαιτίας των ως άνω ενεργειών πράξεων των οργάνων του Υπουργείου Παιδείας, η χρηματική του ικανοποίηση ανέρχεται στο ποσό των 100.000 ευρώ. Κατόπιν τούτων, ζήτησε: α) να αναγνωριστεί η υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα και 932 του ΑΚ, να του καταβάλει, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής, συνολικό ποσό 73.088,70 ευρώ ως αποζημίωση για την αποκατάσταση της περιουσιακής του ζημίας και β) να αναγνωριστεί η υποχρέωση του ήδη εφεσίβλητου να του καταβάλει, ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης που υπέστη από τις ως άνω παρανομίες, συνολικό ποσό 400.000 ευρώ, καθώς και να υποχρεωθεί να του καταβάλει το ποσό των 20.000 ευρώ για την ίδια αιτία. Προς απόδειξη των ισχυρισμών του προσκόμισε και επικαλέστηκε, μεταξύ άλλων, τα εξής: α) την υπ' αρ. πρωτ. Φ 251/Β6/2351/08-11-2000 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας με θέμα «ρυθμίσεις μετεγγραφών στα εσπερινά Ενιαία Λύκεια και δυνατότητες πρόσβασης αποφοίτων Εσπερινών Ενιαίων Λυκείων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση», καθώς και τις υπ' αριθ. Φ.252/Β6/702/02-04-2001 και Γ2/3122/03-05-2001 εγκυκλίους του ίδιου Υπουργείου, β) την υπ' αριθ. 11192Β/27-07-2001 έκθεση επίδοσης του Δικαστικού Επιμελητή του Πρωτοδικείου Πειραιά, με την οποία γνωστοποιήθηκε στον Υπουργό Παιδείας το περιεχόμενο της 421/2001 αποφάσεως της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ και την 14204β/07-08-2001 έκθεση επίδοσης του Δικαστικού Επιμελητή του Πρωτοδικείου Πειραιά, με την οποία επιδόθηκε αντίγραφο της ως άνω αποφάσεως του ΣτΕ στον εν λόγω Υπουργό, γ) το από 27-07-2001 δελτίο τύπου του Υπουργείου Παιδείας, δ) το ως άνω δημοσίευμα της εφημερίδας «...» της 28-29/07/2001, ε) το υπ' αριθ. Φ.251/Β6/2583/10-09-2001 ερώτημα του Υπουργού Παιδείας προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους σχετικά με την εφαρμογή της 421/2001 αποφάσεως της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ, καθώς και την 599/2001 θετική γνωμοδότηση του εν λόγω Συμβουλίου, στ) το υπ' αριθ. 2195/07-05-2009 πιστοποιητικό της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, σύμφωνα με το οποίο ο εκκαλών ενεγράφη στη σχολή αυτή την 22-08-2003, αλλά η εγγραφή του ίσχυσε αναδρομικά από την 01-09-2002 και ζ) διάφορα παραστατικά που αφορούν τις δαπάνες, στις οποίες υποβλήθηκε για τη μετάβαση και επιστροφή του από την Αγγλία. Το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, με την εκκαλούμενη απόφαση, απέρριψε τόσο το αίτημα για καταβολή περιουσιακής ζημίας όσο και το αίτημα για επιδίκαση χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης. Ήδη, κατά της απόφασης αυτής στρέφεται ο εκκαλών με την κρινόμενη έφεση και επιδιώκει την εξαφάνισή της διότι έσφαλε, επαναφέροντας όλους τους προβληθέντες με την αγωγή ισχυρισμούς του.

8. Επειδή υπό τα ανωτέρω δεδομένα το Δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη ότι: 1) από το ως άνω το δελτίο τύπου του Υπουργείου Παιδείας και από το δημοσίευμα της εφημερίδας «.....» της 28/29-07-2001, ουδόλως υπέστη ηθική βλάβη ο εκκαλών, αφού το μεν πρώτο δεν περιείχε προσωπικές αναφορές ή απειλές προς τους μαθητές της κατηγορίας του, αλλά είχε ενημερωτικό χαρακτήρα, το δε δεύτερο δεν αποτελούσε ενέργεια των οργάνων του Δημοσίου ούτε, άλλωστε, απεδείχθη ότι παράγοντες του Υπουργείου άσκησαν επιρροή προς την ανωτέρω εφημερίδα για τη δημοσίευση του κειμένου αυτού, β) οι ισχυρισμοί του ότι ο ίδιος υπέστη ηθική βλάβη από την αδικαιολόγητη καθυστέρηση της διοίκησης να εφαρμόσει την 421/2001 απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ - που εκδηλώθηκε με την άρνηση των οργάνων της να δεχτούν τις αιτήσεις και τα λοιπά δικαιολογητικά για την άμεση πρόσβασή του στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Και τούτο, διότι μετά την έκδοση την 26-07-2001 της 421/2001 προαναφερόμενης απόφασης, και αφού η διοίκηση απηύθυνε σχετικό ερώτημα στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους - το οποίο γνωμοδότησε την 29-10-2001, ο Υπουργός Παιδείας την 19-12-2001, ήτοι εντός χρονικού διαστήματος πέντε (5) μηνών - το οποίο κρίνεται εύλογο-αποφάσισε με την Φ.253/Β6/3732/19-12-2001 απόφασή του την προσωρινή εισαγωγή του εκκαλούντος στο Ιατρικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ενώ, μετά την έκδοση της 1516/2003 απόφασης του ΣτΕ, τροποποιήθηκε η εν λόγω απόφαση περί προσωρινής εισαγωγής του και εισήχθη οριστικώς στο ως άνω ιατρικό τμήμα, με την Φ.253/76001/Β6/18-07-2003 απόφαση του ίδιου Υπουργού. Συνεπώς, αβασίμως ισχυρίστηκε ότι, εξαιτίας της παράνομης και αδικαιολόγητης καθυστέρησης εκ μέρους της διοίκησης, αναγκάστηκε αυτός να καταθέσει αιτήσεις σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού και ότι, αφού έγινε δεκτός στο Πανεπιστήμιο του ... (τμήμα της Ανθρώπινης Γενετικής), υπέστη τεράστια περιουσιακή ζημία, ανερχόμενη σε συνολικό ύψος 10.048,70 ευρώ, προεχόντως διότι η διοίκηση συμμορφώθηκε εντός ευλόγου χρόνου με την ανωτέρω δικαστική απόφαση μη υφισταμένης παρανομίας εκ μέρους της, γ) όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι τα όργανα του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας δυστροπούσαν ως προς την εφαρμογή της απόφασης του Υπουργού Παιδείας που ενέκρινε την «προσωρινή εισαγωγή» του σ` αυτό και δεν ενεγράφη κανονικά ούτε δεν του δόθηκαν βιβλία, ενώ δεν του επετράπη και να παρακολουθήσει εργαστήρια, ελάχιστα δε μαθήματα παρακολούθησε, αφού η δυνατότητα ή μη της παρακολούθησής τους εκ μέρους του αφέθηκε στη διάκριση των κατ' ιδίαν καθηγητών του Πανεπιστημίου, με αποτέλεσμα να του προκληθούν συμπτώματα άγχους και εντεύθεν ηθική βλάβη, αλλά και περιουσιακή ζημία ύψους 13.040,00 ευρώ, από τη μετάβαση και εγκατάστασή του στη Λάρισα από τον 2ο/2002 έως τον 9ο/2003, είναι απορριπτέοι ως ερειδόμενοι σε εσφαλμένη προϋπόθεση, καθόσον οι επικληθείσες παρανομίες δεν αποτελούσαν ενέργειες οργάνων του Δημοσίου, αλλά του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ήτοι αυτοτελούς νπδδ, δ) οι ισχυρισμοί του εκκαλούντος ότι από την έκδοση των ανωτέρω εγκυκλίων της διοίκησης, και κυρίως της Φ252/Β6/1200/7-5-2001 κανονιστικής απόφασης - η οποία ακυρώθηκε τελικά εν μέρει από το ΣτΕ, καθώς και ότι από την τριετή εκκρεμότητα μέχρι την οριστική εγγραφή του στο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλίας, του προκλήθηκε τεράστιο άγχος και στενοχώρια και εντεύθεν ηθική βλάβη, αλλά και περιουσιακή βλάβη από την επί δύο έτη καθυστέρηση της επιστημονικής και ακαδημαϊκής εξέλιξής του και της επαγγελματικής του σταδιοδρομίας, ανερχόμενη στο ποσό των 50.000 ευρώ, είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι, καθότι αφενός ο ίδιος είχε προσωρινά εγγραφεί στο Πανεπιστήμιο από την 19-12-2001 και αφετέρου, όπως προκύπτει από την ως άνω 4043/21-09-2009 βεβαίωση του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου, ο εκκαλών βρισκόταν κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 στο 17^ο εξάμηνο, αν και η διάρκεια σπουδών είναι 12 εξάμηνα, και, αν και ενεργός φοιτητής, δεν είχε εξετασθεί επιτυχώς σε κανένα μάθημα των ακαδημαϊκών ετών από την εγγραφή του, η οποία ολοκληρώθηκε τυπικά έως και το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009. Ενόψει δε της συμπεριφοράς αυτής του εκκαλούντος, δεν προκύπτει, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, σοβαρότητα πρόθεσης για πρόσβαση στην

ελληνική τριτοβάθμια εκπαίδευση που να δικαιολογεί την επικαλούμενη ηθική βλάβη και αποθετική ζημία. Συνεπώς, αφού έκρινε τα ίδια το πρωτοβάθμιο Δικαστήριο με την εκκαλούμενη απόφαση, ορθώς εκτίμησε τα πραγματικά περιστατικά και εφάρμοσε το νόμο, όσα δε περί του αντιθέτου προβάλλονται με την έφεση είναι απορριπτέα ως αβάσιμα.

9. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, πρέπει να απορριφθεί η έφεση ως αβάσιμη και να διαταχθεί η κατάπτωση του παραβόλου υπέρ του Δημοσίου. Τέλος, πρέπει να επιβληθούν εις βάρος του εκκαλούντος τα δικαστικά έξοδα του εφεσιβλήτου ύψους τριακοσίων είκοσι (320,00) ευρώ (άρθρο 275 παρ.1εδ. γ' ΚΔΔ).

ΔΙΑ ΤΑΥΤΑ

-Απορρίπτει την έφεση.

-Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου υπέρ του Δημοσίου.

-Επιβάλλει εις βάρος του εκκαλούντος τα δικαστικά έξοδα του εφεσιβλήτου ύψους τριακοσίων είκοσι (320,00) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα στις 28 Νοεμβρίου 2013 και η απόφαση δημοσιεύτηκε στην ίδια πόλη, σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο του Δικαστηρίου στις 26 Φεβρουαρίου 2014.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

Η

ΧΑΙΔΩ ΧΑΡΜΠΙΛΑ - ΚΩΤΣΟΥ
ΜΑΡΑΒΕΛΑΚΗ

ΣΟΦΙΑ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΜΑΛΙΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Π.Β.

ΠΗΓΗ: ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ «ΝΟΜΟΣ» (INTRASOFT INTERNATIONAL)

2. 4304/2015 ΣΤΕ (673120)

(Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ)

Εκπαίδευση. Αίτηση ακύρωσης της 115475/Γ2/2013 απόφασης του Υπουργού Παιδείας, καθ' ο μέρος δεν περιελήφθη στο ωρολόγιο πρόγραμμα του Γυμνασίου το μάθημα των Ιταλικών. Εγκύρως, κατά το άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος, παρέχεται με το άρθρο 7 παρ. 2 του ν. 2525/1997 εξουσιοδότηση στον Υπουργό Παιδείας να ρυθμίσει θέματα που αφορούν τα

διδασκόμενα μαθήματα και τα ωρολόγια και αναλυτικά προγράμματα, ακόμη και όταν από αυτά απαλείφεται η διδασκαλία μαθήματος. Δικαστικός έλεγχος της αξιολόγησης από την κανονιστικώς δρώσα Διοίκηση των κριτηρίων που θέτει η εξουσιοδοτική διάταξη. Οι αιτούσες, καθηγήτριες της Ιταλικής Γλώσσας, δεν υπέστησαν δυσμενή διάκριση σε σχέση με τους καθηγητές της Γαλλικής ή Γερμανικής Γλώσσας. Δεν παραβιάστηκε η αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης λόγω της προγενέστερης εισαγωγής του μαθήματος των Ιταλικών στο ωρολόγιο πρόγραμμα του Γυμνασίου. Απορρίπτεται η αίτηση ακύρωσης. Η υπόθεση εισήχθη στην επταμελή σύνθεση με πράξη της Προέδρου του Γ' Τμήματος του ΣτΕ.

Αριθμός 4304/2015

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Γ'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 8 Μαΐου 2014 με την εξής σύνθεση: Αικ. Συγγούνα, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Γ' Τμήματος, Δ. Σκαλτσούνης, Γ. Ποταμιάς, Β. Αναγνωστοπούλου - Σαρρή, Α.-Μ. Παπαδημητρίου, Σύμβουλοι, Δ. Βανδώρος, Ι. Παπαγιάννης, Πάρεδροι. Γραμματέας η Δ. Τετράδη, Γραμματέας του Γ' Τμήματος.

Για να δικάσει την από 23 Σεπτεμβρίου 2013 αίτηση:

των : 1. έως και 27. , οι οποίες δεν παρέστησαν, αλλά ο δικηγόρος που υπογράφει την αίτηση νομιμοποιήθηκε με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο,

κατά του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και ήδη Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ο οποίος παρέστη με την Αικ. Γαλάνη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή οι αιτούσες επιδιώκουν να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 115475/Γ2/21.8.2013 (ΦΕΚ 2121 Β') απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθώς και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή, Συμβούλου Δ. Σκαλτσούνη. Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε την αντιπρόσωπο του Υπουργού, η οποία ζήτησε την απόρριψη της υπό κρίση αιτήσεως.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου

και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (3695327, 1309096/2013 έντυπα παραβόλου).

2. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση, εισαχθείσα στην επταμελή σύνθεση του Τμήματος λόγω σπουδαιότητας με την 3881/2013/4.10.2013 πράξη της Προέδρου αυτού, ζητείται η ακύρωση

της 115475/Γ2/21.8.2013 απόφασης του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β' 2121) με την οποία καθορίστηκε το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων της Α', Β', Γ' τάξεων του Ημερησίου Γυμνασίου. Η ακύρωση ζητείται καθ' ο μέρος δεν περιελήφθη στο ωρολόγιο πρόγραμμα του Γυμνασίου το μάθημα των Ιταλικών, το οποίο είχε εισαχθεί με την 130535/Γ2/18.10.2008 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β' 2129).

3. Επειδή, οι αιτούσες ασκούν την αίτηση ως εκπαιδευτικοί, καθηγήτριες του κλάδου ΠΕ 34 Ιταλικής Γλώσσας, που συστάθηκε με το π.δ. 204/2006 (Α' 208), προβάλλουν δε ότι, μετά την κατάργηση με την προσβαλλόμενη πράξη του μαθήματος αυτού, απομένουν χωρίς διδακτικό αντικείμενο. Συνεπώς, ασκούν την αίτηση με έννομο συμφέρον.

4. Επειδή, κατά το άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος «Υστερα από πρόταση του αρμόδιου Υπουργού επιτρέπεται η έκδοση κανονιστικών διαταγμάτων, με ειδική εξουσιοδότηση νόμου και μέσα στα όριά της. Εξουσιοδότηση για έκδοση κανονιστικών πράξεων από άλλα όργανα της διοίκησης επιτρέπεται προκειμένου να ρυθμιστούν ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό». Κατά το άρθρο 5 παρ. 11 του ν. 1566/1985 (Α' 167) «Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με: α) ... β) τα διδασκόμενα μαθήματα, γ) τα ωρολόγια και αναλυτικά προγράμματα ... δ) ...». Με το άρθρο 7 παρ. 2 του ν. 2525/1997 ορίστηκε ότι: «Τα θέματα των άρθρων ... 5 παρ. 11 (περιπτώσεις β', γ'...) ... του ν. 1566/1985 ρυθμίζονται εφεξής με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου». Με το άρθρο 21 περ. α' του ν. 3966/2011 (Α' 118) καταργήθηκε το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ενώ με το άρθρο 1 του νόμου τούτου ιδρύθηκε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής» (Ι.Ε.Π.), το οποίο λειτουργεί χάριν του δημόσιου συμφέροντος και εποπτεύεται από τον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Με το άρθρο 2 ορίστηκε ότι: «1. Το Ι.Ε.Π. είναι επιτελικός επιστημονικός φορέας που υποστηρίζει το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων στα θέματα που αφορούν την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, καθώς και τη μετάβαση από τη δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. 2. Σκοπός του Ι.Ε.Π. είναι η επιστημονική έρευνα και μελέτη των θεμάτων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο και η διαρκής επιστημονική και τεχνική υποστήριξη του σχεδιασμού και της εφαρμογής της εκπαιδευτικής πολιτικής στα θέματα αυτά. 3. Για την εκπλήρωση του σκοπού του, το Ι.Ε.Π. ασκεί, ιδίως, τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) Γνωμοδοτεί ή εισηγείται ύστερα από σχετικό ερώτημα του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων ή αυτεπαγγέλτως, αντίστοιχα, για: αα) ... , ββ) θέματα που αφορούν τα προγράμματα σπουδών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ..., γγ) ...».

5. Επειδή, η κατά τα εκτεθέντα στην προηγούμενη σκέψη, ρύθμιση των διδασκόμενων μαθημάτων και των ωρολογίων και αναλυτικών προγραμμάτων, συνιστά ειδικότερο θέμα σε σχέση με το νομοθετικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, το οποίο τίθεται, κατά βάση, με τις διατάξεις του ν. 1566/1985. Συνεπώς, εγκύρως κατά το άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος, παρέχεται με το άρθρο 7 παρ. 2 του ν. 2525/1997 εξουσιοδότηση στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων να ρυθμίσει με απόφασή του θέματα που αφορούν τα διδασκόμενα μαθήματα και τα ωρολόγια και αναλυτικά προγράμματα (Σ.τ.Ε. 3492/2015 7μ.). Δεν συντρέχει δε περίπτωση έκδοσης διατάγματος, ακόμη και όταν από το ωρολόγιο πρόγραμμα απαλείφεται η διδασκαλία συγκεκριμένου μαθήματος. Επομένως, είναι αβάσιμος ο λόγος με τον οποίο προβάλλεται ότι

η ένδικη ρύθμιση, με την οποία καταργείται από το ωρολόγιο πρόγραμμα του Γυμνασίου το μάθημα των Ιταλικών, μπορούσε να γίνει μόνο με προεδρικό διάταγμα.

6. Επειδή, οι κανονιστικές πράξεις, καταρχήν, δεν απαιτείται να φέρουν αιτιολογία, ως εκ τούτου, ελέγχονται μόνον από την άποψη της συνδρομής των όρων της εξουσιοδότησης με βάση την οποία εκδίδονται, καθώς και της τυχόν υπέρβασης των ορίων της. Εξ άλλου, η αξιολόγηση από την κανονιστικώς δρώσα Διοίκηση των κριτηρίων που θέτει η εξουσιοδοτική διάταξη, η οποία δεν είναι απαραίτητο να περιέχεται στην ίδια την κανονιστική ρύθμιση αλλά μπορεί να προκύπτει από προπαρασκευαστικές πράξεις ή και άλλα στοιχεία του φακέλου (Σ.τ.Ε. 1210/2010 Ολομ.), ανήκει στην ουσιαστική κρίση της Διοίκησης, η οποία εκφεύγει, καταρχήν, του δικαστικού ελέγχου (Σ.τ.Ε. 3188/2004, 456/2010) και ελέγχεται μόνον αν προβάλλεται με συγκεκριμένους ισχυρισμούς ή προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι η συγκεκριμένη ρύθμιση θεσπίστηκε κατά πρόδηλη παραγνώριση των κριτηρίων και των όρων της εξουσιοδοτικής διάταξης (βλ. σχετ. 1437/2013 7μ., 800/2014 7μ.).

7. Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα: Με το 9006/29.7.2013 έγγραφο ο Υπουργός Παιδείας απέστειλε στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής πρόταση αλλαγών στο ωρολόγιο πρόγραμμα του Γυμνασίου και ζήτησε τη γνώμη του Ινστιτούτου. Μεταξύ των προταθεισών αλλαγών καθοριζόταν ως δεύτερη ξένη γλώσσα τα Γαλλικά ή τα Γερμανικά, κατά παράλειψη των Ιταλικών. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ινστιτούτου με το 26/30.7.2013 πρακτικό συμφώνησε με την πρόταση του Υπουργού, με ορισμένες παρατηρήσεις που δεν αφορούσαν όμως την ένδικη ρύθμιση. Η προσβαλλόμενη πράξη μνημονεύει στο προοίμιο τη γνωμοδότηση αυτή. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής εξέφερε την επιστημονική του κρίση και γνωμοδότησε θετικά επί της πρότασης του Υπουργού, όπου δε διαφώνησε με αυτήν, υπέβαλε συγκεκριμένες παρατηρήσεις. Υπό τα δεδομένα αυτά, ο λόγος με τον οποίο προβάλλεται ότι το Ινστιτούτο δεν γνωμοδότησε επί της ένδικης ρύθμισης στηρίζεται σε εσφαλμένη προϋπόθεση. Περαιτέρω, δεν προβάλλεται με συγκεκριμένους ισχυρισμούς ούτε προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι η ρύθμιση αυτή θεσπίστηκε κατά πρόδηλη παραγνώριση των κριτηρίων και των όρων της εξουσιοδοτικής διάταξης. Συνεπώς, ο λόγος, κατά το μέρος που προσάπτει στην προσβαλλόμενη πράξη έλλειψη αιτιολογίας, είναι αβάσιμος.

8. Επειδή, προβάλλεται ότι οι αιτούσες, καθηγήτριες της Ιταλικής Γλώσσας, υπέστησαν δυσμενή διάκριση σε σχέση με τους καθηγητές της Γαλλικής ή Γερμανικής Γλώσσας, η διδασκαλία των οποίων προβλέπεται ως δεύτερη ξένη γλώσσα στις τρεις τάξεις του Γυμνασίου. Ο λόγος είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, διότι οι ως άνω κατηγορίες καθηγητών δεν τελούν υπό τις αυτές συνθήκες, εφόσον είναι διαφορετικό το διδακτικό τους αντικείμενο. Εξάλλου, η δυνατότητα δεύτερης ανάθεσης στους εκπαιδευτικούς, μεταξύ άλλων, των κλάδων ΠΕ 05 (Γαλλικής Φιλολογίας) και ΠΕ 07 (Γερμανικής Φιλολογίας) του μαθήματος της Ιστορίας Γυμνασίου για το σχολικό έτος 2013–2014 παρασχέθηκε δυνάμει της 124062/Γ2/ 6.9.2013 απόφασης του Υπουργού Παιδείας (Β' 2350/20.9.2013), η οποία δεν προσβάλλεται με την κρινόμενη αίτηση. Ως εκ τούτου, ο ειδικότερος ισχυρισμός περί παράβασης της αρχής της ισότητας, λόγω της μη παροχής δυνατότητας των καθηγητών Ιταλικής Γλώσσας να διδάξουν το μάθημα αυτό σε δεύτερη ανάθεση είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος. Με τις ίδιες σκέψεις, είναι απορριπτέος και ο συναφής ισχυρισμός, που αναφέρεται στη δεύτερη ανάθεση του μαθήματος επιλογής Α' Λυκείου «Ελληνικός και Ευρωπαϊκός Πολιτισμός» στις ως άνω κατηγορίες εκπαιδευτικών με την 129534/Γ2/16.9.2013 εγκύκλιο του Υπουργού Παιδείας.

9. Επειδή, προβάλλεται ότι με την προσβαλλόμενη ρύθμιση παραβιάστηκε η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Ο λόγος είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, διότι η σύσταση κλάδου ΠΕ 34 Ιταλικής Γλώσσας με το π.δ. 204/2006 και η εισαγωγή του μαθήματος των Ιταλικών στο ωρολόγιο πρόγραμμα του Γυμνασίου με την 130535/Γ2/18.10.2008 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι δημιούργησε στις αιτούσες την εύλογη και άξια προστασίας προσδοκία ότι το μάθημα των Ιταλικών θα διδάσκεται στο διηλεκές στο Γυμνάσιο (πρβλ. Σ.τ.Ε. 3492/2015).

Δ ι ά τ α ύ τ α

Απορρίπτει την αίτηση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου.

Επιβάλλει συμμετρως στις αιτούσες τη δικαστική δαπάνη του Δημοσίου, η οποία ανέρχεται σε τετρακόσια εξήντα (460) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 29 Μαΐου 2014 και στις 14 Οκτωβρίου 2015.

Η Πρόεδρος του Γ΄ Τμήματος

Η Γραμματέας του Γ΄ Τμήματος

Αικ. Συγγούνα

Δ. Τετράδη

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 3ης Δεκεμβρίου 2015.

Ο Προεδρεύων Σύμβουλος

Η Γραμματέας του Γ΄ Τμήματος

Δ. Σκαλτσούνης

Δ. Τετράδη

P.K.

ΠΗΓΗ: ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ «ΝΟΜΟΣ» (INTRASOFT INTERNATIONAL)

3. 1074/2016 ΣΤΕ (697230)

(Α΄ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ)

Εκπαίδευση. Κατάργηση και συγχώνευση σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με την έκδοση υπουργικής απόφασης, η οποία έχει κανονιστικό χαρακτήρα και δεν ελέγχεται από την άποψη της αιτιολογίας. Η Διοίκηση δεν προέβη σε πρόδηλη παραγνώριση των κριτηρίων του νόμου, η οποία θα μπορούσε να ελεγχθεί ακυρωτικά. Η γνωμοδότηση του Δημοτικού Συμβουλίου είναι απλή και δεν δεσμεύει τη Διοίκηση. Απορρίπτεται η αίτηση ακύρωσης.

Αριθμός 1074/2016

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Γ΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 13 Ιουνίου 2013, με την εξής σύνθεση: Αικ. Συγγούνα, Αντιπρόεδρος, Προεδρεύουσα, σε αναπλήρωση του Προέδρου του Τμήματος, που είχε κώλυμα, Γ. Ποταμιάς, Μ. Σταματελάτου, Σύμβουλοι, Ε. Τζιράκη, Γ. Ζιάμος, Πάρεδροι. Γραμματέας ο Ν. Βασιλόπουλος.

Για να δικάσει την από 12 Οκτωβρίου 2011 αίτηση:

του Δήμου, ο οποίος παρέστη με τη δικηγόρο Σταυρούλα Κεμπερά (Α.Μ. 16314), που τη διόρισε με πληρεξούσιο,

κατά του Υπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ο οποίος παρέστη με την Μαρία Γεωργιάδου, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών Δήμος επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ` αριθμ. 71336/Δ4/24.6.2011 (ΦΕΚ 1575/Β/27.6.2011) απόφαση της Υφυπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

Οι πληρεξούσιοι των διαδίκων δήλωσαν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 21 του Κανονισμού Λειτουργίας του Δικαστηρίου, ότι δεν θα αγορεύσουν.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή Πάρεδρου Γ. Ζιάμου.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση, η οποία ασκείται κατά νόμο ατελώς, ζητείται η ακύρωση της 71366/Δ4/24.6.2011 απόφασης της Υφυπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων (Β΄ 1575/27.6.2011), καθ' ο μέρος αποφασίσθηκε με αυτή η συγχώνευση σχολικών μονάδων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από το σχολικό έτος 2011-2012 και συγκεκριμένα κατάργηση του Γυμνασίου και η συγχώνευσή του με το 1ο Γυμνάσιο

2. Επειδή, το άρθρο 5 του ν. 1566/1985 (Α΄ 167), πριν από την ρητή κατάργηση της παρ. 7 αυτού με την παρ. 3 του άρθρου 60 του ν. 3966/2011, διελάμβανε ότι: «1. ... 5. Η κατάργηση και η συγχώνευση γυμνασίων και η ανάλογη μείωση των οργανικών θέσεων του προσωπικού, γίνονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων... 7. Για τα θέματα των παραγράφων 4, 5, 6 και 9 γνωμοδοτεί το νομαρχιακό συμβούλιο, ύστερα από εισήγηση της νομαρχιακής επιτροπής παιδείας». Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του ν. 1566/1985, σκοπός της συγχώνευσης των ολιγοθέσιων σχολείων σε μεγαλύτερες σχολικές μονάδες είναι η αρτιότερη

λειτουργία τους. Ακολούθως, το άρθρο 11 του ν. 1966/1991 όρισε ότι: «1. ... 2. Η κατάργηση και συγχώνευση των σχολικών μονάδων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ... με την επιφύλαξη της παρ. 13 του άρθρου 4 του ν. 1566/1985 ... γίνονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως... 5. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι σχετικές διατάξεις του Ν. 1566/1985». Στη συνέχεια, με την μεν παρ. 15 του άρθρου 59 του ν. 3966/2011, αντικαταστάθηκε η παρ. 5 του άρθρου 11 του ν. 1966/1991 και ορίστηκε ότι: «5. Για τα θέματα των προηγούμενων παραγράφων γνωμοδοτεί το δημοτικό συμβούλιο. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι σχετικές διατάξεις του Ν. 1566/1985», με την δε παρ. 3 του άρθρου 60 του ίδιου νόμου, καταργήθηκε η παρ. 7 του άρθρου 5 του ν. 1566/1985. Εξάλλου, στην παρ. 4 του άρθρου 61 του αυτού νόμου ορίστηκε ότι: «Η ισχύς της παραγράφου 15 του άρθρου 59 και της παραγράφου 3 του άρθρου 60 αρχίζει από 1.1.2011». Περαιτέρω, στο άρθρο 1 παρ. 1 της Φ. 353.1/324/105657/Δ1/8.10.2002 απόφασης του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β? 1340/16.10.2002), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση, μεταξύ άλλων, της παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 2986/2002 (Α' 24) «Οργάνωση των περιφερειακών υπηρεσιών της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και των εκπαιδευτικών, Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις», ορίστηκε ότι: «1. Οι Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης υπάγονται στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ασκούν τη διοίκηση, τον έλεγχο και την εποπτεία σε όλες τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, όπως αυτές προβλέπονται στο άρθρο 14 της παρ. ζ' του Ν. 2817/2000 και στο άρθρο 1 του ν. 2986/2002. Διαχειρίζονται την εκπαιδευτική πολιτική, εισηγούνται στον Υπουργό για όλα τα θέματα της αρμοδιότητάς τους...». Τέλος, στο άρθρο 15 παρ. 2 περίπτ. στ' της ίδιας απόφασης ορίζεται ότι οι Διευθυντές Εκπαίδευσης «Εισηγούνται αρμοδίως για την ίδρυση, την προαγωγή, τη συγχώνευση, τη μεταφορά, τη μετονομασία, τη μετατροπή, την κατάργηση ή τον υποβιβασμό των σχολικών μονάδων καθώς και την προσθήκη νέων τομέων και ειδικοτήτων στα Γ.Ε.Ε.».

3. Επειδή, η κατά το άρθρο 11 του ν. 1966/1991, όπως έχει ήδη αντικατασταθεί με την παρ. 15 του άρθρου 59 του ν. 3966/2011, κατάργηση και συγχώνευση σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με την έκδοση υπουργικής απόφασης έχει ως σκοπό την αρτιότερη λειτουργία τους αλλά και τον εξορθολογισμό των δαπανών και συνιστά, αφενός, ειδικότερο θέμα σε σχέση με το γενικό πλαίσιο οργάνωσης της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, το οποίο τίθεται κατά κύριο λόγο με τις διατάξεις του ν. 1566/1985, αφετέρου, θέμα με τοπικό ενδιαφέρον, αφού για τις καταργήσεις και συγχωνεύσεις σχολικών μονάδων λαμβάνονται υπόψη οι τοπικές ανάγκες και συνθήκες παροχής εκπαίδευσης. Περαιτέρω, ο αρμόδιος υπουργός, μετά και από απλή γνωμοδότηση του οικείου δημοτικού συμβουλίου και του περιφερειακού διευθυντή εκπαίδευσης, εκτιμά, λαμβάνοντας υπόψη πρόσφορα κριτήρια και, ιδίως, τον αριθμό των μαθητών και την εξέλιξη του μαθητικού δυναμικού, τις κτιριακές υποδομές και τον εξοπλισμό των σχολείων, καθώς και τις συνθήκες πρόσβασης των μαθητών στο νέο σχολείο, εάν είναι σκόπιμη η διατήρηση περισσότερων σχολικών μονάδων ή επιβάλλεται η συγχώνευσή τους (ΣΕ 4799/2012 7μ., πρβλ. ΣΕ 2642/1999). Η υπουργική αυτή απόφαση έχει κανονιστικό χαρακτήρα και, συνεπώς, δεν ελέγχεται από την άποψη της αιτιολογίας, αλλά μόνο από την άποψη της συνδρομής των όρων της εξουσιοδότησης με βάση την οποία εκδίδεται, καθώς και της τυχόν υπέρβασης των ορίων της (ΣΕ 4799/2012 7μ.). Εξάλλου, η αξιολόγηση από τη Διοίκηση των προαναφερόμενων κριτηρίων, η οποία δεν είναι απαραίτητο να περιέχεται στην ίδια την κανονιστική ρύθμιση, αλλά μπορεί να προκύπτει από τις σχετικές προπαρασκευαστικές πράξεις ή και άλλα στοιχεία του φακέλου (ΣτΕ 1210/2010 Ολομ.), ανήκει στην ουσιαστική κρίση της Διοικήσεως, η οποία εκφεύγει, κατ' αρχήν, του ακυρωτικού ελέγχου (ΣΕ 456/2010,

3188/2004) και ελέγχεται μόνο αν προβάλλεται με συγκεκριμένους ισχυρισμούς ή προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ότι η συγκεκριμένη συγχώνευση σχολικών μονάδων έγινε κατά πρόδηλη παραγνώριση των κριτηρίων και των όρων της εξουσιοδοτικής διάταξης.

4. Επειδή, στην υπό κρίση περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής: Με το 11136/Δ4/27.1.2011 έγγραφο της Υφυπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων στους περιφερειακούς διευθυντές και στις διευθύνσεις πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης τέθηκε το πλαίσιο στις διαδικασίες διαμόρφωσης του νέου σχολικού χάρτη της Χώρας. Συγκεκριμένα, ζητήθηκε από τους διευθυντές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της Χώρας να διατυπώσουν προτάσεις για τις ανάγκες ίδρυσης, προαγωγής, υποβιβασμού ή συνένωσης σχολικών μονάδων της αρμοδιότητάς τους και να τις υποβάλουν στην οικεία περιφερειακή διεύθυνση μέχρι τις 20 Φεβρουαρίου 2011. Στη συνέχεια, οι περιφερειακοί διευθυντές, σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και τους ΟΤΑ, θα έπρεπε να υποβάλουν τις προτάσεις τους για τη διαμόρφωση του σχολικού χάρτη της περιφέρειάς τους στην κεντρική υπηρεσία έως τις 25 Φεβρουαρίου 2011. Ως βασικά κριτήρια τα οποία θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη για τη συνένωση σχολικών μονάδων ορίστηκαν: α) οι κτιριακές υποδομές – εγκαταστάσεις καθώς και οι δυνατότητες αναπτύξεως αιθουσών διδασκαλίας, βιβλιοθήκης και λοιπών βοηθητικών χώρων και εξοπλισμού στο σχολείο μετακινήσεως, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των κανονιστικών ρυθμίσεων για τον μέγιστο αριθμό μαθητών, β) η χιλιομετρική απόσταση για το νέο σχολείο, λαμβανομένης υπόψη της συγκοινωνιακής καλύψεως της περιοχής, του οδικού δικτύου, των επικρατουσών καιρικών συνθηκών και της διάρκειας καλύψεως της διαδρομής για την άφιξη στο νέο σχολείο, η οποία για τις δύσκολες και δυσπρόσιτες περιοχές δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μισή ώρα για τα σχολεία της πρωτοβάθμιας και τα της ώρας για τα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, γ) η εξέλιξη του μαθητικού δυναμικού την τελευταία πενταετία, ο ρυθμός μείωσης και ο προσδοκώμενος αριθμός φοιτώντων μέχρι το 2013. Η ανωτέρω εγκύκλιος γνωστοποιήθηκε στους δημάρχους στις Χώρας με το 137/28.1.2011 έγγραφο της Υφυπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων. Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου, με την 63/9.3.2011 απόφασή του, εξέφρασε την αντίθεσή του στην κατάργησή του Γυμνασίου και τη συγχώνευσή του με το Γυμνάσιο της Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η οικεία Περιφερειακή Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης με την εισήγησή της που υποβλήθηκε στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Καταγραφής Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και λήφθηκε υπόψη κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, εισηγήθηκε τη συγχώνευση του Γυμνασίου με το 1ο Γυμνάσιο, λαμβάνοντας υπόψη ότι το Γυμνάσιο είχε μικρό μαθητικό δυναμικό και ότι και οι κτιριακές υποδομές του Γυμνασίου μπορούσαν να στεγάσουν το Γυμνάσιο και να φιλοξενήσουν μεγάλο αριθμό μαθητών. Περαιτέρω, όπως επισημαίνεται στο 64439/Δ4/13.5.2013 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού προς το Δικαστήριο κατά το σχολικό έτος 2010-2011 το μαθητικό δυναμικό του Γυμνασίου ανερχόταν σε 45 μαθητές, ενώ αυτό του Γυμνασίου ανερχόταν σε 269 μαθητές.

5. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση προβάλλεται καταρχάς έλλειψη αιτιολογίας της προσβαλλόμενης πράξης. Περαιτέρω, προβάλλεται ότι α) η κτιριακή υποδομή του Γυμνασίου είναι ανεπαρκής για την εξυπηρέτηση και των μαθητών που προέρχονται από το συγχωνευόμενο Γυμνάσιο, λαμβανομένου υπόψη του σταδιακά αυξανόμενου αριθμού μαθητών των δημόσιων σχολείων λόγω της οικονομικής κρίσης, β) η προβλεπόμενη εξοικονόμηση πόρων θα είναι μικρή, ενόψει των δαπανών μετακίνησης μαθητών που θα προκληθούν και γ) σε κάθε περίπτωση θα μπορούσαν να είχαν προβλεφθεί εναλλακτικοί

τρόποι εξοικονόμησης χρημάτων. Τέλος, προβάλλεται ότι μη νομίμως δεν ακολουθήθηκε η αρνητική γνωμοδότηση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου για τη συγχώνευση των εν λόγω σχολείων.

6. Επειδή, όπως ήδη αναφέρθηκε, η προσβαλλόμενη υπουργική απόφαση είναι κανονιστική και δεν ελέγχεται από άποψη αιτιολογίας. Εξάλλου, η αξιολόγηση από τη Διοίκηση των κριτηρίων του νόμου (ιδίως του αριθμού των μαθητών και της εξέλιξης του μαθητικού δυναμικού, των κτιριακών υποδομών και του εξοπλισμού των σχολείων, καθώς και των συνθηκών πρόσβασης των μαθητών στο νέο σχολείο) ανήκει στην ουσιαστική της εκτίμηση και, συνεπώς, ο λόγος με τον οποίο αμφισβητείται η στάθμιση των σχετικών δεδομένων από τη Διοίκηση προβάλλεται απαραδέκτως. Περαιτέρω, ο ισχυρισμός του αιτούντος Δήμου περί αδυναμίας του 1ου Γυμνασίου να φιλοξενήσει τον αυξημένο αριθμό μαθητών προβάλλεται αναποδείκτως, ενώ, από τα στοιχεία του φακέλου και ιδίως το μικρό αριθμό μαθητών που ήταν εγγεγραμμένοι στο Γυμνάσιο κατά το σχολικό έτος 2010-2011 και την κατά την κοινή πείρα μη δυσχερή πρόσβαση των μαθητών που προέρχονται από την περιοχή της στο Γυμνάσιο της προκύπτει ότι η Διοίκηση δεν προέβη σε πρόδηλη παραγνώριση των κριτηρίων του νόμου, η οποία θα μπορούσε να ελεγχθεί ακυρωτικά. Συνεπώς, όλοι οι σχετικοί ισχυρισμοί του αιτούντος Δήμου πρέπει να απορριφθούν. Τέλος, η γνωμοδότηση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου για το ζήτημα της συγχώνευσης σχολείων είναι, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, απλή και δεν δεσμεύει τη Διοίκηση. Συνεπώς, ο σχετικός λόγος πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

7. Επειδή, ενόψει του ότι δεν προβάλλονται άλλοι λόγοι ακύρωσης, η υπό κρίση αίτηση πρέπει να απορριφθεί.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Απορρίπτει την αίτηση.

Επιβάλλει στον αιτούντα Δήμο τη δικαστική δαπάνη του Δημοσίου, η οποία ανέρχεται στο ποσό των τετρακοσίων εξήντα (460) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα, στις 8 Οκτωβρίου 2013

Η Προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος

Ο Γραμματέας

Αικ. Συγγούνα

N. Βασιλόπουλος

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 27ης Απριλίου 2016.

Η Πρόεδρος του Γ' Τμήματος

Ο Γραμματέας

Αικ. Συγγούνα

N. Βασιλόπουλος

N.Σ.

ΠΗΓΗ: ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ «ΝΟΜΟΣ» (INTRASOFT INTERNATIONAL)

4. 85/2017 ΣΤΕ (700590)

(Α΄ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ)

Εκπαίδευση. Αίτηση ακύρωσης της απόφασης του Υπουργού Παιδείας, κατά το μέρος που στο ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων του Ημερήσιου Γυμνασίου δεν περιλήφθηκε το μάθημα της Ισπανικής Γλώσσας. Δεν προσκομίστηκαν αντίγραφα των καταστατικών του αιτούντος σωματείου, με συνέπεια να μην αποδεικνύεται ο καταστατικός σκοπός του. Απορρίπτεται η αίτηση ακύρωσης ως απαράδεκτη ελλείπει εννόμου συμφέροντος.

Αριθμός 85/2017

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Γ΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 29 Σεπτεμβρίου 2016, με την εξής σύνθεση: Αικ. Συγγούνα, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Γ΄ Τμήματος, Δ. Σκαλτσούνης, Γ. Ποταμιάς, Δ. Μακρής, Α.-

Μ. Παπαδημητρίου, Σύμβουλοι, Γ. Ζιάμος, Β. Γκέρτσος, Πάρεδροι. Γραμματέας η Δ. Τετράδη, Γραμματέας του Γ΄ Τμήματος.

Για να δικάσει την από 14 Νοεμβρίου 2013 αίτηση:

του Συλλόγου Καθηγητών Ισπανικής Γλώσσας (ΠΣΥΚΑΙΓ) Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, που εδρεύει στην Αθήνα, ο οποίος παρέστη με τη δικηγόρο Αικατερίνη Λαϊνά (Α.Μ. 24251), που τη διόρισε με πληρεξούσιο,

κατά του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και ήδη Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ο οποίος παρέστη με την Αικατερίνη Γαλάνη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών Σύλλογος επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ` αριθμ. 115475/Γ2/21.8.2013 (ΦΕΚ 2121 τ. Β΄) απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Οι πληρεξούσιοι των διαδίκων δήλωσαν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 21 του Κανονισμού Λειτουργίας του Δικαστηρίου, ότι δεν θα αγορεύσουν.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή, Παρέδρου Β. Γκέρτσου.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση, για την άσκηση της οποίας καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (3744066, 1325302/2013 ειδικά έντυπα παραβόλου), ζητείται η ακύρωση της

128

115475/Γ2/21.8.2013 απόφασης του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων “Ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων των Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξεων του Ημερήσιου Γυμνασίου” (Β΄ 2121/28.8.2013), κατά το μέρος που στο πρόγραμμα αυτό δεν περιλήφθηκε το μάθημα της Ισπανικής Γλώσσας, το οποίο είχε εισαχθεί με την 105954/Γ2/3.9.2009 (Β΄ 1890) απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

2. Επειδή, ο αιτών «Σύλλογος Καθηγητών Ισπανικής Γλώσσας (ΠΣΥΚΑΙΓ) Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης» προβάλλει ότι ασκεί την κρινόμενη αίτηση με έννομο συμφέρον, διότι εκπροσωπεί τα συμφέροντα των καθηγητών του κλάδου ΠΕ 40 Ισπανικής Γλώσσας που συστάθηκε με την 43140α/Δ2/17.8.2009 κοινή απόφαση των Υφυπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β΄ 1802). Στο Δικαστήριο προσκομίσθηκε η 1833/8.10.2014 πράξη της συμβολαιογράφου,, περί παροχής πληρεξουσιότητας στα μέλη της δικηγορικής εταιρείας που υπογράφει το δικόγραφο της κρινόμενης αιτήσεως, στο οποίο βεβαιώνεται ότι ο αιτών Σύλλογος, ο οποίος παρέχει την πληρεξουσιότητα, έχει ιδρυθεί νομίμως ως σωματείο αρχικώς με την επωνυμία «Πανελλήνιος Σύλλογος Πτυχιούχων Ισπανικής Φιλολογίας» με καταστατικό που εγκρίθηκε με την 5686/2013 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και αύξοντα αριθμό καταχώρισης 26639 στο βιβλίο αναγνωρισμένων σωματείων και, ακολούθως, με την επωνυμία «Πανελλήνιος Σύλλογος Καθηγητών Ισπανικής Γλώσσας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ)» με καταστατικό που εγκρίθηκε με την 2002/2013 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών και αύξοντα αριθμό καταχώρισης 26639 στο βιβλίο αναγνωρισμένων σωματείων. Βεβαιώνεται δε ότι επικυρωμένα αντίγραφα των παραπάνω καταστατικών προσαρτήθηκαν στη συμβολαιογραφική πράξη. Ωστόσο, δεν προσκομίσθηκαν, και μάλιστα προαποδεικτικώς, σύμφωνα με το άρθρο 33 παρ. 1 του π.δ. 18/1989, στο Δικαστήριο αντίγραφα των καταστατικών αυτών, με συνέπεια να μη αποδεικνύεται ο καταστατικός σκοπός του αιτούντος σωματείου, ο οποίος και θα του επέτρεπε να ασκήσει την κρινόμενη αίτηση με έννομο συμφέρον, σύμφωνα με το άρθρο 47 παρ. 1 του παραπάνω π.δ.. Συνεπώς, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη (βλ. ΣτΕ 3567/2015 7μ., 1722/2015, 3394/2014, 4658/2012 κ.α.).

Δ ι ά τ α ύ τ α

Απορρίπτει την αίτηση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου.

Επιβάλλει στο Σύλλογο Καθηγητών Ισπανικής Γλώσσας (ΠΣΥΚΑΙΓ) Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης τη δικαστική δαπάνη του Δημοσίου, η οποία ανέρχεται σε τετρακόσια εξήντα (460) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 21 Νοεμβρίου 2016

Η Πρόεδρος του Γ? Τμήματος
Τμήματος

Η Γραμματέας του Γ?

ΠΗΓΗ: ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ «ΝΟΜΟΣ» (INTRASOFT INTERNATIONAL)

5. 950/2017 ΣΤΕ (706246)

(Α` ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ)

Εκπαίδευση. Αναθέσεις μαθημάτων για το μάθημα της Φυσικής. Οι προσβαλλόμενες αποφάσεις του Υπουργού Παιδείας, κατά το μέρος που ορίζουν ότι στους εκπαιδευτικούς του κλάδου ΠΕ12.10 Φυσικών-Ραδιοηλεκτρολόγων δεν γίνεται πρώτη ανάθεση μαθημάτων φυσικής στη γενική δευτεροβάθμια εκπαίδευση, αντίκεινται στις αρχές της ισότητας και της αξιοκρατίας. Η προτίμηση των εκπαιδευτικών του κλάδου ΠΕ04.01 Φυσικών, που είναι τοποθετημένοι σε ΕΠΑ.Λ., ως προς την πρώτη ανάθεση μαθημάτων Φυσικής γενικής παιδείας, δεν αντίκειται στο Σύνταγμα. Ορίζεται ότι τα αποτελέσματα της ακύρωσης αρχίζουν από την προηγούμενη ημέρα της δημοσίευσης της παρούσας απόφασης. Μερικά δεκτή η αίτηση ακύρωσης.

Αριθμός 950/2017

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Γ΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 19 Ιανουαρίου 2017, με την εξής σύνθεση: Αικατερίνη Σακελλαροπούλου, Αντιπρόεδρος, Προεδρεύουσα, σε αναπλήρωση της Προέδρου του Τμήματος, που είχε κώλυμα, Γ. Τσιμέκας, Α.-Μ. Παπαδημητρίου, Σύμβουλοι, Ι. Παπαγιάννης, Ελ. Μελισσαρίδης, Πάρεδροι. Γραμματέας η Δ. Τετράδη, Γραμματέας του Γ΄ Τμήματος.

Για να δικάσει την από 17 Νοεμβρίου 2014 αίτηση:

των: 1) έως και 14) ... , κατοίκου Θεσσαλονίκης (.....), οι οποίοι δεν παρέστησαν, 15) , κατοίκου Θεσσαλονίκης (.....), ο οποίος παρέστη με το δικηγόρο Ευστράτιο Σταρόγιαννη (Α.Μ. 2138), που τον διόρισε με πληρεξούσιο, 16) έως και 60) ..., κατοίκου Αργυρούπολης Αττικής (...), οι οποίοι δεν παρέστησαν,

κατά του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και ήδη Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, ο οποίος παρέστη με τη Μυρτώ Γερμάνη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή οι αιτούντες επιδιώκουν να ακυρωθεί η υπ` αριθ. 137843/Γ2/2-9-2014 (ΦΕΚ 2433 Β/12-9-2014) απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Οι πληρεξούσιοι των διαδίκων που παρέστησαν, δήλωσαν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 21 του Κανονισμού Λειτουργίας του Δικαστηρίου, ότι δεν θα αγορεύσουν.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή, Παρέδρου Ι. Παπαγιάννη.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου

και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή με την κρινόμενη αίτηση, για την άσκηση της οποίας καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (../2014), ζητείται η ακύρωση της 137843/Γ2/2.9.2014 απόφασης του Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β' 2433/12.9.2014). Με την απόφαση αυτή τροποποιήθηκε όμοια υ.α. (η 118842/Γ2/17.9.2008, Β' 1984) όσον αφορά την ανάθεση του μαθήματος της Φυσικής σε Γυμνάσιο, Γενικό Λύκειο και Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑ.Λ.), και ορίσθηκε ότι τα αναφερόμενα μαθήματα (Φυσική Α', Β' και Γ' Γυμνασίου, Φυσική Γενικής Παιδείας Α' και Β' Λυκείου, Φυσική Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών Β' και Γ' Λυκείου, Αρχές Φυσικών Επιστημών Γ' Λυκείου, Φυσική Γενικής Παιδείας Α', Β' και Γ' ΕΠΑ.Λ.) ανατίθενται με πρώτη ανάθεση σε εκπαιδευτικούς των κλάδων ΠΕ04.01 Φυσικών και ΠΕ12.10 Φυσικών-Ραδιοηλεκτρολόγων, σε περίπτωση όμως που υπηρετούν στο ίδιο σχολείο εκπαιδευτικοί και των δύο αυτών κλάδων, "προηγείται στην επιλογή του μαθήματος της Φυσικής ο εκπαιδευτικός του κλάδου ΠΕ04.01". Οι αιτούντες, οι οποίοι είναι μόνιμοι εκπαιδευτικοί του κλάδου ΠΕ12.10, ζητούν την ακύρωση του ορισμού αυτού της προσβαλλόμενης απόφασης, ο οποίος συνεπάγεται γι' αυτούς δυσμενείς υπηρεσιακές συνέπειες.

2. Επειδή, πλην του (15ου στο δικόγραφο της αίτησης), η αίτηση πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη ως προς τους λοιπούς αιτούντες λόγω μη νομιμοποίησης δικαστικού πληρεξουσίου από αυτούς με οποιονδήποτε από τους νομίμως προβλεπόμενους τρόπους (άρθρο 27 παρ. 1 π.δ. 18/1989-Α' 8, όπως ισχύει).

3. Επειδή η προσβαλλόμενη υπουργική απόφαση αντικαταστάθηκε αρχικά με τις 182667/Δ2/12.11.2015 και 182692/Δ2/12.11.2015 αποφάσεις του Υπουργού Παιδείας (Β' 2499), οι οποίες ίσχυσαν κατά το σχολικό έτος 2015-2016, και στη συνέχεια με τις ακόλουθες αποφάσεις του ίδιου Υπουργού (που είναι οι ήδη ισχύουσες): α) την 94588/Δ2/9.6.2016 απόφαση (Β' 1670), όπως τροποποιήθηκε με την 136680/Δ2/25.8.2016 όμοια (Β' 2758), οι οποίες αφορούν τις αναθέσεις μαθημάτων στο Γυμνάσιο και το Γενικό Λύκειο, και β) την 133977/Δ2/17.8.2016 απόφαση (Β' 2605), η οποία αφορά τις αναθέσεις μαθημάτων στο... . Με τις αποφάσεις αυτές προβλέπεται, όπως και με την προσβαλλόμενη, ότι το μάθημα της Φυσικής γενικής παιδείας ανατίθεται με πρώτη ανάθεση στους εκπαιδευτικούς των κλάδων ΠΕ04.01 και ΠΕ12.10 και ότι σε περίπτωση που στο ίδιο σχολείο υπηρετούν εκπαιδευτικοί και των δύο κλάδων, προηγούνται στην επιλογή οι εκπαιδευτικοί του κλάδου ΠΕ04.01. Με τα δεδομένα αυτά, ο 15ος των αιτούντων ζητεί παραδεκτώ, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 3 του π.δ. 18/1989, όπως ισχύει, τη συνέχιση της δίκης με το από 20.10.2016 υπόμνημα, το οποίο κοινοποιήθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα στο Υπουργείο Παιδείας (...../26.10.2016 έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή). Ως προσβαλλόμενες, κατόπιν αυτού, πρέπει να θεωρηθούν οι ως άνω (υπό στοιχεία α' και β') ισχύουσες ήδη υπουργικές αποφάσεις κατά τον επίμαχο ορισμό αυτών.

4. Επειδή με την κρινόμενη αίτηση, καθώς και το προαναφερθέν υπόμνημα, εκτίθεται ότι οι εκπαιδευτικοί του κλάδου ΠΕ12.10 Φυσικών-Ραδιοηλεκτρολόγων, οι οποίοι υπηρετούν ως μόνιμοι σε σχολικές μονάδες της γενικής και της επαγγελματικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, είναι απόφοιτοι πανεπιστημιακών τμημάτων Φυσικής και κατέχουν παράλληλα

μεταπτυχιακό δίπλωμα στην ηλεκτρονική/ραδιοηλεκτρολογία ή ισότιμο μεταπτυχιακό τίτλο, ο δε διορισμός τους έγινε μέσω επετηρίδας πριν το έτος 2000 και με διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ μετά το έτος αυτό "για την κάλυψη κενών διδασκαλίας Φυσικής και μαθημάτων Ηλεκτρονικής Φυσικής στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση", ο κλάδος δε αυτός "δημιουργήθηκε για ΦΥΣΙΚΟΥΣ με επαυξημένα τυπικά προσόντα Μεταπτυχιακής Εκπαίδευσης, για τη διδασκαλία μαθημάτων Ηλεκτρονικής-Φυσικής στα Γενικά Γυμνάσια-Λύκεια και Τεχνικά Λύκεια... Προσέτι, λόγω της ιδρύσεως των Επαγγελματικών Λυκείων ... [αποτέλεσαν] ιστορικά τους κύριους εκπαιδευτικούς για τη διδασκαλία των μαθημάτων του Ηλεκτρονικού Τομέα ... όμως εδώ και πολλά έτη [υπηρετούν] ως καθηγητές στην Γενική Δευτεροβάθμια εκπαίδευση διδάσκοντας τα μαθήματα της Φυσικής στα Γυμνάσια και τα Γενικά Λύκεια, της Τεχνολογίας στα Γυμνάσια και τα μαθήματα του Ηλεκτρονικού Τομέα στα ...". Περαιτέρω προβάλλεται ότι με τον επίμαχο ορισμό των προσβαλλόμενων αποφάσεων περιορίζεται η δυνατότητα των εκπαιδευτικών του κλάδου ΠΕ12.10 για πρώτη ανάθεση του μαθήματος της Φυσικής και για συμπλήρωση του υποχρεωτικού τους ωραρίου με τη διδασκαλία γνωστικού αντικείμενου του βασικού τους πτυχίου, ενώ τα μαθήματα του Τομέα της Ηλεκτρονικής περιορίστηκαν ριζικά τα τελευταία χρόνια στα ΕΠΑ.Λ. (στην Α΄ τάξη διδάσκονται κυρίως μαθήματα γενικής παιδείας), με αποτέλεσμα οι ώρες διδασκαλίας στα ΕΠΑ.Λ. να έχουν συρρικνωθεί τόσο για τους ανωτέρω λόγους, όσο και για το λόγο ότι έχουν προσληφθεί και εκπαιδευτικοί συναφών ειδικοτήτων (οι οποίες δεν προβλέπονταν αρχικά) για τη διδασκαλία των μαθημάτων του Ηλεκτρονικού Τομέα με πρώτη ανάθεση. Ενόψει των ανωτέρω και του πολύ μεγαλύτερου αριθμού εκπαιδευτικών του κλάδου ΠΕ04.01, προβάλλεται ότι με την επίμαχη ρύθμιση οι εκπαιδευτικοί του κλάδου ΠΕ12.10 χάνουν διαθέσιμες ώρες σε γυμνάσια και γενικά λύκεια και υφίστανται εξ αυτού του λόγου σειρά δυσμενών υπηρεσιακών διακρίσεων (χαρακτηρίζονται ως "υπεράριθμοι", δεν τοποθετούνται σε μία σχολική μονάδα και υποχρεώνονται σε καθημερινές μετακινήσεις για τη συμπλήρωση του ωραρίου τους, η θέση τους καθίσταται δυσμενέστερη σε σχέση με τις μεταθέσεις, καθώς και έναντι εκπαιδευτικών του κλάδου ΠΕ04.01 με λιγότερη προϋπηρεσία στην ίδια σχολική μονάδα, αντιμετωπίζουν δυσχέρεια στην ανάληψη διευθυντικών καθηκόντων κλπ.). Ενόψει των ανωτέρω προβάλλεται ότι ο επίμαχος ορισμός αντίκειται σε σειρά συνταγματικών διατάξεων και αρχών και ιδίως στις αρχές της ισότητας κατά τη ρύθμιση ομοειδών καταστάσεων, της αξιοκρατίας και της αναλογικότητας, χωρίς να συντρέχουν αποχρώντες λόγοι δημοσίου συμφέροντος που να δικαιολογούν τη διαφορετική αυτή μεταχείριση, τη στιγμή μάλιστα που σε άλλες περιπτώσεις κοινής πρώτης ανάθεσης μαθημάτων σε εκπαιδευτικούς παρεμφερών κλάδων (π.χ. ΠΕ12.08 Χημικών-Μηχανικών και ΠΕ 04.02 Χημικών για το μάθημα της Χημείας) δεν εισάγεται καμία ανάλογη διάκριση. Η Διοίκηση με τις απόψεις της (αρ. πρωτ. .../14.11.2016), αφού εκθέτει τις εξουσιοδοτικές διατάξεις στις οποίες στηρίζονται οι προσβαλλόμενες αποφάσεις, καθώς και τα μαθήματα που ανατίθενται με πρώτη και δεύτερη ανάθεση στον κλάδο ΠΕ12.10 στη γενική εκπαίδευση (γυμνάσια-λύκεια) και στην επαγγελματική εκπαίδευση (ΕΠΑ.Λ.), προβάλλει, προς απόκρουση των ως άνω λόγων ακυρώσεως, ότι "οι εν λόγω απόφοιτοι Τμήματος Φυσικής Πανεπιστημίων και κάτοχοι Μεταπτυχιακού Διπλώματος στην Ηλεκτρονική και Ραδιοηλεκτρολογία ή στον Ηλεκτρονικό Αυτοματισμό διορίστηκαν ως εκπαιδευτικοί της ειδικότητας ΠΕ12.10 Φυσικών Ραδιοηλεκτρολόγων και όχι ως εκπαιδευτικοί της ειδικότητας ΠΕ04.01 Φυσικών", καθώς και ότι "οι εκπαιδευτικοί ειδικότητας ΠΕ12.10 διδάσκουν πολλά μαθήματα σε Α΄ και Β΄ Ανάθεση σε Τομείς της και ειδικότητες του Επαγγελματικού Λυκείου...".

5. Επειδή, όπως έχει κριθεί, στον Υπουργό Παιδείας παρέχεται από το νόμο εξουσιοδότηση να καθορίζει τους κλάδους και τις ειδικότητες εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στους οποίους ανατίθεται με πρώτη ή δεύτερη ανάθεση η διδασκαλία των μαθημάτων των οικείων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, εκτιμώντας κατά περίπτωση τις

εκπαιδευτικές ανάγκες και τα αντίστοιχα επιστημονικά προσόντα κάθε κλάδου εκπαιδευτικών, εφόσον δε έχει αποδοθεί σε ορισμένο κλάδο, με πρώτη ή δεύτερη ανάθεση, η διδασκαλία μαθημάτων συναφών με το επιστημονικό και διδακτικό του αντικείμενο, δεν συνιστά παράλειψη οφειλόμενης ενέργειας ή μη τροποποίηση από τον αρμόδιο Υπουργό της εκδοθείσας ήδη κανονιστικής απόφασής του (ΣτΕ 3395/2014). Όταν, πάντως, ο αρμόδιος Υπουργός θεσπίζει ρυθμίσεις ασκώντας την ανωτέρω κανονιστική αρμοδιότητα, δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση να τηρεί τις αρχές της ισότητας και της αξιοκρατίας, υπόκειται δε κατά τούτο σε έλεγχο ορίων από τον ακυρωτικό δικαστή. Ενόψει των ανωτέρω και δεδομένου ότι, όπως προβάλλεται και δεν αμφισβητείται από τη Διοίκηση, οι εκπαιδευτικοί του κλάδου ΠΕ12.10 Φυσικών-Ραδιοηλεκτρολόγων δεν τοποθετούνται μόνο σε ΕΠΑ.Λ. (στα οποία τους ανατίθεται σειρά ειδικών μαθημάτων του Τομέα της Ηλεκτρονικής με πρώτη ανάθεση, χωρίς αντίστοιχο δικαίωμα των εκπαιδευτικών του κλάδου ΠΕ04.01), αλλά και σε σχολικές μονάδες (γυμνάσια και γενικά λύκεια) της γενικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η επίμαχη ρύθμιση, με την οποία εισάγεται δυσμενής διάκριση σε βάρος των εκπαιδευτικών του ανωτέρω κλάδου (ΠΕ12.10) ως προς την πρώτη ανάθεση των οικείων μαθημάτων στη γενική δευτεροβάθμια εκπαίδευση, δεν δικαιολογείται από αποχρώντες λόγους δημοσίου συμφέροντος και βαίνει προδήλως πέραν των ορίων που επιβάλλονται από τις αρχές της ισότητας και της αξιοκρατίας. Και τούτο, διότι τα ουσιαστικά προσόντα των εκπαιδευτικών αυτών (ΠΕ12.10) σε σχέση με τις εξυπηρετούμενες εκπαιδευτικές ανάγκες στη γενική δευτεροβάθμια εκπαίδευση, δεν διαφέρουν από εκείνα των εκπαιδευτικών του κλάδου ΠΕ04.01, αφού για τη διδασκαλία των μαθημάτων Φυσικής γενικής παιδείας δεν απαιτούνται, προδήλως, άλλα ουσιαστικά προσόντα πέραν του βασικού πανεπιστημιακού πτυχίου, το οποίο διαθέτουν οι εκπαιδευτικοί και των δύο κλάδων. Η διαφοροποίηση εξάλλου των εν λόγω εκπαιδευτικών εκ του ότι κατά το διορισμό τους είχαν υπαχθεί σε διαφορετικούς κλάδους, δεν μπορεί να θεωρηθεί επαρκής βάση διαφοροποίησής τους και για το κρίσιμο εν προκειμένω ζήτημα, εφόσον, όπως ελέχθη ήδη, δεν έχει ως συνέπεια την αποκλειστική τοποθέτηση των εκπαιδευτικών του κλάδου ΠΕ12.10 σε σχολικές μονάδες (επαγγελματικής εκπαίδευσης) όπου διδάσκονται ειδικά μαθήματα μόνο από αυτούς, αλλά οι ίδιοι τοποθετούνται οργανικά και σε σχολικές μονάδες (γυμνάσια και λύκεια) της γενικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (ο αιτών υπηρετεί στο 2ο Γενικό Λύκειο Θεσσαλονίκης). Η διαπίστωση αυτή, άλλωστε, ενισχύεται και από το γεγονός ότι η ίδια η προσβαλλόμενη υπουργική απόφαση για την ανάθεση μαθημάτων στη γενική δευτεροβάθμια εκπαίδευση όχι μόνο δεν διαφοροποιεί με τον ίδιο τρόπο άλλους παρεμφερείς κλάδους εκπαιδευτικών, αλλά ρητώς ορίζει (παρ. Β της υ.α. 94588/Δ2/9.6.2016) ότι "για τις περιπτώσεις εκπαιδευτικών διαφορετικών κλάδων ή ειδικοτήτων με οργανική τοποθέτηση στην ίδια σχολική μονάδα, οι οποίοι έχουν ώρες μαθημάτων σε κοινή α' ανάθεση", προηγείται "[...] ο παλαιότερος οργανικά τοποθετηθείς στη σχολική μονάδα", χωρίς οποιαδήποτε άλλη διάκριση. Η επίμαχη, πάντως, προτίμηση των εκπαιδευτικών του κλάδου ΠΕ04.01 ως προς την πρώτη ανάθεση μαθημάτων Φυσικής γενικής παιδείας δεν αντίκειται σε καμία συνταγματική διάταξη ή αρχή, όταν πρόκειται για την ανάθεση των μαθημάτων αυτών σε εκπαιδευτικούς του ανωτέρω κλάδου (ΠΕ04.01) που είναι τοποθετημένοι σε σχολικές μονάδες της επαγγελματικής εκπαίδευσης (ΕΠΑ.Λ.). Και τούτο, διότι στην επαγγελματική εκπαίδευση οι εκπαιδευτικοί του κλάδου ΠΕ12.10 τοποθετούνται προεχόντως για τη διδασκαλία των μαθημάτων της ειδικότητάς τους (ραδιοηλεκτρολογίας) και δεν τελούν υπό όμοιες υπηρεσιακές συνθήκες με τους εκπαιδευτικούς του κλάδου ΠΕ04.01, οι οποίοι έχουν ως κύρια αποστολή τη διδασκαλία των μαθημάτων της Φυσικής γενικής παιδείας, ώστε να δικαιολογείται πλήρως, ως προς αυτά, η προτίμησή τους.

6. Επειδή, ενόψει των ανωτέρω, η κρινόμενη αίτηση, εξεταζόμενη ως προς τον 15ο των αιτούντων, πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή και να ακυρωθούν οι επίμαχοι ορισμοί της

94588/Δ2/9.6.2016 υ.α., καθώς και της 136680/Δ2/25.8.2016 όμοιας, κατά τους οποίους, όταν στο ίδιο σχολείο της γενικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (γυμνάσιο/γενικό λύκειο) υπηρετούν εκπαιδευτικοί των κλάδων ΠΕ04.01 και ΠΕ12.10, προηγείται στην επιλογή του μαθήματος της Φυσικής ο εκπαιδευτικός του κλάδου ΠΕ04.01, να απορριφθεί δε κατά τα λοιπά.

7. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 50 παρ. 3β του π.δ. 18/1989, όπως η διάταξη αυτή προστέθηκε με το άρθρο 22 του ν. 4274/2014 (Α' 147), "Σε περίπτωση αιτήσεως ακυρώσεως που στρέφεται κατά διοικητικής πράξεως, το δικαστήριο, σταθμίζοντας τις πραγματικές καταστάσεις που έχουν δημιουργηθεί κατά το χρόνο εφαρμογής της, ιδίως δε υπέρ των καλόπιστων διοικουμένων, καθώς και το δημόσιο συμφέρον, μπορεί να ορίσει ότι τα αποτελέσματα της ακυρώσεως ανατρέχουν σε χρονικό σημείο μεταγενέστερο του χρόνου έναρξης της ισχύος της και σε κάθε περίπτωση προγενέστερο του χρόνου δημοσίευσης της απόφασης". Ενόψει των ανωτέρω και δεδομένου, αφενός, ότι από την εφαρμογή των ακυρωτέων αποφάσεων κατά το τρέχον σχολικό έτος (2016- 2017) δημιουργήθηκε πραγματική κατάσταση σε σχέση με τις γενόμενες πρώτες αναθέσεις μαθημάτων σε εκπαιδευτικούς του κλάδου ΠΕ04.01 χωρίς ευθύνη των τελευταίων και, αφετέρου, ότι το δημόσιο συμφέρον επιβάλλει να διαφυλαχθεί η εύρυθμη λειτουργία της δημόσιας εκπαίδευσης, το Δικαστήριο κρίνει, σταθμίζοντας τα δεδομένα αυτά, ότι συντρέχει λόγος τα αποτελέσματα της ακύρωσης να ανατρέξουν σε χρονικό σημείο μεταγενέστερο της ισχύος των ακυρούμενων υπουργικών αποφάσεων και προγενέστερο της δημοσίευσης της παρούσας απόφασης, να ορισθεί δε ως τέτοιο χρονικό σημείο η προηγούμενη ημέρα της δημοσίευσης.

8. Επειδή, ενόψει των ανωτέρω, η δικαστική δαπάνη του Δημοσίου πρέπει να επιβληθεί σε βάρος των αιτούντων, πλην του 15ου, ως προς τους οποίους η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Ως προς τον 15ο αιτούντα, για τον οποίο η αίτηση γίνεται εν μέρει δεκτή, η δικαστική δαπάνη πρέπει να συμψηφισθεί μεταξύ αυτού και του Δημοσίου λόγω της εν μέρει νίκης και ήττας τους, καθώς και να διαταχθεί, κατ' εκτίμηση των περιστάσεων, η απόδοση στον ίδιο αιτούντα του καταβληθέντος παραβόλου (άρθρα 36 παρ. 4 και 39 παρ. 1 π.δ. 18/1989, όπως ισχύουν).

Δ ι ά τ α ύ τ α

Δέχεται εν μέρει την αίτηση ως προς τον 15ο των αιτούντων (.....) και την απορρίπτει κατά τα λοιπά, σύμφωνα με το αιτιολογικό.

Ακυρώνει τις 94588/Δ2/9.6.2016 (Β' 1670) και 136680/Δ2/25.8.2016 (Β' 2758) αποφάσεις του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, κατά το μέρος που ορίζουν ότι, όταν στο ίδιο σχολείο (Γυμνάσιο ή Γενικό Λύκειο) υπηρετούν εκπαιδευτικοί των κλάδων ΠΕ04.01 και ΠΕ12.10, προηγείται στην επιλογή του μαθήματος της Φυσικής ο εκπαιδευτικός του κλάδου ΠΕ04.01.

Ορίζει ότι τα αποτελέσματα της ακύρωσης αρχίζουν από την προηγούμενη ημέρα της δημοσίευσης της παρούσας απόφασης.

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου στον 15ο των αιτούντων.

Συμψηφίζει τη δικαστική δαπάνη μεταξύ του 15ου των αιτούντων και του Δημοσίου.

Απορρίπτει την αίτηση ως προς τους λοιπούς αιτούντες.

Επιβάλλει σε βάρος των αιτούντων αυτών τη δικαστική δαπάνη του Δημοσίου, η οποία ανέρχεται σε τετρακόσια εξήντα (460) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 20 Φεβρουαρίου 2017

Η Προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος Η Γραμματέας του Γ' Τμήματος

Αικ. Σακελλαροπούλου Δ. Τετράδη

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 30ης Μαρτίου του ιδίου έτους.

Η Προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος Ο Γραμματέας

Αικ. Σακελλαροπούλου Νικ. Βασιλόπουλος

P.K.

ΠΗΓΗ: ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ «ΝΟΜΟΣ» (INTRASOFT INTERNATIONAL)

6. 2827/2017 ΣΤΕ (719481)

(Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ)

Εκπαίδευση. Αίτηση ακύρωσης της απόφασης της Δ.Ε.Π.Π.Σ., κατά το μέρος που αποφασίσθηκε η διενέργεια δοκιμασίας (τεστ) δεξιοτήτων για την επιλογή των μαθητών που θα εισαχθούν στην Α' Γυμνασίου των Προτύπων Πειραματικών Σχολείων (Π.Π.Σ.). Οι εξουσιοδοτικές διατάξεις των παρ. 2 και 4 του άρθρου 44 του ν. 3966/2011 δεν αντίκεινται στο άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος. Για την εισαγωγή στα πρότυπα πειραματικά γυμνάσια μπορεί να προβλέπεται και η επιτυχής συμμετοχή σε εξετάσεις ή δοκιμασία δεξιοτήτων, έστω και αν πρόκειται για την εισαγωγή αποφοίτων συνδεδεμένων με τα γυμνάσια δημοτικών σχολείων. Η παράλειψη υποβολής «πρότασης» ή η υποβολή μη νόμιμης «πρότασης» από τα ΕΠ.Ε.Σ. των Π.Π.Σ. δεν καθιστά ανενεργείς τις διατάξεις του ν. 3966/2011. Αντίθετη μειοψηφία. Η προσβαλλόμενη απόφαση έχει κανονιστικό χαρακτήρα και δεν ελέγχεται από την άποψη της αιτιολογίας, ούτε παραβιάζει τις αρχές της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της χρηστής διοίκησης. Η έκδοση της να για σύνδεση πρότυπων πειραματικών δημοτικών σχολείων με γυμνάσια δεν αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση απόφασης της Δ.Ε.Π.Π.Σ. Τάσσεται στα ΕΠ.Ε.Σ. προθεσμία προκειμένου να διατυπώσουν την εισήγησή τους προς τη Δ.Ε.Π.Π.Σ. Απορρίπτεται η αίτηση ακύρωσης.

Αριθμός 2827/2017

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Γ΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 18 Απριλίου 2013, με την εξής σύνθεση: Δ. Πετρούλιας, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Γ΄ Τμήματος, Μ. Βηλαράς, Γ. Ποταμιάς, Μ. Σταματελάτου, Β. Αναγνωστοπούλου – Σαρρή, Σύμβουλοι, Σ. Κωνσταντίνου, Γ. Ζιάμος, Πάρεδροι. Γραμματέας η Δ. Τετράδη, Γραμματέας του Γ΄ Τμήματος.

Για να δικάσει την από 2 Απριλίου 2013 αίτηση:

των: 1. έως και 3. οι οποίοι παρέστησαν με τον δικηγόρο Χαράλαμπο Χρυσανθάκη (Α.Μ. 12571), που τον διόρισαν με πληρεξούσιο, 4. α. ...και β., ως ασκούντων τη γονική μέριμνα του ... κατοίκων ...οι οποίοι παρέστησαν με τον ίδιο ως άνω δικηγόρο, στον οποίο δόθηκε προθεσμία μέχρι τις 25 Απριλίου 2013 για τη νομιμοποίησή του, 5) έως και 96. , οι οποίοι παρέστησαν με τον ίδιο ως άνω δικηγόρο, που τον διόρισαν με πληρεξούσιο,

κατά του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, ο οποίος παρέστη με τους: 1) Ηλία Ψώνη, Νομικό Σύμβουλο του Κράτους και 2) Ευαγγελία Σκαλτσά, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή οι αιτούντες επιδιώκουν να ακυρωθούν: 1) η υπ' αριθ. 34520/Δ1/12.3.2013 απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής Προτύπων Πειραματικών Σχολείων (Δ.Ε.Π.Π.Σ.), 2) η υπ' αριθ. 25959/Δ1/25.2.2013 απόφαση της ίδιας ως άνω Διοικούσας Επιτροπής και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή, Παρέδρου Γ. Ζιάμου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο των αιτούντων, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και τους αντιπροσώπους των Υπουργών, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου

και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αίτησης έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (βλ. τα .../2013 ειδικά έντυπα παραβόλου).

2. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση, οι αιτούντες, γονείς μαθητών της ΣΤ΄ Δημοτικού Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, ζητούν την ακύρωση της 34250/Δ1/12.3.2013 απόφασης της Διοικούσας Επιτροπής Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) (Β΄ 600/14.3.2013), με θέμα «Εισαγωγή μαθητών και σχετικές ρυθμίσεις στα Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία (Π.Π.Σ.) για το σχολικό έτος 2013-2014», κατά το μέρος που με αυτήν αποφασίσθηκε η διενέργεια δοκιμασίας (τεστ) δεξιοτήτων για την επιλογή των μαθητών που θα εισαχθούν στην Α΄ Γυμνασίου των Π.Π.Σ. κατά το σχολικό έτος 2013-2014.

3. Επειδή, οι υπ' αριθμ. 91-95 αιτούντες παραιτήθηκαν από την άσκηση της αιτήσεως με δήλωση του πληρεξουσίου δικηγόρου τους στο ακροατήριο. Συνεπώς, ως προς αυτούς η παρούσα δίκη πρέπει να καταργηθεί.

4. Επειδή, με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ' (άρθρα 36-52) του ν. 3966/2011 «Θεσμικό Πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «.....» και λοιπές διατάξεις» (Α' 118/24.5.2011), εισάγεται ο θεσμός των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων (Π.Π.Σ.), τα οποία αντικαθιστούν τα πειραματικά σχολεία του άρθρου 91 του ν. 1566/1985 (Α' 167/30.9.1985). Ως σκοποί των Π.Π.Σ. ορίζονται στο άρθρο 36 του νόμου, μεταξύ άλλων, η προαγωγή της εκπαιδευτικής έρευνας στην πράξη, η υποστήριξη του στόχου της δημιουργικότητας, της καινοτομίας και της αριστείας και η πειραματική εφαρμογή προγραμμάτων σπουδών, μεθόδων διδασκαλίας, εκπαιδευτικού υλικού κλπ.. Όργανα διοίκησης των Π.Π.Σ. ορίζονται στο άρθρο 39 του νόμου σε εθνικό επίπεδο η Διοικούσα Επιτροπή Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) και σε επίπεδο σχολικής μονάδας το Επιστημονικό Εποπτικό Συμβούλιο (ΕΠ.Ε.Σ.), ο διευθυντής, ο υποδιευθυντής και ο σύλλογος διδασκόντων κάθε Π.Π.Σ.. Στα άρθρα 40-42 του νόμου προβλέπονται οι αρμοδιότητες των οργάνων αυτών και καθορίζονται ειδικά προσόντα για τη στελέχωσή τους. Επιπλέον, ο νόμος προβλέπει ειδικά προσόντα για το διδακτικό προσωπικό των Π.Π.Σ. (άρθρο 48), καθώς και ειδική διαδικασία αξιολόγησης τόσο των σχολικών μονάδων όσο και του εκπαιδευτικού προσωπικού, η οποία, αν είναι αρνητική, οδηγεί στον αποχαρακτηρισμό της σχολικής μονάδας ως Π.Π.Σ. ή στη διακοπή της θητείας του διευθυντή του Π.Π.Σ. ή του εκπαιδευτικού (άρθρο 50).

5. Επειδή, το άρθρο 44 του ν. 3966/2011, ορίζει τα εξής: «1. Τα Πρότυπα Πειραματικά νηπιαγωγεία μπορεί να συνδέονται με Πρότυπα Πειραματικά δημοτικά σχολεία, τα οποία επίσης μπορεί να συνδέονται με Πρότυπα Πειραματικά γυμνάσια. Η σύνδεση αυτή πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, ύστερα από εισήγηση της Δ.Ε.Π.Π.Σ. Τα συνδεδεμένα Π.Π.Σ. διατηρούν τη διοικητική τους αυτοτέλεια. 2. Υφιστάμενα πειραματικά νηπιαγωγεία, δημοτικά σχολεία και γυμνάσια τα οποία συνδέονται μεταξύ τους, ύστερα από τον ορισμό τους ως Π.Π.Σ. κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, διατηρούν τη σύνδεση αυτή, ώστε οι απόφοιτοι του νηπιαγωγείου ή του δημοτικού σχολείου να εγγράφονται στο δημοτικό σχολείο ή το γυμνάσιο, αντίστοιχα, με βάση προϋποθέσεις οι οποίες ορίζονται με απόφαση της Δ.Ε.Π.Π.Σ., που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του οικείου ΕΠ.Ε.Σ. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο αριθμός των μαθητών που μπορεί να εγγραφούν στο Πρότυπο Πειραματικό δημοτικό σχολείο ή γυμνάσιο είναι ίσος με τον αριθμό των αποφοίτων του συνδεδεμένου Πρότυπου Πειραματικού νηπιαγωγείου ή δημοτικού σχολείου, αντίστοιχα, προσαυξημένος έως και κατά 50%. 3. Αν το Πρότυπο Πειραματικό δημοτικό σχολείο δεν συνδέεται με Πρότυπο Πειραματικό νηπιαγωγείο, η εισαγωγή των μαθητών γίνεται με κλήρωση. 4. Αν το Πρότυπο Πειραματικό γυμνάσιο δεν συνδέεται με Πρότυπο Πειραματικό δημοτικό σχολείο, καθώς και στην περίπτωση της κάλυψης των επιπλέον θέσεων για τα συνδεδεμένα Πρότυπα Πειραματικά γυμνάσια, η εισαγωγή μαθητών γίνεται με βάση προϋποθέσεις που ορίζονται με απόφαση της Δ.Ε.Π.Π.Σ., που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του οικείου ΕΠ.Ε.Σ. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 5. Η εισαγωγή των μαθητών σε κάθε Πρότυπο Πειραματικό λύκειο γίνεται ύστερα από εξετάσεις ή δοκιμασία (τεστ) δεξιοτήτων, σύμφωνα με απόφαση της Δ.Ε.Π.Π.Σ., που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του οικείου ΕΠ.Ε.Σ. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η επιτυχής συμμετοχή σε εξετάσεις ή σε δοκιμασία (τεστ) δεξιοτήτων μπορεί να περιλαμβάνεται και στις προϋποθέσεις που ορίζονται για την εισαγωγή των μαθητών στα Πρότυπα Πειραματικά

γυμνάσια, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 4. 6. Η επιλογή των μαθητών στα Πρότυπα Πειραματικά νηπιαγωγεία γίνεται με κλήρωση. 7. Ο αριθμός των μαθητών σε κάθε τμήμα για το νηπιαγωγείο ή την Α΄ Δημοτικού ή την Α΄ Γυμνασίου ή την Α΄ Λυκείου κάθε σχολικού έτους καθορίζεται με απόφαση της Δ.Ε.Π.Π.Σ., που εκδίδεται ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Ε.Π.Ε.Σ. κάθε σχολείου, αφού ληφθούν υπόψη οι συνθήκες λειτουργίας του. 8. Με απόφαση της Δ.Ε.Π.Π.Σ., ύστερα από αίτηση των ασκούντων τη γονική μέριμνα των ενδιαφερόμενων μαθητών, είναι δυνατή η κατά παρέκκλιση των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων εγγραφή και φοίτηση σε Π.Π.Σ. μαθητών με πιστοποιημένες ιδιαίτερες ικανότητες, σε αριθμό που δεν υπερβαίνει το 1% των μαθητών του σχολείου. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζονται οι προϋποθέσεις, τα αρμόδια όργανα και οι διαδικασίες πιστοποίησης. 9. Η επιλογή των μαθητών στα Π.Π.Σ., σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, γίνεται ανεξάρτητα από τον τόπο διαμονής τους. Η ευθύνη και τα έξοδα μετακίνησης των μαθητών βαρύνουν τους ασκούντες τη γονική τους μέριμνα, τόσο για την πλήρη φοίτησή τους όσο και για τη φοίτησή τους στους ομίλους.».

6. Επειδή, η Δ.Ε.Π.Π.Σ. με το 21/21.1.2013 έγγραφό της κάλεσε τα Επιστημονικά Εποπτικά Συμβούλια (Ε.Π.Ε.Σ.) των Π.Π.Σ. να αποστείλουν σ' αυτήν τις προτάσεις τους σχετικά με το ζήτημα της εισαγωγής μαθητών στα Π.Π.Σ. (Γυμνάσια – Λύκεια) για το σχολικό έτος 2013-2014, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 44 του ν. 3966/2011. Μετά την υποβολή προτάσεων από τριάντα ένα (31) επί συνόλου τριάντα δύο (32) Ε.Π.Ε.Σ., είκοσι πέντε (25) εκ των οποίων τάχθηκαν υπέρ της διεξαγωγής δοκιμασίας δεξιοτήτων ή εξετάσεων για την εισαγωγή των μαθητών στα πρότυπα πειραματικά γυμνάσια, η Δ.Ε.Π.Π.Σ. αποφάσισε με την από 20.2.2013 πράξη της με θέμα «Εισαγωγή μαθητών στα Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία (Π.Π.Σ.) για το σχολικό έτος 2013-2014» ότι η εισαγωγή στην Α΄ Γυμνασίου και την Α΄ Λυκείου των Π.Π.Σ. θα γίνει με δοκιμασία (τεστ) δεξιοτήτων. Σύμφωνα με την πράξη αυτή, στην ίδια διαδικασία επιλογής των εισαγομένων συμμετέχουν και οι μαθητές/τριες Δημοτικών που είναι συνδεδεμένα με Γυμνάσια Π.Π.Σ., ενώ οι ενδιαφερόμενοι γονείς και κηδεμόνες μαθητών/τριών που ενδιαφέρονται να εισαχθούν σε Γυμνάσια ή Λύκεια Π.Π.Σ. θα έπρεπε να υποβάλουν αίτηση στο Π.Π.Σ. που επιθυμούν κατά το χρονικό διάστημα από 18 έως 29 Μαρτίου 2013. Στη συνέχεια, ο Υπουργός Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων ανακοίνωσε την εφαρμογή της ανωτέρω απόφασης με δελτίο τύπου με θέμα «Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία» της ίδιας ημέρας (20.2.2013). Η απόφαση της Δ.Ε.Π.Π.Σ. αναρτήθηκε προς ενημέρωση των ενδιαφερομένων και στον ιστότοπο «.....» στις 25-2-2013 και απεστάλη με το ./26.2.2013 έγγραφο της Δ.Ε.Π.Π.Σ. σε όλες τις Περιφερειακές Διευθύνσεις Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης. Επίσης, η Δ.Ε.Π.Π.Σ. ενημέρωσε σχετικά όλα τα Ε.Π.Ε.Σ. των Π.Π.Σ. μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Τέλος, στις 14.3.2013 δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Β΄ 600 με χρόνο πραγματικής κυκλοφορίας την 19.3.2013), η προσβαλλόμενη με την κρινόμενη αίτηση .../Δ1/12.3.2013 απόφαση της Δ.Ε.Π.Π.Σ., με θέμα «Εισαγωγή μαθητών και σχετικές ρυθμίσεις στα Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία (Π.Π.Σ.) για το σχολικό έτος 2013-2014», η οποία επαναλαμβάνει, κατά βάση, το περιεχόμενο της από 20.2.2013 απόφασης του ίδιου οργάνου.

7. Επειδή, το Σύνταγμα στο άρθρο 43 παρ. 1 και 2 ορίζει τα εξής: «1. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκδίδει τα διατάγματα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση των νόμων και δεν μπορεί ποτέ να αναστείλει την εφαρμογή τους ούτε να εξαιρέσει κανέναν από την εκτέλεσή τους. 2. Ύστερα από πρόταση του αρμόδιου Υπουργού επιτρέπεται η έκδοση κανονιστικών διαταγμάτων, με ειδική εξουσιοδότηση νόμου και μέσα στα όριά της. Εξουσιοδότηση για έκδοση κανονιστικών πράξεων από άλλα όργανα της διοίκησης επιτρέπεται προκειμένου να

ρυθμιστούν ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό.».

8. Επειδή, η, κατά τις εξουσιοδοτικές διατάξεις των παρ. 2 και 4 του άρθρου 44 του ν. 3966/2011, ανάθεση στη Δ.Ε.Π.Π.Σ. του καθορισμού των προϋποθέσεων εισαγωγής μαθητών στα Πρότυπα Πειραματικά Γυμνάσια συνιστά, αφενός, ειδικότερο θέμα σε σχέση με τη γενικότερη ρύθμιση της οργάνωσης και λειτουργίας των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων στο Κεφάλαιο Γ΄ του ν. 3966/2011, όπου, μεταξύ άλλων, προβλέπεται (άρθρο 44 παρ. 5) ότι η επιτυχής συμμετοχή σε εξετάσεις ή σε δοκιμασία (τεστ) δεξιοτήτων μπορεί να περιλαμβάνεται στις προϋποθέσεις που ορίζονται για την εισαγωγή των μαθητών στα Πρότυπα Πειραματικά Γυμνάσια, αφετέρου, θέμα με τεχνικό χαρακτήρα. Συνεπώς, οι εξουσιοδοτικές αυτές διατάξεις δεν αντίκεινται στο άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος, ο δε λόγος ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται ότι μη νομίμως παρασχέθηκε νομοθετική εξουσιοδότηση σε όργανο της Διοίκησης άλλο από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

9. Επειδή, προβάλλεται ότι, κατά την έννοια των διατάξεων των παρ. 2 και 4 του άρθρου 44 του ν. 3966/2011, οι μαθητές πρότυπων πειραματικών δημοτικών σχολείων, που είναι συνδεδεμένα με γυμνάσια, εγγράφονται στην Α΄ τάξη του γυμνασίου, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζει η Δ.Ε.Π.Π.Σ., στις οποίες, όμως, δεν μπορεί να περιλαμβάνεται η επιτυχής συμμετοχή σε εξετάσεις ή σε δοκιμασία (τεστ) δεξιοτήτων. Επικουρικά, προβάλλεται, καθ' ερμηνείαν του δικογράφου, ότι και υπό την εκδοχή ότι για τους αποφοίτους πρότυπου πειραματικού δημοτικού, συνδεδεμένου με γυμνάσιο, μπορεί να προβλεφθεί, ως προϋπόθεση της εγγραφής τους στην Α΄ τάξη του γυμνασίου και για την κάλυψη αριθμού θέσεων ίσου με αυτόν των αποφοίτων του συνδεδεμένου δημοτικού σχολείου, η επιτυχής συμμετοχή τους σε εξετάσεις ή δοκιμασία δεξιοτήτων, η διαδικασία αυτή, όμως, δεν μπορεί να είναι κοινή με τη διαγωνιστική διαδικασία που προβλέπεται για τους μαθητές άλλων δημοτικών σχολείων για την κάλυψη των θέσεων που θα ορισθούν επιπλέον του αριθμού των αποφοίτων του συνδεδεμένου δημοτικού σχολείου, σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 2 του ν. 3966/2011. Συνεπώς, κατά τους αιτούντες, η πρόβλεψη στην προσβαλλόμενη απόφαση κοινής δοκιμασίας δεξιοτήτων για τους αποφοίτους συνδεδεμένων με γυμνάσια πρότυπων πειραματικών δημοτικών σχολείων, όπως είναι το δημοτικό σχολείο του Π.Π.Σ. του Πανεπιστημίου Αθηνών (ν. 4376/1929, Α΄ 300/21.8.1929), στο οποίο φοιτούν τα τέκνα τους, και για τους αποφοίτους άλλων σχολείων, είναι, σε κάθε περίπτωση, μη νόμιμη. Οι ανωτέρω λόγοι ακυρώσεως πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι, διότι η διάταξη του δευτέρου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 44 του ν. 3966/2011 ρητώς ορίζει ότι, μεταξύ των προϋποθέσεων εισαγωγής στα πρότυπα πειραματικά γυμνάσια, μπορεί να περιλαμβάνεται και η επιτυχής συμμετοχή σε εξετάσεις ή δοκιμασία δεξιοτήτων, σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 4 του εν λόγω άρθρου, δηλαδή είτε πρόκειται για την εισαγωγή σε πρότυπα πειραματικά γυμνάσια αποφοίτων συνδεδεμένων με αυτά δημοτικών σχολείων (κατά την παρ. 2 του άρθρου 44), είτε πρόκειται για την εισαγωγή μαθητών που προέρχονται από άλλα σχολεία (κατά την παρ. 4 του άρθρου 44). Κατά την έννοια δε των διατάξεων αυτών των παρ. 2, 4 και 5 του άρθρου 44, ερμηνευομένων εν όψει και του ότι, σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 3966/2011, μεταξύ των σκοπών των Π.Π.Σ. είναι και η προαγωγή της «αριστείας» (βλ. σχετικά και την αιτιολογική έκθεση του νόμου σελ. 12-13), μπορεί να ορίζεται κοινή διαδικασία εισαγωγής στα συνδεδεμένα πρότυπα πειραματικά γυμνάσια για την κάλυψη όλων των θέσεων της Α΄ τάξης του πρότυπου πειραματικού γυμνασίου, προκειμένου να εισαχθούν σε αυτά οι ικανότεροι των υποψήφιων μαθητών (απόφοιτοι ή μη των συνδεδεμένων πρότυπων πειραματικών δημοτικών σχολείων). Κατά τη γνώμη, όμως, του Συμβούλου Γ. Ποταμιά, με την οποία συντάχθηκε και ο Πάρεδρος Γ. Ζιάμος, θα πρέπει να

γίνει δεκτός ο προαναφερθείς επικουρικός λόγος ακυρώσεως, ενόψει της αναγνώρισης από το νόμο του καθεστώτος σύνδεσης υφιστάμενων πειραματικών σχολείων και της πρόβλεψης ότι ο αριθμός των μαθητών που εγγράφονται στο πρότυπο πειραματικό γυμνάσιο πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσος με τον αριθμό των αποφοίτων του συνδεδεμένου με αυτό δημοτικού σχολείου. Σκοπός της πρόβλεψης αυτής είναι η εξασφάλιση της δυνατότητας συνέχισης της φοίτησης στο γυμνάσιο όλων των αποφοίτων του συνδεδεμένου με αυτό δημοτικού σχολείου, εφόσον αυτοί πετύχουν προαγωγικό βαθμό στις σχετικές εξετάσεις ή δοκιμασία δεξιοτήτων.

10. Επειδή, στην παρ. 3 του άρθρου 40 του ν. 3966/2011 ορίζεται ότι «3. Η Δ.Ε.Π.Π.Σ. ασκεί, ιδίως, τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) ... ι) Αποφασίζει για τα εξειδικευμένα κριτήρια επιλογής των μαθητών των Π.Π.Σ., ύστερα από γνώμη των ΕΠ.Ε.Σ. και εγκρίνει τις αποφάσεις των ΕΠ.Ε.Σ. για τη δημιουργία ομίλων, ια) ...». Περαιτέρω, όπως ήδη αναφέρθηκε, η παρ. 2 του άρθρου 44 του ως άνω νόμου ορίζει ότι «2. Υφιστάμενα πειραματικά νηπιαγωγεία, δημοτικά σχολεία και γυμνάσια τα οποία συνδέονται μεταξύ τους, ύστερα από τον ορισμό τους ως Π.Π.Σ. κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, διατηρούν τη σύνδεση αυτή, ώστε οι απόφοιτοι του νηπιαγωγείου ή του δημοτικού σχολείου να εγγράφονται στο δημοτικό σχολείο ή το γυμνάσιο, αντίστοιχα, με βάση προϋποθέσεις οι οποίες ορίζονται με απόφαση της Δ.Ε.Π.Π.Σ., που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του οικείου ΕΠ.Ε.Σ. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.».

11. Επειδή, από τη συνδυαστική ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων των άρθρων 40 παρ. 3 στοιχ. ι' και 44 παρ. 2 του ν. 3966/2011 συνάγεται ότι ο όρος «πρόταση» στην παρ. 2 του άρθρου 44 έχει την έννοια της διατύπωσης απλής γνώμης και όχι της πρότασης, κατά τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 20 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ΚΔΔ, ν. 2690/1999, Α' 45, πρβλ. ΣΕ 1924/2007). Άλλωστε, διαφορετική ερμηνεία, σύμφωνα με την οποία ο όρος «πρόταση» στην παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 3966/2011 θα ταυτιζόταν εννοιολογικά με την «πρόταση» κατά τον ΚΔΔ και ως εκ τούτου οι «προτάσεις» των ΕΠ.Ε.Σ. θα ήταν δεσμευτικές για τη Δ.Ε.Π.Π.Σ., όργανο που έχει εκ του νόμου την αποφασιστική αρμοδιότητα, υπό την έννοια ότι η Δ.Ε.Π.Π.Σ. δεν θα μπορούσε να εκδώσει πράξη με περιεχόμενο διαφορετικό από αυτό της «πρότασης» του ΕΠ.Ε.Σ. συγκεκριμένου Π.Π.Σ. (άρθρο 20 παρ. 2 και 3 ΚΔΔ), θα ήταν αντίθετη και με το σκοπό του νόμου, διότι πάντως δεν μπορεί να είναι στη βούληση του νομοθέτη η εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3966/2011 να εξαρτάται από τα ΕΠ.Ε.Σ. και συνεπώς η παράλειψη υποβολής «πρότασης» ή η υποβολή μη νόμιμης «πρότασης» από τα ΕΠ.Ε.Σ. των Π.Π.Σ. να καθιστά ανενεργές τις διατάξεις του ν. 3966/2011, όταν ρητώς ορίστηκε αρχικά στο άρθρο 51 παρ. 10 δεύτερο εδάφιο του εν λόγω νόμου ότι η εγγραφή των μαθητών των Π.Π.Σ., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44, αρχίζει από το σχολικό έτος 2012-2013 και μεταγενεστέρως στο άρθρο 329 παρ. 4 στοιχ. ιστιστ' του ν. 4072/2012 ότι αρχίζει από το έτος 2013-2014. Διαφορετική ερμηνεία θα προσέκρουε επίσης στη διάταξη του άρθρου 40 παρ. 3 στοιχ. ι' του νόμου, κατά την έννοια της οποίας κριτήρια/προϋποθέσεις επιλογής των μαθητών των Π.Π.Σ. θα πρέπει να καθορίζονται ενιαία σε εθνικό επίπεδο από τη Δ.Ε.Π.Π.Σ.. Συνεπώς, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος ο περί του αντιθέτου λόγος ακυρώσεως, σύμφωνα με τον οποίο η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε κατά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας, διότι το ΕΠ.Ε.Σ. του Π.Π.Σ. του είχε προτείνει την εγγραφή όλων των αποφοίτων μαθητών του δημοτικού του σχολείου στο γυμνάσιο χωρίς εξετάσεις (βλ. τις ./31.1.2013 και ./7.3.2013 «προτάσεις» του ΕΠ.Ε.Σ.) και η Δ.Ε.Π.Π.Σ. δεσμευόταν από την πρόταση αυτή του ΕΠ.Ε.Σ.. Κατά τη γνώμη, όμως, του Συμβούλου Γ. Ποταμιά, σκοπός του ν. 3966/2011, όπως προκύπτει και από την αιτιολογική του έκθεση και τα σχετικά πρακτικά συζητήσεων στη Βουλή (Συνεδρίαση ΡΑ' - 10 Μαΐου 2011, σελ. 9692 επ.), είναι η λειτουργία των Π.Π.Σ. ως αυτοτελών εκπαιδευτικών μονάδων, οι οποίες θα αποφασίζουν, μεταξύ άλλων, και για τις προϋποθέσεις εισαγωγής

μαθητών σ' αυτές. Ο όρος «πρόταση» χρησιμοποιείται στο άρθρο 44 παρ. 2 του ν. 3966/2011 με το ίδιο εννοιολογικό περιεχόμενο που αποδίδεται σ' αυτόν στο άρθρο 20 ΚΔΔ, και, συνεπώς, η Δ.Ε.Π.Π.Σ. όφειλε, εν προκειμένω, να ακολουθήσει ως προς το Π.Π.Σ. του την πρόταση του οικείου Ε.Π.Ε.Σ.. Μη πράττοντας τούτο, η Δ.Ε.Π.Π.Σ. παρέβη ουσιώδη τύπο της διαδικασίας και ο σχετικός λόγος ακυρώσεως θα πρέπει να γίνει δεκτός.

12. Επειδή, προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι μη νόμιμη και ακυρωτέα διότι δεν μνημονεύονται σ' αυτήν λόγοι που να δικαιολογούν την μη αποδοχή της «πρότασης» του Ε.Π.Ε.Σ. του Π.Π.Σ. του υπέρ της μη διεξαγωγής εξετάσεων/τεστ δεξιοτήτων για την εισαγωγή των αποφοίτων του δημοτικού σχολείου του εν λόγω Π.Π.Σ. στο συνδεδεμένο με αυτό γυμνάσιο, κατά παράβαση του άρθρου 20 παρ. 2 ΚΔΔ. Ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί, διότι η προσβαλλόμενη απόφαση έχει κανονιστικό χαρακτήρα και, συνεπώς, δεν ελέγχεται από την άποψη της αιτιολογίας, αλλά μόνο από την άποψη της συνδρομής των όρων της εξουσιοδοτήσεως με βάση την οποία εκδίδεται καθώς και της τυχόν υπερβάσεως των ορίων της (ΣΕ 1437/2013), βρίσκει δε έρεισμα στις εξουσιοδοτικές διατάξεις των παρ. 2, 4 και 5 του άρθρου 44 του ν. 3966/2011. Σε κάθε περίπτωση, η Δ.Ε.Π.Π.Σ. με την προσβαλλόμενη απόφασή της, που ρυθμίζει κατά τρόπο ενιαίο για όλα τα Π.Π.Σ. το ζήτημα της εισαγωγής μαθητών σε αυτά, υιοθέτησε τη γνώμη της μεγάλης πλειοψηφίας των Ε.Π.Ε.Σ. των Π.Π.Σ. και συγκεκριμένα των είκοσι πέντε (25) από τα τριάντα δύο (32), τα οποία τάχθηκαν υπέρ της διεξαγωγής δοκιμασίας δεξιοτήτων ή εξετάσεων.

13. Επειδή, προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση παραβιάζει τις συνταγματικές αρχές της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της χρηστής διοίκησης, διότι θεσπίζει αιφνιδιαστικά την υποχρέωση των αποφοίτων μαθητών συνδεδεμένων με πρότυπα πειραματικά γυμνάσια δημοτικών σχολείων να υποστούν δοκιμασία δεξιοτήτων προκειμένου να εισαχθούν στην Α' τάξη του πρότυπου πειραματικού γυμνασίου, χωρίς να έχουν προετοιμασθεί κατάλληλα, με συνέπεια πιθανή αποτυχία τους στη δοκιμασία αυτή να ανατρέψει τον προγραμματισμό των οικογενειών τους. Επίσης, προβάλλεται από τους αιτούντες ότι τα τέκνα τους υφίστανται άνιση μεταχείριση σε σχέση με μαθητές οι οποίοι φοιτούν σε μη πειραματικά δημοτικά σχολεία, καθώς οι τελευταίοι γνώριζαν ότι θα υποστούν δοκιμασία δεξιοτήτων ή εξετάσεις για την εισαγωγή τους στα πρότυπα πειραματικά γυμνάσια και ξεκίνησαν εγκαίρως την προετοιμασία τους, ενώ οι μαθητές των συνδεδεμένων πρότυπων πειραματικών σχολείων θεωρούσαν μέχρι πρότινος ευλόγως ότι δεν θα υποστούν ανάλογη διαδικασία επιλογής προκειμένου να εγγραφούν στην Α' τάξη του γυμνασίου και δεν προετοιμάστηκαν καταλλήλως. Η δυσμενής αυτή, κατά τα προβαλλόμενα, μεταχείριση των μαθητών των συνδεδεμένων Π.Π.Σ. επιτείνεται από το γεγονός ότι η εξεταστέα ύλη προσδιορίζεται κατά τρόπο όλως αόριστο στην προσβαλλόμενη απόφαση. Τέλος, προβάλλεται ότι σε περίπτωση αποτυχίας οι μαθητές των Π.Π.Σ. θα είναι υποχρεωμένοι να αλλάξουν σχολικό περιβάλλον, σε αντίθεση με τους μαθητές άλλων σχολείων.

14. Επειδή, στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 51 του ν. 3966/2011 ορίστηκε αρχικώς ότι «Η εγγραφή των μαθητών των Π.Π.Σ. σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 αρχίζει από το σχολικό έτος 2012-2013». Στη συνέχεια στο στοιχ. ιστιστ' της παρ. 4 του άρθρου 329 του ν. 4072/2012 (Α' 86/11.4.2012) ορίστηκε ότι στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 51 του ν. 3966/2011 η χρονολογία «2012-2013» αντικαθίσταται από τη χρονολογία «2013-2014». Ενόψει αυτών, η επίμαχη ρύθμιση με την οποία προβλέφθηκε η εισαγωγή μαθητών στα πρότυπα πειραματικά γυμνάσια κατόπιν δοκιμασίας (τεστ) δεξιοτήτων δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αιφνιδίασε τους αιτούντες και ανέτρεψε τον οικογενειακό προγραμματισμό τους, όπως υποστηρίζουν, καθώς ο νομοθέτης, αφενός μεν, είχε ορίσει ήδη από τον Μάιο του 2011 ότι η Δ.Ε.Π.Π.Σ. καθορίζει τις προϋποθέσεις

εισαγωγής μαθητών στα πρότυπα πειραματικά γυμνάσια και ότι ως τέτοια προϋπόθεση μπορεί να προβλεφθεί, ακόμη και για τους αποφοίτους συνδεδεμένων με πρότυπα πειραματικά γυμνάσια δημοτικών σχολείων, η επιτυχής συμμετοχή σε εξετάσεις ή δοκιμασία (τεστ) δεξιοτήτων (άρθρο 44 παρ. 2, 4 και 5 ν. 3966/2011), αφετέρου δε, εξήγγειλε ότι η εφαρμογή των διατάξεων αυτών αρχίζει από το σχολικό έτος 2012-2013 (άρθρο 50 παρ. 10 δεύτερο εδάφιο), προβλέποντας εύλογη μεταβατική περίοδο ενός έτους, η οποία στη συνέχεια παρατάθηκε για ένα έτος ακόμη (άρθρο 329 παρ. 4 στοιχ. ιστιστ' ν. 4072/2012, πρβλ. ΣΕ 651/2013, 1468/2012). Συνεπώς, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν παραβιάζει τις συνταγματικές αρχές της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της χρηστής διοίκησης και ο περί του αντιθέτου λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος. Αβασίμως δε οι αιτούντες ισχυρίζονται ότι τα τέκνα τους υφίστανται άνιση μεταχείριση σε σχέση με μαθητές οι οποίοι φοιτούν σε μη πειραματικά δημοτικά σχολεία, διότι, σε κάθε περίπτωση, η κατάργηση με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 3944/2011 του προνομίου των αποφοίτων πειραματικών δημοτικών σχολείων συνδεδεμένων με πειραματικά γυμνάσια για εισαγωγή σε αυτά χωρίς προϋποθέσεις, συνδέεται με τη θέσπιση του νέου θεσμού των πρότυπων πειραματικών σχολείων, τα οποία διαφοροποιούνται ως προς τους σκοπούς, την οργάνωση και τη λειτουργία τους από τα πειραματικά σχολεία των προϊσχυσάντων νόμων.

15. Επειδή, προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι μη νόμιμη και ακυρωτέα, διότι δεν έχει ακόμη εκδοθεί η απαιτούμενη κατά το άρθρο 44 παρ. 1 του ν. 3966/2011 υπουργική απόφαση για τη σύνδεση δημοτικών σχολείων και γυμνασίων, ενώ δεν έχουν στελεχωθεί και λειτουργήσει τα αρμόδια όργανα των Π.Π.Σ.. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος, διότι η έκδοση της κατά το άρθρο 44 παρ. 1 του ν. 3966/2011 υπουργικής απόφασης για σύνδεση πρότυπων πειραματικών δημοτικών σχολείων με γυμνάσια, η οποία εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του Υπουργού, δεν αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση της απόφασης της Δ.Ε.Π.Π.Σ. που καθορίζει τις προϋποθέσεις εισαγωγής στα πρότυπα πειραματικά γυμνάσια. Περαιτέρω, είναι απορριπτέος και ο αορίστως προβαλλόμενος λόγος ότι δεν έχουν στελεχωθεί και λειτουργήσει τα αρμόδια όργανα των Π.Π.Σ., διότι, πάντως, τα αρμόδια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 44 του ν. 3966/2011 όργανα (Δ.Ε.Π.Π.Σ. και ΕΠ.Ε.Σ.) έχουν συγκροτηθεί.

16. Επειδή, στην προσβαλλόμενη απόφαση ορίζεται ότι «Τα ΕΠ.Ε.Σ. των Π.Π. Γυμνασίων θα αποφασίσουν και θα ανακοινώσουν τον αριθμό των εισακτέων μαθητών/τριών μέχρι την Πέμπτη 14 Μαρτίου 2013». Οι αιτούντες προβάλλουν ότι η ανωτέρω διάταξη είναι μη νόμιμη και ακυρωτέα, διότι προσκρούει στη ρύθμιση του άρθρου 44 παρ. 7 του ν. 3966/2011, σύμφωνα με την οποία η σχετική αρμοδιότητα ανατίθεται στη Δ.Ε.Π.Π.Σ. μετά από εισήγηση του ΕΠ.Ε.Σ. του κάθε σχολείου. Ανεξαρτήτως του ότι οι αιτούντες δεν επικαλούνται συγκεκριμένη βλάβη την οποία υφίστανται από τη διάταξη αυτή, ο σχετικός λόγος είναι απορριπτέος, καθώς, κατά την αληθή έννοια της εν λόγω διάταξης της προσβαλλόμενης απόφασης, τάσσεται στα ΕΠ.Ε.Σ. προθεσμία προκειμένου να διατυπώσουν, κατά το άρθρο 44 παρ. 7 του ν. 3966/2011, την εισήγησή τους προς τη Δ.Ε.Π.Π.Σ., η οποία έχει και τη σχετική αποφασιστική αρμοδιότητα.

16. Επειδή, σύμφωνα με όσα εκτίθενται στις προηγούμενες σκέψεις, η υπό κρίση αίτηση είναι, στο σύνολό της, απορριπτέα.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Καταργεί τη δίκη ως προς τους αιτούντες 91-95.

Απορρίπτει την υπό κρίση αίτηση ως προς τους υπόλοιπους.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου.

Επιβάλλει στους αιτούντες, πλην των με αριθμό 91-95, συμμετρως, τη δικαστική δαπάνη του Δημοσίου, η οποία ανέρχεται στο ποσό των τετρακοσίων εξήντα (460) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 25 Απριλίου 2013

Ο Πρόεδρος του Γ΄ Τμήματος

Η Γραμματέας του Γ΄ Τμήματος

Δημοσθένης Π. Πετρούλιας

Δ. Τετράδη

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 2ας Νοεμβρίου 2017.

Ο Προεδρεύων Σύμβουλος

Ο Γραμματέας

Δ. Σκαλτσούνης

Α. Γεωργακόπουλος

P.K.

ΠΗΓΗ: ΤΡΑΠΕΖΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ «ΝΟΜΟΣ» (INTRASOFT INTERNATIONAL)